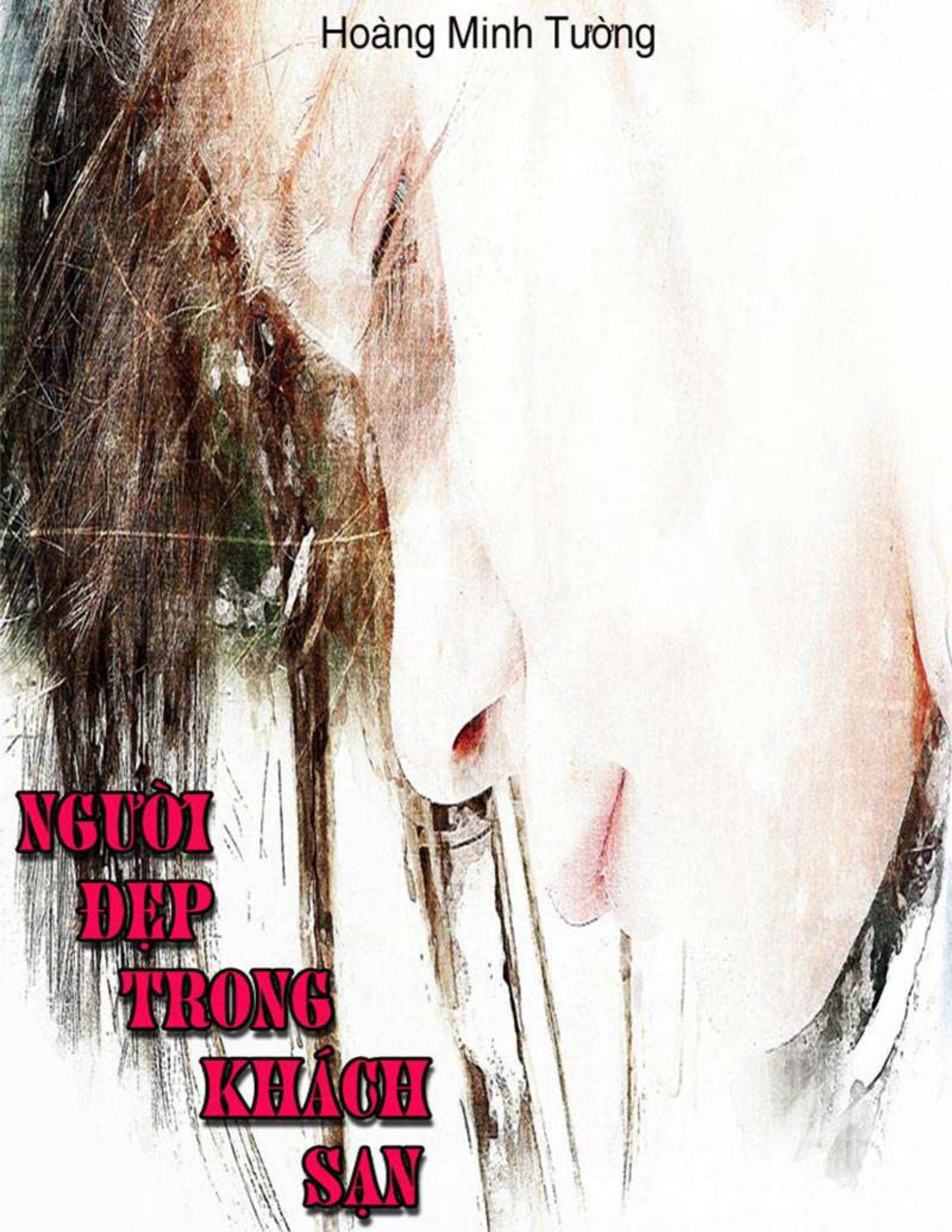

Hoàng Minh Tường

**NGƯỜI
ĐẸP
TRONG
KHÁCH
SẠN**

NGƯỜI ĐẸP TRONG KHÁCH SẠN

Tác giả: **Hoàng Minh Tường**

Thể loại: **Truyện dài**

Đóng gói ebook: **nguyenthanh-cuibap**

Nguồn text: **Waka - 12/07/2017**

I

BUỔI TRÌNH QUỐC THƯ

Gần đến tuổi sáu mươi, vậy mà lần đầu tiên trong đời, ngài đại sứ Ramuncátsen mới có cơ hội đến Việt Nam. Đất nước của Chủ tịch Hồ Chí Minh, của chiến thắng vĩ đại Điện Biên Phủ, với ngài đại sứ đâu phải là xa lạ. Ngay từ hồi còn làm phụ giảng ở trường đại học Soócbon Pari, hình ảnh đất nước Việt Nam đã chiếm lĩnh trong tâm trí nhà trí thức trẻ Ramuncátsen như một biểu tượng của sự quật khởi và chiến thắng. Cho đến chiến thắng vĩ đại mùa xuân năm 1975, kết thúc cuộc chiến tranh chống Mỹ có một không hai trong lịch sử loài người thì Việt Nam thực sự là một thần tượng không chỉ đối với thế giới thứ ba, mà là của tất cả những ai yêu chuộng tự do và công lí trên trái đất. Nước Cộng hoà Scăngđi, tổ quốc của ngài đại sứ Ramuncátsen ra đời trong dòng thác cách mạng dân tộc, trong ánh sáng hào quang của đất nước Việt Nam chiến thắng. Và bây giờ, sau năm năm nước Cộng hoà Scăngđi xuất hiện trên bản đồ thế giới. Việt Nam là nước Đông Nam Á đầu tiên thiết lập quan hệ ngoại giao với nước Cộng hoà Scăngđi trẻ tuổi ở cấp đại sứ. Ngài Ramuncátsen, tiến sĩ thần học, chiến sĩ tiêu biểu của phong trào đấu tranh đòi tách nhóm đảo nam Thái Bình Dương khỏi khối Liên hiệp Anh, được đích thân ngài Tổng thống bổ nhiệm chức Đại sứ đặc mệnh toàn quyền đầu tiên của nước Cộng hoà Scăngđi tại Việt Nam.

Lễ trình Quốc thư sẽ được tổ chức trọng thể tại Phủ chủ tịch vào chín giờ sáng hôm nay. Theo kế hoạch đã định, xe của ngài đại sứ sẽ khởi hành tại khách sạn Hà Thành lúc tám giờ ba mươi, để mười lăm phút sau ngài đại sứ và đoàn tùy viên của ngài đã có thể đặt chân lên bậc thảm đỏ dẫn tới phòng đại lễ.

Buổi sáng mùa thu Hà Nội thật tuyệt vời. Không khí mát lạnh và tinh khiết khiến ngài đại sứ liên tưởng tới một buổi sáng vùng Địa Trung Hải. Cái ngòi biệt thự ven bờ biển Adriatic, nơi ngài và vợ con thường nghỉ mùa hè cũng thường tạo cảm giác mỗi sáng ngủ dậy như ở đây, một cảm giác vừa lười biếng vừa hưng phấn, nó vừa muốn níu kéo người ta tận hưởng giờ phút nghỉ ngơi, vừa như giục giã người ta lao vào công việc.

Nếu như chỉ là một du khách, như bao du khách thuộc đủ các quốc tịch ở khắp các châu lục đang có mặt tại cái khách sạn sang trọng vào bậc nhất Hà Nội này, ngài đại sứ Ramuncátsen chắc chắn sẽ không chịu rời chiếc nệm ga trắng muốt và cảm giác khoan khoái sau một đêm ngủ yên tĩnh trước lúc mặt trời mọc. Nhưng hôm nay là một ngày trọng đại. Ngài đang thừa hành sứ mệnh Quốc gia và trọng trách của Tổng thống nước ngài. Năm giờ sáng ngài đã trở dậy tập thể dục, rồi ngồi vào bàn làm việc, soạn thảo lại tất cả các tài liệu có liên quan tới buổi lễ trọng đại và buổi làm việc đầu tiên với ngài thứ trưởng ngoại giao Việt Nam phụ trách về các vấn đề Nam Thái Bình Dương.

Ở phòng bên, người phụ tá tin cẩn của đại sứ Ramuncátsen cũng đã dậy từ lâu. Đó là một người đàn ông gốc Pháp lai Ấn có nước da rám nâu, mái tóc đen ánh và đôi mắt nâu trong trẻo. Trong nhóm tùy viên của đại sứ, anh là người duy nhất đã từng ở Việt Nam nhiều năm, biết nói tiếng Việt tuy không sõi lắm và hiểu biết khá sâu sắc phong tục tập quán xứ sở này.

- Thưa ngài đại sứ, - Cánh cửa phòng hé mở, người phụ tá nhẹ nhàng và lịch thiệp xuất hiện trong bộ com-lê màu trắng sữa chiếc cra-vát màu mận chín chấm hoa xanh tuyệt đẹp. - Đã đến giờ ngài tắm sáng để dùng bữa cơm điểm tâm. Đúng tám giờ ba mươi chúng ta sẽ khởi hành.

- Rất cảm ơn ông Pôn Vericơn - Ngài đại sứ nhìn người phụ tá và chậm rãi rời khỏi bàn làm việc. - Tôi sẽ tắm trong ba mươi phút. Ông nói với Rắc hãy chuẩn bị xe chu đáo. Buổi trình Quốc thư này, với chúng ta, có một ý nghĩa hết sức trọng đại.

- Xin ngài đại sứ yên tâm. Tôi và ông tham tán đã chuẩn bị mọi việc hết sức chu đáo.

Pôn Vericon đi ra ngoài hành lang. Anh nghe thấy tiếng cửa phòng tắm ngài đại sứ khép nhẹ và từ trong đó vang lên tiếng vòi nước chảy.

*

Pôn Vericon đến Việt Nam lần đầu vào năm 1978. Với danh nghĩa thành viên tổ chức UNESCO của Liên Hợp Quốc, anh đã có dịp đi nhiều nơi trên đất nước, thăm nhiều di tích văn hoá lịch sử và danh thắng, có điều kiện để hiểu biết phần nào phong tục tập quán và đời sống của một dân tộc, mà theo anh là kì diệu. Anh không lầm tưởng mà tin một cách chân thành rằng sự đói nghèo và lạc hậu của đất nước này chỉ là do hậu quả của những cuộc chiến tranh triền miên, rằng bước ra khỏi cuộc chiến tranh này, Việt Nam sẽ tiến với một tốc độ thần kì, không thua kém bất cứ một cường quốc nào ở châu Á. Là một nhà sử học anh có quyền tin điều đó. Những hoa văn trống đồng và những mũi tên thành Cổ Loa, hàng vạn cây số đê dọc các triền sông, dọc dài bờ biển... cho anh tin điều đó.

Sáu năm ở Việt Nam, Pôn Vericon tưởng như mình đã hoà nhập vào thiên nhiên và cộng đồng xứ sở này. Cái khách sạn Hoa Sen, nơi anh ở dài hạn hồi đó có một căn phòng dành riêng cho anh ấm cúng và giản dị như một ngôi nhà người Việt. Anh học nói tiếng Việt qua những nhân viên phục vụ khách sạn. Có một cô gái có giọng nói trong như chim hót và gương mặt Á Đông kiều diễm tuyệt vời làm anh say mê ngay từ những buổi đầu. Hoàng Dạ Nguyệt - tên cô gái, đã được anh viết bằng chữ Việt ở đầu cuốn sổ tay của mình. Sau này có người giảng cho anh tên cô nghĩa là một đêm trăng vàng thì anh lại càng yêu cái tên ấy. Anh thường nói với cô bằng cái giọng lơ lớ không có dấu: "Đêm trăng vàng". Và cô mỉm cười e thẹn biểu lộ sự cảm ơn, kèm theo một câu tiếng Anh rất chuẩn:

- Thank you, your praise is over on me. I am far-away reaching(1)

(1) Cảm ơn ngài. Ngài khen quá lời. Tôi không xứng đáng được gọi như thế.

Có một lần, sau ba tháng làm việc ở Băng Cốc, nơi đặt trụ sở văn phòng UNESCO khu vực, Pôn Vericon trở về căn phòng của mình ở khách sạn Hoa Sen. Người ta đã chuẩn bị cho anh một bữa ăn hết sức thịnh soạn với

những món ăn mà anh ưa thích. Ngồi xuống bàn ăn mà mắt Pôn cứ nhìn đi đâu đó, tựa hồ như anh vừa bị mất một cái gì, thiếu vắng một cái gì. Và anh cứ ngồi hút hết điếu xì gà này tiếp điếu khác, chai rượu vang còn nguyên trước mặt, những món ăn nguội ngắt.

- Ngài Pôn, chẳng hay ngài mệt hay những món ăn làm ngài không vừa lòng? - Anh nhân viên phục vụ hai ba lần đi lại trước bàn, cuối cùng đành phải lên tiếng.

Pôn như người gà ngủ, sực tỉnh, nhìn người phục vụ bàn trừng trừng:

- Đêm trăng vàng đâu?

- Thưa ngài, ngài định nói gì?

- Đêm trăng vàng đâu? Cô ấy đâu?

Người phục vụ như hiểu ra, vừa cười vừa nháy mắt với Pôn:

- Cô Hoàng Dạ Nguyệt phải không? Thưa ngài, cô ấy bị mệt mấy hôm nay.

- Vậy thì tôi phải đến thăm cô ấy, - Pôn đột ngột xô ghế đứng dậy.

- Rất cảm ơn ngài. - Người phục vụ khoát tay ra hiệu mời Pôn ngồi lại. - Đáng tiếc rằng yêu cầu của ngài không thể thực hiện được. Luật pháp đất nước chúng tôi không cho phép người nước ngoài đến thăm nhà các công dân.

- Luật pháp kì lạ. - Pôn Vericon lẩm bẩm một câu tiếng Anh, nhún vai một cách khó hiểu. Anh thầm tiếc rằng cho đến bây giờ anh cũng không hề biết Dạ Nguyệt ở đâu. - Vậy thì tôi sẽ tuyệt thực chừng nào tôi chưa nhìn thấy Dạ Nguyệt của tôi. - Pôn nói một cách kiên quyết và đứng dậy đi lên phòng.

Bằng hành động quyết liệt của mình, lần đầu tiên Pôn Vericon đã thú nhận với chính mình mối tình của anh. Đúng là anh đã yêu. Có thể là ngay từ lần đầu tiên anh nhìn thấy Dạ Nguyệt tại khách sạn Hoa Sen này. Cô gái có đôi mắt huyền lúc nào cũng mở to, nhìn thăm thẳm, một gương mặt trái xoan không son phấn vẫn trắng mịn màng, một đôi môi tươi thắm mỗi khi hé mở lại khoe hai hàm răng trắng ngời, đều như hạt lựu. Trong tất cả

những thiếu nữ ở khách sạn, Pôn thấy Dạ Nguyệt nổi trội hẳn lên như một hoa hậu. Cô nói tiếng Anh chuẩn và hay đến mức ban đầu chính Pôn cứ ngỡ rằng hẳn cô phải được gửi đi tu nghiệp ở Luân Đôn, Xítây hoặc Manila. Càng tiếp xúc với Dạ Nguyệt, Pôn càng khám phá ở cô cái đức tính tuyệt vời, mà sau này xâu chuỗi lại, anh hiểu rằng đó chính là bản sắc dân tộc đã được cô kế thừa và biểu hiện một cách nhuần nhuyễn, tinh tế. Những ngày ở Băng Cốc, tiếp xúc với các cô gái trong khách sạn, các tiệm nháy, các hộp đêm, Pôn càng có dịp so sánh họ với Dạ Nguyệt, và anh nhận ra rằng tất cả phần hồn của anh dường như luôn hướng về cái khách sạn nhỏ bốn tầng giữa lòng Hà Nội. "Đêm trăng vàng" của anh thường xuất hiện với cái dáng nhỏ nhắn khiêm nhường.

Rất may là hôm đó Pôn chỉ phải tuyệt thực đến bữa thứ hai. Buổi chiều bà giám đốc khách sạn Hoa Sen đã phải cho ô-tô đến đón Dạ Nguyệt. Đúng là cô đang bị mệt. Làn da trắng xanh và đôi mắt mệt mỏi dường như to hơn. Nhưng chính vì thế mà Pôn lại càng thấy nàng đẹp một cách kiều diễm. Nàng ngồi đối diện với Pôn trước bàn ăn, đôi mắt đen huyền nhìn Pôn như người mẹ nhìn đứa con, mệt mỏi nhưng thật dịu dàng.

- Cám ơn cô. Nếu cô không đến, có lẽ tôi không thể nào ăn nổi. - Pôn nói với nàng không hề khách sáo. Anh thấy nàng mỉm cười gật đầu. Chỉ một thoáng mỉm cười ấy thôi mà Pôn tràn trề hạnh phúc. Anh ăn uống một cách ngon lành, như một đứa trẻ đói cồn cào, được chính bàn tay mẹ chăm chút cho từng miếng.

Không biết nàng có biết ta yêu nàng đến mức nào không? Đã bao lần Pôn tự hỏi. Đôi khi anh rất muốn bộc lộ tình yêu của mình trước nàng. Anh sẽ thú nhận với nàng, dù phải quỳ dưới chân nàng. Anh sẽ đón nàng sang sống ở Pháp, ở Italia hoặc bất cứ một nước văn minh nào. Và nếu nàng muốn ở lại xứ sở của nàng, Pôn sẽ xin tình nguyện nhập quốc tịch Việt Nam, tình nguyện làm bất cứ việc gì, miễn là làm cho nàng hạnh phúc. Nhưng rồi Pôn vẫn không dám thổ lộ một điều gì. Anh sợ nàng khước từ. Anh sợ những luật lệ và truyền thống của xứ sở này không cho phép nàng chấp thuận tình yêu của anh. Và anh quyết định giấu kín mối tình của mình,

một mối tình đơn phương, cuồng nhiệt và thâm lặng, nồng cháy và trong trắng như tình yêu của con chiên với Đức Chúa Trời.

Bây giờ, sau ba năm xa Việt Nam đến công tác ở các nước vùng Đông Nam Á, sau bao lần chung chạ với những người đàn bà Nhật Bản, Thái Lan, Xingapo, Hồng Kông, Pôn Vericon vẫn không thể quên được Dạ Nguyệt. Vừa đặt chân đến Hà Nội, anh lao ngay đến khách sạn Hoa Sen tìm Dạ Nguyệt. Người ta nói rằng nàng không còn làm việc ở đó. Pôn thần thờ như kẻ mất hồn. Biết tìm nàng ở đâu giữa một đất nước mà sự giao tiếp giữa người nước ngoài và các công dân hoàn toàn bị cấm kị?

Trong khi chờ đợi để cải tạo một ngôi biệt thự cũ thành cơ quan đại sứ của nước Cộng hoà Scăngđi, người ta bố trí cho ngài đại sứ Ramuncát sen và đoàn tùy viên của ngài ở tại khách sạn Hà Thành. Cái khách sạn này so với khách sạn Hoa Sen ngày Pôn ở thì có vẻ hiện đại và sang trọng hơn nhiều, nhưng với Pôn thì quả là quê kệch và nhếch nhác. Bởi vì ở đây anh là người xa lạ, ở đây không có Dạ Nguyệt, "đêm trăng vàng" của anh nữa rồi.

Đang chìm đắm trong những kỷ niệm, Pôn Vericon chợt giật mình quay lại khi nghe đằng sau anh tiếng ngài đại sứ thất thanh:

- Pôn Vericon! Tôi không thể nào hiểu được. Đang tắm thì mất nước.

Pôn tròn xoe mắt nhìn ngài đại sứ toàn thân trắng toát bọt xà-phòng đang cố kéo chiếc khăn tắm che đi nửa phần dưới thân.

Pôn nhảy bổ vào phòng tắm. Anh vắn các vòi nước nhưng tất cả đều không còn một giọt.

- Xin ngài đại sứ bình tĩnh. Tôi sẽ đi gặp ông chủ nhiệm khách sạn.

- Ông hãy điện ngay cho Vụ lễ tân Bộ ngoại giao Việt Nam. Tôi không thể đến trình Quốc thư với cái thân người đặc mùi xà-phòng thế này được. - Giọng ngài đại sứ nhão ra như người kiệt sức.

- Tôi sẽ làm mọi việc có thể, thưa ngài.

Pôn lao xuống cầu thang. Anh xô ra một tràng tiếng Anh khi bắt gặp ở phòng lễ tân người nhân viên khách sạn đầu tiên.

- Tôi không biết. Tôi không biết ông định nói gì. Anh thanh niên có bộ ria mép lắc đầu quày quật, tựa như những tràng tiếng Anh kia là một tràng sủng liên thanh.

- Ông chủ nhiệm ở đâu? - Pôn cố trấn tĩnh lại và cố nhớ lại những tiếng Việt cần thiết.

- Ông chủ nhiệm không có phận sự phải tiếp ngài. Ngài muốn gì?

Da mặt Pôn đỏ tía như da gà chọi. Anh chỉ muốn vung nắm đấm quai vào cái bộ mặt tỉnh bơ của gã thanh niên. Nhưng Pôn chợt hiểu rằng làm việc đó là vô ích. Và anh phải ra sức thuyết phục. Bằng những động tác, bằng vốn tiếng Việt bập bõm pha lẫn tiếng Anh, tiếng Pháp. Rất may là có thêm một cô gái trong phòng lễ tân vừa đến. Nghe Pôn trình bày, cô giải thích rằng đường ống dẫn nước vào khách sạn gần đây thỉnh thoảng lại bị tắc, xin quý khách thông cảm chờ cho vài tiếng nữa sẽ sửa.

- Không thể được. Ông đại sứ của chúng tôi cần tắm ngay bây giờ. Chúng tôi đang có công chuyện hết sức trọng đại, cô hiểu không? Tôi đề nghị cô hãy dẫn tôi đến gặp ông bà chủ nhiệm khách sạn ngay bây giờ.

Cô gái làm nhiệm vụ lễ tân nhún vai, đôi môi đỏ chót cong tớn lên.

- Ông phải chờ một lát để tôi vào báo cáo ban lãnh đạo. Các đồng chí lãnh đạo chúng tôi đã có quy định chỉ tiếp xúc với khách trong những trường hợp thật cấp thiết.

Pôn buông thõng hai tay, đầu rũ xuống bất lực. Quí bắt các người với cái thứ qui định vớ vẩn của các người đi. Anh rửa thầm và sức nhớ đến lời nhắc của ngài đại sứ, vội chạy bổ tới máy điện thoại, hối hả quay số.

- A-lô. Tôi cần gặp Vụ lễ tân Bộ ngoại giao Việt Nam. Vâng, tôi, Pôn Vericơn, phụ tá đặc biệt của ngài Ramuncátzen, đại sứ đặc mệnh toàn quyền nước Cộng hoà Scăngđi tại Việt Nam, xin thông báo với ngài Vụ trưởng Vụ lễ tân rằng, vì một lý do khách quan đặc biệt, buổi trình Quốc thư của ngài đại sứ Ramuncátzen có thể bị chậm lại ít nhiều so với thời gian đã được thoả thuận với quý ngài. Chúng tôi rất lấy làm tiếc và xin quý quốc đại xá.

*

Trong khi ngài đại sứ Ramuncátsen, mình đầy bọt xà-phòng bực bội đi lại trong phòng, vừa lo lắng cho buổi trình Quốc thư đầu tiên của ngài, vừa cảm thấy uất ức như chính ngài bị sỉ nhục, thì ở dưới tầng một, ông Phạm Lãm, chủ nhiệm khách sạn Hà Thành cũng vừa đặt chân đến nhiệm sở.

Sau khi mở khoá phòng, công việc đầu tiên của ông và đó cũng là một thói quen thường nhật có tính nguyên tắc, là kéo chiếc sọt rác từ gầm bàn ra, vớ chiếc điều cày trên bàn xì một bãi xái vào đó, rồi rít rong róc để thử độ kêu của nó đồng thời tra thêm nước nếu thấy cần thiết. Xong xuôi động tác thử, tiếp đến những động tác cũng đã thành thói quen theo một bài bản định sẵn, tức là ông kéo cả hai chân lên ghế vén quần để lộ hai cái cẳng chân gầy ngẳng đầy lông lá và hai khuỷu đầu gối xương xẩu như hai cái gộc tre rồi ông nhấn nha mở hộp thuốc lào có lót vỏ quýt để giữ cho thuốc vừa mềm vừa thơm, nhúm ba ngón tay vê một điều thuốc đủ chồm khắp nõ điều, rồi xé một tờ lịch châm lửa.

Cũng thành một thói quen, bao giờ hút thuốc, ông Phạm Lãm cũng đặc biệt tập trung nhãn lực vào ngọn lửa. Ông dùng ánh mắt và những ngón tay điều khiển cho ngọn lửa đi một vòng quanh nõ điều cho cháy hết những sợi thuốc xung quanh, rồi mới đặt lửa vào giữa điều thuốc, hóp sâu hai lồm má rít cho xái thuốc tụt hẳn xuống. Rồi ông ho sặc sụa, ho tới mức mặt mũi đỏ tía và đờm dãi ứ ra đầy miệng. Phải một lúc sau khi cơn ho đã hết, ông mới thực sự chìm trong cơn say đê mê. Ông vớ lấy một tờ báo, móc túi lấy cái nhíp đính kèm chùm chìa khoá, vừa nhổ râu vừa nhướng mắt qua cặp kính lão tìm ngay bài xã luận và nhắm đọc.

Cô gái ở phòng lễ tân đẩy cửa, tiến sát đến bên bàn mà ông Lãm không hay biết.

- Báo cáo bác.

- Cái gì? - Ông Lãm giật nảy mình, giọng gắt gỏng.

- Ông Pôn ở phòng 24 muốn gặp bác.

- Sao lại gặp tôi? Có việc gì? Cô phải nhớ rằng về nguyên tắc, lãnh đạo chúng tôi không tiếp xúc với khách. Có việc gì thì các phòng chức năng của các cô phải trực tiếp giải quyết.

- Nhưng ông ta cứ muốn được gặp lãnh đạo. Ông ta kêu đang tắm thì hết nước. Cháu và anh Sang đã giải thích, nhưng ông ta không nghe.

- Hết nước là do nhà máy nước, chứ chúng ta làm sao mà giải quyết được.

- Ông ta nói đang có việc hết sức trọng đại. Ngài đại sứ đang tắm dở...

Ông Lãm khịt mũi, rồi xì ra một tiếng như chiếc van vừa bị tháo.

- Cô sang báo cáo với chị Kim Thanh. Điện nước là phần việc của chị ấy.

Cô gái toan đi ra, nhưng ông Lãm đã phẩy tay giữ lại:

- Này, cô mặc cái quần bó chặt quá, mông đùi hằn cả lên thế kia, khách người ta nhìn vào không có lợi. Mà mắt cô bôi cái gì mà thâm quầng lên thế, cô Thuý? Hôm nọ họp chi đoàn tôi đã nói với các cô cậu rồi. Khách sạn chúng ta toàn tiếp khách nước ngoài. Không thể để cho họ hiểu nhầm về người Việt Nam mình được. Chúng ta có một truyền thống văn hoá và một bề dày lịch sử...

Thuý bĩu môi quay đi, cái mông nở căng ngoáy nửa vòng như trong một điệu discô, rồi vội rảo bước ra khỏi phòng.

Phải tiếp xúc với chị phó chủ nhiệm Kim Thanh điều mà Thuý rất ngại. Bao giờ đứng trước mặt chị, Thuý cũng có cảm giác như đang đứng trước bà mẹ chồng. Làm phó chủ nhiệm, nhưng thực tế quyền hành ở khách sạn này chị ta thâm tóm cả. Chính ông Phạm Lãm, người có thâm niên công tác ở khách sạn nhiều năm, tuy không dám công khai thú nhận sự bất lực của mình, nhưng mỗi ngày, bằng một cách không tự giác, vẫn phải lạng lẽ bàn giao công việc của một người thủ trưởng cho bà phó chủ nhiệm đầy khôn ngoan và giáo hoạt.

Khác hẳn với khi đến gặp chủ nhiệm Phạm Lãm, đến cửa phòng phó chủ nhiệm Kim Thanh rồi, mà Thuý vẫn ngại ngần không dám gõ cửa. Kim Thanh đang làm việc với ai đó. Thuý nghe rõ tiếng chị đánh chổi:

- Tại sao cô không bán kèm số phích tồn kho với thuốc lá? Giá thuốc lá ở ngoài đang tăng. Thăng Toàn đen đã đánh hơi thấy, nên nó dễ dàng chấp nhận việc tăng hai đô một kiện. Được thêm bốn trăm đô mà để ứ đọng ba trăm cái phích thì chẳng bõ. Cô phải gặp Thăng Toàn đen ngay và nói lại ý

kiến của tôi. Muốn làm ăn lâu dài thì bảo nó phải tiêu thụ nốt số phích tồn kho...

Một vụ áp-phe của bà phó chủ nhiệm - Thuý thầm nghĩ và tự nhiên cô thấy gai người, vô tình làm bật ra một tiếng động. Cánh cửa lập tức vụt mở, gương mặt to bè với đôi lông mày nhô cao của chị phó chủ nhiệm lộ ra.

- Có chuyện gì thế, cô Thuý? Chúng tôi đang bận việc.

- Báo cáo chị, ông khách ở phòng 24 muốn gặp chị.

- Phòng lễ tân các cô phải giải quyết chứ, sao lại gặp tôi?

- Dạ, chúng em không giải quyết nổi... Ông đại sứ Scăngđi đang tắm thì hết nước.

- Vớ vẩn. Nói với ông ấy là khách sạn đang sửa đường ống dẫn nước. Việc này do nhà máy nước chịu trách nhiệm.

- Ông ta vừa gọi điện sang Vụ lễ tân Bộ ngoại giao...

Đang chực đóng cửa lại, nghe Thuý nói vậy, Kim Thanh vội mở trường mắt nhìn cô và bước hẳn ra ngoài hành lang.

- Cô Mỹ Lệ ở đây đợi tôi - Kim Thanh nói với cô gái trong phòng, rồi cầm tay Thuý - Cô đi với tôi.

Hai người đi đến trước mặt Pôn Vericon. Suốt trong lúc chờ đợi để gặp người quản lý khách sạn, anh như đứng trên tổ kiến lửa.

- Xin các ngài hết sức thông cảm. Khách sạn chúng tôi rất có lỗi với ngài đại sứ - Sau lời giới thiệu, Thuý phiên dịch với Pôn những lời của Kim Thanh.

Pôn hẳn học nhìn người đàn bà mà cô phiên dịch vừa cho anh biết là phó chủ nhiệm khách sạn. Lần đầu tiên Pôn nhìn thấy bà ta kể từ khi anh đến đây. Một người đàn bà thấp bé, thô kệch như một mụ hàng phở.

- Bà nghĩ gì khi ngài đại sứ của chúng tôi đang tắm thì mất nước? - Hai tròng con người màu nâu nhạt của Pôn nhìn trừng trừng vào Kim Thanh, một cái nhìn khiếm nhã mà chính bản thân Pôn cũng thừa biết, nhưng anh không thể làm khác.

Nụ cười thường trực trên môi Kim Thanh vụt tắt. Chị nghiêm nét mặt khiến hai gò má như nhon thêm ra.

- Xin ngài thông cảm. Đất nước chúng tôi đang khó khăn. Chúng tôi vừa trải qua cuộc chiến tranh chống Mỹ khốc liệt và anh hùng nhất trong lịch sử...

Pôn Vericon nhún vai.

- Chúng tôi không phủ nhận điều đó. Nhưng trong trường hợp cụ thể này chẳng lẽ cuộc chiến tranh lại gây hậu quả lâu dài và nghiêm trọng như vậy sao? Tôi nghĩ rằng bà sẽ có cách giải quyết khi biết rằng ngài đại sứ của chúng tôi đang chuẩn bị cho buổi trình quốc thư...

Mặt Kim Thanh tái đi. Chị biết rằng đây là công việc hệ trọng và cố lấy lại nụ cười thường trực mỗi khi phải tiếp xúc với những người ngoại quốc.

- Thưa ngài, quả là một trường hợp đặc biệt. Giá các ngài cho chúng tôi biết từ trước... Nhưng không sao. Chúng tôi sẽ sửa lỗi ngay. Nhờ ngài thưa lại với ngài đại sứ rằng chúng tôi rất có lỗi...

Năm phút sau, khi Pôn Vericon lên trình lại với ngài đại sứ công việc mà anh vừa thu xếp, thì anh thanh niên mà Pôn gặp lúc đầu tiên đã huỳnh huỵch xách hai xô nước lên phòng.

II

KHÁCH SẠN HÀ THÀNH

Sự kiện vị đại sứ nước Cộng hoà Scăngđi bị chậm bốn mươi phút trong buổi lễ trình Quốc thư chỉ vì một trục trặc nhỏ ở khách sạn Hà Thành, trở thành một đề tài nóng hổi trong toàn ngành du lịch. Ở cuộc họp nào ông Tổng cục trưởng Tổng cục du lịch cũng đưa vấn đề này ra như một ví dụ tiêu biểu về sự làm ăn vô trách nhiệm, sự trì trệ, xuống cấp, thói quan liêu bảo thủ và coi thường khách hàng. Mặc nhiên khách sạn Hà Thành trở thành một tấm bia, hứng chịu tất cả những làn đạn của lực lượng đổi mới và nhân danh đổi mới. Người nã phát đạn đầu tiên, thực ra không phải là ông Tổng cục trưởng.

Cú điện thoại đầu tiên có liên quan đến sự kiện khách sạn Hà Thành mà ông Tổng cục trưởng nhận được là của đồng chí Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng. Lúc ấy vào chín giờ tối, đúng cái giờ ông đang say sưa ngồi trên chiếc đệm mút theo dõi buổi truyền hình "Du lịch qua màn ảnh nhỏ".

- Tôi buồn quá, anh ạ. - Giọng đồng chí Chủ tịch mệt mỏi phát qua đầu ống nói - Chiều nay Bộ ngoại giao vừa cho tôi biết sự việc ở khách sạn Hà Thành. Chúng ta phải lấy làm xấu hổ, thậm chí nhục nhã về sự việc này. Hãy tưởng tượng một ngài đại sứ trước buổi trình Quốc thư mà không có lấy một giọt nước tắm. Là một người đứng đầu ngành du lịch, anh có thấy nhục nhã về điều đó không?

Tổng cục trưởng lạnh toát người, giọng khản đặc không thể trả lời rõ với đồng chí Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng. Sự kiện ở khách sạn Hà Thành ông chưa hề biết. Trong ngành không ai cho ông biết. Ngay sáng hôm sau ông vội lên Bộ ngoại giao và Văn phòng Hội đồng Bộ trưởng. Ở đây ông được

biết thêm nhiều sự kiện liên quan đến ngành du lịch: Hàng loạt các khách sạn du lịch lớn ở Hà Nội và các tỉnh xuống cấp nghiêm trọng: khách nước ngoài không muốn đến Việt Nam vì hoạt động dịch vụ quá kém, hầu hết các nhân viên du lịch không có nghiệp vụ, yếu kém trong quan hệ giao tiếp... Nhiều đại sứ quán tại Hà Nội tố ý phàn nàn hoặc gửi công hàm cho Bộ ngoại giao phản ánh tình hình làm ăn không tốt ở một số khách sạn. Công hàm mới nhất mà Bộ ngoại giao nhận được vấn đề này là của Đại sứ quán nước Cu Ba anh em. Cả một bữa đại tiệc nhân ngày Quốc khánh Cu Ba ở khách sạn X bị bãi bỏ vì khách sạn đã lạm dụng danh nghĩa buổi đại tiệc này để tiến hành các hoạt động kinh doanh...

Những thông tin làm cho ông Tổng cục trưởng bàng hoàng sửng sốt. Phải cấp bách cải tổ ngành du lịch. Đó là mong muốn cháy bỏng và trách nhiệm nặng nề của ông.

Khách sạn Hà Thành được chọn làm trọng điểm trong cuộc đổi mới của toàn ngành du lịch.

*

Khác với nhận định nghiêm trọng của Tổng cục lãnh đạo hãng Tourism, cơ quan chủ quản trực tiếp của khách sạn Hà Thành, lại đánh giá khách sạn là một đơn vị làm ăn giỏi. Là một khách sạn cũ xây dựng từ thời Pháp thuộc, cơ sở vật chất đã xuống cấp, nhưng hàng năm khách sạn vẫn đảm bảo vòng quay của số phòng đạt mức cao, thu hút phần lớn khách quốc tế đến công tác ở Hà Nội. Riêng chỉ số kinh doanh, Hà Thành luôn dẫn đầu các khách sạn do hãng quản lý mỗi năm nộp lãi ngân sách hàng triệu đồng ngoại tệ. Nếu không có sơ suất nhỏ với ngài đại sứ nước Cộng hòa Scăngđi, khách sạn Hà Thành xứng đáng là một đơn vị mẫu mực.

Những nhận định trên, đã được Bùi Sùng, giám đốc hãng Tourism tuyên bố một cách hùng hồn trong buổi làm việc với Tổng cục trưởng. Anh thành khẩn thay mặt ban lãnh đạo khách sạn nhận khuyết điểm từ ban lãnh đạo tới từng nhân viên về những thiếu sót nghiêm trọng vừa qua, cũng như sẽ phát động một phong trào sửa đổi lề lối làm việc, đổi mới tư duy, đi đầu

trong công cuộc đổi mới của toàn ngành mà Hà Thành được chọn làm trọng điểm.

- Không thể đổi mới theo cái kiểu phủ bụi như thế được. - Tổng cục trưởng gạt tay nhìn Bùi Sùng một cách nghi ngờ. - Tôi đề nghị anh chọn một phương án triệt để nhất, tức là thay đổi toàn bộ ban lãnh đạo của khách sạn Hà Thành. Tôi đã gặp gỡ và làm việc nhiều lần với anh Phạm Lãm và chị Kim Thanh. Cả hai đồng chí này đều chưa đủ năng lực để đảm đương công việc.

- Tôi cũng đã nghĩ như anh. Bùi Sùng khẽ gật gù. - Đúng là về năng lực, thậm chí cả phẩm chất, anh Lãm và cô Thanh còn quá bất cập với công việc họ được giao. Anh Lãm năm mươi tám tuổi, trình độ văn hoá lớp bốn, tuy có thâm niên trong ngành lâu năm, nhưng lại không có nghiệp vụ du lịch. Cô Thanh thuộc loại cán bộ trẻ, tốt nghiệp trung cấp kế toán, có nghiệp vụ quản lý kinh doanh, nhưng kinh nghiệm làm du lịch lại chưa nhiều. Ấy là chưa nói đến trình độ ngoại ngữ. Hàng ngày trực tiếp làm việc với khách nước ngoài mà cả hai đồng chí ấy đều không biết một thứ ngoại ngữ nào để giao tiếp. - Bùi Sùng chột nhếch miệng cười khổ sở. - Thú thực với anh là cả tôi nữa cũng dốt nát về ngoại ngữ chẳng kém gì họ. Tuổi cao, học ngoại ngữ không vào. Làm du lịch mà không biết một tiếng nước ngoài, nhiều khi không dám tiếp xúc với khách... Đây, thực tế là như vậy. Chúng tôi làm du lịch chủ yếu là nhờ nhiệt tình cách mạng và được Đảng dìu dắt. Anh mà muốn thay đổi cả ban lãnh đạo Hà Thành thì chi bằng thay luôn cả tôi nữa.

Người Tổng cục trưởng tưởng nhào ra như mè. Ông buông thõng hai tay, ngã người vào ghế, tưởng như có một sợi dây vô hình nào vừa trói quặt hai tay ông lại. "Làm du lịch chủ yếu là nhờ nhiệt tình cách mạng". Ông chua chát nghĩ lại câu nói của Bùi Sùng. Đúng quá, tất cả dân tộc này, trong đó có cả ông dám xây dựng chủ nghĩa xã hội nhờ nhiệt tình cách mạng. Nhưng cái thứ nhiệt tình như chất men bia ấy từ lâu đã nhạt thếch đi rồi. Cái thời duy ý chí một cách cuồng nhiệt của các tít đồ đã qua đi rồi. Sao bây giờ mà người ta lại có thể nói đến nhiệt tình cách mạng một cách ráo hoảnh thế nhỉ? Nhiệt tình cái con khỉ. Bây giờ bảo anh bỏ ngành du lịch để sang nghề

giáo nghề y, hay lên mãi các lâm trường mạn ngược liệu anh có còn sẵn sàng nhiệt tình cách mạng không? Láo toét. Giả dối. Đúng ra là phải thay anh trước tiên. Anh lên giám đốc hãng Tourism bằng cách nào tôi thừa biết. Tiếc rằng ngày ấy tôi chưa làm Tổng cục trưởng. Người ta nói với tôi rằng anh được đề bạt chẳng qua là vì đồng chí Tổng cục trưởng cũ chịu ơn anh. Anh đã cứu con trai đồng chí ấy khỏi vào tù trong một vụ nó phe đồ cổ. Con đường từ một anh đầu bếp khách sạn lên chức giám đốc của anh bây giờ, tôi biết rõ cả. Cả mối quan hệ của anh với cô Kim Thanh cũng không qua nổi mắt tôi đâu. Những ý nghĩ lướt qua đầu ông Tổng cục trưởng, như một thứ kiến bò, vừa buồn buồn vừa nhoi nhói khiến thái dương ông thỉnh thoảng lại giật giật.

Bùi Sùng lim dim đôi mắt lúc nào cũng sừng mọng qua cặp kính trắng. Con người ngồi trước mặt anh đang muốn tự tay mình túm tóc mình kéo lên, nhưng nào có được. Đối mới hay xoay trời đảo đất thì cũng phải biết kế thừa, phải biết sử dụng những con người do lịch sử để lại. Chúng tôi tuy không được học hành đến nơi đến chốn, không biết ngoại ngữ, nhưng chúng tôi đang nằm trong cơ chế, đang trực tiếp điều hành công việc dưới cơ sở. Chính anh mới thuộc loại trên mây trên gió. Anh mới từ ngành dầu khí sang đây, thâm niên ngành du lịch mới chưa được hai năm, dù giỏi giang bằng gì, cũng khác nào Maradona chuyển bóng đá sang trượt băng nghệ thuật. Khó nhai lắm chứ tưởng đùa. Có giỏi thì anh thay hết tất cả các khách sạn du lịch ở Hà Nội này. Và thay cả tôi nữa xem...

Hai đôi mắt gặp nhau. Bùi Sùng vờ tỏ ra bất lực, còn Tổng cục trưởng vờ tỏ ra mệt mỏi:

- Ý anh định thế nào?

- Tất nhiên ban lãnh đạo hãng chúng tôi đã có sự bàn bạc thống nhất tập thể. - Bùi Sùng mở cuốn sổ tay đặt trước mặt. - Nhưng trước khi vào nhân sự, phải báo cáo với anh rõ những nhận định của chúng tôi về phương hướng kinh doanh của Hà Thành trong vài năm vừa qua...

- Khởi phải nói lại. - Tổng cục trưởng đưa tay ngăn. - Tôi đã nắm vững vấn đề này. Tóm lại một câu là Hà Thành đạt doanh số cao vượt hẳn các

đơn vị khác về mặt lãi kinh doanh. Vấn đề là số lãi này chủ yếu bằng tiền Việt Nam và tiền đô-la thu trong nước do hoạt động kinh doanh nhằm kiếm chênh lệch giá của khách sạn, chứ không phải bằng nguồn thu dịch vụ của khách nước ngoài. Nếu chỉ kiếm lãi bằng cách như Hà Thành đã làm thì chỉ cần các khách sạn của ngành thương nghiệp làm là đủ, chứ chẳng cần gì phải đề ra ngành du lịch. Đối tượng của du lịch là khách nước ngoài. Một dịch vụ như Hà Thành làm vừa rồi với đại sứ quán Săngđi đủ để các khách quốc tế họ tẩy chay ngành du lịch.

Bùi Sùng ngồi thờ đui lý.

- Bây giờ anh nói thẳng về nhân sự. Theo ý các anh thì nên thay đổi ban lãnh đạo Hà Thành theo hướng đổi mới như thế nào?

- Tôi cho rằng, về cơ bản vẫn phải kế thừa... Anh Phạm Lãm tuy tuổi cao, nhưng chín chắn, mực thước, có tâm huyết với ngành. Chị Kim Thanh là một người năng nổ, xốc vác, có kinh nghiệm về tài vụ, sắc sảo trong hạch toán kinh doanh. Chị San bí thư chi bộ, một người điềm đạm, hiền lành... Tóm lại, đó là một ban lãnh đạo đoàn kết nhất trí, biết hợp lực nhau để làm việc.

- Tức là ý của anh vẫn giữ như cũ? - Tổng cục trưởng đỏ bừng mặt, xô ghế đứng dậy. Ông đi ra ngoài cửa sổ, tựa hồ như vừa bị hít thở quá lâu một thứ xú khí tù hãm.

Bùi Sùng lì lợm ngồi lại, châm một điếu Hero. Vầng trán thấp bè của anh bị làn khói thuốc phủ kín khó nhận ra rằng có một cục u vừa nổi lên giữa điểm giao nhau của đôi lông mày. Khối u ấy chỉ hiện lên trong trường hợp anh vừa loé ra một ý nghĩ mới.

- Chúng tôi cũng có nghĩ đến một phương án khác. - Đợi cho Tổng cục trưởng quay lại, Bùi Sùng dụ giọng. - Sang năm chúng tôi sẽ để anh Phạm Lãm nghỉ hưu. Và như vậy để bổ sung lãnh đạo từ bây giờ, chúng tôi sẽ bố trí anh Nguyễn Hữu Bài, thư ký công đoàn kiêm trưởng ban thanh tra của hãng xuống làm phó chủ nhiệm.

- Chúng ta cần một con người hành động và có nghiệp vụ cao về du lịch, chứ không cần một người chung chung kiểu anh Bài. Tổng cục trưởng đã

có vẻ cáu kỉnh. Như chợt nhớ ra điều gì, ông đi lại bàn làm việc tìm cuốn sổ công tác, giở lại những trang đã ghi chép, rồi quay lại hỏi Bùi Sùng: - Anh có nhớ ai là người đã đoạt giải nhất trong cuộc thi về ngành du lịch các nước xã hội chủ nghĩa ở Maxcova năm 1979 không?

Bùi Sùng nghĩ đến Hoàng Dạ Nguyệt, nhưng anh làm ra vẻ như chính anh cũng không nhớ.

- Tôi có theo dõi cuộc thi ấy. Nhưng hình như đó là một cái giải có tính chất hữu nghị.

- Hôm vừa rồi một đồng chí trong Bộ Chính trị có nhắc với tôi về cô Hoàng Dạ Nguyệt, người được giải nhất cuộc thi đó. Đồng chí bảo: ngành du lịch phải có những người có trình độ chuyên môn cao như thế làm quản lý các khách sạn.

- Chúng tôi cũng đã bàn đến trường hợp cô Hoàng Dạ Nguyệt - Bùi Sùng tỏ ra hăng hái - cô Nguyệt là một người có nghiệp vụ du lịch giỏi. Chúng tôi đang bố trí công tác ở phòng nghiệp vụ của hãng để chỉ đạo toàn bộ các khách sạn.

- Tại sao lại không đưa cô ấy về làm chủ nhiệm khách sạn Hà Thành?

- Chúng tôi không thể dùng người một cách quá mạnh dạn như thế. - Bùi Sùng xoè hai bàn tay trước mặt như giải bày. - Cô Nguyệt chưa phải đảng viên. Gia đình trước đây vốn là tư sản. Một người có lý lịch như vậy không thể để ở một cương vị hàng ngày trực tiếp giao dịch với khách nước ngoài.

- Anh cũ quá rồi. - Tổng cục trưởng lắc đầu. Những sợi tóc muối tiêu của ông như cháy lên trong ánh nắng chiều xiên qua khuôn cửa.- Vấn đề là người có năng lực và phẩm chất. Cơ chế của chúng ta cũ quá rồi. Không sớm thay đổi chúng ta sẽ là một con rùa giữa thế giới của những con tàu vũ trụ nối liền các vì sao.

- Nếu anh quyết định thì chúng tôi sẽ thi hành, - Bùi Sùng nói một cách lạnh lùng nhưng cũng đầy hàm ý thách thức.

- Tám giờ sáng mai anh mời cô Hoàng Dạ Nguyệt đến gặp tôi. Về phía lãnh đạo các anh, tôi đề nghị, làm sớm cho tôi những phương án về ban lãnh đạo khách sạn Hà Thành. Tôi hoàn toàn tôn trọng ý kiến của các anh,

nhưng phải triệt để theo phương hướng đổi mới. Thú thực là tôi chán cái kiểu cãi lương phải bụi như anh nói lắm rồi. Nếu các anh thấy quá mệt mỏi không kham nổi công việc thì cứ đề đạt nguyện vọng.

Bùi Sùng đứng lên, anh muốn nhìn vào mắt Tổng cục trưởng để dò xem độ sắt đá của ông ta đến mức nào, nhưng ông ta đã chống tay lên trán và nhắm mắt lại.

*

Ba tháng sau, tự tay giám đốc Bùi Sùng ký quyết định bổ nhiệm Hoàng Dạ Nguyệt về làm phó chủ nhiệm khách sạn Hà Thành. Hôm Nguyệt lên nhận quyết định, Bùi Sùng kéo chị vào phòng làm việc, tự tay pha một cốc nước chanh, đưa mời chị và nói một cách thân tình:

- Trường hợp của cô tôi phải đấu tranh với Tổng cục và bên an ninh ghê lắm, cuối cùng họ mới chấp nhận ý kiến đề xuất của tôi. Về Hà Thành, cô cứ việc phát huy hết khả năng nghiệp vụ du lịch của mình và luôn nhớ rằng lúc nào tôi cũng sẵn sàng làm hậu thuẫn cho cô.

Nguyệt khẽ mỉm cười, nói nhỏ:

- Rất cảm ơn các anh. Tôi sẽ cố hết sức mình....

Cầm tờ quyết định trên tay mà sao lòng Nguyệt thấy dửng dưng như thể đó là một thứ giấy giới thiệu bình thường, giống như những lần chị đi mua bán trao đổi hay liên hệ công việc gì đấy. Chẳng lẽ mình không còn một thứ ham muốn quyền chức nào hay sao? Nguyệt tự hỏi. Chị nhớ lại cái lần lên gặp đồng chí Tổng cục trưởng cách đây gần ba tháng. Hôm ấy rõ ràng là Nguyệt hồi hộp đến phát run lên khi đồng chí Tổng cục trưởng gợi ý muốn bổ sung chị vào ban lãnh đạo khách sạn Hà Thành. Suốt đêm ấy Nguyệt bồi hồi đến khó ngủ. Gối đầu lên ngực chồng, Nguyệt đã tí tê nói với anh bao nhiêu dự định mà chị đã từng ấp ủ và nhất định sẽ biến nó thành hiện thực nếu quả thực cấp trên có ý định điều chị về quản lý khách sạn Hà Thành. Thế rồi niềm háo hức mong đợi ấy cứ phai nhạt theo thời gian. Cho đến bây giờ, sau ba tháng ngâm ngội, sắp xếp của tổ chức, trạng thái tình cảm của Nguyệt với việc đề bạt này hoàn toàn đã bị xơ cứng, chai sạn.

Nguyệt toan đứng lên. Nhưng Bùi Sùng đã đặt bàn tay nắn nắn lên tay chị:

- Ngồi chơi một chút đã Nguyệt. Hôm nay tôi muốn tâm sự lâu lâu với Nguyệt...

Cùng với bàn tay đặt hờ, khẽ đẩy ngược lên, bàn chân Bùi Sùng như vô tình quờ dưới gậm bàn, đụng phải cổ chân Nguyệt. Và đôi mắt sừng hùm hụp như người mắc chứng suy tim, cứ như hai mũi dao mổ lách bung những đường chỉ trên áo quần Nguyệt, khiến chị rùng mình, vội rút cả tay và chân lại. Phải rồi, bây giờ thì chị mới lý giải đầy đủ tâm trạng của mình. Không phải chỉ đơn thuần là chị mệt mỏi, chán nản vì sự chờ đợi. Điều ấy có, nhưng không quan trọng gì. Nếu là một người khác trao quyết định bổ nhiệm cho Nguyệt, chắc Nguyệt cũng sẽ lấy lại cái tâm trạng ba tháng trước đây, chắc cũng sẽ rưng rưng cảm động, cũng sẽ kiêu hãnh tự hào. Nhưng với con người đang ngồi trước mặt chị đây làm sao còn đủ uy tín và phẩm cách để cho chị tin cậy và kính trọng? Trong thâm tâm Nguyệt, lúc nào nhìn thấy Bùi Sùng chị cũng thầm coi anh là một kẻ bất tài, vô học, hám danh, hám gái và biển lận. Anh ta cứ việc thăng tiến, cứ việc leo lên ghế lãnh đạo, thậm chí là người lãnh đạo trực tiếp cao nhất của Nguyệt, thì đối với chị anh ta cũng không thể tự lột xác để làm một con người khác. Nhìn vào mắt Nguyệt hẳn là anh ta đã đoán biết được điều đó. Vì thế, mười lăm năm nay với Nguyệt, anh ta đã tự ngán một thanh chắn vô hình. Lần nào gặp Nguyệt anh ta cũng tỏ ra nghiêm khắc lạnh lùng, cách giao tiếp hết sức khách khí và chừng mực. Vậy mà hôm nay... Rõ nực cười. "Tôi phải đấu tranh với Tổng cục và an ninh ghê lắm, cuối cùng họ mới chấp nhận ý kiến đề xuất của tôi..." Anh ta nói ráo hoảnh như một kẻ đang ban phát ân huệ cho mình. Anh ta tưởng mình ngây thơ đến mức không biết rằng chính anh ta mới là người tìm mọi cách gây cản trở việc đề bạt mình suốt ba tháng qua.

Nguyệt có cảm giác như một chất gì lờm lợm nơi cổ họng. Chị chống tay lên trán. Không muốn nhớ lại, mà những kỷ niệm buồn chán ấy cứ hiện về.

Câu chuyện đã mười lăm năm rồi. Ngày ấy, cả Nguyệt và Sùng cùng làm ở khách sạn Tây Hồ. Nguyệt làm tổ phục vụ nhà buồng còn Sùng làm tổ trưởng tổ nhà bếp. Sùng gốc rễ ở nông thôn, quê giáp vùng Chợ Bờ. Ngày chiến dịch Hoà Bình, anh đi theo làm cảnh vệ cho một ông đại đoàn trưởng, sau này lên cấp tướng, ông dặt theo luôn về Hà Nội. Chuyển sang công tác ở ngành du lịch. Sùng có một lợi thế là đã từng kinh qua chống Pháp và là đảng viên. Anh không biết nấu nướng, nhưng lại có cái khôn vặt của một anh tiếp phẩm và cái láu linh linh hoạt của một anh quen làm công việc liên lạc. Nhà xa, vợ lại ở trong quê, nên Sùng ngủ luôn ở khách sạn, tối làm luôn chân bảo vệ để được hưởng thù lao ngoài giờ.

Lần ấy, Nguyệt phải trực đêm ở khách sạn. Cô bạn cùng phiên trực nửa đêm bị cảm, phải đưa đi bệnh viện. Ba giờ sáng, cả Sùng và Nguyệt mới lục tục trở về. Mệt quá, Nguyệt cài vội của phòng, rồi ngủ thiếp đi. Nguyệt mơ một giấc mơ khủng khiếp. Cô thấy mình đang vật nhau với một con thú có đôi mắt đỏ như hòn than và cái miệng rộng hoác có hai cái răng nanh dài như răng lợn lòi. Choàng tỉnh dậy, Nguyệt run bắn người, kêu thét lên. Con thú đang nằm đè lên người cô chính là Sùng. Khấp người anh ta nồng nặc hơi rượu.

May mà trời phú cho Nguyệt có sức khoẻ. Cô hất Sùng ra với một sức mạnh khủng khiếp. Sùng quì xuống van xin. Nhưng Nguyệt đã mở toang cửa chỉ cho anh lối đi về phòng bảo vệ.

Câu chuyện ấy, Nguyệt không hề nói với ai. Lòng kiêu hãnh về bản thân mình không cho phép cô nói ra cái điều đáng hổ thẹn ấy. Nhưng cho đến sự việc tiếp theo, cách đó chừng một năm, thì Nguyệt không thể im lặng được. Đó là cái lần chính mắt Nguyệt nhìn thấy Sùng ăn cắp ba cân thịt của nhà bếp. Cả khách sạn xôn xao lên mấy ngày. Chi bộ họp hai buổi. Và cuối cùng một thông báo được đưa ra toàn cơ quan: Việc Nguyệt tố giác Sùng lấy ba cân thịt của nhà bếp là bôi nhọ danh dự của một đảng viên, làm mất uy tín của chi bộ. Chi bộ đã kiểm điểm đồng chí Sùng trên tinh thần đấu tranh thẳng thắn và đã xác định việc lấy ba cân thịt ở nhà bếp của đồng chí Sùng chỉ là sự hiểu lầm. Đồng chí Sùng đã làm theo lệnh của ban chủ

nhiệm khách sạn. Ba cân thịt đó là tiêu chuẩn bồi dưỡng của ban bảo vệ ngoài giờ...

Mấy tháng sau Nguyệt phải điều đi một khách sạn khác, còn Bùi Sùng thì trúng cử phó bí thư chi bộ. Rồi anh ta lên phó chủ nhiệm khách sạn, phó bí thư đảng uỷ hãng, và bây giờ là giám đốc hãng Tourism. Sự thăng tiến của Bùi Sùng khiến nhiều người ngạc nhiên. Riêng Nguyệt, chỉ thấy buồn chứ không thấy lạ. Những con người như Bùi Sùng càng leo lên những chức vụ cao thì chất lượng phục vụ của ngành du lịch càng ngày càng giảm sút cũng là quy luật đương nhiên.

Giám đốc Bùi Sung không thể biết những ý nghĩ đang diễn ra trong đầu Nguyệt. Trong tâm trạng của người ban phát quyền hành, anh thấy mình có quyền được hưởng một sự hàm ơn. Chứ gì nữa, nếu anh kiên quyết phản đối việc đề bạt Nguyệt đến cùng thì dẫu ông Tổng cục trưởng có ba đầu sáu tay cũng không thể ký quyết định điều động cô ấy về khách sạn Hà Thành được. Đã mười lăm năm rồi mà cú đòn của Nguyệt vẫn làm anh đau nhói. May mà ngày ấy chi bộ thương tình đồng chí mà xử lý nội bộ để bảo vệ danh dự cho anh và uy tín cho Đảng. Anh căm Nguyệt từ ấy. Căm mà không thể làm gì được Nguyệt, ngoài chuyện ách lương chậm lại một vài năm, hoặc cố tình cản trở không cất nhắc đề bạt. Cho tới vụ khách sạn Hà Thành vừa rồi thì dù anh cố trì hoãn, bác bỏ cũng không thể cản được Nguyệt. Nhiều vị lãnh đạo cao cấp biết đến cô. Công việc cải tổ khách sạn Hà Thành cần đến chuyên môn và thay nghề của cô. Cũng đành phải chiều ý các vị ấy. Bùi Sùng kí giấy quyết định mà miệng lưỡi đắng ngắt như ngậm quả bồ hòn.

Nhưng Bùi Sùng cũng lại là một người rất dễ xoá bỏ thành kiến. Chính anh cũng thấy ngạc nhiên với mình. Bức thành chắn vô hình anh tự xây giữa anh và Nguyệt mười lăm năm qua, không ngờ vào đúng cái lúc Nguyệt bước vào phòng anh để nhận quyết định thì nó lại có vẻ muốn sụp đổ, tựa hồ như cái chất kiến tạo lên nó đã một rỗng, rệu rã lắm rồi. Chà, mười lăm năm rồi mà cô vẫn đẹp một cách đáng sợ. Ý nghĩ này chợt loé lên đúng cái lúc anh đưa tay chặn tay Nguyệt và bàn chân như lần tìm đôi dép

dưới gậm bàn. Hình ảnh cô Nguyệt một đêm nào, gương cặp mắt thanh tú và huyền ảo, chiếc cổ áo cài trễ, hai cánh tay trần trắng ngần khêu gợi lại giày vò anh một cách khổ sở. Đêm ấy Sùng quá nóng vội. Giá Sùng cứ nhẫn nha xoa vuốt một vài lần nữa khắp thân thể cô, vừa như một sự khởi động, vừa như một thứ kích thích, chắc chắn đêm ấy anh đã chiếm đoạt trọn vẹn người con gái nổi tiếng đẹp nhất các khách sạn của Hà Nội lúc ấy. Thực tình là suốt từ đó, bao giờ Sùng cũng khao khát Nguyệt, khao khát với nỗi tuyệt vọng của con cáo trước chùm nho trong câu chuyện của Laphongten, khao khát một cách thù hận của một kẻ không được ăn thì đập đổ. Bây giờ, ngồi trước Nguyệt, anh càng khao khát cô, một nỗi khao khát còn cháy bỏng hơn trước, nhưng khác trước là anh hy vọng có cơ hội thoả mãn. Bởi vì bây giờ anh đang là người gia ơn và Nguyệt đang là kẻ chịu ơn. Sự đời sẽ phải xoay chuyển. Anh tin vào quyền lực của mình. Trước đây anh chỉ là một anh tổ trưởng nhà bếp. Còn bây giờ, ha ha, anh đã là một giám đốc, quyền, thế và tiền anh đều có cả...

- Nguyệt ạ. - Bùi Sùng hăng giọng. Anh cảm thấy cổ họng mình khô khát. - Những gì trước đây giữa tôi và Nguyệt, xin Nguyệt hãy bỏ qua... Chúng ta phải hợp tác với nhau trong thời kỳ mới. Phải nói thế này để Nguyệt hiểu rõ về tôi: Với Nguyệt, tôi luôn luôn có một cảm tình đặc biệt...

- Anh không cần phải nói nhiều. - Nguyệt nhìn thẳng vào mặt Bùi Sùng, cái nhìn thẳng thắn và lạnh lùng - Quan hệ giữa tôi và anh hiện giờ là quan hệ giữa cấp dưới và cấp trên. Tôi về khách sạn Hà thành, có điều gì về công việc anh cứ nói.

Cô ta vẫn như cái hồi ấy. Một bông hồng đầy gai nhọn - Bùi Sùng thầm nghĩ và khuôn mặt to bè của anh lập tức trở lì như một tảng thịt đông lạnh. Không còn hi vọng gì ở con người ương ngạnh và kênh kiệu này nữa rồi. Thăm dò để biết vậy thôi.

- Nếu cô chỉ muốn đơn thuần bàn về công việc thì thế này, - Bùi Sùng ngồi ngay ngắn lại, anh nhắc cặp kính trắng đeo lên mắt. - Nhiệm vụ của cô mà hăng và Tổng cục giao là khá nặng nề. Trong vòng một năm, cô phải thay đổi hoàn toàn hoạt động nghiệp vụ của khách sạn theo hướng đổi mới.

Ban lãnh đạo hãng chúng tôi muốn cô kí kết với chúng tôi một hợp đồng. Nhưng để cho dân chủ, tránh áp đặt chúng tôi đề nghị cô tìm hiểu tình hình thực tế ở khách sạn và tự xây dựng một kế hoạch...

- Tôi cũng mong như vậy. - Nguyệt sốt sắng nhận lời.- Một sự cam kết từ hai phía. Và tôi mong lãnh đạo các anh thực sự đổi mới về phương pháp quản lý để tạo điều kiện cho chúng tôi thực hiện tốt nhiệm vụ.

Bùi Sùng nhún vai, một cử chỉ không biểu lộ sự đồng tình hay phản đối. Nhưng anh có cảm giác Nguyệt như một con nhím, vừa chạm đến đã dựng lông lên rồi...

*

Hết giờ làm việc. Bùi Sùng cố nán lại cơ quan, chờ cho mọi người ra về hết, anh mới chậm rãi dắt chiếc super-cup ra cổng. Mười phút sau, từ phía khách sạn Hà Thành, một phụ nữ mặc chiếc áo màu vàng mỡ gà thong thả đạp xe lại. Đến ngã tư đường, nhận ra Sùng đang đứng đợi, chị ta giơ tay ra hiệu rồi ngoặt xe rẽ về phía con đường bờ sông.

Ngôi nhà của Kim Thanh nằm trong một mảnh vườn ngay sát đường lớn. Đó là một ngôi nhà một tầng, mái bằng, không phô trương kiểu cách, nhưng thoáng rộng và tĩnh vắng như một ngôi biệt thự. Ngôi nhà này được dựng lên cách đây năm năm, theo sáng kiến của Bùi Sùng. Anh là người mua đất, vẽ thiết kế, kí duyệt cấp vật liệu, và tìm thợ thi công cho chị. Vì thế anh cũng là người khách quen thuộc nhất của ngôi nhà từ khi nó mới được khánh thành. Những người hàng xóm xung quanh vì ở quá xa và cũng lại vì cái tính phớt đời của dân thành thị nên cũng ít nhòm ngó, bình luận. Họ chỉ biết rằng Kim Thanh là một người đàn bà goá, đứng vậy nuôi hai đứa con hơn chục năm trời, tiết hạnh như vậy không cần phải bàn cãi, cho nên bây giờ dù chị ta có bồ bịch cho trẻ lại cái tuổi hồi xuân thì cũng chẳng có gì đáng phải nhòm nhỏ.

Cổng ngôi nhà khoá trái, nhưng Bùi Sùng đã có chìa khoá riêng. Vừa dựng xe ở đầu hẻm phía sau bếp, chưa kịp quay vào nhà, Kim Thanh đã từ trong bếp nói vọng ra:

- Anh đi biển đâu từ lúc ấy?

Sùng đã quen với cách nói hạc sách của Kim Thanh quá rồi, nên anh chỉ cười xoa:

- Đi ra hồ ngắm cảnh. Đang muốn nổ tung đầu lên đây.

Kim Thanh từ bếp lên, mang theo một con gà luộc vàng ngậy đặt trong cái đĩa men sứ. Chị chỉ ngón tay trở nhìn nhảy mỡ gà vào má Sùng, mắt long lanh một cách đỏng đảnh và tình tứ:

- Lúc nào cũng ngắm. Chỉ chết về cái tật đại gái.

- Sùng hơi ngẩn người, tròn mắt. Anh chợt nhận ra bộ đồ mới của Thanh. Tắm vải xoa màu mỡ gà óng nuột, làm những đường cong trên thân hình người đàn bà mềm mát đầy khêu gợi.

- Thích hả? Em mặc bộ này có đẹp không? Mười lăm ngàn chứ không ít đâu nhé. Hàng Thái thứ thiệt. Thăng Toàn đen nó tặng em đó.

Sùng ngẩn ngơ nhìn hai con rồng thêu bằng kim tuyến xanh óng ánh vờn từ trên viền cổ áo rộng, ôm lấy khuôn ngực căng nở của người đàn bà. Không kìm giữ được, anh đưa bàn tay rộng bè chộp bắt lấy chúng, xoa vuốt trong một niềm khoái cảm.

- Lại thích nữa hả? Ăn đã, ông nỡm ạ. Hôm nay em đãi anh món thịt gà xé phay. Có bia lon Nhật mới đấy. Anh đi tắm đi đã. người gì mà chua khiếp lên được...

Người đàn bà tặng Sùng một cái hôn, rồi tung tẩy đi xuống bếp. Sùng cởi quần áo ngoài, chui vào phòng tắm mở vòi nước ào ào. Mùi xà-phòng Camay thơm ngào ngạt, cộng với mùi xào nấu thơm phức từ bếp tỏa ra, khiến Sùng cảm thấy tâm hồn thư thái và các cơ bắp như được tích thêm năng lượng.

- Chiều nay anh gặp con Nguyệt thế nào? - Lúc hai người cùng ngồi vào mâm. Thanh nhìn xoáy vào mặt Sùng, hỏi.

- Không hy vọng gì có thể kéo cô ta vào ê-kíp của mình. Anh đã thăm dò, thậm chí còn bộc lộ tình cảm một cách hơi lộ liễu...

- Bộc lộ tình cảm... Thế là thế nào? - Kim Thanh mở trừng đôi mắt quá nhiều lòng trắng, không hề che giấu sự ghen tuông. - Lại định bõm xõm với

nó phải không? Đừng có làm cái trò ấy. Con bé ấy mà nó liếc mắt đưa tình thì không có thằng đàn ông nào thoát khỏi nó đâu. Tôi cấm anh không được chơi cái trò ấy.

- Đừng có làm ầm ĩ lên như con sư tử cái thế. - Bùi Sùng lừ đôi mắt đỏ đã ngầu đỏ men bia.- Cô ta không phải là loại người dễ tán tỉnh. Có điều tôi biết chắc rằng cô ta và em không thể hợp tác với nhau lâu dài được.

- Anh định điều cô ta về, rồi đẩy tôi đi nơi khác chứ gì?

- Không phải... Đây là ý định của Tổng cục. Chính anh đã tìm mọi cách để đưa được tay Bài về làm việc với em mà không được. Anh biết, khi cô Nguyệt về Hà Thành, em sẽ gặp nhiều khó khăn. Anh Lãm thì không nói làm gì. Chị San, bí thư chi bộ, thì rất có thể sẽ ủng hộ lối làm ăn của cô ấy. Còn cái người trực tiếp phải đương đầu với cô ta là em.

- Trước sau thì em vẫn phải được toàn quyền nắm về mặt kinh doanh. Hôm nay họp toàn thể ban lãnh đạo để phân công công việc, anh phải tuyên bố rõ như thế, để cô ta không được xọc vào công việc của em.

- Tất nhiên... Và anh sẽ tuyên bố dứt khoát nhiệm vụ của cô ta chỉ là phụ trách toàn bộ công việc ăn ở, sinh hoạt của khách. Đó cũng là yêu cầu của Tổng cục. Nhưng về phía em, anh đề nghị...

- Muốn đề nghị gì thì đề nghị, nhưng trước hết anh phải cho em những quyền hành để làm việc. Và trước hết em xin đề nghị anh, bằng mọi cách phải gặp gỡ và thuyết phục chị San ủng hộ em, tức là ủng hộ các đồng chí đảng viên lãnh đạo...

- Tất nhiên, Đảng sẽ bảo vệ các đồng chí của mình... Muốn thế, anh đề nghị em ngay ngày mai phải bảo cô Mỹ Lệ nhập tất cả phần quỹ đen của khách sạn vào quỹ của hãng và quỹ của công đoàn. Em cũng cho kiểm kê lại số hàng mà hãng rút xuống trong tháng này. Tất cả phải hợp lí hoá hoàn toàn trên chứng từ sổ sách. Mọi sơ hở của em đều có thể tạo thuận lợi cho cô Nguyệt có cơ để chống lại em, và như vậy cũng tức là chống lại anh.

Kim Thanh thu dọn những đĩa bát ăn dở vào một góc, rồi kéo cái gối xuống nền đá hoa, chống cùi tay lên và ngả người nằm.

- Em nói cho anh biết, nếu có chuyện đấu đá gì ở Hà Thành là do anh đẩy nhé. Không có cái chuyện bổ sung lãnh đạo vợ vẫn này thì tháng tới, chưa chừng sẽ hết được vài cây....

Bùi Sùng vợ lấy hộp bia tu ừng ực mà mắt vẫn không rời khỏi cái thân hình chắc lắn đang nửa nằm nửa ngồi hờ hênh của người đàn bà. Anh xúc miệng ừng ực cái ngậm bia cuối cùng, rồi xoay người như vồ lấy Kim Thanh. Hai cặp môi nhờn bóng nồng men bia gần lấy nhau. Cuộc hội ý về khách sạn Hà Thành kết thúc để chuyển sang chương trình khác.

Mãi đến mười giờ đêm Bùi Sùng mới dắt xe máy ra khỏi nhà.

III

BẠN GÁI MAXCÔVA VÀ CUỘC XUẤT NGOẠI

Chiếc Vongra đen láng bóng xịch đổ trước của khách sạn Hà Thành. Người đàn bà tóc vàng óng, mắt xanh biếc, mặc bộ váy mỏng màu ngọc bích từ buồng lái bước thoăn thoắt lên những bậc tam cấp.

- Xin làm ơn cho tôi gặp đồng chí Hoàng Dạ Nguyệt. - Người đàn bà tóc vàng nói với cô nhân viên lễ tân bằng một giọng líu ríu như chim hót, phô diễn khả năng biểu hiện thứ ngôn ngữ Nga chuẩn xác tuyệt vời.

- Xin lỗi, chị cần gặp về việc...

- Tôi hiểu... Một việc hoàn toàn về tình cảm, bạn gái ạ. Tôi là bạn của Nguyệt mà... Đây là danh thiếp của tôi. Vêra Ivanôpna, giám đốc khách sạn Bông Hồng Vàng ở Maxcôva.

Tấm danh thiếp như một cánh chim đậu trước mặt Nguyệt khi chị đang tất bật cùng các nhân viên chuẩn bị cho cuộc đại lễ nhân ngày Quốc khánh Phần Lan.

Vêra, một cái tên rất quen thuộc đến mức hầu như có tính chất tượng trưng cho các cô gái Nga, khiến Nguyệt ngỡ ngàng hồi lâu. Đúng mười năm trước chị đã sang Maxcôva lần đầu và cũng là lần xuất ngoại duy nhất trong đời. Phải chăng người đàn bà có cái tên Vêra này đã quen chị trong lần gặp gỡ đó?

Nguyệt thong thả bước về phía phòng khách. Chị cố hình dung một gương mặt, một dáng người mà chị đã từng gặp trong chuyến thăm Maxcôva gần mười năm trước, mà vẫn không thể nhớ nổi. Kia rồi.

Một người phụ nữ tóc vàng, phải nói là rất đẹp. Chị ta trạc tuổi Nguyệt nhưng thân hình vẫn còn rất thiếu nữ, khác hẳn với những người phụ nữ Châu Âu cùng độ tuổi.

- Kìa, Hoàng Dạ Nguyệt, bạn không nhận ra tôi sao? - Vừa nhác thấy Nguyệt ở cửa, người đàn bà đã bật khỏi chiếc ghế đệm chạy lại phía Nguyệt, dang rộng hai cánh tay trắng ngần. - Tôi là Vêra Ivanôpna, người cùng dự thi tay nghề "Tuổi trẻ sáng tạo" với Nguyệt ở Maxcova năm 1979 đây.

Nguyệt bật lên một tiếng reo, đưa hai cánh tay lên. Và hai người bạn ôm chàng lấy nhau.

- Vêra, sao bạn lại tìm được tôi ở đây?

- Ở Tổng cục du lịch, người ta nói với tôi là bạn mới chuyển về làm phó chủ nhiệm khách sạn Hà Thành. Bạn còn đẹp hơn cả ngày chúng mình gặp nhau. Chúc mừng Nguyệt, bạn nói tiếng Nga giỏi lắm. Ở khách sạn chúng tôi, người ta vẫn luôn nhắc Nguyệt, luôn nhớ tới bàn tay vàng và tài nghệ tuyệt vời của Nguyệt trong cuộc thi tài năm ấy...

Tình cảm nồng nhiệt, cử chỉ, và nhất là những lời ca ngợi chân thành của Vêra khiến Nguyệt vừa sung sướng vừa ngượng ngùng đến đỏ bừng mặt. Cuộc gặp gỡ bất ngờ với người bạn gái Maxcova đã làm sống dậy những kỷ niệm tưởng chừng như đã rơi vào quên lãng.

Ấy là năm 1979, một năm có nhiều sự kiện đáng ghi nhớ nhất trong cuộc đời Nguyệt.

Hồi ấy Nguyệt đang làm việc tại khách sạn Hoa Sen. Ở tuổi hai mươi tám tuy không còn trẻ trung gì, nhưng Nguyệt vẫn được cả ngành du lịch coi như một tài năng trẻ của ngành. Suốt bốn năm sau ngày miền Nam giải phóng, ở cuộc thi tài nào của ngành du lịch cả nước, Hoàng Dạ Nguyệt cũng luôn dẫn đầu. Chị đã thực sự chiếm được lòng khâm phục của những maitre d'hôtel(1) sừng sỏ nhất của đất Sài Gòn cũ. Chính vì thế, cuộc thi "Tuổi trẻ sáng tạo" các nước xã hội chủ nghĩa tại Maxcova. Nguyệt là người duy nhất của ngành du lịch có tên tham dự.

(1) Đầu bếp

Mùa thu năm ấy sớm lạnh. Trước hôm lên đường. Nguyệt đến Phủ Chủ tịch xin với chú Kỳ cho được vào thăm vườn Bác. Nguyệt đi tha thẩn dưới bóng dừa, bóng cây vú sữa Bác trông để sống lại trọn vẹn những kỷ niệm thiêng liêng hơn mười năm trước, ngày Bác còn sống. Đây đây con đường mà Bác từng dắt Nguyệt dạo mát sau những buổi Nguyệt và các bạn trong đội hát ca lạc bộ thiếu niên thành phố vào mừng thọ Bác ngày sinh nhật. Đây đây là chiếc ghế Bác ngồi chia kẹo cho đội kịch Tuổi Xanh. Và kia, luống hoa Bác trông và tự Bác hái tặng Nguyệt trong một buổi Nguyệt cùng các bạn ở khách sạn vào phục vụ khách của Bác. Nguyệt còn nhớ như in những lời dặn cuối cùng của Bác: "Các cháu làm du lịch phải gắng sao cho bạn bè thế giới yêu mến đất nước Việt Nam mình". Chao ơi, mới đó mà đã mười năm. Từ một cô gái mười tám tuổi ngày nào, giờ Nguyệt đã làm mẹ. Năm tháng với bao nhiêu biến động, nhưng cái phần trong trẻo nhất của cuộc đời những lần được gặp Bác vẫn không hề phai mờ. Nguyệt thầm hứa với Bác: Cháu sẽ làm hết sức mình trong cuộc thi du lịch sắp tới như lời Bác đã dạy.

Tối ấy, khi sương bắt đầu buông trong vườn Phủ Chủ tịch. Nguyệt đã nài nỉ chú Kỳ xin bằng được năm bông hồng trong vườn Bác. Đó là món hành trang duy nhất mà Nguyệt chuẩn bị cho cuộc thi tài ở nước bạn.

Và trên chuyến máy bay quốc tế khởi hành vào sáng hôm sau tại Hà Nội, những người khách nước ngoài cùng trên chuyến bay không ai không chú ý tới một phụ nữ Việt Nam trẻ đẹp - trong bộ áo dài duyên dáng, hai bàn tay nâng niu một túi ni lông đựng năm bông hoa hồng. Không ai biết đó là những bông hoa được trồng từ vườn Bác Hồ, bên cạnh ngôi nhà sàn bé nhỏ của Người. Cũng không ai biết người phụ nữ trẻ kia, suốt đêm qua, và cả bây giờ trên chuyến máy bay này, luôn thành kính hướng về vị lãnh tụ của mình. Và năm bông hồng kia, thậm chí không còn là hoa của đời thường nữa, mà nó chính là một thứ lộc thánh có phép màu nhiệm làm nên tất cả. Ngay cả bản thân Nguyệt, chị cũng không hiểu sao mình lại có những tình cảm trong trẻo, linh thiêng đầy tính tôn giáo như thế. Và chị càng không thể

ngờ rằng, hơn mười năm sau, chính những tín điều ấy đã suýt làm cho chị khốn khổ.

Tại sân bay Carasi, do trục trặc kỹ thuật, máy bay phải dừng lại bầy tiếng đồng hồ. Dưới cái nắng sa mạc bốn mươi độ, năm bông hồng đã héo rũ. Ba giờ sáng hôm sau, khi máy bay tới Maxcova, những bông hồng đã khô quắt lại. Nguyệt buồn đến phát khóc. Món hành trang có tính chất tinh thần mà Nguyệt dự định sẽ là tiết mục độc đáo trong cuộc thi, giờ không còn nữa. Suốt một tuần chờ đợi ở khách sạn, chị lo lắng đến mất ăn mất ngủ, gầy sệt hẳn đi năm ki-lô. Và trong khi các bạn trong đoàn thả sức đi tham quan du lịch thành phố, thì Nguyệt một mình đi tha thẩn suốt mười tầng khách sạn, quan sát người ta phục vụ và ăn uống, hết như một cô thiếu nữ nhà quê tò mò và ngớ ngẩn.

May thay, đúng trước ngày thi thì Vêra xuất hiện. Cô gái Nga hai mươi hai tuổi đẹp lộng lẫy như một nữ hoàng. Vêra là nhân viên du lịch ở khách sạn Rossia, người được các báo toàn Liên bang ca ngợi có đôi bàn tay vàng tuyệt vời. Cô là đại biểu chính thức của thanh niên Liên Xô tham dự cuộc thi du lịch quốc tế này. Biết Nguyệt là đại biểu thanh niên Việt Nam cùng thi tài với mình. Vêra đến thăm và tặng Nguyệt ba bông cẩm chướng đỏ.

- Cám ơn Vêra, rất cám ơn Vêra. - Nguyệt vui sướng đến phát khóc siết chặt tay Vêra và ấp những bông hoa vào ngực. Ở xứ sở lạnh giá này, tìm được hoa trong những ngày tuyết buông còn quý hơn cả vàng. Vậy là, thay cho những bông hồng đã héo. Nguyệt có những bông hoa của xứ lạnh trong bài thi của mình.

Thí sinh các nước khuân linh kinh những va-li đựng bát đĩa, cốc chén đồ nghề đến phòng thi, riêng Nguyệt chỉ xách nhẹ tênh một túi ni lông đựng bông cẩm chướng, một chai rượu Lúa Mới, một chùm lá trắc bách diệp và con dao vụn nãng.

Mười hai bàn thi đã được chuẩn bị sẵn. Những ống kính máy quay phim tua tua. Trống ngực Nguyệt đập thành thịch khi ban giám khảo gọi đến tên mình. Chiếc áo dài trắng nằm gọn trong hàng chục ống kính. Nguyệt mỉm

cười duyên dáng giơ cao đề thi với khán giả: "Bàn số ba, phục vụ bốn khách Ba Lan".

"Phải gắng sao cho bạn bè thế giới yêu mến nước Việt Nam mình". Lời dạy của Bác vụt sáng trong óc Nguyệt. Như được tiếp bằng một sức mạnh tinh thần, bỗng nhiên Nguyệt trở lên tự tin và bình tĩnh lạ lùng. Chị nghiêng chào Ban giám khảo, đưa tay mời bốn người khách Ba Lan vào bàn.

Như mọi người nội trợ giàu kinh nghiệm và mến khách, như một thiếu nữ Hà Nội duyên dáng và thanh lịch, Nguyệt thoăn thoắt trải bàn, xếp đĩa chén, xuống nhà bếp đưa lên những món tiệc.

Bốn người bạn Ba Lan vừa ăn uống, vừa ngắm Nguyệt, trầm trồ ca ngợi. Ở bàn số sáu, Vêra cũng vừa phục vụ vừa đưa mắt sang Nguyệt, vẻ thán phục.

Cuộc thi kết thúc, Nguyệt là một trong số hai người có tổng số điểm cao nhất. Ban giám khảo tuyên bố: Hoàng Dạ Nguyệt, đoàn Việt Nam, đoạt giải nhất với phong cách duyên dáng, tế nhị, sáng tạo.

- Chúc mừng Hoàng Dạ Nguyệt. Tôi xin học tập bạn. - Trong số hàng trăm lời chúc mừng, hoan hô bằng hàng chục thứ tiếng, Nguyệt vẫn nhận ra tiếng của Vêra, cô bạn tốt bụng đồng nghiệp người Nga đoạt giải ba trong cuộc thi với mình. Họ đã ôm hôn nhau hồi lâu ngay giữa bục trao giải thưởng.

- Tôi vẫn giữ tấm ảnh kỷ niệm của chúng mình hồi ấy. Bây giờ xin tặng lại Nguyệt. - Vêra mở chiếc túi xách lấy ra một tấm ảnh màu cỡ lớn đưa cho Nguyệt.

- Trời ơi, mười năm rồi mà bạn vẫn không quên, - Nguyệt xúc động. - Cám ơn Vêra, cám ơn ba bông cẩm chướng đỏ...

- Tôi sang đây chính là để cảm ơn Nguyệt. Bạn là người Việt Nam đầu tiên đoạt giải thưởng cuộc thi du lịch quốc tế. Tôi học tập ở bạn rất nhiều. Nhờ bạn mà tôi đã trở thành một người làm du lịch giỏi và hiện giữ chức giám đốc khách sạn Bông Hồng Vàng. Chuyển sang Việt Nam lần này chúng tôi muốn liên kết làm ăn với khách sạn Hà Thành của các bạn.

Trước ngày lên đường về nước, Vêra Ivanôpna đã có cuộc gặp gỡ với Tổng cục du lịch và hãng Tourism để bàn về việc liên kết kinh doanh và trao đổi du lịch. Giám đốc Bùi Sùng tỏ ra hết sức tâm đắc với những thiện chí và cung cách làm ăn mới mẻ của nữ giám đốc khách sạn Bông Hồng Vàng. Theo kế hoạch hợp tác hai bên đã nhất trí, khách sạn Bông Hồng Vàng sẽ mời một đoàn cán bộ gồm hai người, một đại diện cho hãng Tourism Hà Nội, một đại diện của khách sạn Hà Thành sang Maxcova trao đổi kinh nghiệm và bàn bạc chi tiết kế hoạch hợp tác với khách sạn Bông Hồng Vàng vào cuối năm nay. Mọi chi phí cho cuộc đi, phía khách sạn Bông Hồng Vàng sẽ chịu. Riêng đại biểu của khách sạn Hà Thành, Vêra mời đích danh Hoàng Dạ Nguyệt, phó chủ nhiệm phụ trách nghiệp vụ của khách sạn.

Hôm đưa tiễn Vêra ra sân bay Nội Bài, Vêra chính thức thông báo với Nguyệt:

- Chúng mình hẹn gặp nhau ở Maxcova tháng tới. Tôi đã thống nhất với lãnh đạo của bạn kế hoạch rồi. Hai tuần nữa bạn sẽ nhận được vé.

Nguyệt phấp phỏng chờ đợi. Cuộc ra đi này sẽ rất có ích cho công tác quản lý du lịch của Nguyệt. Mười năm qua, thực tình Nguyệt vẫn chỉ hành nghề bằng những kinh nghiệm ít ỏi và một chút kiến thức thu lượm trong sách vở. Thế giới trong vài thập kỷ qua đã có bước nhảy vọt về ngành du lịch, nhiều quốc gia thu nhập bằng du lịch đã chiếm quá nửa tỷ trọng thu nhập quốc dân. Vậy mà chúng ta bao năm rồi vẫn đóng cửa im ỉm, bỏ mặc phí hoài bao nhiêu danh thắng, bao nhiêu tiềm năng, sản vật...

Đúng như điều Vêra đã hứa, hai tuần sau, hai chiếc vé bay Hà Nội - Maxcova đã nằm trên bàn của Bùi Sùng. Và ngay ngày hôm đó, giám đốc hãng Tourism đã điện thoại cho Nguyệt lên gặp.

- Đây là vé mời của chị Vêra. - Sùng đẩy hai tấm vé đến trước mặt Nguyệt. - Theo nguyện vọng của chị Vêra và cũng là ý nguyện của lãnh đạo chúng tôi thì Nguyệt rất nên sang Maxcova trong dịp này. Trong đảng uỷ và lãnh đạo hãng chúng tôi đã bàn bạc kỹ, đồng thời đã xin ý kiến của

Tổng cục. Nói chung, không ai phản đối việc Nguyệt ra đi. Song, có điều là...

- Có điều gì anh cứ nói ra đi. - Dường như Nguyệt đã quá hiểu cách nói vòng vo quanh quèo của Sùng.

- Tôi hỏi thật Nguyệt nhé. Nguyệt có thật phấn khởi và thấy cần thiết phải đi đợt này không?

- Tôi nghĩ rằng anh hỏi điều ấy là thừa. - Nguyệt nhếch miệng cười giễu cợt. Không hiểu sao, bao giờ và lúc nào ngồi trước Sùng, Nguyệt vẫn cứ thường trực một sự phòng ngừa và giễu cợt. - Tôi nói thật với anh nhé. Tôi rất thích và thấy rất cần thiết được đi trong đợt này. Như anh đã thấy đó. Vêra là một người bạn mà tôi phải chịu ơn. Mười năm qua chị ấy không quên tôi. Gặp chị ấy ở chính nơi mà chị ấy đang làm việc, chắc rằng tôi sẽ học hỏi được rất nhiều kinh nghiệm.

Bùi Sùng gật gù tỏ ra hết sức cảm thông, nhưng thực ra anh đang theo đuổi một ý nghĩ khác.

- Tôi hiểu. Tôi hiểu. Nguyệt đi chuyến này không những có lợi cho khách sạn Hà Thành mà cho cả hãng. Và lại, đã mười năm rồi. Ở đó, Nguyệt còn có nhiều kỷ niệm... Phiền một nỗi là chúng ta chỉ có hai vé và... công việc mà Nguyệt vừa nhận ở khách sạn còn rất mới mẻ. Khách sạn đang lúc cần được chấn chỉnh gấp, và lại rất cần có Nguyệt...

Nguyệt nhìn Bùi Sùng một giây, rồi vội ngoảnh đi ngay. Bộ mặt bì bì của người đối diện bỗng làm cho Nguyệt nhớ lại cái cảm giác khi nhìn thấy những miếng sứa ở chợ làng ngày xưa mỗi lần Nguyệt về thăm bà ngoại.

- Tôi rất muốn được đi Liên Xô đợt này. - Nguyệt nhắc lại một cách rành rọt. - Nhưng xem ra câu chuyện mà anh muốn nói với tôi hôm nay có vẻ như không trúng cái ý muốn của tôi. Vì vậy để khỏi mất thì giờ và hiểu lầm nhau, tôi đề nghị anh nói rõ ý định anh muốn gặp tôi hôm nay về việc gì?

- Ồ, Nguyệt vẫn không hiểu tôi. Tôi đã nói rõ từ đầu rồi. Chính vì việc đi Liên Xô của Nguyệt.

- Vậy thì anh đưa vé cho tôi và đề nghị tổ chức làm các thủ tục.

Tưởng như Nguyệt sắp vỗ lấy chiếc vé. Bùi Sùng vội úp cả hai bàn tay lên:

- Nguyệt hãy đặt mình vào địa vị của tôi. Tôi nghĩ đến con đường đi lên của khách sạn Hà Thành lâu dài, cũng như nghĩ đến hướng phát triển lâu dài của Nguyệt. Rồi đây, chính Nguyệt sẽ là người thay thế tôi ở cương vị giám đốc này, chứ còn ai nữa. Đi đợt này chỉ là một cuộc viếng thăm trước mắt. Trong khi đó, việc cải tổ khách sạn lại rất cần đến sự có mặt hàng ngày của Nguyệt. Chính việc tôi đề nghị với Tổng cục đưa Nguyệt về Hà Thành cũng là vì lẽ đó. Một khách sạn mà nội vụ bê bối thì làm sao vươn lên trở thành mũi nhọn đón khách quốc tế được. Cho nên, theo tôi thì Nguyệt nên...

- Anh nói vòng vo quá. Theo anh thì tôi nên ở lại để nhường xuất này cho người khác, có đúng vậy không?

- Câu nói đã đánh trúng tim đen Bùi Sùng khiến mặt anh tái nhợt. Nhưng anh đã vội cười xoá:

- Ấy, đừng quy chụp vội thế Nguyệt. Tôi hoàn toàn không có ý nghĩ như vậy. Nếu Nguyệt cứ nhất quyết muốn đi thì tôi sẽ báo cáo lại với Tổng cục. Tôi chỉ tiếc rằng công việc ở khách sạn Hà Thành sẽ tiếp tục bê bối. Bài học về vụ đại sứ nước cộng hoà Săngđi còn đó....

Nguyệt cảm thấy ngán ngấm. Toàn thân chị rã rời. Bây giờ chị không còn một chút hứng thú gì với cuộc xuất ngoại này nữa rồi. Thôi đành sẽ phải viết thư cáo lỗi với Vêra. Người ta đã cố bày đặt ra một cách làm tổ chức quá ư kỳ cục. Không muốn cho mình đi, nhưng ngoài miệng vẫn sơn sớt rằng chúng tôi rất ủng hộ, rất lấy làm tiếc.

- Vậy thì tôi sẽ không đi nữa. - Nguyệt dẫn giọng. - Nhưng tôi muốn biết chiếc vé của khách sạn Hà Thành sẽ dành cho ai?

- Cho ai ư? - Sùng bỗng nhoẻn một nụ cười. Chính anh không ngờ rằng mình đã đạt được kết quả một cách mỹ mãn. - Nguyệt từ chối chuyển đi làm tôi khó xử đấy. Tất nhiên sẽ phải tìm một người khác thay thế Nguyệt. Nhưng biết chọn ai bây giờ?

Nhìn Sùng lau bàn tay chuối mẩn vào mớ tóc rẽ tre ra chiều nghĩ ngợi. Nguyệt chỉ muốn nhổ một bãi nước bọt. Thật là cái trò đạo đức giả. - Nguyệt nghĩ. Chị thừa biết cái suất đi nước ngoài đợt này sẽ vào tay ai rồi. Tất cả cái trò hội ý trong lãnh đạo, trao đổi nội bộ của họ, xưa nay Nguyệt cũng đã biết từ lúc chị bước chân vào phòng. Chao ôi, chỉ vì Nguyệt không cùng ê-kíp với họ, không chịu để cho họ dẫn dắt, sai khiến mà thôi.

- Tôi không đi nữa, anh đã vừa lòng chưa? - Nguyệt nói và đứng dậy.

- Tôi hiểu đây là sự tự nguyện của Nguyệt.

- Đúng. Hoàn toàn tự nguyện. Anh có thể yên tâm về điều này.

- Thế thì tôi rất cảm ơn Nguyệt. Nguyệt đã tạo điều kiện thuận lợi cho lãnh đạo chúng tôi làm việc.

- Anh đừng nói lãnh đạo. - Giọng Nguyệt bỗng nhiên gay gắt. - Tôi chỉ tạo điều kiện cho cá nhân anh thôi. Những gì anh đã nghĩ thì anh cứ việc tiến hành.

Nguyệt bước nhanh ra khỏi cửa như một kẻ trốn chạy, trốn chạy khỏi sự giả dối, đê tiện.

*

Một tuần sau, đoàn cán bộ du lịch của hãng Tourism lên đường sang Maxcova theo lời mời của giám đốc khách sạn Bông Hồng Vàng. Dẫn đầu đoàn là giám đốc Bùi Sùng. Thành viên của đoàn là phó chủ nhiệm khách sạn Hà Thành Kim Thanh.

Thuý nói với Nguyệt:

- Chị đại quá. Họ mời đích danh chị, sao chị lại nhường cho bà Kim Thanh?

- Ai nói với em là chị nhường?

- Anh Bùi Sùng. Cả chị Kim Thanh cũng bảo thế.

Nguyệt mỉm cười:

- Thế thì sao lại trách chị là đại. Khôn quá cũng không sống nổi đâu, em ạ.

IV

BẮT MỖI

Cái ngõ nhỏ ấy nằm ở trung tâm Hà Nội, nhưng hầu như nó bị tách khỏi đời sống phố xá náo nhiệt. Cách chừng hai trăm mét ngoài kia là đại lộ với người xe suốt ngày nối nhau tấp nập, với hàng trăm căn hộ hai bên đường thi nhau trở cửa đục tường khai trương đủ thứ hàng công nghệ, từ video, tivi, radio cassette, điện máy, xe đạp, đến các sạp tạp phẩm, mỹ phẩm, hiệu ăn, hiệu uốn tóc, quán nước chè và bơm vá xe đạp. Thời buổi cạnh tranh buôn bán, người ta thi nhau kéo ra hè phố. Chỉ cần chiếm được một mét vuông mặt đường là đã đủ hái ra tiền.

Ấy vậy mà cái ngõ nhỏ vẫn yên tĩnh và cổ xưa như khu vườn bỏ quên. mấy ngôi nhà có dáng dấp biệt thự thời Pháp tuy được coi nói chắp vá nhưng vẫn còn giữ màu rêu mốc vì lâu ngày không được quét vôi, vẫn còn một vài cây dạ hương cổ thụ vươn cành nhánh khô gầy trên những mái ngói xỉn nâu vì thời gian.

Buổi trưa, cái ngõ nhỏ lại càng yên tĩnh. Ấy là giờ mà mọi thành viên trong ngõ hoặc là đi làm xa, hoặc là tranh thủ tạt qua nhà ăn vội bữa cơm đạm bạc rồi chợ mắt mười mười lăm phút. Sau cái khoảng yên tĩnh đó, đôi khi từ căn gác hai của ngôi nhà ở phía út trong ngõ bỗng thánh thót ngân lên những tiếng đàn. Những lúc như vậy, cuộc sống của cái ngõ nhỏ bỗng trở nên dài các và hơi có phần huyền diệu, thoát tục. Người ta dễ quên đi những tiếng tục tũn vừa gặp phải ngoài phố do một vụ đụng xe hay một cuộc mặc cả cò kè ngoài chợ. Dễ quên đi cảnh xô chậu rỗng rảnh và tiếng vòi nước công cộng chảy ri ri như chưng cất rượu, dễ quên đi cả những cơn

bực bõ vô cố, những cuộc cãi lộn ỏm tỏi giữa những người hàng xóm láng giềng.

Tiếng đàn của Nguyệt. Mọi người trong ngõ phố ai cũng nghĩ đến chị mỗi khi tiếng đàn cất lên. Tiếng đàn dường như đã trở thành một mảng cấu thành nên đời sống của cái ngõ nhỏ này. Những âm thanh trong trẻo, thánh thót và dè dặt như rơi từ trên cửa sổ, tan hoà trong nắng, trong cây.

Buổi trưa hôm nay, tiếng đàn của Nguyệt mang một âm điệu rộn rã khác hẳn ngày thường. Lâu lắm rồi chị mới chơi lại bản nhạc "Phiên chợ Ba Tư" của Ketelbey.

Ở khách sạn Hà Thành, và cả khách sạn Hoa Sen trước đây, ít ai nghĩ rằng Nguyệt là một pianist sành điệu. Hơn hai mươi năm trong ngành du lịch, chưa bao giờ Nguyệt hé mở cho mọi người biết cái khả năng âm nhạc của mình. Lạ thế, một thứ hào hoa, một khả năng trời phú mà ngay cả ở các nước Châu Âu nó cũng chỉ dành cho những con người thuộc một số rất ít trong một giai tầng dân cư nào đó có được, vậy mà ở đất nước chúng ta, trong một thời gian khá dài, ở nhiều nơi, nó lại bị coi như một thứ gì đó cần phải "đào tận gốc, trốc tận rễ". Bởi cái thứ xa xỉ đó, quần chúng nhân dân đâu có xài được. Nó đồng nghĩa với thói tiểu tư sản, đồng nghĩa với giai cấp bóc lột ăn trên ngồi chốc. Và Nguyệt, trong lí lịch thường khai - mỗi năm ít nhất cũng tới hai ba bản -, trong giao tiếp hàng ngày, thường giấu giếm không để cho mọi người máy may nghi ngờ rằng mình có một cây đàn pianô từ thời Pháp để lại, rằng mình đã từng được học đàn từ năm mười bốn tuổi. Đang không thì khoác vào người cái tấm lí lịch và nỗi sợ hãi của một kẻ mắc bệnh cùi, gặp ai cũng trốn lui, giấu giếm. Nguyệt sống một nửa đời sống tinh thần của mình trong cái góc tâm tưởng luôn luôn bị giấu kín, che đậy. Đừng dại dột mà bộc lộ mình. Nhân viên khách sạn chỉ cần bưng bê nấu nướng, thậm chí cũng chẳng cần phải biết đến ngoại ngữ. Và cả những thứ đó cũng không cần bằng sự cức cung ngoan ngoãn, đi đúng giờ, đọc báo đúng giờ, ăn cơm đúng giờ, hội họp đúng giờ... Đó là bài học nghề nghiệp sâu sắc mà Nguyệt đã rút ra được sau nhiều năm vào ngành du lịch. Một số người lãnh đạo trưởng thành từ bảo vệ, từ đầu bếp, họ thường coi

nhẹ chữ nghĩa. Họ xuê xoa một cách còn bình dân hơn cả những người nông dân. Họ thực dụng và bỗ bã hơn cả những kẻ bán thịt ngoài chợ. Khách nước ngoài gặp họ, họ đâu cần biết hỏi một câu xã giao mà chỉ cần nhìn để phát hiện xem đó là ta hay địch. Sống với những vị lãnh đạo như thế tốt nhất là đừng bao giờ bộc lộ một khả năng vượt quá tầm tư duy và thói ganh ghét đố kỵ của họ. Chính vì Nguyệt hiểu như thế mà bàn tay thon dài của Nguyệt hàng năm trời không đặt lên phím đàn. Cây đàn pianô hiệu Roial, - món hồi môn đáng giá nhất mà bố mẹ Nguyệt tặng Nguyệt khi lấy chồng có một thời gian dài tưởng là đồ bỏ đi. Nó bị phủ một tấm vải rộng kê ở góc nhà dùng làm giá để đồ vật, kết hợp làm bàn thờ.

Rất may, cây đàn giờ đây đã hồi sinh. Nó đã trở thành người bạn tri âm của các con Nguyệt. Nó trở thành người bạn tri kỷ của Nguyệt. Những lúc vui buồn, phím đàn lại ngân lên tiếng đồng vọng.

*

Vào đúng cái lúc bàn tay Nguyệt đang lướt dòn dập trên phím và chị đang thả hồn mình trong “Phiên chợ Ba Tư” đầy những âm thanh và màu sắc rực rỡ thì ngoài ngõ phố, bốn chiếc Dream màu mận chín lao vút từ đại lộ vào ngõ và phanh kít lại. Cưỡi trên xe là bốn chàng trai trẻ, ăn diện hết như nhau, cùng quần bò mưa, áo phông Thái đủ các màu, chân dận tất xù và giày Adidas. Họ đi ăn tiệc chảnh, hay đang tập dượt cho một cuộc đua mô-tô cỡ quốc gia sắp được tổ chức?

Chàng thanh niên đầu, da ngăm đen, bộ ria mép rậm như một vệt than, hất hàm về phía ngôi nhà đang phát ra tiếng đàn:

- Đến nơi rồi. Nhà có giàn ăng-ten trên mái ấy. Thăng Bột và thăng Xoăn lên đi. Dẻo mỏ vào. Hót như họa mi buổi sáng ấy.

Hai thanh niên trẻ nhất bọn, một người da trắng như bột, một tóc xoăn tít chống xe trên vỉa hè, thoăn thoắt đi vào ngõ. Họ chụm đầu vào nhau hội ý một điều gì đó, cùng đưa mắt nhìn xung quanh có ý phòng ngừa, rồi nhẹ nhàng bước lên cái cầu thang bằng gỗ ọp ẹp.

Cộc, cộc, cộc - Chàng tóc xoăn gõ của một cách dè dặt. Tiếng đàn bỗng im bật. Thêm mấy tiếng gõ cửa nữa mới nghe rõ tiếng bước chân se se. Rồi

tiếng khoá xoay nhẹ.

Trước mắt hai chàng trai là một phụ nữ trạc gần bốn mươi tuổi, da trắng mịn, đôi mắt to sáng và một dáng người thon mềm như thiếu nữ.

- Dạ thưa... - Anh chàng trắng bột thoáng lúng túng tìm một cách xưng hô thích hợp. - Thưa cô. Cô là Hoàng Dạ Nguyệt phải không ạ?

Cuộc gặp bất ngờ những người khách lạ khiến Nguyệt hơi bối rối. Chị thoáng nghĩ tới những cuộc trấn lột, những vụ cướp của giữa ban ngày đang xảy ra liên tục trong thành phố.

- Anh Tuấn ơi, có khách đến nhà mình. - Nguyệt gọi với lên gác xép báo cho chồng biết, rồi nói với hai người khách lạ: - Tôi là Nguyệt đây. Các em cần gặp tôi có việc gì?

Hai thanh niên đưa mắt nhìn nhau. Họ đã nghe nói đến bà phó chủ nhiệm khách sạn Hà Thành này nhiều lần, nhưng bây giờ mới biết mặt. Chị trẻ và đẹp hơn họ tưởng, vì thế những giây phút đầu tiên họ có vẻ thiếu tự chủ.

- Thưa cô, chúng cháu đến đây khá đường đột, mong cô thông cảm. - Chàng tóc xoăn nói. - Cháu tên là Khang, bạn cháu đây tên là Trung. Chúng cháu có câu chuyện cần nói riêng với cô. Dạ chỉ riêng với cô thôi ạ.

Khang nhấn mạnh câu nói cuối cùng khi thấy Tuấn vừa từ trên gác xép xuống.

- Không. Trong nhà mà chẳng có chuyện gì là bí mật riêng cả. Đây là chú Tuấn, chồng cô. Chú Tuấn sẽ cùng nghe các cháu nói chuyện. - Nguyệt kéo ghế mời Tuấn và chủ động pha nước mời khách.

- Nếu không có chuyện gì quá bí mật, thì tôi xin được cùng nhà tôi tiếp chuyện các bạn. Các bạn cứ tự nhiên. Ở đây, mọi câu chuyện đều phải được diễn ra đàng hoàng. - Tuấn nhìn hai anh bạn trẻ bằng một cái nhìn của một người từng trải khi nhận diện các nhân vật đối thoại, rồi lấy bao thuốc Bông Sen ra mời.

Trung bột nhanh ý bóc bao thuốc ba số 5 dẹt ra, mời Tuấn:

- Chú hút thuốc này. Thôi, xin lỗi cô chú, chẳng cần phải vòng vo khách khí mất thì giờ. Xin nói thẳng với cô chú, chúng cháu là dân làm ăn. Chính

vì việc làm ăn mà chúng cháu đến gặp cô Nguyệt hôm nay.

Cuộc đến thăm đây chủ động và lối vào đề của hai người khách khiến Tuấn linh cảm thấy vấn đề. Là một nhà báo giàu kinh nghiệm, từng có nhiều thiên phóng sự điều tra khá thành công về những vấn đề kinh tế xã hội đăng trên các báo lớn toàn quốc, Tuấn có một nhận xét: lớp trẻ bây giờ quả năng động và rất thực dụng. Họ có tác phong đi thẳng vào vấn đề. Họ làm việc có mục đích và tìm mọi cách để đạt được mục đích.

- Nào Nguyệt, em ngồi xuống đây. Xem các bạn trẻ định bàn chuyện gì?

- Cháu biết chú là một nhà báo. Nhưng trong chuyện này chắc chú cũng hiểu rằng không phải mảnh đất để báo chí làm việc. - Khang xoắn nhìn Tuấn phủ đầu. - Cô Nguyệt ạ, với nhiều khách sạn thành phố, chúng cháu đều là khách quen. Đường dây của chúng cháu đủ mạnh, cả về sự tín nhiệm trong chuyện làm ăn, cả về phương diện đảm bảo an toàn. Nói vậy để cô khỏi lo cách đề phòng... Chúng cháu đến gặp cô hôm nay là vì hai nghìn cây thuốc ba số mà khách sạn Hà Thành của cô mới nhập về chiều qua. Trước đây cô Kim Thanh vẫn làm việc với dây bọn cháu, tức là dây Toàn đen. Nhưng chiều qua chị Mỹ Lệ đã cắt cầu, làm ăn riêng với dây trắng Hùng cụt. Biết cô mới thay cô Kim Thanh phụ trách kinh doanh nên chúng cháu phải đến gặp cô ngay. Dây chúng cháu xin được cộng tác với cô ngay từ vụ thuốc lá này.

Nguyệt bàng hoàng đến ớn lạnh. Câu chuyện của hai người khách lạ khiến chị bất ngờ. Những đường dây buôn bán làm ăn giữa khách sạn và bọn tư thương có từ bao giờ? Hàng từ khách sạn được tuồn ra ngoài bằng cách nào? Số tiền chênh lệch giá nhập vào đâu? Ai giữ?

- Có lẽ các anh nhầm rồi. Khách sạn chúng tôi không có thuốc lá. Chiều hôm qua khách sạn chúng tôi không hề nhập kho loại hàng nào cả.

- Cô không giấu được chúng cháu đâu. Chiều hôm qua chính cháu nhìn thấy thuốc về kho. Dây trắng Hùng cụt đã được chị Mỹ Lệ xuất cho hai trăm cây. - Trung bột quả quyết.

Khang xoắn móc trong túi ra một xấp giấy và một xâu mười chiếc nhẫn vàng chói:

- Để tin rằng chúng cháu làm ăn đứng đắn, xin trình cô danh sách của các sinh viên nước ngoài, và nếu cần chúng cháu sẽ đưa cả hộ chiếu của họ. Còn đây là hai cây vàng đặt trước. Nếu là cô Kim Thanh thì chúng cháu chỉ đặt một cây rưỡi nhưng với cô, chỗ làm ăn mới, chúng cháu gửi hẳn hai cây. Phi vụ thuốc này xong, tất nhiên cô sẽ còn được nhận thêm nữa. Sòng phẳng đúng luật chơi mà...

Những chiếc nhẫn vàng nằm phoir trên bàn làm Nguyệt phát hoảng. Trong đời, chị chưa bao giờ nhìn thấy một số vàng lớn như thế, càng không bao giờ tưởng tượng ra lối làm ăn trắng trợn thế này.

- Ở kia, các anh làm gì thế? - Nguyệt cuống quýt hỏi dồn. Tiếng chị thảng thốt như người bị ép làm một việc khủng khiếp. Tuấn phải quay ngoắt lại, nắm chặt lấy tay vợ.

- Em bình tĩnh đã nào. Cuộc mua bán còn chưa ngã giá cơ mà. - Tuấn bỗng cười khẩy, rồi quay lại hai người khách, vẻ lọc lõi như một con buôn cỡ bự thực thụ - Cô hơi bị sốc vì không ngờ các cháu lại đặt giá rẻ quá. Hãy tính xem, hai nghìn cây thuốc ba số, lời bao nhiêu cây? Nếu muốn làm ăn lâu dài thì đừng chặt chẽ quá thế...

Tuấn vừa nói vừa thờ. Trán anh đẫm mồ hôi. Thực tình trong đời anh cũng chưa hề hình dung ra một vụ làm ăn nào táo bạo mà liều lĩnh như vụ này. Lâu nay anh vẫn nghe nói lảng máng rằng ở các khách sạn du lịch được phép bán các loại hàng quý hiếm cho khách du lịch nước ngoài bằng ngoại tệ, luôn luôn xuất hiện một bọn buôn lậu. Chúng gom đũa từ thị trường chợ đen. Rồi móc nối với các học sinh nước ngoài đang theo học ở các trường đại học, mượn hộ chiếu của họ để lọt vào các khách sạn móc hàng ra ngoài. Hai thanh niên này thuộc một trong những dây buôn lậu ấy. Muốn moi được hàng, chúng phải móc nối được với các nhân viên bán hàng và người phụ trách khâu kinh doanh của khách sạn. Cuộc bắt mồi lần này chứng tỏ chúng đã quá lọc lõi trong nghề và tin rằng tất cả những con mồi, khi đã chớm ngửi thấy mồi của chúng tung ra, đều khó tránh thoát.

- Thế này nhé. - Tuấn cầm những chiếc nhẫn vàng lên, hất hất trên tay ra vẻ rất sành sỏi trong việc cân đong thứ kim loại hiếm quý này, rồi đặt chúng

trước mặt hai người khách. - Các cháu cứ cầm lấy vàng, và cả những danh sách người nước ngoài kia nữa. Để chú bàn thêm với cô. Chuyện làm ăn lâu dài. Không việc gì phải vội vàng.

- Xin cô chú cứ cầm tiền trước. Luật làm ăn phải như thế mà .- Trung bột nói.

- Chúng cháu cứ đặt cô trước. Cháu sợ rằng cô Mỹ Lệ sẽ trao hết số thuốc cho dây thừng Hùng cụt.- Khang xoắn nài nỉ.

- Tôi... không, các anh cứ cầm lấy đi. Đừng.... - Nguyệt nói không ra tiếng. Chị lão đảo bước về phía giường.

- Các cháu nghe chú. - Tuấn dịu giọng như dỗ dành.- Cô không được khỏe. Chú sẽ bàn thêm với cô để trả lời sớm các cháu.

Hai Thanh niên nhìn nhau. Họ cùng nhún vai, rồi cầm những chiếc nhẫn đút vào túi.

Ngoài kia, bốn chiếc Dream 100 đang đứng sóng hàng như chờ xuất phát.

*

- Em phải đến cơ quan bây giờ. - Đang nằm, Nguyệt bỗng choàng dậy.

- Không đi đâu cả. Em ốm rồi đấy. - Tuấn đặt tay lên vai vợ, ấn chị xuống giường.

- Phải kiểm tra ngay quầy bar của cô Mỹ Lệ xem có đúng là chiều qua cô ấy đã nhập hai nghìn cây thuốc ba số không.

- Còn phải kiểm tra gì nữa. Đích thực như vậy rồi. Hóa ra lâu nay bà Kim Thanh vẫn chuyển tuần hàng từ khách sạn ra cho bọn con buôn. Anh tin những điều hai cậu thanh niên vừa rồi đã nói. Họ làm ăn với nhau đã thành tinh rồi.

- Nếu vậy thì càng phải đến để xác minh sự thật. Phải có tang chứng rõ ràng. Vụ này không thể buông xuôi được. Một khách sạn du lịch không thể kiếm lời bằng cách buôn bán phe phẩy để kiếm chênh lệch giá. Thảo nào lâu nay họ đã bỏ mặc khách sạn xuống cấp một cách ghê gớm. Chất lượng phục vụ khách mỗi ngày một giảm. Một khách sạn quốc tế mà giọt nước

cũng không có để tắm, một chiếc bóng điện cháy cũng không có để thay, một bánh xà-phòng trong toa-lét cũng không ai để ý. Làm du lịch kiểu này thì bằng như đuổi khách. Thà em không làm ở khách sạn Hà Thành nữa, chứ em không thể bỏ mặc họ phá khách sạn như thế được...

Tuấn buông thõng tay, nhìn vợ đầy thương hại. Quả là chủ nghĩa xã hội đã đào tạo được một con chiên trung thành. Gần hai mươi năm qua mà tính cách của Nguyệt vẫn không hề thay đổi, nghĩa là vẫn sách vở và giáo điều, vẫn ngu tín một cách chân thành như những tông đồ của Chúa. Cho đến bây giờ dường như Nguyệt vẫn tin tưởng một cách ngây thơ rằng, cái thế giới mình đang sống vẫn thuần khiết, trong veo như cái tuổi mười lăm, khi cô còn là một nữ sinh trong đội câu lạc bộ nghệ thuật của thành phố, khi cô còn phơi phới tuổi mười tám, và mới chỉ quan niệm một cách giản đơn rằng hoạt động du lịch đơn thuần là những cuộc tiếp tân, những nghi lễ ngoại giao ở Phủ Chủ tịch. Nguyệt đã khô cứng ngay trong những đức tin của mình. Nguyệt hầu như không thể nhận ra rằng một số những kẻ vẫn rao giảng cho Nguyệt những thuyết lý đẹp đẽ về chủ nghĩa xã hội đã rẽ ngã đường khác từ lâu rồi. Chúng đã từ bỏ những tín điều của chúng ngay từ lúc đang đứng trên thánh đường rao giảng. Chúng nói một đằng, nhưng làm một nẻo khác, và chỉ có chúng mới được quyền làm điều đó. Bài học cuộc thi “Tuổi trẻ sáng tạo” mà Nguyệt là người đầu tiên của ngành du lịch chiếm giải nhất vẫn còn đó. Người ta lăng-xê trên các báo, ca ngợi hết lời, rồi người ta lại lạng lẽ xếp Nguyệt vào một góc khách sạn và cất nhắc hàng loạt những người trình độ văn hóa lớp ba, lớp bốn xuất thân từ gác công, cấp dưỡng, bồi bàn vào các chức vụ then chốt của ngành du lịch. Người ta hô hào phải đưa du lịch trở thành một ngành dịch vụ kinh tế chính, phải tìm mọi cách thu hút khách nước ngoài, nhưng lại mặc sức để cho bọn người vô học phá dần các khách sạn, bòn rút từng đồng vốn để đi buôn kiếm lãi chia nhau.

- Em quá ảo tưởng rồi. - Tuấn vuốt mặt thở dài. - Cái ê-kíp Bùi Sùng - Kim Thanh đã thành một khối bê tông. Anh đã biết điều này từ lâu rồi. Húc

đầu vào đó sẽ là tự sát. Họ là những kẻ có quyền và có lực. Chuyện nhờn tiền trong chuyến đi Liên Xô vừa rồi đó. Họ gạt em như phủ bụi.

- Anh nhầm rồi. Em không để cho ai gạt mình cả. Thực tình là em không thích đi nữa, thế thôi.

- Cách lý luận của em sặc mùi chủ nghĩa AQ, tức là phép thắng lợi tinh thần. Những kẻ thủ đoạn và đê tiện không từ bỏ một cơ hội nào để đoạt lấy chiến thắng. Họ đã đánh trúng thói sĩ diện của em. Có nhiều khi họ thay thế phương pháp răn đe và trấn áp bằng sự mơn trớn, vuốt ve và hứa hẹn, thậm chí họ tung hỏa mù làm ta không thể nhận biết bộ mặt thật, giả của họ... Tóm lại đó là bọn người núp dưới bóng chủ nghĩa xã hội, lợi dụng chủ nghĩa xã hội để lừa phỉnh những con chiên đích thực của chủ nghĩa xã hội. Nguy cơ của chúng ta là ở đó. Cả một dân tộc sẽ lầm đường, nếu như bọn người đội lốt chủ nghĩa xã hội ấy trà trộn vào khắp các cương vị chủ chốt.

- Vậy thì chúng ta phải chỉ ra bọn người ấy. - Nguyệt nói một cách quả quyết và đứng dậy thay quần áo. - Em phải đến khách sạn để xác minh sự việc.

- Để làm gì? Anh khuyên em không nên sa vào cái tổ tò vò ấy - Tuấn nắm vạt ra giường. Anh nói với vợ những ý nghĩ rất chân thành, nhưng chính anh lại thấy tê tái và hổ thẹn, tựa hồ như anh vừa thú nhận: mình là một thằng hèn.

Cho tới khi Nguyệt đã đi rồi mà Tuấn vẫn không sao thoát ra khỏi tâm trạng bứt rứt, dằn vặt. Mình đã hoàn toàn hết ý chí rồi sao? - Tuấn tự hỏi. Đó chính là sự đầu hàng hay sự mệt mỏi. Gọi là gì cũng được, thậm chí có thể gọi nó là một thứ cơ hội của kẻ sĩ, khi thấy ngòi bút của mình bất lực thì về ở ẩn, mũ ni che tai, hoặc quẳng bút để kiếm sống bằng một cái nghề khác không dính dáng gì đến văn chương chữ nghĩa.

Có một thời kỳ Tuấn đã từng ở ẩn theo thứ triết lý ấy. Đang là phóng viên sung sức của một tờ báo chuyên viết ngợi ca những điển hình tiên tiến kiểu “Trống Bắc Lý”, “Cờ Ba Nhất”, “Gió Đại Phong”... Tuấn bỗng xin chuyển hẳn về một nhà máy sản xuất giấy, vì anh tự cảm thấy phát chán với cái kiểu tụng ca theo lối tô hồng, chán với ngay cái tư cách cầm bút của

mình. Mười năm ở một nhà máy giấy, anh đã góp phần sản xuất ra hàng trăm tấn giấy các loại. Nhưng rồi anh bỗng nhận ra một điều: Công lao của anh và các bạn bè anh hóa ra công cốc. Người ta đã sử dụng những sản phẩm của anh nhiều khi rất phí phạm, vô bổ. Hàng trăm cuốn sách in ra chất đầy các thư viện không có người đọc. Những tờ báo giống nhau như cùng một khuôn mẫu và nhạt hoét, đầy rẫy những thứ ngôn từ sáo rỗng, kêu như chuông nhưng chẳng mấy may làm rung một tế bào của người đọc, trong khi cuộc sống đời thường với bao nhiêu oan trái, bao nhiêu lo toan, trăn trở cần được thông tin, giải bày, tranh luận. Tuần lại xin trở lại tờ báo ngày xưa. Và, lần này, ngòi bút của anh bỗng xuất thần, trở thành một vũ khí thực sự. Những bài phóng sự điều tra của anh làm rung chuyển người đọc. Anh là người đồng nghiệp tiên phong của nhà báo N.V.L, một cây bút xông xáo và lịch lãm, đáo đả mà nhân hậu, sắc sảo mà thâm trầm văn hóa, chính anh đã moi ra vụ nhà tù giam người ở hợp tác xã V., đã lôi ra ánh sáng công luận một tên sâu mọt dùng quyền chức để ăn cắp của nhà nước hàng tỉ đồng và mua chuộc, dọa nạt để chiếm đoạt thân xác bốn mươi cô gái. Chính anh cũng đã góp phần trả lại danh dự cho một đảng viên lớp đầu cách mạng bị bọn người xấu trù dập, bôi nhọ, bênh vực một công ty làm ăn giỏi nhưng bị vu oan là có khuynh hướng tư bản chủ nghĩa...

Nhưng rồi chính sự hăng hái của anh đã phải trả giá. Khi bài điều tra về sự bê bối của một bí thư tỉnh ủy nọ vừa kịp lên khuôn thì một cú tê-lê-phôn từ đâu đó gọi đến nhà in ách ngay lại. Rồi công văn, thư khiếu tố, thậm chí hàng chục đơn nặc danh vu cáo anh đã ăn hối lộ của bọn người xấu bôi nhọ chính quyền, chống Đảng, làm mất lòng tin trong quần chúng. Bài báo vĩnh viễn nằm trong ngăn kéo của Tổng biên tập đã đành, mà chính anh cũng bị gọi lên gọi xuống, chất vấn, điều trần hàng chục lượt. Cũng may không bị tù. May mà các đồng nghiệp của anh sau đó bằng mọi cách cũng đã nói ra sự thật. Nhưng nhà báo Nguyễn Tuấn hầu như đã chết. Anh không thể viết được nữa. Cái chết của một lòng tin nhiều khi còn đau đớn hơn cái chết về mặt thể xác. Vẫn sống, vẫn nghĩ ngợi, căm ghét, thương yêu, phẫn nộ đầy mà chán chường và nghi ngờ hết thảy.

Ba tháng nay Tuấn hầu như không viết một mẩu tin. Hàng ngày anh đến toà soạn để biên tập và chọn đăng những bài vô thưởng vô phạt. Anh biết rằng bạn đọc không muốn như thế. Nhưng mà anh đã chiêm nghiệm ra rồi: dân chúng càng biết ít thông tin thì họ càng ngoan ngoãn hiền lành, và riêng anh, anh đã tự chọn một con đường an toàn nhất cho mình.

*

Nguyệt đã trở về nhà trong một trạng thái như người lên cơn sốt. Những thông tin mà hai thanh niên cho chị biết trưa nay hoàn toàn đúng sự thật. Mỹ Lệ, cô gái béo múp míp như búp-bê, tổ trưởng tổ bar, khi bị Nguyệt hỏi đột ngột đã cứng lưỡi không thể trả lời. Lục tìm sổ sách. Nguyệt kinh ngạc khi thấy sổ hàng nhập và bán cho con buôn theo phương thức bán hàng cho khách nước ngoài có ngoại tệ, lên tới những con số khổng lồ. Không chỉ thuốc lá, bia, rượu ngoại mà cả len, phích Trung quốc, quần áo bò, và đồng hồ điện tử... Những loại hàng này bán kèm theo các thứ hàng khan hiếm, bắt ép khách phải tiêu thụ, giống như có thời kỳ mậu dịch quốc doanh bắt người uống bia hơi phải ăn cả những bát phở tồi. Hai nghìn cây thuốc ba số mới nhập chiều qua đã tiêu thụ hết một phần ba. Mỹ Lệ chưa kịp nhập sổ sách bảy nghìn bảy trăm đôla hàng vừa bán được, đã bị Nguyệt bắt lập biên bản.

- Các cô nghĩ ra lối làm ăn này hay do ai chỉ đạo? - Nguyệt hỏi Mỹ Lệ.

Cô gái béo múp míp cố tình ậm ờ đánh bài lờ, nhưng Nguyệt kiên quyết truy đuổi đến cùng, buộc cô ta phải thú nhận:

- Em chỉ biết thừa hành theo lệnh chị Kim Thanh.

- Chị Kim Thanh đã đi Liên Xô nửa tháng nay. Khi bàn giao công việc lại cho tôi, không thấy chị ấy nói tới việc này. Không nên vì vắng mặt chị ấy mà cô đổ trách nhiệm.

Cô gái bị truy bức, tới mức phải bật khóc:

- Em chỉ biết làm theo lệnh, chứ em làm sao dám tự tiện. Trước khi đi, chị Kim Thanh nói em phải tuyệt đối không được để cho chị biết việc này. Em xin chị, chị làm cách nào để em khỏi phải liên lụy...

Vậy là không còn nghi ngờ gì nữa. Chính phó chủ nhiệm Kim Thanh là người chủ xưởng, tổ chức một đường dây buôn bán hàng quý hiếm ngay trong khách sạn từ hơn một năm nay. Sau này, qua tìm hiểu, đối chiếu sổ sách giấy tờ. Nguyệt biết chắc chắn rằng số quỹ đen do tiền lời bán hàng ăn chênh lệch giá mà Kim Thanh lấy danh nghĩa công đoàn để dễ nhập nhằng, lên tới mười bảy ngàn đô la và sáu triệu đồng Việt Nam. Số tiền này, Kim Thanh đã quy đổi ra tiền Việt và chia cho một số người tin cậy trong khách sạn để gửi vào quỹ tiết kiệm cá nhân, hoặc mua vàng trữ. Tất nhiên, hàng tháng hãng Tourism cũng được Kim Thanh nộp một số tiền để lập quỹ đen của hãng. Việc này chỉ có giám đốc Bùi Sùng và một số người thân tín nhất được biết.

Nguyệt đã kể cho chồng nghe toàn bộ sự việc mà chị đã nắm bắt được. Nghe xong. Tuấn thở dài. Nhưng anh lại cố tỏ ra cho vợ hay rằng, câu chuyện ấy, với anh chẳng có gì đáng ngạc nhiên cả. Anh hỏi Nguyệt một cách thản nhiên.

- Trong kho vẫn còn một nghìn ba trăm cây thuốc ba số chưa tiêu thụ kịp phải không?

- Tối qua và sáng nay cô Mỹ Lệ mới chỉ kịp tuồn cho thằng Hùng cụt bảy trăm cây.

- Vậy thì em đến gặp hai cậu thanh niên buổi trưa đi. Chuyển nốt số thuốc cho các cậu ấy, lấy hai cây vàng. Cách làm ăn này được đấy. Chỉ cần một năm làm ăn vào cầu ở khách sạn là chúng ta có một số vốn đủ đổi đời.

Đôi mắt Nguyệt như hai mũi khoan xoáy vào Tuấn tựa hồ như anh là một người nào khác, hoàn toàn xa lạ. Cho mãi về sau này, Tuấn cũng không thể nào quên được ánh mắt Nguyệt lúc ấy. Nó vừa ngỡ ngàng, đau đớn, vừa tức giận, ghê tởm.

- Anh nói gì đấy? Thật em không ngờ... - Mãi lâu sau, Nguyệt mới bật ra thành lời.

- Anh nói một cách nghiêm túc. Nghiêm túc với đầy đủ trách nhiệm và tình cảm của một người chồng. Chừng như không chịu đựng nổi cái ánh mắt của vợ. Tuấn vờ đứng dậy châm thuốc hút và đi quanh quẩn trong

phòng. - Em hãy bình tĩnh và cân nhắc kỹ xem, trong trường hợp này, xử lý như thế nào là tốt nhất. Đưa ra ánh sáng sự việc này, tức là ngay lập tức em trở thành kẻ đối đầu với những người nắm quyền lực không chỉ ở khách sạn, ở hãng, mà cả ở Tổng cục nữa tức là em đã ngang nhiên đối đầu với cả một cơ chế. Đừng tưởng rằng ở hãng và Tổng cục người ta không biết việc này đâu. Cô Kim Thanh có ba đầu sáu tay cũng không dám tự bịa ra kiểu làm ăn này. Có cả một đường dây chỉ đạo từ trên xuống, mỗi cấp, mỗi người có quyền thế đều được chia chác, chấm mút một tí. Tất nhiên có những người được chia “lợi tức” mà chính họ không tự biết. Một món quà nhân dịp cơ quan tổng kết thành tích một năm phục vụ khách du lịch chẳng hạn, một bữa liên hoan mừng hoàn thành kế hoạch, kèm theo một phong bì chẳng hạn. Ôi, đất nước này người ta đã quá quen với cái lối móc tiền nhà nước để đút vào túi cá nhân rồi. Kính gửi, kính thưa, kính mời, kính biểu... đã thành câu chuyện dân gian cửa miệng. Không thể lương dăm chục nghìn, sống vào đâu. Cả một cơ chế phình ra, ai cũng kêu, nhưng không ai có thể làm cho nó xẹp đi được khi mà đồng lương chỉ là thứ danh nghĩa chỉ đủ tiền tiêu vặt, còn bổng, lộc, phụ cấp ngoài kế hoạch... mới là khoản thu nhập thực sự. Đó, em không chỉ đối đầu với một bà Kim Thanh, phó giám đốc phụ trách kinh doanh, mà là đối đầu với cả một tập thể những con người đang đói khát thu nhập. Có thể một số người sẽ ủng hộ em trên danh nghĩa, trên lời nói, nhưng việc làm của họ thì lại hoàn toàn trái ngược lại. Sự phản trắc để bảo vệ quyền lực là một phạm trù có tính chất nhân loại. Và không ít kẻ có tí xíu quyền lực mà đầu óc lại xảo quyệt và thâm độc còn hơn cả Hítler, hơn cả Bêria thời Xtalin đâu...

Tuấn nói thao như một nhà hùng biện. Anh có chủ ý cố tạo ra một cơn mưa ngôn từ để làm cho cái đầu của người vợ thân yêu nhưng giáo điều và đầy ảo tưởng của anh nguội lại.

- Nhưng em cũng không thể làm lơ chuyện này được - Tuấn nói tiếp,-
Làm như vậy tức là em quá nhu nhược và gốc gác ghêch. Kim Thanh sẽ cười vào mũi em, sẽ coi em như một đứa trẻ con, không biết gì. Vậy thì sao ta không nhảy vào cùng ăn chia? Một kẻ đang ăn vụng, bị người khác bắt

được quả tang, kẻ đó sẽ không dám nói gì nếu người bắt được có căn tham hơn vài ba miếng, thậm chí giật lấy toàn bộ. Em cần phải hành động theo phương châm đó. Cải tạo cả một khách sạn, cả một ngành du lịch là vô cùng khó khăn, thậm chí nguy hiểm, nhưng cải tạo lại mức sống của gia đình mình thì thuận lợi và dễ dàng vô cùng. Phi vụ này ta có hai cây. Phi vụ tới có khi còn hơn nữa. Chỉ một năm thôi, chúng ta sẽ có xe cúp, tivi màu. Con Lan, thằng Tú sẽ đi học đàn piano, học tiếng Anh và khiêu vũ...

- Thôi, anh im đi. - Tiếng Nguyệt rền lên như âm vang của một quả núi lửa đang chuyển động những dòng mắcma từ sâu thẳm dưới lòng đất.

Tuấn chấm dứt bài diễn văn, và đứng khoanh tay trước ngực, nhìn Nguyệt một cách bình thản.

- Thực tình em rất bất ngờ vì cái giọng điệu mà anh vừa tuôn ra - Giọng Nguyệt buồn bã như một người vừa bị mất cắp một món tiền lớn ngoài chợ. Chính chị cũng tự thấy lạ cho mình, lẽ ra phải gào lên hoặc siết chặt hàm răng lại thì chị lại chỉ thốt thốt thả ra những lời rời rạc. - Hóa ra mấy tháng nay anh bỏ bút là vì đã tìm ra một cách sống. Anh tự xóa mình một cách dễ dàng đến thế sao? Có người bạn nói rằng anh là một thằng hèn, một kẻ phản bội sự nghiệp và mục đích của mình. Khi đó em không tin và đã ra sức bênh vực cho anh. Nhưng bây giờ thì em tin anh ta nói đúng. Anh chỉ là một kẻ đẽo cày giữa đường, một hiệp sĩ ôm thanh gươm bằng gỗ.

Tuấn chột bật cười, Anh thích thú khi Nguyệt vừa tìm được một cách ví von có vẻ hay ho.

Anh ấy còn cười được ư? Nguyệt như chết lặng đi vì tê tái. Chị chột nhớ lại một anh chàng Tuấn ngày nào. Cách đây gần hai mươi năm rồi. Một chàng trai mảnh khảnh, tóc đỏ như râu ngô, da đen cháy, chẳng có một chút mã gì so với rất nhiều chàng trai tuấn tú giàu có ở thành phố đang theo đuổi Nguyệt. Vậy mà sao Nguyệt đã yêu. Mỗi tình đầu và cũng là mối tình duy nhất cho tới giờ. Có phải bắt đầu từ cái vụ Tuấn dẫn đầu cả một tập thể lớp lên phòng thầy hiệu trưởng kêu oan cho cô giáo chủ nhiệm và đòi không được chuyển cô đi trường khác không? Hay từ cái đêm một mình Tuấn dám gây sự với cả bọn thanh niên càn quấy ở nơi sơ tán khi chúng giở trò chọc

gheo tụi Nguyệt trong buổi đi xem kịch? Nguyệt yêu cái phẩm chất trung thực và xả thân đến cùng vì chân lý ở Tuấn. Mấy chục năm qua anh vẫn giữ được phẩm chất ấy. Vậy mà... Nguyệt bỗng bật khóc. Chị thất vọng và hồ thẹn. Tựa hồ như cả cuộc đời Nguyệt lâu nay đã được xây cất trên một tầng đất bùn. Đúng vào lúc chị cần có anh nhất, và chỉ có anh mới giúp được chị thôi, thì lại là lúc chị nhận ra đất dưới chân mình đã sụt lở.

Có thật là anh đã trở thành một con người khác lạ như thế không? Chúng mình không phải sung sướng gì, nhưng đã đến nỗi nào mà anh lại thêm khát tiền bạc đến mức bất chấp nhân cách mình đến thế?

Tuấn đi lại phía vợ. Nhìn đôi vai chị rung lên, anh thấy lòng mình tràn ngập một niềm hạnh phúc. Vậy là Nguyệt của anh vẫn như ngày xưa, một cô gái bướng bỉnh và quyết liệt hành động đến cùng cho sự thật và lẽ phải. Cái chất lý tưởng một cách hơi thái quá đôi khi làm chính anh cũng khó chịu, nhưng chính nó mới làm nên cái tính cách định hình ở Nguyệt. Cái đêm trước khi bay sang Máxcova mười năm trước, Nguyệt cứ một mực đòi vào thăm vườn Bác để xin năm bông hồng làm hành trang cho cuộc thi “Tuổi trẻ sáng tạo” khiến có lần anh chế nhạo Nguyệt là một tín đồ của một thứ tôn giáo mới, thực ra là một biểu hiện của tính lý tưởng mà Nguyệt vẫn giữ nguyên vẹn cho đến bây giờ. Con người sống không có một điểm tựa tinh thần, sẽ trở thành một kẻ quay quắt, biến lộn. Nguyệt khác hẳn loại người đó, nhưng Nguyệt lại quá ngây thơ và nhẹ dạ. Chất lý tưởng của một thời đâu phải là thứ khuôn mẫu của mọi thời? Huống chi ngôi chùa linh thiêng giờ đây đã có quá nhiều nhà sư ăn thịt chó giả vờ cắt tóc tu hành rồi...

- Anh thử em vậy thôi, - Tuấn đặt hai bàn tay, siết lấy vai vợ.- Một trong những binh pháp đánh giặc của Tôn Tử là trước khi vào trận là phải khích tướng. Khiến tướng không bằng khích tướng là như thế. Nguyệt ngẩng đầu, ngược đôi mắt đẹp, long lanh nước mắt nhìn chồng.

- Anh vẫn nghĩ rằng em là người dễ khích được ư? Xưa nay em vẫn là người bao giờ cũng chân thành với chính mình. Em chẳng muốn làm hại ai cả, mà chỉ muốn làm cho cái khách sạn của em trở thành một đơn vị phục

vụ du lịch tốt. Em sẽ chỉ thực sự xứng đáng tăng cường cho khách sạn Hà Thành khi mà em góp được điều gì đó cho uy tín của khách sạn, làm cho khách sạn thực sự chiếm được lòng tin yêu của khách quốc tế.

- Anh cũng mong muốn như vậy. Nhưng rồi em sẽ thấy, để thực hiện được cái mong ước đơn giản ấy, có thể rồi chúng mình sẽ phải trả cái giá đắt vô cùng.

V

LAO ĐẦU VÀO LỬA

Ba tuần thăm Liên Xô là những ngày thần tiên đối với Kim Thanh.

Vốn có kinh nghiệm và quá khôn khéo lọc lõi trong những chuyến đi nước ngoài, lại quen thân với một vài nhân viên hải quan như người nhà. Bùi Sùng đã thu xếp một chuyến đi không chê vào đâu được. Bốn chiếc vali nặng xếp chặt những hàng hóa và quà tặng: quần bò Lơvit, áo phông, áo thun, áo Nato, áo băng đạn, coóc-xê và xilip phụ nữ, đồng hồ Rado, citizen mười hai hạt xoàn, đồng hồ điện tử Nhật, bột nghệ và bánh đa nem, vòng xương, làn cói, hương và mảnh trúc loại nhỏ... đủ thứ thượng vàng hạ cám, gọn nhẹ nhưng lại có nhiều rúp, Riêng Kim Thanh, mặc dù đi nước ngoài lần đầu, nhưng cũng tỏ ra không kém phần ranh ma. Lúc ngồi trên máy bay rồi. Thanh mới ngả đầu vào vai Sùng khoe với anh một món hàng đặc biệt. Đó là những bộ bài sexy, mỗi cây một dạng đàn bà khóa thân, khiến vừa liếc qua, Sùng đã hoa mắt lên.

- Con bạn em vừa mới gửi từ Sài Gòn ra cho đấy. Món hàng này được giá phải biết. Dân xã hội chủ nghĩa cả đời nhin ăn nhin chơi, liếc thấy là vồ lấy ngay. Chuyến này chúng mình cứ hốt bạc nghìn.

Quả nhiên, vừa đặt chân đến khách sạn, dân phe Việt Nam đã đánh hơi, ùn ùn kéo đến. Hơn bốn ngàn rúp ngon ơ. Đúng là một vốn bốn chục lời.

Vêra thất vọng vì Hoàng Dạ Nguyệt không sang, nhưng Bùi Sùng và Kim Thanh thiếu gì cách để làm cho cô bạn vui lòng. Vì nhu cầu công tác, vì lý do sức khỏe, vì hăng định bố trí cho Nguyệt một chuyến đi riêng, dài ngày hơn, vân vân...

Hai người làm thượng khách của khách sạn Bông Hồng Vàng, được dành riêng cho hai phòng sang trọng nhất trên lầu tám. Hai phòng quá rộng nên họ chỉ dùng một. Tiền bạn cho họ dành để mua hàng, chỉ trích một phần nhỏ để nấu ăn riêng, vừa rẻ vừa tiết kiệm. Sùng bảo: “Hạn chế nấu nướng lịch khách, phải dành nhiều thời gian để đi tham quan, du lịch.” Thanh phản đối: “Nhưng mà ở đây thức ăn rẻ. Chân giò, thủ lợn như cho. Với lại cũng phải tạo điều kiện để em chăm sóc anh chứ. Tham quan cho nó cuồng chân à. Cứ du lịch ngay trong phòng là thích nhất”. Nó rồi chị nhảy căng lên đu lấy cổ Sùng, áp bộ ngực đầy ngộn và nóng rục lên sát mặt anh. Rồi họ cùng ngã lăn quay trên tấm nệm mút, trần trụi như lũ người nguyên thủy.

Có thể nói không ngoa rằng đó là một chuyến đi buôn và một cuộc đi làm tình. Chính Kim Thanh cũng tự thú nhận với mình điều đó với tất cả sự hả hê và niềm khoái cảm. Riêng về công việc, những ngày đầu có vẻ khó khăn, bởi cả Bùi Sùng và Kim Thanh đều không biết một thứ ngoại ngữ nào, mà họ lại không có tiêu chuẩn mang theo phiên dịch. Thật tức cười, cả hai bên cứ hoa chân múa tay, chỉ trỏ, ngoạ đầu, lắc vai như những người câm. Nhưng ba ngày sau thì Kim Thanh đã kiếm được một phiên dịch đại tài. Đó là con trai của chị, thằng Dũng. Nó đang làm công nhân xuất khẩu ở Vôrônez thì nhận được cú điện của mẹ tức tốc triệu về Maxcova. Thế là, mặc dù mới sang chưa đầy hai năm, chữ tác đánh chữ tộ, nhưng nghiêm nhiên nó trở thành một thông dịch viên, vừa xì xồ kiểu Tây bồi vừa nhún vai lắc đầu, múa chân như ông hề Sáclô tái thế. Thế mà kết quả công việc cũng đạt được mỹ mãn. Cả đợt thằng Dũng được Bùi Sùng thay mặt hãng Tourism và khách sạn Hà Thành trả cho năm trăm rúp. Còn khách sạn Hà Thành và khách sạn Bông Hồng Vàng thì ký được một văn bản hợp tác năm năm. Theo văn bản này, hai khách sạn, thông qua cơ quan chủ quản hai bên, hàng năm sẽ trao đổi cán bộ nghiệp vụ giúp cho mỗi khách sạn mở một quầy ăn uống dân tộc của mỗi nước ở khách sạn mình, cử cán bộ lãnh đạo sang báo cáo và trao đổi kinh nghiệm quản lý, kinh doanh. Phía khách sạn Bông Hồng Vàng sẽ đầu tư trang bị cho khách sạn Hà Thành một số đồ

dùng trang trí nội thất và phục vụ, sẽ cấp cho hai học bổng để đào tạo hai cán bộ có trình độ cao cấp du lịch.

Ra đón đoàn ở sân bay Nội Bài hôm ấy có chủ nhiệm Phạm Lãm, Mỹ Lệ và Mộng Lương, cô con gái cưng của Kim Thanh. Hàng về, hai người đã đóng hai hòm lớn gửi tàu biển, vậy mà mấy người ra đón rước ai nấy cũng phải xách xách lặc lặc, khiến anh lái xe phải toát mồ hôi hột mới xếp hết vào thùng vào cốp.

Ông Phạm Lãm như người đau răng, lúng búng mãi trong miệng, và cuối cùng thì ông cũng thì thào được vào tai Bùi Sùng và Kim Thanh cái điều làm ông đau đầu suốt một tuần nay:

- Phức tạp lắm rồi. Tôi mong anh và chị như mong mẹ về chợ. Anh chị về phải thu xếp ra sao chứ cô Nguyệt cô ấy mà làm bung bét lên thì mất hết cả uy tín của ngành...

- Chuyện gì anh nói ngay đi xem, - Sùng sốt ruột.

- Cô Nguyệt đã phát hiện ra quỹ đen của hãng và khách sạn. Hai nghìn cây thuốc ba số đã bị cô ấy lập biên bản. Báo cáo anh, trong khi anh đi vắng, tôi đã gặp cô ấy tỉ tê khuyên bảo. Tôi cố thuyết phục cô ấy chờ anh về giải quyết, đừng làm ầm ĩ lên mà mất hết uy tín của ngành.

Cả Sùng và Thanh đều vã mồ hôi hột. Những chiếc áo dạ họ mặc trên máy bay trở thành những cái lò sấy, khiến mặt họ đều chín như luộc.

Trong khi ông Phạm Lãm tiếp tục báo cáo với Bùi Sùng diễn biến sự việc thì Kim Thanh kéo xốc Mỹ Lệ ra một góc.

- Cô làm ăn thế nào mà để cho con Nguyệt nó biết? Trước khi đi tôi đã dặn rồi. Phải ngừng tất cả mọi hoạt động dịch vụ trong thời gian tôi đi vắng cơ mà, - Tiếng Thanh rít qua kẽ răng như tiếng xé vải.

- Báo cáo chị, có một đợt hàng của hải quan họ tịch thu đột xuất, nhường lại cho ta với giá rẻ. Em cứ nghĩ rằng chị Nguyệt không để ý.

- Làm ăn như cái con khi. Nghĩ nghĩ cái gì, sao mà đầu óc cô chứa toàn bã đậu. Thế cô đã ký biên bản chưa? Sổ sách, tiền ai cầm?

- Dạ, em vẫn giữ tất cả. Chị Nguyệt chỉ bắt em ký biên bản và kiểm tra lại các chứng từ, hàng hóa.

- Thế là cô đã giết tôi. - Kim Thanh thở dài đánh thượt. - Tôi nai lưng ra phục vụ các người, được ăn các người reo, nhưng bị tội thì các người sẽ chạy trước...

- Chị, đời nào em lại ăn ở thế, - Mỹ Lệ rơm rớm nước mắt, - Có bị tù tội thì chúng em cùng chung với chị...

- Là nói thế thôi, - Thanh bỗng cười gằn. - Đến mùa quýt dày mới chịu ngồi tù, Việc đã rồi, giờ phải tìm cách mà xoay lại, chứ bị lép à? Ngay bây giờ về, cô mang hết sổ sách đến chỗ tôi. Phải hợp thức hóa ngay cô hiểu chưa. Ăn vụng thì phải biết chùi mép.

Mỹ Lệ như trút được gánh nặng, mặt mày tươi hơn hẳn.

- Tối nay em sẽ đến ngủ luôn ở chỗ chị. Chị đi mấy tuần mà em nhớ quá. Hôm qua nghe cái Mộng Lương báo, em chỉ mong ngóng từng phút để được đi đón chị.

- Tôi báo riêng với cô một tin vui, nhưng phải tuyệt bí mật, - Kim Thanh thấy cần phải ban thêm cho người cộng tác tin cần với mình một ân huệ, - Chuyến này tôi với anh Sùng đã ký kết được một văn bản hợp tác. Bạn nhận đào tạo cho ta hai cán bộ vừa làm phiên dịch vừa làm chuyên môn du lịch. Tôi đã bàn với anh Sùng để cô đi. Có thể thêm con Mộng Lương nhà tôi nữa.

Mỹ Lệ như muốn ôm chầm lấy Kim Thanh. Nhưng cô kịp kìm lại được. Cô quay gọi, giọng khàn đi vì quá vui sướng:

- Mộng Lương.

Cô con gái yêu của Kim Thanh đang đứng với Bùi Sùng, đưa bàn tay xoay xoay ra hiệu có việc bận. Cả người cô bó chặt như một khoanh giò trong bộ quần áo bò. Phải công nhận rằng Lương có một phom người lý tưởng, cao và lẳn. Tất cả những đường cong đều được phô diễn, khiến giới mày râu, bất luận ở lứa tuổi nào cũng đều phải chiêm ngưỡng và tưởng tượng. Cái điều Kim Thanh vừa báo cho Mỹ Lệ biết, cũng là câu chuyện

đầu tiên giữa Bùi Sùng và Mộng Lương. Tất nhiên là anh không nhắc gì đến Mỹ Lệ - Sùng nói, giọng dạy bảo của bậc cha chú:

- Mẹ mày mới đề đạt nguyện vọng với bác. Nhưng bác còn phải nghiên cứu. Xem mày học hành tu dưỡng như thế nào đã. Mày mà tấp tễnh yêu đương lảm vào là tao cắt.

- Bác cứ nói thế, chứ cháu nghiêm chỉnh bậc nhất, - Mộng Lương hăm hứ, rồi liếc xéo một cái nhìn, hệt như cái nhìn của mẹ. - Bác hứa với cháu nhé. Ôi, cháu mà được đi học Liên Xô thì cháu phải biết ơn bác suốt đời...

Mộng Lương nháy cẳng chân lên khi tiếng còi của anh tài giục. Suốt sáu tháng qua, từ ngày thi trượt đại học cô tỏ ra chán đời, lao vào các cuộc nhảy đầm và đàn đúm bạn bè như thiêu thân lao vào vùng sáng, giờ đây một niềm hy vọng chợt bùng lên, khiến cô vui đến ngây ngất.

Chờ cho ô tô bắt đầu chuyển bánh, Bùi Sùng mới ghé sát tai Kim Thanh nói nhỏ:

- Em phải bàn với Mỹ Lệ hợp lý hóa mọi chứng từ ngay đêm nay.

- Em đã bảo rồi. Tối nay cố ấy ngủ ở chỗ em.

Sùng khẽ nhếch miệng cười, gật gù. Anh móc túi lấy bao Galant quay mời ông Phạm Lãm. Nhưng ông chủ nhiệm khách sạn Hà Thành vì nhịn đã quá lâu, không chịu được, đang hí hoáy lấy chiếc điếu cày tí xiu, tra thuốc vào nõ.

Ngay sau hôm từ Liên Xô về, Bùi Sùng đã ấn định một chương trình làm việc với ban chủ nhiệm khách sạn Hà Thành. Đây và việc cần phải làm ngay, không thể chậm trễ, - Anh nghĩ: - Phải dập tắt ngay dây ngòi nổ đầu tiên. Phải bịt tất cả các lỗ rò, hàn lấp mọi khe hở, nếu không, mười hai khách sạn du lịch do hãng quản lý sẽ bung bét hết. Và rồi cháy nhà ra mặt chuột, nguy hại sẽ không thể lường được.

Dập bằng cách nào? Đó là câu hỏi mà Sùng ngày đêm nung nấu. Thực tế nhồn tiền mấy tháng vừa qua cho anh hay rằng, tất cả những vụ tiêu cực bị đưa ra ánh sáng đều là do báo chí khai ra cả. Bọn báo chí lảm mồm và đảo đẽ. Lợi dụng lúc được cời trời, lợi dụng không khí dân chủ, chúng đang lộng hành như đám hồng vệ binh. Cho nên, việc đầu tiên là không thể để

bọn báo chí chõ mõm vào bất cứ vụ việc gì của các khách sạn. Bịt hết các nguồn thông tin, siết chặt hàng ngũ nội bộ, sẽ tạo cho hãng trở thành một khối boong-ke vững chắc, bất khả xâm phạm. Mặt khác, phải tung hoả mù, ném ra những miếng mồi để nhử chúng ra xa, đánh lạc hướng săn tìm của chúng. Việc này không khó. Chỉ cần một cuộc gặp gỡ, cho hợp báo chí đánh chén một bữa thả phanh, ấn cho mỗi đứa ít tiền. Đứa nào chơi đẹp, đưa một cái tin, một bài viết có lợi cho uy tín của hãng sẽ thưởng trăm nghìn. Mua như thế, vừa cao tay lại vừa có văn hoá.

Sùng tức tốc chỉ thị cho cánh văn phòng hãng. Giấy mời hợp báo sẽ in ti-pô đảng hoàng. Nội dung: Sơ kết ba tháng đầu đổi mới dịch vụ du lịch và báo cáo kết quả việc liên kết hợp tác đầu tiên với một cơ sở du lịch của Liên xô. Bốn mươi nhà báo thuộc các tờ báo có máu mặt và các đài truyền hình, đài phát thanh sẽ được mời dự. Kinh phí dự chi: một triệu đồng.

Việc thứ hai, cũng là việc Sùng phải để tâm nhiều nhất, là vấn đề thu xếp nội bộ. Tính thẳng hăn và cương quyết đến bướng bỉnh của Nguyệt. Sùng biết quá rõ. Xoa dịu hay trấn áp đều khó đạt hiệu quả. Gay nhất, đáng gờm nhất lại, là nhà báo Nguyễn Tuấn, chồng Nguyệt. Thả một triệu đồng mua bốn mươi nhà báo, nhưng nếu Tuấn phá thì cũng bằng công cốc.

Làm cách nào để bịt mõm Nguyệt lại? Sùng vạch ra hàng chục phương án. Cái trán thấp bè mọi ngày hầu như chẳng nghĩ ngợi gì, giờ đây bỗng căng ra, nhú lại, sôi sục bao nhiêu mưu mẹo, tính toán trong đầu. Sùng nhớ lại những lần cam go của đời mình. Hơn ba mươi năm trước, ngày còn là một cảnh vệ cho ông đại đoàn trưởng. Sùng suýt bị ra toà án binh vì đã liều lĩnh ôm một cô gái Mừng khi cô đang tắm dưới suối. Nhờ ông đại đoàn trưởng nghĩ đến công Sùng đã cứu ông trong một trận phục kích, đã nói với dân bản xin để đơn vị xử lý nội bộ. Thế là Sùng thoát. Ngày ở khách sạn Tây Hồ, vì mấy cân thịt lợn ăn cắp, suýt nữa Sùng cũng bị mất cả đảng tịch, bị đuổi khỏi biên chế. Nhờ chi bộ can thiệp, xử lý nội bộ, Sùng lại thoát. Rồi vụ làm hồ sơ giả kết nạp cho Kim Thanh mấy năm trước, Sùng mạo chữ ký, tự giới thiệu mình về xác minh lý lịch Kim Thanh. Có người biết, khai ra, viết đơn lên tận đảng uỷ công ty. Nhưng đảng uỷ công ty đã đập

ngay, chỉ kiểm điểm sơ qua trong nội bộ để bảo vệ uy tín Đảng. Thế là Sùng lại vô can. Hay. Xử lý nội bộ, một kế sách tuyệt hay. Biện pháp tổ chức này quả là một trò phù thủy rất nhiệm màu. Chúng tôi sẽ kiên quyết xử lý cô Kim Thanh. Chúng tôi quyết không dung túng cho lối làm ăn vô nguyên tắc, tự tiện lập quỹ đen quỹ đỏ. Rất hoan nghênh tinh thần đấu tranh của đồng chí Hoàng Dạ Nguyệt. Đồng chí đã giúp chi bộ, giúp đảng uỷ chúng tôi nhìn thấy rõ những sai lầm của đảng viên mình, giúp cho ngành du lịch của chúng ta đổi mới để tiến lên. Chúng tôi sẽ xử lý đồng chí Kim Thanh một cách thích đáng. Nhưng để đảm bảo uy tín cho cán bộ lãnh đạo, để bảo vệ uy tín cho Đảng, cho ngành, chúng ta phải đóng cửa trong nhà bảo nhau, phải nhất thiết không để kẻ địch lợi dụng khuyết điểm của chúng ta để công kích chủ nghĩa xã hội. Vì thế thưa đồng chí Hoàng Dạ Nguyệt, đảng uỷ và lãnh đạo hăng chúng tôi sẽ xử lý trong nội bộ.

Bùi Sùng bất giác bật cười thành tiếng. Anh liếc nhìn đồng hồ: đã đến giờ bắt đầu vai kịch của anh rồi.

Vừa lúc ban chủ nhiệm khách sạn Hà Thành gồm chủ nhiệm Phạm Lãm, bí thư chi bộ Bích San và phó chủ nhiệm Hoàng Dạ Nguyệt lục tục dặt xe đạp vào sân.

Phút gặp gỡ đầu tiên Bùi Sùng tỏ ra hết sức thân tình và cởi mở. Tự tay anh mở chai rượu Vodka mang từ Nga về. Tự tay anh trao quà cho từng người. Riêng Nguyệt được nhận thêm cả quà cho Nguyễn Tuấn, một chiếc pip chạm bằng gỗ sồi, chắc là Tuấn sẽ rất thích.

Sang phần công việc. Mặt Sùng bỗng nhiên buồn thiu. Anh thở dài đánh thượt, giọng rời rạc như đang nhai cơm cháy:

- Vừa đến sân bay, biết được tin về khách sạn Hà Thành, tôi buồn quá. Hôm nay, mời các đồng chí lên đây, tôi muốn được nghe rõ sự việc. Tôi đề nghị với tinh thần đổi mới, nhìn thẳng vào sự thật, với ý chí kiên quyết cách mạng, đấu tranh không khoan nhượng với các hiện tượng tiêu cực, các đồng chí cứ nói thẳng, nói thật.

Nguyệt bắt gặp cái nhìn đầy khích lệ của ông chủ nhiệm và bà bí thư chi bộ. Bà Bích San ngằm đá vào chân Nguyệt, như muốn bảo "Đấy, nói đi,

như chị đã bàn với Nguyệt. Không thể để cô Kim Thanh lộng hành, gây mất đoàn kết nội bộ ta mãi được. Làm du lịch không nghĩ tới việc phục vụ khách, chỉ lo đi buôn chia lãi với nhau thì gay. Cô trẻ và thẳng thắn, cô phải phát biểu trước”. Ông Phạm Lãm chẹp miệng, như ăn dong riêng bảo: “Mấy năm nay tôi bị vô hiệu hoá không chỉ ở khách sạn mà cả ở hãng, ở tổng cục, tiếng nói của tôi không có trọng lượng. Sự tình khách sạn, tôi đã nói hết với cô rồi đấy. Tôi cứ phải nhìn cô Kim Thanh như nhìn cơm sống. Cô ấy cậy thế ông Sùng nâng đỡ chẳng coi tôi ra gì. Chỉ có cô nói là khách quan. Đừng có giấu giếm gì hết”.

Nguyệt đã trình bày toàn bộ sự việc mà chị đã biết xung quanh những vụ buôn bán ở khách sạn Hà Thành, có ngày tháng và số liệu chi tiết từng vụ việc. Cuối cùng, chị nói:

- Tôi đã suy nghĩ, cân nhắc kỹ trước khi báo cáo toàn bộ vụ việc với ban giám đốc và đảng uỷ hãng. Nếu là một vài khuyết điểm nhỏ thuộc về tác phong lãnh đạo hoặc phương pháp tổ chức, chắc chắn chúng tôi sẽ bảo nhau để sửa chữa được. Nhưng đây là một ý đồ, một chủ trương có dụng ý, đã trở thành một phương thức làm du lịch thì không thể được. Nếu mọi khách sạn đều chạy theo buôn bán kiểu này thì ngành du lịch sẽ không thể tồn tại. Khách nước ngoài sẽ không muốn đến với chúng ta nữa. Bởi ta không để tâm tạo cho khách sức hấp dẫn và phục vụ chu đáo. Vụ đại sứ Săngđi ở khách sạn Hà Thành vừa qua là một bài học. Chính vì muốn tăng cường nghiệp vụ, muốn đổi mới cách làm ăn của khách sạn mà Tổng cục và hãng đã điều tôi về. Nhưng thử hỏi các đồng chí, làm sao tôi có thể làm việc được khi mà chị Kim Thanh muốn biến khách sạn thành nơi buôn bán kiếm chênh lệch giá? Nhân đây tôi muốn hỏi đồng chí giám đốc: việc buôn bán này ban giám đốc hãng có biết không? Mỗi tháng chị Kim Thanh chi cho hãng bao nhiêu tiền?

- Ấy chết, chúng tôi hoàn toàn không được biết. - Bùi Sùng giật nảy lên như vừa bị gặp lửa bỏ bàn tay - Đây là lần đầu tiên tôi được nghe một cách tường tận về sự việc này. Làm ăn kiểu này là không thể được - Sùng bỗng

đập tay lên bàn, khiến ông Phạm Lãm và bà Bích San đều giật thót người. - Tại sao anh Lãm và chị San không báo cáo sớm cho tôi biết việc này?

- Tôi cũng vậy. - Bà San thanh minh. - Hôm chị Nguyệt trao đổi với tôi, tôi mới ngỡ người. Kiểm tra sổ sách chứng từ quả có thể thật. Tôi bảo, thế này thì gay quá. Ban chủ nhiệm khéo đi tù cả nút. Gần hai chục ngàn đô la để quỹ đen, lại giao cho một số người thân cận giữ thì vô nguyên tắc thật. Tôi bảo chị Nguyệt, chị tuy là một quần chúng ngoài đảng, nhưng riêng tinh thần trách nhiệm như việc vừa rồi cũng xứng đáng đứng vào hàng ngũ Đảng.

- Tôi thấy tinh thần của cô Nguyệt là rất đáng biểu dương, ca ngợi. - Ông Lãm nói chen. - Vụ này, nếu công an kinh tế họ biết, sẽ rất rầy rà. Các báo chí họ biết, thì mất hết uy tín của ngành.

- Không để cho bất cứ ai cung cấp cho báo chí những tin này, nếu không có ý kiến của đảng uỷ Tổng cục. - Sùng rần đe. - Tôi sẽ báo cáo ban giám đốc và đảng uỷ xem xét lại vụ việc. Nếu đúng như những điều đồng chí Nguyệt nói thì chúng ta sẽ xử lý nội bộ một cách thích đáng. Xin nói riêng với các đồng chí, tôi tuy là người giúp đỡ đồng chí Kim Thanh vào Đảng, nhưng nếu quả thật đồng chí Thanh mắc tội, tôi sẽ không nhân nhượng. Phải lập lại trật tự các khách sạn, các đồng chí hiểu không? Phải kiên quyết chống tiêu cực, thực sự đổi mới cách nghĩ cách làm, đưa ngành du lịch của chúng ta ngang tầm thời đại...

Nguyệt thừa biết những bài diễn văn sáo rỗng kiểu Sùng đang nói, nên chị vội ngắt lời:

- Tôi mong rằng ban giám đốc hãy hãy biến lời nói thành hành động ngay. Nếu các đồng chí chưa tin những điều tôi báo cáo thì cần phải lập một đoàn thanh tra để xem xét sự việc.

- Tôi đồng ý với đề nghị của cô Nguyệt. - ông Lãm vừa rít thuốc lòn vừa nói trong tiếng ho sặc sụa.

- Đúng đấy. Nên làm cho trắng đen rõ ràng. - Bà San đồng tình. Búi Sùng nhắm nghiền đôi mắt hùm hụp, môi mím chặt lại như vừa chạm phải thứ mật đắng. Gay rồi. Tình thế không diễn biến như anh dự kiến. Hồng,

ông Lãm, bà San hôm nay hồng. Cô Nguyệt đã xỏ được mũi họ. Cô Kim Thanh bị kẹt giữa bộ ba này thì gay.

- Thôi được. - Sùng đành phải dùng kế hoãn binh. - Đề nghị cô Nguyệt làm văn bản báo cáo cụ thể mọi sự việc. Trên cơ sở văn bản tôi sẽ bàn với đảng uỷ và ban giám đốc cách giải quyết. Nhưng tôi xin nhắc lại. Đây là công việc nội bộ. Phải khoan sự việc trong khuôn khổ giải quyết nội bộ. Không nên làm rối. Không để những kẻ ở ngoài lợi dụng làm mất uy tín của ngành. Đây là kỷ luật của Đảng, kỷ luật của tổ chức.

- Tôi đã viết sẵn văn bản đây. - Không đợi Sùng nói hết, Nguyệt đã mở túi xách xò ra ba tờ giấy đánh máy đặc, - Xin nhờ anh chuyển giúp cho Tổng cục và đảng uỷ hăng. Tôi hy vọng rằng những ý kiến của tôi sẽ không phải rơi vào “sự im lặng đáng sợ”.

Sùng chặn bàn tay chuỗi mẩn lên những tờ giấy với một sức nặng của một người quen đê bẹp tất cả những gì chống đối lại mình. Anh cố nở một nụ cười để cho Nguyệt đừng đọc thấy những ý nghĩ cay độc vừa thoáng trong đầu, nhưng đôi hàm anh cứ cứng lại, không kéo lên nổi.

*

- Tôi không thể đồng ý với sự a dua, theo đuôi quần chúng của các đồng chí. - Sùng nói với ông Lãm và bà San khi hai người được anh mời lại để hội ý riêng. - Lúc này có cô Nguyệt tôi nói như vậy, nhưng thực ra tôi muốn các đồng chí phải hiểu khác đi. Là vì cô Nguyệt là người ngoài đảng, tôi không muốn dư luận quần chúng hiểu chúng ta là thủ tiêu đấu tranh, bênh che cho những đảng viên mắc khuyết điểm. Quần chúng mà tất cả đều như cô Nguyệt thì rất nguy hiểm. Cô ta sẽ phá vỡ khối đoàn kết trong đảng, làm cho đảng viên chúng ta nghi kị lẫn nhau, và như vậy là đảng ta sẽ mất sức chiến đấu, sẽ không còn là một tổ chức tiên phong nữa. Lúc đó, cả tôi với các đồng chí sẽ rất khó làm ăn. Chúng ta nói ai nghe? Ai tin và đi theo chúng ta? Tôi nhắc lại với các đồng chí: Dù ở đâu và trong hoàn cảnh nào chúng ta cũng phải ghi nhớ rằng phải giữ gìn đoàn kết trong đảng như giữ gìn con người của mắt mình. Phải tuyệt đối giữ bí mật những công việc nội bộ của Đảng. Tất nhiên, với trường hợp đồng chí Kim Thanh, nếu có

khuyết điểm, chúng ta phải xử lí nghiêm khắc, nhưng là xử lý trong nội bộ Đảng, chứ không thể mang ra bêu riếu trước quần chúng...

Ông Lãm và bà San nhìn nhau thở dài. Cả hai đều cảm thấy rằng, lúc này, trước mặt Nguyệt họ đã vi phạm vào nguyên tắc của Đảng.

Mình hớ quá, - ông Lãm chợt nhớ lại cuộc trò chuyện với Nguyệt trước đây hai ngày. Hôm ấy ông đã chủ động mời Nguyệt xuống nhà, rồi tồ tồ kể hết mọi chuyện trong chi bộ và nội tình của ngành. “Tôi buồn quá cô Nguyệt ạ. Tiếng là chủ nhiệm khách sạn, nhưng thực tế tôi chỉ là cái bù nhìn. Mọi việc cô Kim Thanh toàn quyền quyết định. Cô ấy quản lý sổ sách tiền nong, tự ý làm mọi việc không cần xin ý kiến tôi. Bà Bích San, bí thư chi bộ, thì ba phải. Cô Thanh bảo cái gì bà ấy cũng gật. Trước ngày cô về, tôi đã có ý định xin nghỉ hưu. Năm mươi tám tuổi rồi. Lực bất tòng tâm. Ngồi mà làm bù nhìn thì chán quá. Nhưng lại nghĩ, về bây giờ thì đói. Biết làm cái gì ra tiền. Ít ra ở khách sạn, mỗi tháng còn có thêm vài chục nghìn tiền ăn trưa và lãi suất kinh doanh. Cứ tưởng vài chục nghìn một tháng là to. Ai ngờ qua cái vụ mà cô vừa khai ra, tôi mới hay rằng phe cánh cô Kim Thanh còn ăn gấp chục lần. Thì ra họ bố thí cho mình là để bịt miệng mình. Họ muốn mình làm chủ nhiệm bù nhìn để tạo cái bình phong. Cô đưa vụ việc này ra là tôi rất ủng hộ. Làm trong sạch đội ngũ du lịch một chuyến rồi tôi về hưu, cũng hả”. Những điều ông Lãm đã nói với Nguyệt, giờ nghĩ lại, thấy hớ. Vạch áo cho người xem lưng, nói xấu tổ chức, nói xấu đồng chí là phạm vào kỷ luật Đảng. Đúng là ông sơ hở, mất cảnh giác cách mạng. Nhờ ai mà ông được như ngày nay? Từ một bồi bàn cho một chủ khách sạn thời Tây, một chữ cần đôi không biết, ông đã được cách mạng giác ngộ, được kết nạp vào Đảng, được đi học bổ túc văn hoá, rồi được đề bạt tổ trưởng tổ bồi bàn, phó bí thư chi bộ, và bây giờ là chủ nhiệm một khách sạn lớn. Công ơn ấy, ông phải ghi nhớ vào cõi tuỷ, phải luôn luôn tỏ rõ sự trung thành với tổ chức chứ.

- Báo cáo anh, quả tình là chúng tôi có phần theo đuôi quần chúng... - Ông Lãm nói.

- Nguy hiểm lắm. - Bùi Sùng lúc lắc cái đầu. - Không thể dân chủ một cách quá trớn, không thể mơ hồ về quan điểm giai cấp lúc này được. Chuyển sang Liên Xô vừa rồi, tôi được biết tình hình Đông Âu hiện nay đang rất nguy ngập. Mất chủ nghĩa xã hội như chơi. Các đồng chí có biết tình hình Ba Lan gay go thế nào không? Nhiều kẻ đòi giải tán Đảng Cộng sản. Hunggari, Tiệp Khắc cũng nguy ngập. Nhân đây cũng nói thêm để các đồng chí rõ. Cuộc đấu tranh giữa hai phe đang diễn ra hết sức quyết liệt. Bọn đế quốc đang ngày đêm tìm cách chui vào chống phá cách mạng xã hội chủ nghĩa của chúng ta. Khách sạn của các đồng chí là một trong những mắt xích mà chúng đang tìm mọi cách xâm nhập. Lúc này là lúc đừng có chủ quan với khách nước ngoài. Tôi đồn rằng họ đang tìm cách móc nối với một số cán bộ của chúng ta, âm mưu chống phá công cuộc đổi mới. Có người mới cho tôi biết, gần đây có một ông khách nước ngoài hay đến tìm cô Hoàng Dạ Nguyệt...

- Pôn Vericon... Chính tay tuỳ viên đại sứ quán Scăngđi. - Bà Bích San bỗng thốt lên.

- Đúng thế phải không? - Bùi Sùng tròn mắt nhìn bà San trừng trừng... - Về phía chi bộ, chị phải lưu tâm vấn đề này. Vì sao vừa mới về khách sạn mà cô Hoàng Dạ Nguyệt đã hăng hái đấu tranh đến như vậy? Ai núp đằng sau cô ấy? Thực lòng họ muốn đổi mới hay là muốn phá hoại ngành du lịch? Chính các đồng chí bên Bộ nội vụ đã đặt những câu hỏi này với tôi. Để trả lời, xin giành quyền cho các đồng chí.

Bà Bích San thở dài và nhìn ông Lãm với ánh mắt lo âu. Đồng chí giám đốc vừa dẫn dắt bà đi từ những vấn đề có tính thế giới tới những hiện tượng cụ thể ở khách sạn Hà Thành, khiến bà như một cô học trò dốt vừa được thầy làm cho đầu óc bừng sáng. Mấy chục năm làm tạp vụ, bà đã đánh mất thói quen phân tích, đối chiếu, suy luận. Người ta quý cái đức bảo sao làm vậy, tốt bụng với mọi người, nên mới bầu bà làm bí thư chi bộ, chứ bà có trình độ lí luận, tài cán gì đâu.

- Đúng là cô Nguyệt có hơi quá khích. - Bà San nói. - Đành rằng việc bán hàng ăn chênh lệch giá, gây quỹ đen là vi phạm những qui định của nhà

nước, nhưng bảo rằng như thế là phá ngành du lịch thì cũng quá đáng.

Bùi Sùng nhích miệng:

- Vấn đề là phải tìm ra động cơ của cô Nguyệt... Là đồng chí với nhau thì thiếu gì cách giải quyết. Cô ta có hai người chị gái ở bên Pháp. Rồi lại cái anh chàng Pôn Vericon nào đó... Đổi mới, dân chủ, hay là vấn đề chính trị? Thay mặt đảng uỷ hăng, tôi giao trách nhiệm trả lời câu hỏi này cho hai đồng chí. Các đồng chí phải chịu trách nhiệm trước đảng về sự ổn định và uy tín của khách sạn Hà Thành. Đây cũng là nhiệm vụ của chúng ta trong việc chào đón năm du lịch.

- Báo cáo anh, còn về sự việc của cô Kim Thanh? - Ông Phạm Lãm hỏi một cách thật thà. - Nếu cô Nguyệt kiên quyết đòi lập đoàn thanh tra thì sao?

- Nếu thanh tra để chứng tỏ rằng đồng chí Kim Thanh làm sai nguyên tắc kinh tế không phải vì động cơ cá nhân mà là để cải thiện đời sống cho khách sạn, thì tôi hoàn toàn ủng hộ. - Sùng khoát một cử chỉ, mở hai lòng bàn tay ra. - Tôi tin các đồng chí cũng nghĩ như tôi. Đời sống khó khăn, có một người chịu lo cho tập thể như thế, quý lắm chứ. Mỗi tháng các đồng chí được thêm vài trăm nghìn. Vài lạng len, dăm mét vải, trên văn phòng chúng tôi cũng được ăn theo gần bằng ấy, phải biết công người ta chứ. Đấy, các đồng chí cứ ngẫm mà xem. Tôi không bênh vực gì đồng chí Kim Thanh, nhưng tôi muốn các đồng chí hãy nhìn nhận cho công bằng. Trong nhà phải biết đóng cửa bảo nhau, bởi móc ra, trước tiên là chi bộ các đồng chí sẽ phải chịu trách nhiệm.

- Phương hướng chỉ đạo của cấp trên thế là rõ. - Trên đường về, ông Phạm Lãm nói với bà Bích San.

- Vâng. - bà Bích San đồng tình ngay. - Trên tinh thần này, chi bộ chúng ta sẽ phải quán triệt tư tưởng cho toàn thể anh chị em trong cơ quan. Một khi tư tưởng quần chúng thông suốt thì cô Nguyệt cũng không thể làm việc gì quá khích được.

Ông Lãm chợt nghĩ đến Nguyệt và thấy thương hại chị. Con bé sẽ là một con thiêu thân lao vào lửa, nếu nó vẫn quyết liệt như mấy lần gặp mình vừa

rồi. - Ông nghĩ. Trong ông, cái bản chất thật thà và thương người lại trỗi dậy. Phải khuyên Nguyệt rút đơn lại. Đấu đá mà làm gì. Ba mươi năm làm ngành du lịch, ông biết. Cải cách, giảm biên chế, tinh lọc bộ máy, rồi đổi mới. Hô hào thế thôi, chứ đâu vẫn hoàn đấy. Việc gì mà hăng hái, ôm rơm cho rặm bụng.

PÔN VERICƠN

Pôn Vericon quả là một người không biết mệt mỏi trên con đường đi tìm kiếm người đàn bà lý tưởng của mình. Giống chàng Đông Ki-sốt đi tìm nàng Đuynxinê ở xứ Tôbôđô, Pôn đã đi khắp các khách sạn ở Hà Nội, thậm chí cả một vài khách sạn lớn ở thành phố Hồ Chí Minh để tìm Hoàng Dạ Nguyệt. Đáng phục thay là những kẻ si tình, ở họ có một sự đam mê gần như là bệnh hoạn. Đam mê tới mức nhiều khi họ bị căn bệnh tư tưởng bắt hết hồn vía, bị ảo vọng dẫn dắt, tha thẩn như một kẻ mộng du.

Có những chiều Pôn tha thẩn bên Hồ Tây. Cái hồ nước tuyệt vời nằm giữa thủ đô Hà Nội này, với Pôn, thân quen tới mức anh đã thuộc từng gốc cây, từng ngôi chùa cổ, từng con đường làng dẫn tới mép hồ. Không biết bao nhiêu lần chiếc máy ảnh Minolta của anh đã ghi lại những khoảnh khắc kỳ thú, những hình ảnh độc đáo của cảnh vật và con người ở đây: Một dáng thiếu nữ bên hàng liễu, đàn sâm cầm bay sà trên mặt hồ, ánh hoàng hôn cháy đỏ và sương la đà như khói toả... Tất thảy những cái đó, càng gợi cho anh nỗi nhớ Nguyệt, tựa hồ như chúng chỉ là một cái nền, một không gian gợi mở để chờ đón nhân vật của anh xuất hiện, giống như trong bức tranh Mùa Thu Vàng của Lêvitan, chỉ có thiên nhiên Nga thôi, chưa đủ, nhà danh hoạ dường như vẫn giành quyền cho mỗi người xem hãy tự mừng tượng lấy một bóng hình.

Sự tìm kiếm của Pôn, cuối cùng đã không uống. Anh gặp Nguyệt hoàn toàn tình cờ, như trong giấc mơ vậy. Đó là một buổi đại tiệc nhân dịp quốc khánh, tổ chức tại khách sạn Thăng Lợi. Đang giữa cuộc vui, Pôn Vericon bỗng thoáng thấy một tà áo dài màu hoàng yến giữa đám quan khách. Sau

này, trong suốt cuộc đời, Pôn sẽ không bao giờ quên được cái giây phút ấy. Tim anh đập hoảng loạn một cách bất thường. Anh sững sờ một hồi lâu như không tin vào mắt mình. Ba năm rồi mà Nguyệt hầu như vẫn không thay đổi. Dường như nàng đẹp hơn, duyên dáng hơn rất nhiều và trẻ hơn cả những lần anh gặp trước đây.

- Đêm trăng vàng! Ồ, không biết tôi có lầm không, hay đây là một điềm phúc? - Pôn gần như chạy đến bên Nguyệt. Anh cố trấn tĩnh mà giọng nói vẫn hào hển, xúc động.

- Xin chào ngài Pôn. Ngài không lầm đâu. Nhưng điềm phúc thì tôi không tin chắc. - Nguyệt nói và nhìn Pôn với vẻ ngỡ ngàng. - Tôi cứ tưởng ngài đã quên đất nước chúng tôi rồi.

- Không quên được. Không thể nào quên, thưa bà. Tôi luôn hy vọng, nói đúng hơn là tôi luôn khao khát được gặp bà. Quả tình bà xinh đẹp hơn cả ngày xưa... Không hiểu sao, mỗi lần nghĩ đến Hà Nội tôi lại nhớ...

Pôn buông lỏng câu nói. Anh thoáng nhận ra một nét thẹn thùng trong mắt Nguyệt và cử chỉ khẽ quay mặt giấu nụ cười thật cổ điển và tế nhị đậm tính cách phương Đông.

Dàn nhạc bắt đầu chơi bản Eluyt côngxe của Franz Lizzt. Mọi người rời bàn tiệc đi vào phòng nhảy.

- Hôm nay sẽ là một ngày hạnh phúc của tôi, nếu như được nhảy cùng bà. - Pôn mở bàn tay trái và nghiêng người về lịch thiệp mời Nguyệt.

Điệu valse vang lên dịu dặt. Nguyệt hơi một thoáng lưỡng lự, rồi chị đặt nhẹ bàn tay mình lên bàn tay Pôn.

Những bước chân tuyệt vời. Pôn thầm nhận xét khi Nguyệt đưa những bước nhảy đầu tiên. Anh có cảm giác Nguyệt đang bay trên mặt sàn, tà áo hoàng yến chập chờn như cánh bướm. Anh không dám nhìn Nguyệt, không nỡ phá vỡ cái giây phút yên lặng thần tiên giữa hai người. Nàng đang rất gần bên anh, trong tầm tay anh. Ngay kề bên vai anh là gương mặt dịu dàng với đôi mắt đen huyền như nhung, chiếc mũi nhỏ thanh tú và vầng trán mịn như cẩm thạch. Bàn tay anh đặt nhẹ bên eo lưng của nàng, qua làn áo mỏng, nhưng anh có cảm giác như mình được hưởng một ân huệ lớn. Ồ, kì

lạ. Những sàn nhảy mờ tối ở Băng-cốc, những vũ trường rực ánh đèn màu ở Hồng Công, Đài Loan với những điệu nhạc rốc, nhạc jaz quay cuồng, với những vũ nữ gần như trần truồng, mộng, đùi, vú, cạp xát mời mọc... chỉ gây cho anh cái ham muốn nhục dục, sự phá phách và nổi chán chường, chứ chưa bao giờ tạo cho anh cảm giác kỳ lạ này. Thần tiên quá, thánh thiện quá, mà cũng say đắm quá. Anh nhận ra rằng hình như chỉ có ở xứ sở này, chỉ có người đàn bà với bản sắc Á Đông đậm đà kết hợp nhuần nhuyễn với văn minh Châu Âu được tinh lọc này, mới tạo được cảm giác kì diệu mà anh đang được hưởng. Bí quyết của người đàn bà tuyệt vời, từ ngàn xưa, ở khắp các châu lục vẫn là sự dịu dàng, khiêm nhường và kín đáo. Con gái Việt Nam dường như còn bảo tồn lâu dài được những đức tính đó. Và Nguyệt là một cô gái tiêu biểu. Đó chính là cái duyên cố níu kéo Pôn trở lại Hà Nội., là niềm đam mê dường như không bao giờ được thoả mãn, và cũng không nhất thiết phải được thoả mãn. Hãy cứ để cho ta tôn thờ, như một thần tượng, như một tôn giáo. Chúa tồn tại là vì ông ta không có thực. Người đàn bà tuyệt vời mà ta khao khát suốt đời chính vì ta chưa bao giờ khám phá hết vẻ đẹp...

Những ý nghĩ làm Pôn ngây ngất.

- Ngài đang nghĩ gì vậy?- Nguyệt đột ngột phá vỡ khoảng yên lặng giữa hai người.

- Tôi đang nghĩ tới niềm hạnh phúc của mình. Ôi, bà không thể biết được mấy tháng nay tôi đã vất vả tìm kiếm bà như thế nào? Thật là vô nghĩa nếu trở lại Hà Nội mà không gặp lại “Đêm trăng vàng”. Những ngày ở khách sạn Hà Thành để chờ ngài đại sứ Ramuncátxen trình Quốc thư, tôi tìm kiếm và chờ đợi đến vô vọng. Ôi, cái khách sạn hỗn tạp và nhếch nhác như một quán trọ...

- Trời ơi, ngài đã ở khách sạn Hà Thành? - Nguyệt thốt kêu lên. - Ngài chính là thành viên trong đoàn ngoại giao của nước cộng hoà Săngđi?

Ông khách nước ngoài nhếch miệng cười. Nguyệt như đọc trong nụ cười ấy một sự giễu cợt.

- Thôi, ta ra ngoài hành lang nói chuyện. - Nguyệt buông tay bỏ dờ điệu nhảy giữa chừng.

Họ ngồi bên ban-công nhìn ra mặt hồ.

- Thay mặt khách sạn Hà Thành tôi nhờ ngài chuyển lời xin lỗi tới ngài Đại sứ... Chúng tôi còn có nhiều khiếm khuyết với khách. Tôi mới được chuyển về khách sạn này sau cái sự kiện buổi lễ trình Quốc thư ấy.

- Ồ, xin chúc mừng bà. Không sao, không sao. Một sự cố vặt. Tôi tin, sự có mặt của bà ở khách sạn Hà Thành sẽ làm cho khách sạn trở nên hấp dẫn. Riêng tôi, tôi sẽ đăng ký một căn phòng ở đó. Bà có còn nhớ những ngày tôi ở khách sạn Hoa Sen hơn ba năm trước đây không? Có lần tôi đã làm nũng như một đứa trẻ. Tôi không thể ăn ngon miệng được nếu mỗi ngày không được nhìn thấy “Đêm trăng vàng” - Pôn nói và nhìn Nguyệt chăm chú đến mức Nguyệt phải quay nhìn ra mặt hồ.

- Xin hỏi thật ngài. - Nguyệt nói một cách nghiêm trang - ngài có cảm nghĩ gì về ngành du lịch của chúng tôi?

- Nó không hề có ý niệm gì đối với tôi, ngoài bà. - Pôn nhún vai.

- Xin ngài hãy coi cuộc nói chuyện này như một cuộc đối thoại nghiêm túc giữa một người làm dịch vụ du lịch và khách. Ngài là người quen biết cũ nên tôi hy vọng rằng câu chuyện của chúng ta sẽ không khách sáo, vô bổ...

Một biện pháp nghề nghiệp thật tế nhị, - Pôn nghĩ. - Nàng sẽ thất vọng nếu như ta chỉ nói những điều chung chung vô thưởng vô phạt. Nhưng liệu nàng có vượt qua được sự tự ái dân tộc, nếu ta nói sự thật?

- Ngài ngại ngần chẳng?

- Ồ, thưa bà. Tôi chỉ không muốn phá vỡ một đêm tuyệt vời... Nhưng nếu bà muốn nghe sự thật thì... Yôi rất lấy làm phiền lòng phải nói với bà rằng, ở Việt Nam chưa có ngành du lịch, hay nói đúng hơn là đất nước này mới đang bắt đầu tập làm du lịch. Có một nguyên nhân khách quan là Việt Nam mới trải qua một cuộc chiến tranh khốc liệt. Nhưng mười lăm năm rồi, thưa bà, kể từ năm 1975 ấy. Một thập kỷ đủ làm cho một quốc gia tạo nên một bước nhảy vọt. Huống chi Việt Nam là một đất nước anh hùng.

Con người Việt Nam thông minh, rất thông minh... Chắc bà hiểu hơn tôi, rằng nhiều nước trên thế giới hiện nay tỷ trọng thu nhập của ngành du lịch trong toàn bộ ngân sách quốc gia lớn đến mức nào. Thụy Sĩ chỉ có hơn một triệu dân mà mỗi năm đón tới hơn mười triệu khách du lịch. Thái Lan đang là một nước ở Châu Á thu hút nhiều khách du lịch. Châu Á đang là tâm điểm thu hút khách du lịch thế giới... Tôi không hiểu nổi vì sao ở Việt, một đất nước có tiềm năng thiên nhiên phong phú, có con người tuyệt vời mà lại không thu hút được khách du lịch. Vì cái mà người ta gọi là cơ chế chằng? Nói vậy chung chung quá. Phải chỉ ra một cái gì cụ thể. Đó là những con người thực thi công việc này. Các bạn sợ bỏ vốn đầu tư. Các bạn không có những người làm du lịch giỏi. Các bạn vừa muốn người nước ngoài vào nhiều lại vừa muốn cản họ. Làm sao mà khách muốn đến đất nước này khi mà tất cả các cửa khẩu đều bị khám xét hết sức phiền hà? Khi mà một sân bay quốc tế như Nội Bài hoang dã như một trại nuôi bò, một khách sạn như Hà Thành thiếu từ chậu nước tắm rửa. Người đã đi du lịch, tức là họ không tiếc tiền. Có thể chi cho một chuyến đi bằng cả một năm lao động, dành dụm. Đi hai trăm ki-lô-mét đến một danh thắng tuyệt vời như Hạ Long sẽ là một chuyến đi tuyệt vời, nếu du khách chỉ mất hai giờ đồng hồ và con đường êm ru đến mức không gây một sự mệt mỏi nào, nhưng sẽ là một cuộc tra tấn nếu như phải qua một đoạn đường như ra mặt trận và rất có thể phải ngủ lại dọc đường vì tắc xe, nhỡ phà. Tiện đây cũng xin nói với bà rằng, ngay ở Hà Nội này, có một điểm du lịch lý tưởng là Hồ Tây, mà suốt bao nhiêu năm qua đã bị bỏ phí hết sức đáng tiếc. Tại sao không thể làm một bãi tắm nhân tạo ở đây? Tại sao không xây dựng xung quanh hồ những ngôi biệt thự cho du khách, không đóng hàng chục du thuyền, không xây dựng những bến cảng? Hồ Baltông, hồ Gionevơ hàng năm đón hàng triệu du khách là vì người ta đã khai thác triệt để tiềm năng của chúng... Tôi thật tiếc cho Hồ Tây của Hà Nội. Một cô gái tuyệt đẹp mà không mấy ai biết đến....

Trong đầu Pôn vụt thoáng một ý nghĩ: giá như Nguyệt là của anh, giá như nàng yêu anh, anh sẽ xin với chính phủ Việt Nam bỏ tiền ra xây một

khách sạn năm sao hiện đại ngay bên mép hồ kia. Và Nguyệt sẽ trở thành một bà chủ giàu có, một niềm hãnh diện của xứ sở này. Ý nghĩ ấy Pôn đã kịp kìm giữ lại, khi thấy Nguyệt thở dài, đôi mắt nhìn xa xăm ra khoảng trời đêm.

Ông ấy đã nói đúng. Nguyệt thầm nói với mình. Chị buồn bã nghĩ lại những sự việc ở khách sạn Hà Thành trong những ngày vừa qua. Ông Lãm có lý chẳng khi nói rằng Nguyệt là một con thiêu thân? “Tôi khuyên cô nên rút đơn lại. Chi bộ chúng tôi sẽ xử lý nội bộ. Cô Kim Thanh có làm sai nguyên tắc tài chính kinh tế, nhưng thực ra cũng là xuất phát từ quyền lợi tập thể, muốn tìm cách cải thiện thêm cho anh em. Phải nghĩ đến tình trước khi nghĩ đến lý. Đảng uỷ và lãnh đạo hãng đã cho ý kiến về xử lý việc này. Cô cứ để chúng tôi lo. Đừng làm rắc rối vấn đề, sẽ ảnh hưởng đến uy tín của ngành”. Nguyệt thấy thương hại cho ông già. Mấy hôm trước còn hăng hái gợi ý Nguyệt hãy dũng cảm đấu tranh, giờ cấp trên vừa chỉ thị đã vội xun ngay lại. “Nếu bác sợ phải liên lụy thì cứ để mặc tôi. Cả chị Bích San nữa, chi bộ hãy cứ đứng ngoài. Chỉ cần các vị trung thực, đừng đổi trắng thay đen sự việc”. “Nhưng cô sẽ được cái gì trong cuộc đấu tranh này? không chừng mà cô sẽ bị mang tiếng là người chuyên môn đấu đá, gây mất đoàn kết”. “ Đoàn kết theo cái kiểu bao che cho bọn người lợi dụng khách sạn để kiếm chác ư? Xin lỗi bác, tôi không quen sống theo cái kiểu đó. Nói bác đừng giận, bác nên nghỉ hưu đi. Không muốn làm việc nữa thì nghỉ, chứ đừng ngồi lì gây cản trở cho người khác. Cái khách sạn này bê trễ như bây giờ chính là do bác một phần”. Nguyệt không kìm giữ được mình. Lời nói thật của Nguyệt đã đẩy ông già tội nghiệp ấy sang phía đối lập với chị. Ngày hôm sau cả khách sạn ồn lên những lời hăm hực: “ Chỉ tại bà Nguyệt mà tháng này mỗi người mất một chỉ vàng”. Những người tích cực ủng hộ Nguyệt, hoặc là im lặng, hoặc là lảng xa chị. Riêng nhóm Kim Thanh, Mỹ Lệ vênh váo và hằn học ra mặt. Họ xâm xì lôi kéo mọi người. Liên trong một tuần lễ họ phát ba lần tiền thưởng và bồi dưỡng cho tất cả cán bộ công nhân viên trong cơ quan để mua chuộc. Chỉ cần mỗi tháng thêm một trăm ngàn, vài lạng len, dăm gói mì chính thì quý xa- tăng cũng biến thành đức

thánh tông đồ, kẻ biến lận và tham nhũng bỗng hoá thành người thánh thiện hết lòng vì tập thể. Nguyệt chua chát khi biết mình đã thành kẻ đơn độc. Đấu tranh cho sự đổi mới của khách sạn đã khó như thế, huống chi cả một ngành du lịch - cái túi mấy chục năm nay dành để chứa đựng những người có lý lịch trong sạch ba đời, những kẻ con ông cháu cha dốt nát và vô nghề nghiệp mà năng lực và phẩm cách không đáng để phục vụ một đám cưới ở nhà quê...

- Xin lỗi, hình như tôi đã làm cho bà buồn, - Pônvericon khoanh hai tay trước ngực như một kẻ có lỗi.

- Không sao, - Nguyệt vội vã lắc đầu, - Ngài rất chân thành. Dường như ngài có một điểm gì đó giống tôi về mặt tính cách. Đó là nhu cầu nói ra sự thật. Ở đất nước tôi có câu tục ngữ: “Thuốc đắng dã tật, sự thật mất lòng”.

Còn một câu tục ngữ khác, thưa bà: “Đóng cửa trong nhà bảo nhau”. Hình như tính cách người Việt Nam thích hợp với câu tục ngữ này hơn. Tiếp xúc với đồng bào của bà, tôi thấy họ kín đáo tới mức khó hiểu. Họ ngại nói ra sự thật. Tính cách này là sản phẩm của nền văn hoá Á Đông mà mỗi làng quê là một ốc đảo, bị đóng kín bởi những tập tục truyền thống. Những người cộng sản Việt Nam khi nắm chính quyền cũng không thoát khỏi sự ràng buộc của những tập tục ấy. Mọi chính sách ngoại giao, thương mại, du lịch dù cởi mở đến đâu cũng vẫn luôn ở tư thế sẵn sàng đóng cửa. Thú thực với bà, tôi rất quý mến đất nước của bà, và nhất là riêng bà, nhưng tôi e ngại rằng, trong thời đại thông tin và khoa học kỹ thuật bùng nổ này, sự đóng cửa, về mọi phương diện, chỉ dẫn tới một hiệu quả đáng buồn là biến đất nước tươi đẹp này thành một bảo tàng của thế giới văn minh...

- Hình như chúng ta đi quá xa câu chuyện... - Nguyệt e ngại nhìn quanh. Cái thói quen đề phòng của một thời cấm kỵ giao tiếp với người nước ngoài vẫn luôn ám ảnh chị. - Xin ngài thứ lỗi. Tôi có việc phải về. Mong sẽ gặp được ngài như một người bạn...

- Tôi nghĩ rằng chúng ta sẽ gặp nhau thường xuyên hơn - Pôn đứng dậy đưa tiễn Nguyệt ra cửa. Anh định nói với Nguyệt cái quyết định vừa chợt

loé của mình, nhưng anh vội dừng lại. Hãy để cho nàng bất ngờ. Pôn muốn như vậy.

Hai ngày sau, khách sạn Hà Thành đón một người khách mới. Đó là Pôn Vericon.

- Tôi đã đăng ký trước với bà Hoàng Dạ Nguyệt, - Pôn nói với Thuý, người phụ trách lễ tân, và đưa cho cô tấm danh thiếp kèm theo một bó hoa cúc vàng thắm. - Xin phiền cô chuyển giúp tới bà Hoàng Dạ Nguyệt.

Nguyệt bất ngờ và có phần hốt hoảng vì sự xuất hiện của người khách quen này. Toà đại sứ Săngđi đã sửa xong lâu rồi, sao ông ta lại thuê một phòng ở đây? Khó có thể từ chối, nhưng tiếp nhận tức là sẽ chuốc lấy bao sự phiền toái... Bằng kinh nghiệm và linh cảm của một người quen tiếp khách nước ngoài, Nguyệt đã mừng tượng ra mọi điều.

- Em báo cáo với bác Phạm Lãm và xếp cho ông ta một buồng ở tầng hai. - Nguyệt nói với Thuý. - Nhờ em chuyển lời cảm ơn của chị tới ông ta. Nói rằng chị đang bận việc, chưa thể tiếp ông ta được.

Vậy là Pôn có một căn phòng ở khách sạn Hà Thành. Anh thuê dài hạn, và tỏ ra một người khách hết sức hào phóng, có ý định tổ chức một chỗ ở lâu dài.

Người quan tâm đến sự có mặt của Pôn ở khách sạn Hà thành đầu tiên là bà Bích San, bí thư chi bộ. Trong tủ tài liệu ở phòng làm việc của bà ở khách sạn có thêm một cuốn sổ mới, bìa đỏ.

Trang đầu tiên:

“Hết sức nư ỳ - người khách ở phòng số 23- Pônvericon. Đã có phòng ở trong toà đại sứ nước Cộng hoà Săngđan, tại phố X. Tại sao anh ta nạy đến đây? Vụ đại sứ Săngđan bị chậm giờ, chính anh ta đã báo cáo với Vụ lễ tân Bộ ngoại giao về việc mất nước khi đại sứ đang tắm ở khách sạn Hà Thành. Với mục đích gì? Phải chăng muốn bêu xấu ngành du lịch?”

“Ba năm trước Pôn vericon đã từng là thành viên UNESCO ở Việt Nam. Anh ta hay tới các di tích lịch sử, các đền chùa cổ, thích sưu tập các đồ cổ. Với dụng ý gì? Phe đồ cổ hay tìm những tài liệu do Pháp để lại?”

“Những năm trước, tại khách sạn Hoa Sen, anh ta đã quen thân với Hoàng Dạ Nguyệt. Cuộc nói chuyện tại khách sạn Thăng Lợi đêm quốc khánh, phải chăng là một sự móc nối? Như ý cô Nguyệt có hai người chị bên Pháp, di tản từ trước năm 1954. Như ý ý kiến của anh Bùi Sùng về trường hợp có bàn tay địch phá hoại ngầm. Việc Nguyệt mời Pôn vericon trở lại khách sạn Hà Thành có nằm trong âm mưu này không? Cần báo cáo với bên công an.

“Thông nhất với anh Lãm và chị Kim Thanh tạm thời để cô Mỹ Lệ người bán bar lên phụ trách phòng 23. Cô Mỹ Lệ có trách nhiệm theo dõi mọi hoạt động của Pôn vericon. Phát hiện dấu hiệu gì phải báo cáo ngay với tổ chức.

“ Như ý động cơ của cô Nguyệt trong vụ đấu tranh với cô Kim Thanh. Pôn đến khách sạn đúng vào thời điểm Nguyệt kiên quyết đòi ban thanh tra của hãng xuống làm việc với khách sạn. Rất có thể anh ta sẽ khai thác những tư liệu để phục vụ cho ý đồ xuyên tạc chủ nghĩa xã hội”.

Cuốn sổ và những dòng ghi chép hàng ngày làm cho Bích San phấn chấn hẳn lên. Khác với những ngày trước đây, những ngày bà đến cơ quan như một cái bóng, chẳng có công việc gì cụ thể, chẳng ai cần thỉnh thị, báo cáo, hoặc trao đổi ý kiến gì, bây giờ bà đã có một công việc cụ thể, đúng với chức năng và nhiệm vụ của mình, một công việc quan trọng, hoàn toàn thuộc lĩnh vực tư tưởng chính trị đúng với cương vị của người làm công tác Đảng.

Nhân quan chính trị của bà Bích San phải nói rằng hết sức tinh nhạy và đã ngấm vào máu thịt của bà như một tín điều. Ngày cải cách ruộng đất, mới là một cô gái mười bảy tuổi, San đã ngồi trên ghế thẩm phán đấu tố địa chủ. Sự kiện chính trị đầu tiên khiến San từ một cô gái nông thôn mới qua lớp một trở thành một cán bộ cốt cán được đội cải cách tin cậy là cô đã tự dựng lên câu chuyện ông chú ruột hãm hiếp cô ở chuồng trâu trong thời gian ông ta nuôi cô khi bố mẹ cô chết. Trường đấu hôm ấy đông nghịt người. Quần chúng lạng phắc khi San sa sả xia xói vào mặt ông chú ruột, rồi vỡ bung ra hàng nghìn tiếng hét đòi tử hình tên địa chủ gian ác. Lão

chú ruột dê tiện nhìn cô cháu gái trừng trừng, rồi bất ngờ cắn lưỡi định tự sát, Nhưng lão không chết. Đội đã kịp thời cứu lão và dựng lão dậy để quần chúng đấu tố tiếp. Sau sự kiện ấy, San hoàn toàn đoạn tuyệt với quá khứ, đoạn tuyệt luôn cả họ hàng thân thích. Cô theo một anh cán bộ đội cải cách đến làm cấp dưỡng ở một cơ quan huyện. Rồi cô được kết nạp Đảng, được đi học bổ túc, được đề bạt làm cán bộ tuyên huấn của hội phụ nữ huyện. Nếu có năng lực và trình độ văn hoá, chắc chắn Bích San còn tiến xa, bởi chồng cô liên tiếp được đề bạt từ huyện lên tỉnh, từ tỉnh về Trung ương, bởi cô thuộc thành phần cơ bản, có mối thù xương máu với phong kiến đế quốc, lại là phụ nữ, thuộc diện ưu tiên số một khi cất nhắc vào cơ cấu. Nhưng Bích San mẫn đẽ quá, sáu năm đẽ liền bốn đứa lại không giỏi ăn nói và giao thiệp. Bài tuyên huấn duy nhất của San là “ Xin nư ỳ”, “ Phải đề phòng...” thành thử tổ chức không thể chiếu cố mãi được. Rồi hội phụ nữ huyện, Bích San theo chồng lên tỉnh, làm công đoàn ở một công ty rau quả. Khi ông chồng về Trung ương, Bích San về Hà Nội, tiếp tục làm công tác công đoàn ở Công ty du lịch, và gần đây, được sự gợi ý của cấp trên, San được cử về làm bí thư chi bộ của khách sạn Hà Thành.

Ở khách sạn Hà Thành, bà Bích San hầu như không có việc gì để làm. Bắt đầu thời xoá bao cấp, khách sạn chuyển dần sang hạch toán, ban chủ nhiệm chịu trách nhiệm trước cơ quan chủ quản về mọi chỉ tiêu kế hoạch, thu chi hàng tháng, nên việc động viên tư tưởng chung chung trước đây cùng mọi hoạt động thi đua hình thức dần dần bị loại bỏ. Làm bí thư chi bộ mà bị vô hiệu hoá, bị coi như người thừa, thì thật buồn. Mà ức nữa chứ. Ông Lãm chủ nhiệm vừa kém năng lực, vừa nhu nhược. Cô Kim Thanh thoả sức hoành hành. Đề nghị họp chi bộ, cô ta bảo: “ Thư thư đã chị ạ. Họp mà ra tiền ra bạc, thì khách sạn mình đã giàu to rồi. Đang lo tháng này kiếm đâu ra tiền để chi lương cho anh chị em đây”. Trao đổi về việc chấn chỉnh lại bộ tứ, cô ta gạt phắt: “Bây giờ còn tam tứ cái gì nữa. Không đảm bảo doanh số tháng này, công đoàn, chi đoàn có chịu trách nhiệm trước hã ỹ không?” Mọi ý định bị gạt ở hã ỹ mà bà Bích San đành cắn răng chịu. Thời buổi nó thế biết làm sao. Đành hàng ngày đến cơ quan đọc mấy tờ

báo, thỉnh thoảng họp nghe phổ biến nghị quyết, thời sự để rồi... để đấy. Lâu dần rồi cũng quen. Mặc cô Kim Thanh thao túng, mặc ông Phạm Lãm nhu nhược. Cái chức bí thư kể cũng nhàn.

Nhưng rồi Nguyệt về khách sạn. Bà bí thư đảng quen yên phận bỗng bị dựng dậy. “Chị là bí thư chi bộ mà để khách sạn như thế này sao? Quần chúng biết tin vào ai?” Thế là bà Bích San lại ý thức được vai trò của mình, sồn sồn lên: “Đúng, cô nưu ý tới tôi như thế là rất đúng. Không để một cá nhân lộng hành coi thường sự lãnh đạo của Đảng được. Một năm nay cô Kim Thanh đã vô hiệu hoá bộ tứ, vô hiệu hoá cán bộ. Một cơ quan hàng ngày tiếp xúc với khách nước ngoài mà Đảng không nắm được tư tưởng, không điều hành được tổ chức thì hỏng đến nơi”. Như một cỗ máy được lên dây cót, bà Bích San bắt đầu khởi động một cách quyết liệt. Vụ Nguyệt phát hiện nhóm Kim Thanh bán hàng ăn chênh lệch giá và lập quỹ đen trái phép khiến bà mở cờ trong bụng. Cơ hội giành lại quyền lực đã kéo bà xích vào Nguyệt, suốt ngày thăm thì chị chị em em hơn cả ruột thịt. Nhưng buồn thay, cỗ máy vừa được lên dây cót ấy đã đứng sựng lại, rồi chuyển động ngoắt một trăm tám mươi độ ngược lại khi Bùi Sùng thay vào đó một thứ dây cót khác.

Bây giờ, giống như cái cô San hồi cải cách ruộng đất, bà Bích San lại sôi sục trong từng mạch máu cái ý chí bảo vệ uy tín của tổ chức, đề cao cảnh giác cách mạng. Thật hú vía, suýt nữa thì theo đuôi quần chúng, phản lại ngót ba mươi năm đi theo cách mạng của mình. Dù trong tình huống nào cũng phải bảo vệ lấy tổ chức. Một cá nhân mắc khuyết điểm, nhưng tổ chức thì bao giờ cũng sáng suốt, trong sạch. Chủ nghĩa xã hội đã kéo mình từ bùn đen lên thành một người cán bộ cách mạng. Dù chết cũng phải bảo vệ thành quả của cách mạng. Anh Sùng nói rất thấm thía.

Phải vạch trần bộ mặt anh chàng Pôn Vericơn này. Bà Bích San gấp quyển sổ bìa đỏ lại, thăm hạ một quyết tâm. Vừa lúc đó cánh cửa phòng bật mở.

A, cô Kim Thanh. Vào đây. Đây, cái tay Pôn ấy, cô phải bảo cô Mỹ Lệ theo dõi nó chặt chẽ vào nhé. Tay này dứt khoát là có vấn đề đấy.

- Hôm vừa rồi tiếc là không chụp được bộ ảnh cô nàng nhảy đầm với lão ta ở khách sạn Thăng Lợi. Em đã báo cáo việc này với anh Bùi Sùng rồi. Bộ nội vụ người ta đang theo dõi mối quan hệ này đấy, chị ạ. Chính trị một trăm phần trăm. Cái sự việc của em mà cô nàng dựng lên cũng nằm trong âm mưu này. Theo ý kiến chỉ đạo của chị, em đã thôi không để Mỹ Lệ bán bar nữa, chuyển lên phục vụ phòng 23 để theo dõi hẳn.

- Phải hết sức bí mật đừng để cô Nguyệt biết ý đồ của chúng ta.

- Dạ vâng, em đã dặn Mỹ Lệ rồi...

Kim Thanh ngọt ngào và lễ phép như một cô dâu hiền trước mặt mẹ chồng, khiến bà Bích San nở từng khúc ruột. Tính bà rõ thật dễ chiều. Dường như bà đã quên hết những lần gặp gỡ trước đây với Kim Thanh khi mà cô ta một mình thâm tóm mọi quyền hành và kinh tế ở khách sạn.

- Nhân đây em cũng xin ý kiến chị, - Thanh thẽ thọt - Trong kho của mình còn sáu mươi cân len và tám tạ mì chính. Đợt chia tiền thưởng này, em định kết hợp chia cho anh chị em, gọi là bồi dưỡng làm thêm giờ. Như vậy mỗi cán bộ từ tổ trưởng trở lên sẽ được hai trăm ngàn, cán bộ nhân viên khác một trăm ngàn, cộng với năm lạng len và sáu gói mì chính. Số còn lại bốn mươi suất sẽ dành làm quà tặng các đồng chí trên tổng cục, công ty và hãng.

- Tôi thì thế nào cũng xong, - Bích San cười dễ dãi. - Nên thống nhất chung với anh Lãm và cô Nguyệt nữa...

- Anh Lãm cũng đồng ý rồi. Riêng cô Nguyệt thì em không cần phải trao đổi. Bởi đây là số lãi của khách sạn có trước ngày cô ấy được điều về, - Đang nói Kim Thanh bỗng chau mày xì ra một tiếng. - Rõ là đạo đức giả. Ba lần trước chia tiền cô ta không nhận. Em bảo tài vụ nhập vào quỹ... đã có tiền lão Pôn nó tổng cho rồi mà. Cái nhẫn cô ta mới đeo chị có để ý không? Quà súpơnia đó. Hôm qua, mới có người cho em biết, hồi làm ở khách sạn Hoa Sen, có người bắt hai người ngủ với nhau trong phòng lão Pôn.

- Thật vậy sao? Thế thì phải nư ỳ...

- Em giao cho Mỹ Lệ phải bắt được quả tang trong dịp tới này. Lão Tuấn rồi chỉ có chui đầu xuống đất. Báo bố, hung hăng cho lắm vào.

Kim Thanh vừa ra khỏi, bà Bích San đã vội giở ngay quyển sổ bìa đỏ. Hãy nưu ý. Vừa viết bà vừa mừng tợng ra cái cảnh bắt quả tang hai người trần như nhộng trong phòng.

VII

LẬT NGƯỢC TÌNH THẾ

Đoàn thành tra công nhân do thư ký công đoàn của hãng Tourism Nguyễn Hữu Bài làm trưởng ban và bốn cán bộ công nhân viên của khách sạn Hà Thành làm uỷ viên làm việc cật lực trong một tuần lễ.

Trước hôm ký quyết định thành lập đoàn thanh tra Bùi Sùng nói với Bài:

Cái cô Nguyệt làm rách việc quá. Chuyện trong nhà, bảo dẹp mà cô ta cứ làm toáng lên. Ông xuống thanh tra cho nó xong đi. Nhân thế ông nắm tình hình Hà Thành, giúp nó chấn chỉnh tổ chức. Đợt tới, cho ông Phạm Lãm nghỉ hưu thì ông làm chủ nhiệm chứ còn ai vào đó... Riêng cô Nguyệt, sau đợt này tôi sẽ rút về hãng. Cô Kim Thanh dù sao vẫn là người cộng sự với ông lâu dài...

Chỉ đạo và hứa hẹn đến như thế thì làm sao Bài không thực hiện theo ý đồ của Bùi Sùng. Bốn thành viên công nhân trong đoàn thanh tra đều do Bích San và Kim Thanh giới thiệu, được Bùi Sùng phê chuẩn. Thế trận đã được bày sẵn. Cán bộ công nhân tha hồ mà làm chủ.

Buổi công bố kết quả thanh tra được tổ chức tại hội trường lớn của khách sạn Hà Thành. Cán bộ, nhân viên, trừ những người trực còn tất cả đều có mặt. Đại biểu gồm có Tổng cục, công ty, hãng, cấp uỷ đảng, công đoàn, thanh niên, phụ nữ... tổng cộng tới hơn hai trăm người. Trước ngày họp, Kim Thanh khéo léo cho loan đi cái tin: mỗi đại biểu sẽ được lĩnh một phong bì mười nghìn ăn trưa. Vì thế hầu như chẳng ai muốn vắng mặt.

Hội trường chật kín các hàng ghế. Phía khán đài nổi bật dòng chữ xấp trên nền nhung đỏ: “Hội nghị thanh tra công nhân khách sạn Hà Thành”. Phía dưới là dãy ghế của đoàn chủ tịch gồm các thành viên của Ban thanh

tra. Nguyễn Hữu Bài, mặt dài thượt, mắt ti hí ngồi giữa. Người ngồi đầu bàn bên trái là tổ trưởng lái xe, râu quai nón, mắt hùm hụp, da mặt lúc nào cũng đỏ tái búng beo vì uống quá nhiều bia rượu. Rồi tổ trưởng tổ bảo vệ với bộ mặt lầm lì, nhân viên tổ kế toán với bí danh là “Mai ông ọ” và người cuối cùng là Hằng béo, tổ phó tổ nấu bếp.

Người mới bắt đầu có thiên kiến với Nguyệt trong thời gian gần đây là ông Phạm Lãm, khi nhìn thấy những gương mặt của chủ tịch đoàn, cũng phải cúi mặt xuống, khẽ thở dài. Tổ trưởng lái xe và trưởng ban bảo vệ lâu nay ăn chia với Kim Thanh thế nào, ông biết cả. Mai ông ọ là người chi thu của Kim Thanh. Còn Hằng béo thì đúng là loại người “mười lăm cũng ừ mười tư cũng gật”.

Khi Nguyệt đến thì hội nghị chuẩn bị làm việc. Chị được Bùi Sùng bắt tay trước tiên, rồi đến phó Tổng cục trưởng, giám đốc Công ty. Những cái bắt tay thật chặt. Những nụ cười đầy khích lệ. “Cô hằng hái lăm. Đối mới là phải mạnh dạn xoá bỏ cái cũ. Cô khởi xướng hội nghị thanh tra này là hay lăm”. Dường như ai cũng muốn nói với Nguyệt thế.

Nguyệt ngồi ở hàng ghế trên cùng, như vô tình đặt chiếc túi vải lên mặt bàn. Trong đó là một chiếc máy ghi âm loại nhỏ của Nhật mà Tuấn vừa đi mượn về hôm qua. “Đây là phương tiện của em mà chắc chắn em phải sử dụng đến nó lâu dài, - anh bảo Nguyệt. Hãy coi cuộc chiến đấu của em bây giờ mới bắt đầu. Rất tiếc là hôm lập biên bản về vụ thuốc lá của cô Mỹ Lệ, em không có một cuộn băng để thu lại. Cả những lần nói chuyện với ông Phạm Lãm và bà Bích San nữa. Thật tiếc. Nhưng đành vậy. Kinh nghiệm làm báo cho anh thấy rằng, bản chất của những kẻ tham lam, biển lận, lợi dụng quyền chức để vơ vét của nhà nước... là những kẻ rất nham hiểm. Chúng sẵn sàng gặp lửa bỏ tay người, sẵn sàng đổi trắng thay đen và giở trò vu cáo hãm hại người trung thực. Cơ chế này đẻ ra đây rẫy những kẻ như vậy. Chúng cố luồn lách vào tận các cơ quan có trách nhiệm của trung ương, thâm tóm mọi quyền lực và gây bè cánh để bảo vệ lẫn nhau. Tiếc rằng pháp luật vẫn chỉ là những văn bản bằng giấy và luôn bị những kẻ thừa hành bóp méo đi, hoặc không muốn thừa hành gì cả. Vụ này, em muốn làm

cho ngành du lịch trở thành một ngành như em mơ ước, nhưng trước mắt em đã đụng chạm đến quyền lợi của một nhóm người. Anh hoàn toàn không hy vọng gì ở Bùi Sùng, bởi một lẽ đơn giản là: giữa ngành du lịch, giữa chủ nghĩa xã hội mà hẳn đang phụng sự với cô nhân tình mủm mĩm và những món lợi của chúng, nhất định hẳn sẽ chọn cái thứ hai. Vì thế, em đừng ngây thơ. Phải trang bị cho mình những phương tiện để tự bảo vệ và tiến công lại. Đừng quá hy vọng ở thắng lợi, nhưng quyết không thể để cho chân lý bị bôi nhọ, sự thật bị bóp méo”. Dường như Tuấn đã lường trước được những sự việc sẽ xảy ra. Anh có thể như không muốn dùng đến phương tiện báo chí của mình để can thiệp vào những công việc của vợ, nhưng anh vẫn ngấm ngầm chuẩn bị một phương án nào đó trong trường hợp Nguyệt bị dồn vào một tình thế xấu.

Bốn chiếc loa thùng gắn ở bốn góc hội trường bỗng réo lên u u. Rồi tiếng Nguyễn Hữu Bài gõ vào micrô công cộc:

- Kính thưa các vị đại biểu, thưa các đồng chí, chúng ta bắt đầu làm việc.

Nguyệt thò tay vào trong túi xách, ấn nút chiếc máy ghi âm. Toàn bộ bản báo cáo dài mười lăm trang đánh máy của Ban thanh tra công nhân, cùng những âm thanh hỗn tạp trong hội trường được thu gọn vào trong cuộn băng từ.

Những kết luận của Ban thanh tra về mười điểm kiến nghị của chị khiến chị vô cùng sùng sốt. Tất cả những số liệu, những hoá đơn chứng từ đều bị bóp méo, khác xa với sự thật. Ngay cả biên bản mà Nguyệt đã bắt Mỹ Lê phải lập ngay tại quầy bar về vụ bán hai nghìn cây thuốc ba số cho bọn con buôn để ăn chênh lệch giá cũng bị trắng trợn chữa chỉ còn có hai trăm cây thuốc. Tiếc rằng tờ biên bản gốc mà Nguyệt giữ ngay từ hôm đầu tiên Ban thanh tra hỏi đến, Nguyệt đã nộp ngay cho họ.

- Chúng tôi, Ban thanh tra công nhân do toàn thể cán bộ công nhân viên trong khách sạn tín nhiệm bầu lên, đã làm việc hoàn toàn khách quan và trung thực, - Nguyễn Hữu Bài giơ lên một tập những hoá đơn chứng từ, dư dứ trước mặt như sẵn sàng ném tất cả sự thật vào mặt những ai có ý nghi ngờ sự công minh của mình. - Đây là toàn bộ hồ sơ gốc về mười điểm kiến

ng nghị của chị Hoàng Dạ Nguyệt. Mười điểm chị Nguyệt đưa ra thì tám điểm là có hiện tượng làm sai nguyên tắc kinh tế. Nhưng sự thật, những sai sót này không có gì lớn. Vài chục bao thuốc lá, dăm lạng len, vài ba cái phích... toàn là những điều vụn vặt mà đáng lẽ chúng ta có thể nói với nhau bằng tình đồng chí, chứ không cần phải thành lập một ban thanh tra công kênh đến mức này... đồng chí phó chủ nhiệm Kim Thanh có khuyết điểm không? Có. Vi phạm nguyên tắc tài chính dù là một đồng, một chình cũng là khuyết điểm. Đảng không bao che, không dung túng cho những ai làm ăn theo kiểu luôm thuộm, sai nguyên tắc này. Công cuộc đổi mới mà chúng ta đang tiến hành theo nghị quyết của Đảng soi sáng, buộc chúng ta phải đấu tranh với lối làm ăn cũ kỹ đó. Về điểm này, đồng chí Hoàng Dạ Nguyệt rất đáng được biểu dương về mặt tinh thần... Nhưng vấn đề là chúng ta phải tính đến hiệu quả của việc đấu tranh. Các đồng chí thấy đó. Việc vi phạm nguyên tắc tài chính mà đồng chí Nguyệt đưa ra trong mười điểm kiến nghị quả là không có gì lớn. Có sai không? Tôi đã nói rồi, có sai. Nhưng có tham ô, móc ngoặc không? Không có. Tìm hiểu động cơ của đồng chí Kim Thanh, chúng tôi đi đến kết luận: đồng chí Kim Thanh làm việc vì tập thể, hoàn toàn vì lợi ích tập thể. Có lẽ đồng chí Kim Thanh quá sốt sắng, quá nghĩ nhiều đến đời sống khó khăn của anh chị em trong khách sạn, muốn mỗi tháng anh chị em có thêm vài nghìn đồng thu nhập thêm, nên đôi lúc đã phạm sai sót nhỏ trong nguyên tắc kinh tế... Chúng tôi kết luận là sai sót nhỏ, vâng, rất nhỏ, mà bất cứ người nào làm kinh tế cũng không thể nào tránh khỏi. Vì như cái vụ đồng chí Nguyệt lập biên bản tổ bar bán thuốc lá ba số. Đây, biên bản mà chị Nguyệt nộp cho Ban thanh tra chúng tôi đây. Chỉ có hai trăm cây thuốc ba số, chứ có nhiều nhận gì...

Nguyễn Hữu Bài lấy từ trong tập hồ sơ một tờ giấy huơ lên trước mặt như rao bán một sự thật. Nguyệt muốn nhảy chồm tới trước mặt Bài, giằng lấy tờ giấy mà khạc nhổ vào cái mặt dài tuồn đang vô cùng hể hả kia: “Đồ đểu giả. Thanh tra gì cái lũ các anh. Hai nghìn cây thuốc chữa thành hai trăm. Chứng cứ rành rành mà các anh còn lặt lọng đến thế, huống chi cả một đồng hoá đơn chứng từ kia? Tôi biết tổng cái kiểu thanh tra của các

anh rồi. Các anh đổi đen thành trắng, biển có thành không như một lũ phù thủy. Các người chỉ là một lũ đê tiện. Các người nhân danh Đảng nhân danh quần chúng để phá hoại cả một khách sạn, phá hoại cả ngành du lịch”.

Giá nói ra được điều ấy, hoặc giả Nguyệt có thể khóc nức lên. Nhưng nghiệt ngã thay, chị như bị chôn sống giữa hội trường, giữa những tràng vỗ tay như pháo ran, khi bản báo cáo của Nguyễn Hữu Bài vừa dứt. Toàn thân Nguyệt run lên, nóng rần rật như người bị trúng gió, cái thứ gió độc phun ta từ miệng quỷ.

- Kết luận của Ban thanh tra thế là rõ, - Bùi Sùng từ hàng ghế đầu đứng dậy, miệng cười rất tươi. - Tôi đề nghị phát huy dân chủ hơn nữa. Ai có ý kiến gì xin mời lên phát biểu.

Lập tức ba bốn cánh tay giơ lên. Không cần chỉ định, một người dáng cao lớn, tóc xoăn, đẹp như một vận động viên điền kinh bước lên bục. Đó là Lực, nhân viên bảo vệ, người nổi tiếng khách sạn về chuyện đào hoa.

- Thưa các đồng chí. - Lực cúi lom khom trước bục, miệng chồm sát vào micrô giọng cố làm ra vẻ hùng hồn, khiến bốn chiếc loa thùng cứ rung lên bần bật. - Bản báo cáo mà Ban thanh tra công nhân vừa công bố cho chúng ta thấy điều gì? Đồng chí Kim Thanh có khuyết điểm. Nhưng là khuyết điểm về lề lối làm việc, vì quá chăm lo đến sự cải thiện đời sống của cán bộ công nhân viên trong khách sạn, chứ hoàn toàn không vì một động cơ cá nhân nào. Chúng tôi, những thanh niên trẻ, những người khát khao đổi mới và luôn hành động vì công cuộc đổi mới, nhìn nhận những việc làm của đồng chí phó chủ nhiệm Kim Thanh như những dấu hiệu tích cực của một cách làm ăn năng động, đúng hướng. Hơn một năm qua, đồng chí Kim Thanh đã góp phần rất lớn đưa khách sạn Hà Thành của chúng ta tiến những bước nhảy vọt. Vậy mà, chân lý ở đâu, sự công bằng ở đâu? Tại sao một người suốt ngày lo cho quyền lợi tập thể thì bị vu khống, bị khép tội làm trái nguyên tắc tài chính kinh tế, tội lập quỹ đen, quỹ đỏ. Các đồng chí hãy trả lời tôi đi. Ai là người đổi mới? Ai là kẻ phá hoại đổi mới? Vậy chị Hoàng Dạ Nguyệt đưa ra mười điểm kiến nghị, đổi lập Ban thanh tra công nhân nhằm mục đích gì?

Vài tiếng vỗ tay nổi lên ở một góc hội trường. Bùi Sùng đứng hẳn lên đưa mắt nhìn lướt các hàng ghế. Lập tức những tiếng vỗ tay khác cũng hoà theo.

- Hoan hô. Đồng chí Trọng Lực cứ nói nữa đi.

Trọng Lực rút từ túi áo ra một tờ giấy, vuốt cho thẳng các mép rồi hăng giọng:

- Thay mặt một số đoàn viên thanh niên và những người hăng hái chống tiêu cực, tôi xin đọc bản kiến nghị gửi tới các cấp uỷ Đảng và lãnh đạo các cấp trong ngành du lịch. Sau đây là toàn văn bản kiến nghị đó.

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập Tự do- Hạnh phúc

=====

BẢN KIẾN NGHỊ

Chúng tôi, những người ủng hộ công cuộc đổi mới, những cán bộ trẻ của khách sạn Hà Thành, vô cùng bất bình và phẫn nộ trước việc làm của chị Hoàng Dạ Nguyệt về việc bới móc, vu khống đồng chí Kim Thanh, phó chủ nhiệm khách sạn Hà Thành, một đảng viên chân chính, một người hết lòng chăm lo đến sự đi lên của khách sạn, đến đời sống của gần hai trăm cán bộ, nhân viên trong cơ quan. Việc làm của chị Nguyệt không thể chỉ là xây dựng, mà đó chỉ là hành động gây chia rẽ trong nội bộ lãnh đạo, bôi nhọ danh dự cả một tập thể, hoàn toàn rất xa lạ đối với đường lối tổ chức của Đảng ta. động cơ, ý đồ của chị Nguyệt là gì? Bằng những kết luận hùng hồn của Ban thanh tra công nhân vừa công bố, cho thấy chị Nguyệt đã lộ rõ ý đồ cá nhân một cách tinh vi và trắng trợn. Mới về khách sạn chưa đầy ba tháng, nhưng chị Nguyệt đã luôn luôn nhòm ngó tới chiếc ghế lãnh đạo. Thấy đồng chí Kim Thanh là người có năng lực quản lý kinh doanh, chị Nguyệt đã không chịu nổi, nên cố tình bày đặt ra những bằng chứng giả để làm mất uy tín của đồng chí Kim Thanh. Tinh vi hơn nữa, chị Nguyệt đã nấp dưới ngọn cờ đổi mới của Đảng để công kích, phá hoại những thành quả của ngành du lịch, tỏ ra coi thường sự góp ý chân thành của các đồng chí lãnh đạo hăng, lãnh đạo chi bộ cơ quan.

Không. Xin hãy cảnh giác! Bài học đau lòng của một số nước xã hội chủ nghĩa Đông Âu còn đó. Chủ nghĩa tư bản càng gần tới ngày giã chết, càng cực kỳ thâm độc và nham hiểm. Chúng đang ráo riết chống phá chủ nghĩa xã hội dưới mọi hình thức: Tình báo chính trị, tình báo kinh tế, khuấy lên chủ nghĩa đa nguyên, chủ nghĩa dân tộc, kích động đổi mới theo lối tả v.v...

Trường hợp chị Hoàng Dạ Nguyệt, chúng tôi đề nghị các cấp có liên quan phải thận trọng trong cách đánh giá, nhìn nhận. Riêng chúng tôi, trước những việc làm và tư cách của chị Hoàng Dạ Nguyệt thời gian ở khách sạn Hà Thành cũng như thời gian làm việc ở các khách sạn khác trong ngành du lịch, đề nghị Ban thanh tra công nhân tiếp tục thanh tra để kết luận rõ động cơ ý đồ đấu tranh của chị Hoàng Dạ Nguyệt. Cụ thể đề nghị xoay quanh một số điểm sau đây:

1. Bằng con đường nào mà chị Hoàng Dạ Nguyệt lại vào được ngành du lịch, khi mà gia đình là thành phần tư sản đang cải tạo và có hai người chị gái di tản sang Pháp?

2. Chị Nguyệt luôn là nguyên nhân của sự mất đoàn kết ở mọi nơi, tại sao hãng lại đưa về khách sạn Hà Thành?

3. Cần xem lại những mối quan hệ của chị Nguyệt đối với các khách nước ngoài. Có gì ẩn giấu trong mối quan hệ ấy?

Chúng tôi hi vọng và chờ đợi sự sáng suốt và công tâm của Ban thanh tra công nhân. Nếu các hoạt động thanh tra về chị Hoàng Dạ Nguyệt được tiến hành, chúng tôi xin cung cấp nhiều tư liệu giá trị và bổ ích.

Những người kiến nghị ký tên dưới đây

Trọng Lực đọc một loạt tên những người ký vào bản kiến nghị, rồi trình trọng đi lại giao cho Nguyễn Hữu Bài.

Phòng họp lặng đi. Hầu hết số người có mặt đều không thể ngờ tình thế cuộc thanh tra lại quay ngoắt một trăm tám mươi độ như vậy. Đám các cô gái trẻ trong tổ phục vụ bàn, tổ phục vụ buồng và tổ nấu bếp cùng ngơ ngác nhìn nhau. “Sao lại thế này nhỉ? Đổi trắng thành đen à? Khổ thân chị Nguyệt. Giây với hủi làm gì.” Nhiều cô lấy khăn tay sịt sịt chấm mắt.

Riêng Thuý và mấy cô bạn phòng lễ tân thì khóc thực sự. Hai ba cô gái đun đấy Thuý ra khỏi hàng, bắt phải lên diễn đàn, nhưng Thuý cứ đổ gục xuống.

Ở hàng ghế trên, ông Phạm Lãm ngồi co ro chống tay lên trán. Sắp nghỉ hưu rồi mà ông lại phải chứng kiến một tình thế bắt buộc lương tâm ông phải day dứt. Thế này thì quá đáng lắm. Ban thanh tra chỉ là một thứ công cụ xoá tội cho kẻ làm liều. Chính ông đã đọc tờ biên bản bán hai nghìn cây thuốc ba số, sao bây giờ chỉ còn hai trăm? Cả mười bảy ngàn đô la và sáu triệu đồng Việt Nam quỹ đen mà cô Nguyệt phát hiện ra sao không thấy ban thanh tra nhắc đến? Số tiền đó bây giờ ở đâu? Chia chác, bồi dưỡng mấy đợt vừa rồi cũng không thể hết số tiền lớn như vậy. Hay người ta đã nhập vào quỹ của hãng trong thời gian ông được hãng cho đi an dưỡng hai tuần vừa qua? Những câu hỏi làm đầu ông Lãm nhức buốt. Con người thật thà nhân ái ở trong ông dường như đang cự quật, phản kháng với anh công chức nhu nhược thường ngày. Đột ngột, ông Lãm xoay người qua mặt bà Bích San:

- Anh Sùng ạ...

- Cái gì? Anh nghĩ thế nào về bản kiến nghị của anh Lực vừa rồi? - Dường như đọc được những ý nghĩ trong đầu ông Lãm, Sùng lập tức phản kích ngay. - Anh thấy chưa, quần chúng thật sáng suốt. Phải phát huy dân chủ hơn nữa. Một quần chúng như thế này, lẽ ra cả anh và chị San phải biết phát động để đẩy nhanh nhịp độ đổi mới.

Ông Lãm bị dồn, quên phắt những điều mình vừa nghĩ. Ông ngồi xẹp xuống, tựa hồ vừa bị một sức nặng đè ép.

- Tình hình rắc rối quá, - Bùi Sùng lại đột ngột đứng lên, nói chõ xuống hội nghị. - Có nên đặt ra vấn đề thanh tra ngược rắc rối thế không?

- Đề nghị phải tiến hành thanh tra ngược.

- Ban thanh tra đã xem xét đơn của chị Nguyệt thì cũng phải xét cả đơn của chúng tôi...

Vài ý kiến nhao nhao lên.

- Đó, quần chúng đòi hỏi Ban thanh tra chúng ta phải trả lời. - Bùi Sùng lại nói chỗ lên phía chủ tịch đoàn. - Tôi đề nghị đồng chí Hoàng Dạ Nguyệt lên phát biểu.

Hàng trăm cặp mắt đổ dồn về phía Nguyệt. Những cặp mắt hả hê. Những cặp mắt buồn thương cảm. Nhưng Nguyệt dường như đã hoá đá, đã vô cảm lâu rồi. Nguyệt như người đã chết ngay từ khi Trọng Lực đọc những lời kết tội chị. Con người đôi khi khốn nạn tới mức, vì một sự hàm ơn, vì một chút quà vật, một khoản tiền bằng một tháng lương còm mà người ta có thể bán cả lương tâm cho quỷ. Cái động cơ đẩy Lực lên diễn đàn kia đơn giản vô cùng. Anh ta vừa được Kim Thanh lên công an quận đánh tháo cho về trường hợp công an bắt quả tang lợi dụng phiên trực đêm để dẫn gái vào cho khách nước ngoài. Anh ta lại vừa được Kim Thanh thưởng đặc cách một trăm ngàn đồng về công tác bảo vệ đêm an toàn. Và tất cả các vị nữa, thừa các vị nhân danh quần chúng ngồi đây. Mỗi tháng các vị lĩnh bao nhiêu lương? Bình quân năm mươi ngàn có phải không? Nhưng quà tặng, tiền bồi dưỡng và tiền thưởng thì các vị lĩnh gấp chục lần số đó. Ai chi tiền cho các vị? Bà Kim Thanh chứ không phải tôi. Vậy thì các vị ủng hộ chân lý hay ủng hộ người phát tiền cho các vị? Rõ cả rồi. Một triết gia nào đó đã nói, quần chúng là một lũ kiến, chúng chỉ hành động vì một hạt đường, một giọt mỡ phía trước. Những kẻ lợi dụng quyền lực bao giờ cũng lợi dụng sự khốn cùng và bản tính tham lam của con người để lấn át phần lương tri, lương thiện vốn làm nên dân trí của mọi thời.

Đôi mắt Nguyệt rục lên, và đẹp đến kiêu sa, lướt quanh hội trường. Chị không nhìn ai cả, không may mắn biểu lộ một sự thù hận hay nổi khinh bỉ. Một đôi mắt vô cảm, đứng đưng với hết thầy, vượt lên hết thầy.

- Kia đồng chí Nguyệt. Mời đồng chí lên phát biểu. - Bùi Sùng đưa cả hai bàn tay lên.

Nguyệt đứng dậy. Chị quên cả động tác tắt chiếc nút bấm của máy ghi âm trong túi xách.

- Xin lỗi. Hôm nay ở đây, tôi không có ai là đồng chí cả. - Nguyệt nói và bình thản đi ra.

*

- Em không thể chịu được sự thách thức lão xước ấy. Nó đã coi thường tất cả, từ ông phó tổng cục trưởng, ông bí thư đảng uỷ, và cả anh nữa. Nó dám xúc phạm đến hai chữ đồng chí thiêng liêng.

-Ồ, đồng chí quá nóng nảy. Trường hợp này, phải xử lý hết sức tế nhị. Mục tiêu của chúng ta là tung hoả mù, làm trắng đen lẫn lộn, và cuối cùng là hoà cả làng. Em vô tội, mà cô ta thì bị quần chúng lên án. Thế là đủ rồi. Làm căng quá, cô ta điên khùng lên thì hỏng hết việc.

- Thế thì anh hèn. Không dám chơi tới cùng. Hội nghị thanh tra đã kết luận rồi. Đi đến cùng trời cuối đất gì thì tình thế cũng không thể đảo ngược. Vả lại chúng từ, hoá đơn em đã làm lại hết. Hợp lý một trăm phần trăm. Đăm mồm một triệu đồng cho lão Bài với mấy đứa thanh tra, chứ anh tưởng. Mà em quyết không chịu đâu. Công lao, tiền bạc để xúi bọn thằng Lực làm cò mồi, bắt cả hội nghị phải đồng tình cho thanh tra ngược, bây giờ anh định xí xoá là không được.

- Đừng quá hiếu thắng, đồng chí thân mến ạ. Phải nhìn kỹ đối thủ mới được. Chồng cô ta là một nhà báo sừng sỏ. Cô ta từng phục vụ Bác Hồ và các đồng chí trong bộ Chính trị, nên quen khá nhiều cán bộ cao cấp. Chọc vào tổ kiến lửa làm gì. Được vạ thì má cũng sưng...

- Chưa đ. đã run. Đừng làm tôi bực mình...

Người đàn bà đưa hai cánh tay nần nẫn đẩy người đàn ông ra rồi vùng văng ngồi dậy. Đôi bầu vú thốn thẹn rung lên bần bật cùng với những tràng âm thanh tuôn ra ào ạt như tiếng xé vải:

- Tưởng anh thế nào. Quyền hành trong tay, tiền bạc trong tay mà anh lại sợ một con đàn bà ngang ngược. Khối đứa ba đầu sáu tay, quen thân với cán bộ cao cấp, lại được hàng chục tờ báo bênh vực ra rả mà có làm gì nổi ai. Nước này anh còn lạ gì. Phép vua phải thua lệ làng. Mình nắm lệ làng trong tay mà còn sợ à? Cả cái khách sạn này đứa nào cũng ăn phải bả của tôi rồi. Bây giờ tôi có bảo nhảy vào lửa, có đứa cũng phải nhảy. Bà Bích San, ông Phạm Lãm thì anh thấy rồi đó - Họ cùng ký một loạt chứng từ mới. Tôi ra toà, họ thoát nạn chắc? Bộ tam, bộ tứ gì thì tôi cũng thâm tóm

cả. Anh sợ cái gì nào? Hay là anh còn thương yêu nó, anh muốn nó cười lên đầu tôi...

Sự nổi giận của người đàn bà thật ghê gớm. Người đàn bà khoả thân nổi giận thật ghê gớm đáo đẽ, nhưng cũng thật quyến rũ, kêu gọi. Bộ ngực nhảy tâng tâng, và như cương nhức lên. Chỗ eo bụng lúc vòng căng, lúc thót mềm như sóng. Và bộ đùi phốp pháp, trắng ngần, và...

Bùi Sùng không chịu nổi nữa. Miệng anh khô khát. Đôi mắt anh hoang dại. Anh trườn tới, vùi cả bộ mặt nóng giãy vào khoảng lõm giữa hai bầu vú căng đầy.

- Thôi, đồng chí. Làm gì mà đáo đẽ thế?

- Không có đồng chí gì với anh, - giọng Kim Thanh dai ra, giễu cợt, khiến Bùi Sùng bỗng cười hềnh hệch:

- Thế thì phải cho đồng chí biết thế nào là kỷ luật của tổ chức. Thấy chưa, này... này...

Kim Thanh cũng cười hích lên, tiếng cười thuần túy của một con cái.

Im lặng hồi lâu. Chợt Kim Thanh bảo:

- Anh ngốc lắm. Em đã chuẩn bị mọi tình huống. Đánh rắn phải đánh đập đầu. Hôm qua lão Pôn Vericon ngỏ ý muốn được đích thân mụ ta đưa đi du lịch Hạ Long. Em xúi cho ông Lãm và bà San cử mụ ta đi, coi như một nhiệm vụ kinh doanh đột xuất của khách sạn. Lão Pôn ấy mê mụ ta như điên đổ... Trời ơi, anh có biết không, cô Mỹ Lệ điệp viên của em theo dõi lão ta rất sát. Nhiều hôm mụ Nguyệt đạp xe về nhà, lão ta liền phóng xe đuổi theo, rồi cứ dừng xe trước cửa nhà, ngơ ngẩn như kẻ mất hồn.

- Không nên để cho Pôn biết là mình theo dõi hẳn.

- Chỉ có em, chị Bích San và Mỹ Lệ. Không có người thứ tư. Bầy đã giăng, gà đã thả thì nhất định phải bắt được cáo. Anh cứ chỉ đạo cho đoàn thanh tra ngược làm việc đặc lực vào. Nhất hô, bá ứng, có trời cũng không thắng nổi gái này.

VIII

GIẢNG BẦY

Lần đầu tiên trong đời Pôn Vericon mới có một chuyến du lịch tuyệt vời như hôm nay. Biển Hạ Long kỳ ảo với hàng nghìn đảo đá muôn hình vạn trạng càng nhân lên vạn lần sự hấp dẫn của nó bởi sự có mặt của Nguyệt, người đàn bà mà từ lâu rồi, Pôn vẫn tôn thờ với một tình yêu thần thánh. Chính anh cũng không nghĩ rằng lời đề nghị của mình được chấp nhận. Sáu năm ở Việt Nam, anh đã tiến hành hàng trăm cuộc du lịch và nghiên cứu lịch sử. Chùa hương, chùa Thầy, chùa Tây Phương, hồ Ba Bể, rừng Cúc Phương, rồi tháp Chàm Nha Trang, cố đô Huế, Đà Lạt, Vũng Tàu, Hà Tiên... Anh đi hăm hở và mê đắm, vừa như một lãng tử thoả chí tang bồng hồ thi, vừa như một nhà khoa học đam mê và đầy tham vọng muốn thâm nhập và khám phá một nền văn hoá cổ kính đậm bản sắc phương Đông. Nhưng rất buồn rằng những chuyến đi ấy luôn bị gò ép, trói buộc. Anh luôn có cảm giác như bị áp giải, bị theo dõi hoặc bị sắp đặt sẵn một chương trình mà anh không có quyền thay đổi. Người ta bố trí người đi kèm anh, quy định thời gian cho anh, ngăn cản không cho anh tiếp xúc với người này người khác. Một đất nước quả là hiếm tự do - Pôn đã rút ra điều đó sau những chuyến đi du lịch ấy. Đôi lúc anh có ý nghĩ: Cái ngành du lịch của đất nước này như một cô gái đẹp muốn lấy chồng nhưng lại không biết cách để hấp dẫn các chàng trai. Cô ta quả xét nét và đỏng đảnh, lại cũ kỹ và ồm ờ. Đã thế lại bị bao bọc bởi một bà mẹ cổ hủ và những cô chị nhờ thì độc miệng và soi mói...

Pôn không ngờ chuyến đi Hạ Long này lại khác hẳn. Người ta đã chấp nhận một chuyến đi chỉ có riêng anh và Nguyệt. Đích thân anh lái xe. Nguyệt là người tổ chức và hướng dẫn.

Họ khởi hành từ Hà Nội lúc sáu giờ sáng. Chặng đường hơn một trăm ki-lô-mét, vượt qua hai con phà, lẽ ra là một cực hình đối với các du khách, nhưng có Nguyệt bên cạnh, Pôn không hề thấy mệt mỏi, trái lại anh như thấy tăng thêm chất phiêu lưu và sự thơ mộng. Đến Bãi Cháy lúc mười giờ, không chờ làm thủ tục thuê khách sạn, Pôn đã đề nghị:

- Phải tắm đã, Nguyệt ạ. Không nên để phí thời giờ. Biển Hạ Long thật tuyệt vời.

- Phải nghỉ ngơi đã, ông Pôn. Ông còn có cả một ngày mai để tắm biển. Hãy giữ gìn sức khoẻ.

- Sức khoẻ sẽ vô nghĩa, nếu như con người cô đơn... Pôn nói và nhìn thẳng vào mắt Nguyệt. - Tôi sẽ không lội xuống nước, nếu như Nguyệt không cùng tắm.

Nguyệt lắc đầu, mỉm cười buồn bã:

- Rất tiếc rằng tôi không được khoẻ. Kia, hàng trăm người đang tắm biển. Ông sẽ không hề có cảm giác cô đơn.

Một lời chối từ khéo léo, nhưng cũng hết sức cương quyết. Pôn biết rằng trong chuyến đi biển này anh không thể có may mắn được tắm biển cùng nàng, nhưng dầu sao anh vẫn hy vọng.

- Vậy thì, trong khi Nguyệt làm các thủ tục với khách sạn, tôi sẽ tắm biển một mình. Tôi sẽ bơi ra tí cái hòn đảo xanh kia. Và rất có thể tối nay sẽ không trở về khách đâu.

Pôn gơ tay vẫy tạm biệt và hăm hở lao xuống bãi cát.

*

Quá chiều vẫn không thấy Pôn trở về khách sạn. Đã mấy lần Nguyệt chạy ra biển, đi dọc các hàng phi lao, dõi nhìn xuống các bãi tắm. Chị vốn rất e ngại khi phải đi qua những toán người mình trần trụi trực nằm phơi lưng, phơi đùi trên những bãi cát, vậy mà chị vẫn phải bươn bả đi tới đó, đưa mắt dè dặt kiểm tìm trong những đám người ngoại quốc đang cuồng nhiệt đuổi bắt những ngọn sóng bạc đầu hoặc lười biếng nằm sưởi nắng.

Có thể anh ta sẽ tới cái đảo kia? Nguyệt lo lắng nhìn ra dãy đảo dằng hàng trước mặt. Trong ánh nắng chiều vàng thắm, những hòn núi đá như nhòa mờ trong hơi sương và bị đẩy ra xa bờ. Trời, rất có thể, Pôn là người phiêu lưu và mơ mộng. Anh ta thích làm những việc kì cục và đôi khi tính nết lại như một đứa trẻ. Cái lần anh ta kiên quyết tuyệt thực chỉ vì không được nhìn thấy Nguyệt là một ví dụ về cái tính khí kỳ cục ấy. Ngay chuyến đi này, anh ta cũng đã giao hẹn trước với ông Phạm Lãm, và chỉ đòi được đi với Nguyệt. Anh ta hờn dỗi vì Nguyệt không cùng tắm chẳng? Hay ngoài đảo kia có điều gì bí ẩn?

Nguyệt thần thờ đi ra phía cầu cảng. Nỗi lo lắng vì trách nhiệm cộng với sự ân hận vì mình đã chót nhận đưa Pôn ra Hạ Long cứ giày vò chị. Chao ôi, mong được giải thoát khỏi cái không khí ngột ngạt của Hà Nội, mong trốn khỏi những bộ mặt lì lợm và hiểm độc hàng ngày để cho đầu óc thanh thản đôi chút, ngờ đâu lại vướng phải một tình thế còn phiền toái gấp bội. Có thể ngay bây giờ đây, một cú tê-lê-phôn nào đó đã truyền đi khắp Hà Nội, vu lên rằng Pôn là một nhân viên CIA, rằng anh ta đã móc nối với Nguyệt, cố tạo ra một chuyến đi Hạ Long để tìm cách liên lạc với cơ quan tình báo Mỹ ở nước ngoài. Và cũng rất có thể, ngay tối nay, Nguyệt sẽ phải điều trần trước cơ quan an ninh về sự mất tích của Pôn, về mối liên hệ lâu nay giữa chị và Pôn. Hắn ta là ai? Quen biết Nguyệt từ bao giờ? Hắn say mê chị thực sự hay cố tình che đậy dưới cái vỏ si mê ấy? Tại sao hắn ta lại chuyển từ một cơ quan Liên Hợp Quốc sang đoàn ngoại giao của nước Cộng hoà Scăngđi? Tại sao hắn lại bày đặt ra cái trò tắm rửa cho ngài đại sứ Scăngđi ở khách sạn Hà Thành? Ôi, hàng trăm câu hỏi, hàng trăm mối ngờ vực. Người ta sẽ khoác cho Nguyệt cái tội móc nối với tình báo nước ngoài. Và rồi Bùi Sùng, Kim Thanh, những đối thủ của chị sẽ nhảy cẫng lên vì sung sướng. Họ sẽ lu loa lên: Biết ngay mà. Cô ta lợi dụng đối mới để phá hoại cách mạng. Chúng tôi đã cảnh giác từ lâu rồi. Đâu phải bỗng dưng mà chúng tôi đề nghị thanh tra ngược. Dân chủ phải trên cơ sở chuyên chính. Buông lỏng chuyên chính, ảo tưởng ở kẻ thù của chủ nghĩa xã hội là mắc bẫy kế hoạch hậu chiến của địch. Chúng tôi kiến nghị, chúng

tôi yêu cầu Đảng phải thanh lọc, phải thẳng tay trừng trị loại người nhân danh đổi mới như cô Nguyệt.

Phải báo cáo ngay với công an. Nguyệt hốt hoảng đi như chạy về phía phố chợ, nơi có đồn công an khu vực. Nếu quả thực Pôn có ý định ra đảo để làm một điều gì mờ ám, thì từ giờ đến tối các chiến sĩ công an vẫn đủ thời gian xử lý.

Nguyệt đâu có ngờ rằng, chính cái lúc Nguyệt lo đến thắt lòng đi tìm Pôn, thì anh ta đang ngồi chồm hổm trong một quán thịt cày. Ông chủ quán, một người béo múp múp, có bộ mặt nhờn bóng, cái miệng rộng bị khoanh tròn trong vòng râu quai nón đã khoái Pôn ngay từ lúc anh ta vừa bước chân vào quán.

Đây-rồi. Thịt-cày-bảy-món. - Pôn khoái chí đọc to lên cái dòng chữ kê trên tấm biển ngoài cửa hiệu bằng cái giọng lơ lớ của một người mới tập đọc tiếng Việt.

- Xin mời. Rất hân hạnh được rước ngài vào quán chúng tôi, - Chủ quán rối rít, hai tay như xoắn vào nhau, rồi lừ mắt ra hiệu cho cô con gái xinh đẹp lau dọn bàn. - Ngài dùng món gì ạ? Chúng tôi có đủ bảy món! Chả, luộc, nhưa mặn, giả cày, xào, hầm và dồi nướng.

Pôn nhấp nháy đôi mắt nâu, dừng lại khá lâu trên gương mặt đỏ hồng của cô gái, hai cánh mũi phập phồng.

- Một quán ăn tuyệt vời. Tôi rất thích thịt cày. Dùng được tất cả các món.

Lò than được quạt lên đỏ hồng. Mỡ cháy xèo xèo bốc lên những cụm khói xanh um và mùi riềng mẻ quện với mùi thịt cháy nức mũi. Pôn không ngớt gật gù khi nhìn thấy đôi bàn tay cô gái uốn dẻo chiếc quạt nan như múa, khi thấy ông chủ tuyệt nhiên không có vẻ gì nặng nề so với thân hình hộ pháp của ông, mà trái lại cứ thoăn thoắt, uyển chuyển băm thái như một nghệ nhân đang biểu diễn tài nghệ của mình. Hoạt động dịch vụ thật tuyệt vời, - Pôn nghĩ. - Hai cha con người chủ quán kia có thể phục vụ một lúc hàng chục khách ăn, mà vẫn không làm phương hại đến trình độ nghệ thuật của họ. Vậy mà sao người ta không mời những nghệ nhân này vào ngành du lịch. Nghệ thuật làm các món ăn ở Việt Nam đâu kém Hồng Kông,

Trung Quốc, Thái Lan, nhưng ở các khách sạn của nhà nước, dường như người ta chỉ tuyển dụng những nhân viên loại hai, loại ba và thấp hơn nữa. Trừ Nguyệt ra, có cô nhân viên nào ở khách sạn Hà Thành tươi tắn và mền khách thế kia? Ôi, đôi mắt của cô ta kìa, mới liếc nhìn, đã thấy say rồi.

Thoáng cái, mâm rượu đã dọn ra. đĩa nhựa mận thắm màu, gắp chả vàng sém, đĩa bún trắng ngần, và rau húng xanh ròn, ớt đỏ tươi... Một nghệ thuật phối trí màu sắc.

- Thịt cây phải chấm mắm tôm. - Pôn nhìn khắp bàn, trố mắt hỏi chủ quán, khiến ông ta đang cầm mấy lon bia Heineken, nghe vậy, vội bỏ xuống, vội lấy chai rượu ngang trên bàn.

- Ngài quả là người am hiểu phong tục đất nước chúng tôi. Vậy thì mời ngài phải dùng cái món rượu ngang này. Và tôi xin cụng li với ngài. Chúc những ngày ở Việt Nam của ngài may mắn và hạnh phúc.

Pôn khà một hơi. Chà, hơn đứt cái thứ rượu Vodka sặc mùi cồn, hơn đứt cả rượu Boócđô, rượu Macten thượng hạng. Càng uống, môi Pôn càng mềm ngọt. Cái vị của thịt cây gợi cho anh nhớ tới một buổi đi săn thú rừng với những xiên thịt nướng quanh một đồng lửa. Anh nhớ tới những quán ăn dân dã ở vùng Địa Trung Hải, tới thứ rượu cất bằng một loại cây rừng thơm ngào ngạt của người Inca ở vùng rừng Amadôn.

Trong khi ông chủ quán ngà say vung tay múa chân thao thao nói những điều mà Pôn không hiểu gì, thì anh lặng lẽ ngắm cô gái đang ngồi bên cửa đọc một cuốn sách. Cái dáng ngồi của cô, vẻ thùy mị rất dễ thương của cô khiến Pôn lại nghĩ đến Nguyệt. Giá như Nguyệt thoát khỏi cái vỏ công chức khô cứng, cái sự ý tứ quá đáng của phụ nữ Việt Nam để đi tắm biển với anh, cùng anh hoà vào quán rượu này. Nàng quá thờ ơ hay quá kiêu kỳ? Nàng không hề biết gì đến tín hiệu của tình yêu ư? Cái gì ngăn cản nàng? Thế giới ngày nay đã hoà đồng và đang tiến tới việc nhân loại hoá toàn cầu. Cái điều mà ông Các Mác, thủy tổ của chủ nghĩa cộng sản một trăm năm trước đã mơ ước, thì bây giờ không phải bằng cách của ông ta, mà bằng cách riêng của thời đại này, người ta đang tìm cách để đạt lấy. Một thế giới hoà đồng sẽ loại trừ dân tộc nào cổ hủ, sẽ để lại sau bước tiến hoá của mình

cái đuôi của sự mộng muội. Bi kịch lớn nhất là một dân tộc bị bỏ quên, bị cô lập khỏi cộng đồng. Tất nhiên, cần phải có bản sắc. Không có bản sắc, anh sẽ bị hoà lẫn ngay lập tức vào đám đông và không bao giờ còn là một cá thể, một chủ thể độc lập. Rất nhiều lần Pôn muốn nói với Nguyệt những điều đó, để thức tỉnh ở nàng cái khả năng hoà đồng, gợi mở tình yêu vượt khỏi khuôn khổ khô cứng. Và, riêng về phía khách hàng, anh có thể gợi ý điều gì cho nàng trong việc quản lý một ngành du lịch. Nhưng sao mà khó khăn. Dường như tâm hồn nàng vẫn luôn đóng kín trước anh. Nàng e ngại và kín đáo, thận trọng và ngờ vực, luôn cố tạo ra một ngăn cách vô hình với anh. Bởi thế mà anh luôn luôn ở trong tâm trạng thất vọng. Càng thất vọng càng bị hấp dẫn và đắm đuối. Giống như một viên ngọc quý đựng trong bình pha-lê, nhìn thấy đó mà không có cách gì mở khoá lấy được.

Lần này, Pôn quyết thay đổi chiến thuật. Cả buổi chiều nay anh làm cho Nguyệt phải khổ sở vì tìm kiếm, chờ đợi. Phải tạo một tình huống để buộc nàng phải bộc lộ. Anh sẽ ở đây cho đến chiều tối.

Ngoài kia, hoàng hôn bắt đầu buông trên mặt biển. Những dãy đảo chuyển thành màu tím thẫm, như hàng ngàn con trăn nước trườn trên mặt nước mờ sương. Và gió ào ạt thổi, phả hơi nước mát ẩm pha chút mặn chát của biển khiến da thịt như được xông tắm trong một nhà tắm hơi khổng lồ. Pôn thích thú phơi trần ngực áo và quay nhìn ra hướng gió. Bỗng anh tròn mắt và cười ngất lên:

- Ô. Đêm trăng vàng. Ngọn gió biển tuyệt vời nào đã đưa Nguyệt đến đây?

Ông chủ quán cũng tròn mắt nhòm ra. Trước mắt ông là một thiếu phụ đẹp lộng lẫy với đôi mắt rực sáng vừa thảng thốt vừa mừng rỡ.

- Ông Pôn. Ông làm tôi lo hết hồn. Tôi đã đi tìm ông khắp các bãi biển.

- Xin lỗi. Tôi cứ nghĩ rằng Nguyệt sẽ rất thanh thản khi tôi đã không quấy rầy nữa...

Nguyệt bặm môi nhìn Pôn như một cô bé đang hờn dỗi. Ánh mắt ấy, trong khoảng khắc làm tim Pôn như đứng lại. Nếu không có ông chủ quán, nếu anh uống thêm một li nữa, có lẽ anh đã ôm choàng lấy Nguyệt.

*

Từ bến cảng ra hang Trinh Nữ chỉ hơn hai hải lý mà chiếc thuyền máy phải đi mất bốn tiếng đồng hồ. Gặp hòn đảo nào Pôn cũng muốn dừng thuyền, chụp ảnh. Pôn đã thay đến cuộn phim Kodak thứ tư. Suốt cả cuộc hành trình. Pôn luôn miêng kêu "Ô", "A", "Tuyệt vời" và vung tay thao thao nói về những hòn đảo đá, như chính anh là người hướng dẫn du lịch.

- Các bạn có thiên nhiên tuyệt vời. Mỗi một hòn đảo này có giá trị như một viên ngọc. Hãy tưởng tượng xem, nếu ở trên mỗi hòn đảo kia có một ngôi biệt thự, với tất cả các kiểu kiến trúc của Việt Nam và thế giới, với những vườn chim và vườn thú hiếm quý, những bãi cá và vũng tắm. Chỉ một mùa hè các bạn sẽ hút về đây hàng chục triệu du khách. Tôi đã đến các vịnh hẹp của bán đảo Scăngdinavơ, đến vùng bờ biển Kacstow của biển Egiê và Adriatic, đến vùng đảo núi lửa của Indônêxia... Cảnh quan ở những nơi đó cũng có những nét tương tự, nhưng không ở đâu kỳ thú và ngoạn mục như biển Hạ Long này. Các bạn đang sống trên một chuỗi ngọc, nhưng đáng tiếc là các bạn chưa biết cách quàng nó vào cổ các nhà triệu phú và các khách du lịch thế giới...

Hai cặp trai gái đi cùng thuyền đi được Nguyệt phiên dịch lại những lời của Pôn thì cùng tròn mắt kinh ngạc và cứ xuýt xoa vì nuôi tiếc. Để tỏ lòng cảm ơn Pôn về những điều anh đã đưa đến cho họ, một chàng trai đã tình nguyện cầm máy của Pôn để chụp tặng anh một vài kiểu ảnh. Tất nhiên, nhân cơ hội này Pôn đã khéo bố trí để anh có những kiểu ảnh đẹp nhất với Nguyệt, thậm chí anh tỏ ra hồn nhiên và âu yếm đến mức chính Nguyệt cũng phải sừng sốt và xấu hổ.

Dưới ánh mặt trời phản quang trong hang Trinh Nữ. Pôn mê mải ngắm nhìn từng phiến nhũ đá buông rú như những tấm rèm, kì công chọn góc độ, ánh sáng để bấm bằng được những kiểu ảnh có ánh phản quang của bảy sắc cầu vồng. Một mình Pôn luôn sâu theo ngách hang lần qua ruột núi. Và kia. Pôn như muốn reo lên khi anh vừa ra khỏi cửa hang. Cùng với ánh mặt trời chói loá, với màu xanh biếc của nước biển là một dải cát trắng mịn hiện ra. Và ba cô gái, như những nàng Trinh nữ, trong bộ đồ tắm đang bơi giữa làn

nước biển. Pôn lắp vội chiếc ống kính tê lê. Lần đầu tiên anh nhìn thấy Nguyệt với làn da mượt mà và cái thân hình thon lản tuyệt vời. Ôi, nữ thần Aphrôđi! cũng không thể sánh nổi. Nàng đẹp hơn tất cả những hoa hậu thế giới mà người ta vẫn quảng cáo. Pôn lại bồi hồi nhớ lại cái giây phút kì diệu tối qua, sau cả buổi chiều Nguyệt đi tìm anh và đã phát hiện ra anh ở quán thịt cày. Có lẽ anh sẽ không bao giờ nói được cái điều ấy với Nguyệt, nếu cái chất rượu ngang tuyệt hảo không làm cho anh lâng lâng bay bổng. Tôi yêu em. Em đồng nghĩa với xứ sở này. Nếu không có em, có lẽ tôi đã không trở lại." Anh đã nói những điều ấy lúc hai người đi dọc mép biển, dưới hàng phi lao vi vút và ánh trăng biển mờ ảo. Lúc ấy anh nhớ rõ, mái tóc của Nguyệt bay xoà vương nhẹ vào mặt anh. Anh đã hít thở, rất sâu cái hương vị đầy quyến rũ của mái tóc nàng. Anh đã cầm bàn tay nhỏ nhắn của nàng và nàng không nỡ chối từ.

"Em có biết không, tôi đã biết đủ loại đàn bà trên trái đất này, nhưng yêu thì chưa. Tôi chưa hề yêu ai, ngoài em." Pôn định nói vậy, nhưng dường như nàng đã đoán được. Nàng nhẹ nhàng gỡ bàn tay ra và nói:

- Ông đừng nói gì cả. Người Pháp có câu ngạn ngữ "Im lặng là vàng." Có lẽ ông nên về nghỉ. Uống rượu không nên hóng gió. Ngày mai ông có muốn tới hang Trinh Nữ không?

Hang Trinh Nữ. Tuyệt vời thay cái xứ sở này. Pôn thầm kêu lên và buông thông chiếc máy ảnh trước ngực, như chính cái công cụ tối tân này cũng bất lực trước vẻ đẹp tuyệt vời của thiên nhiên và con người. Anh ngồi thẩn trên mỏm đá đăm đăm nhìn nàng Trinh Nữ của mình đang từ dưới biển đi lên bờ cát.

*

Có cách nào để cưới nàng? Câu hỏi ấy cứ xoáy sâu trong đầu Pôn Vericon suốt từ chuyến đi biển Hạ Long ấy. Nó trở thành một niềm nhức nhối, một nỗi thèm khát, tựa hồ như một người đi trên sa mạc, đã nhìn thấy giếng nước sâu, nhưng không có cách nào múc nước lên được. Năm cuộn phim màu đã in trắng xong. Pôn chọn riêng những bức ảnh về Nguyệt bày la liệt trên bàn để ngắm và thầm trò chuyện.

Sự vắng mặt của Nguyệt ở khách sạn càng khiến Pôn như kẻ mất hồn. Suốt cả buổi chiều anh đi tha thẩn dọc hành lang, rồi dừng lại bên lan can, nhìn thẫn thờ xuống mặt đường.

Đường phố Hà Nội ở khoảng này như một Paris thu nhỏ. Những ngôi biệt thự kiểu Pháp. Một vườn hoa nhỏ với đài phun nước. Những hàng cây xanh và hè phố lát gạch hoa văn. Sau cơn mưa phố phường như được tắm rửa, không khí thoáng mát phảng phất mùi hoa sấu và hoa dạ lan. Ngay cả những người đi trên đường cũng có một vẻ gì thanh lịch và tít tít hơn những ngày thường. Những cô gái đi xe đạp thật thanh thản và duyên dáng, một vẻ duyên dáng rất Hà Nội mà lâu lắm rồi anh mới nhận ra. Cái định kiến về một thành phố bẩn thỉu và bụi bặm, hỗn tạp và trì trệ lâu nay của Pôn dường như đã tan biến. Anh như nhận ra cái nhịp điệu thành phố đang cộng hưởng với nhịp điệu tâm hồn mình. Nó gợi một cái gì trầm buồn, hướng con người vào thế giới nội tâm với một nỗi nhớ man mác, một niềm suy tư cô quạnh.

Pôn bỗng chú ý đến cái góc phố phía đối diện. Năm cô gái còn vẻ thiếu nữ mơn mớn, dắt tay nhau đi dọc hè phố, vừa đi vừa ríu rít như chim. Cô gái mặc chiếc áo đỏ rực như lửa, tóc cắt ngắn ngang vai hình như đã phát hiện ra sự chú ý của Pôn, đưa một cánh tay lên vẫy vẫy. Rồi bốn cô gái cũng đưa tay lên vẫy. Cô áo vàng tinh nghịch còn gửi cho Pôn một cái hôn gió. Pôn đưa tay vẫy lại, đôi mắt nheo cười.

- Ông thích bầy chim non ấy ư? - Một giọng nói tiếng Anh chưa chuẩn cất lên phía sau, làm Pôn quay lại. Pôn nhận ra chàng trai bảo vệ có thân hình cân đối và khuôn mặt Á Đông khá đẹp. Đó là Trọng Lực, con người hăng hái tiêu biểu cho lớp trẻ của khách sạn Hà Thành đã dũng cảm đứng lên phản đối Nguyệt trong buổi họp thanh tra hôm nào.

- Bầy chim non. Rất đẹp. - Pôn nhún vai thừa nhận.

- Chúng tôi thường gọi đó là lũ chíp hôi. - Lực đứng sát vào Pôn, mắt đảo một vòng rồi nói nhỏ lại. - Ngon lành lắm đấy. Ông có muốn dùng thử không?

Đôi lòng trắng trong mắt Pôn đảo ngược lên. Anh nhìn chăm chăm vào Lực như không tin ở tai mình. Lực hiểu ý, nháy mắt láu lỉnh, đưa ngón tay cái chỉ về phía những cô gái đang đi xa dần. Những ám hiệu có tính nghề nghiệp ấy khiến Pôn liên tưởng đến những gã cò mồi dẫn gái ở các hộp đêm Hồng Kông. Băng Cốc, Ma-ni-la mà anh đã trải qua.

- Bao nhiêu? - Pôn bật lên một câu hỏi khô khốc. Cùng lúc với cái ý nghĩ chợt nảy sinh trong đầu: "Chỉ có một người đàn bà mới có thể xoá được trong chốc lát hình ảnh người đàn bà mà ta yêu."

Lực xoè hai bàn tay đưa lên ngang mặt.

- Một trăm đô. Mới nguyên chưa bóc tem.

- Không cần tem. Miễn là không Sida.

- Ồ, Việt Nam chưa bao giờ Sida. Chúng tôi hoàn toàn miễn dịch.

Pôn cười, nắm lấy bàn tay Lực lắc mạnh.

- Ôkê. Ngay bây giờ, ở đây.

- Ở đây, tại phòng số 23 của ông. - Lực chỉ tay về phía phòng Pôn, ghé sát miệng vào tai anh - Hai mươi hai giờ đêm nay. Tôi sẽ bấm ba tiếng chuông.

- Ôkê, cảm ơn. - Pôn đập vào vai Lực đầy vẻ thân tình, định bỏ về phòng, nhưng Lực đã giữ lại, giơ tay ngang mặt Pôn ra hiệu như đếm. Đó là ám hiệu phải trả tiền ngay.

Pôn rút từ một trăm đôla đưa cho Lực.

- Bye - Anh chàng bảo vệ giật tiền, đút ngay vào túi áo và đi những bước như vận động viên điền kinh về phía cầu thang.

*

Hai mươi một giờ, Pôn tắm rửa và thay một bộ kimônô hàng Nhật thứ thiệt vừa gửi mua ở Tôkiô về. Mùi nước hoa Côlônơ phảng phất trong phòng. Pôn nằm xoài trên chiếc giường trải đờ trắng toát vừa ngắm những bức ảnh Nguyệt, vừa vu vơ nghĩ về cái thế giới đàn bà.

Theo Pôn, thế giới chỉ có hai loại đàn bà: loại để tiêu khiển và loại để tôn thờ. Cả đàn ông cũng vậy, có loại để cho đàn bà họ tiêu khiển và có loại

cho họ phải tôn thờ. Không có sự tôn thờ nào vĩnh cửu, cũng như không có thứ tôn giáo nào vĩnh cửu. Đức Cha Ranphơ cuồng tín suốt đời ôm ấp hình Chúa trong lòng, vậy mà vẫn dành một góc trái tim mình để tôn thờ cô bé Mécghi bé bỏng, và rồi một lúc nào đó, nơi đảo vắng thần tiên cũng đành phản bội Chúa để ngủ với người đàn bà mà mình yêu. Nhưng sự tôn thờ tình yêu ấy cũng chỉ thoáng trong cuộc đời. Đức cha vẫn dành hầu hết thời gian cho việc phụng thờ sự nghiệp, tức là đuổi theo cái danh hiệu Hồng y giáo chủ. Ấy là một dạng tiêu khiển đặc thù của những loại người hơi có phần bệnh hoạn. Số đông nhân loại, những con người bình thường, sự tiêu khiển của họ phàm tục hơn, đó là làm việc, vui chơi, giải trí và tình dục. Tất cả những cái đó gọi chung là dục vọng. Con người không có dục vọng là những con người dị dạng về tâm hồn; những quái thai của nhân loại. Xã hội tiêu diệt dục vọng của con người là xã hội quái đản và phản nhân văn. Tôn giáo có một thành tựu vĩ đại là nó hướng con người về cái cao cả, thức tỉnh và nuôi dưỡng cái phần Người. Nhưng nó lại đê tiện và phản động ở chỗ mọi ý đồ của nó đều nhằm tiêu diệt cái phần Con của Con người. Về cả hai phương diện này, một số lãnh tụ của chủ nghĩa cộng sản có thiên hướng biến những giáo lý của ông Mác thành một thứ tôn giáo để cai trị. Vấn đề tình dục chẳng hạn. Họ phi báng tình dục tới mức coi đó như một hành động xấu xa của con người, một sự đồi bại về nhân phẩm, mà không nghĩ rằng đó là một nhu cầu có tính vũ trụ, một bản năng sinh vật vượt qua giới hạn của tất cả các thời đại và các thứ chủ nghĩa. Hãy chuyên tâm vào những mục tiêu nhân đạo cao cả hơn. Đó là làm cho con người ai cũng có việc làm, ai cũng được sống và hưởng thụ như một con người. Nạn gái điếm chỉ tồn tại và trở thành một bệnh dịch ở những nước nghèo khổ, mà ở đó nhu cầu sinh tồn còn bức xúc và cao hơn cả phẩm giá. Chừng nào không tạo cho một người đàn bà một đời sống vật chất tối thiểu thì đừng nghĩ đến việc ngăn chặn nạn gái mãi dâm. Có những loại đàn bà ham thích hoạt động này, và họ muốn khai thác phần thân thể mình như nhà khoa học khai thác chất xám, như người nghệ sĩ tận dụng vốn trời phú, nhà kinh doanh muốn bộc lộ bản lĩnh và năng lực sản xuất, buôn bán. Thế giới này không có một người đàn ông nào chỉ thích yêu và tôn thờ một người đàn

bà. Họ có thể ngủ với một người đàn bà trong một thoáng thích nhau, rồi mỗi người đi mỗi ngã, đến cả cái tên nhau cũng không cần nhớ. Một người đàn ông hai ba năm trời xa vợ, sao lại cứ bắt họ phải tự giam hãm mình trong một thứ đạo đức giả. Loại đàn bà tiêu khiển giúp cho đầu óc ta hưng phấn để làm việc tốt hơn, còn loại đàn bà tôn thờ giúp cho tâm hồn ta giàu có và trong sáng hơn...

Những dòng ý nghĩ cứ chảy trong đầu Pôn như một sợi tơ tằm vuốt ra từ một ổ kén. Anh nhìn đồng hồ: hai mươi một giờ mười lăm. Bốn mươi năm phút nữa, Lực sẽ dẫn đến cho anh một con chim nhỏ. A ha. Một sự đổi mới tuyệt vời. Một dịch vụ hoàn toàn mới mà sáu năm qua anh chưa từng thấy ở cái xứ sở khuôn mẫu đến khô cứng này. Một trăm đôla, giá chỉ bằng hai đêm thuê phòng, đủ cho mình xoá đi mọi nỗi phiền muộn bứt rứt. Để làm việc này, một chuyên gia dầu khí ở Vũng Tàu phải nghỉ một tuần để bay đi Hồng Kông hay Băng-cốc, tốn đến vài nghìn đôla. Tuyệt rẻ. Ô kê.

Có tiếng chuông reo. Pôn nhóm dậy và anh hơi ngỡ ngàng khi thấy Mỹ Lệ, cô nhân viên trực phòng đẩy cửa bước vào.

Tối nay Mỹ Lệ ăn mặc thật đẹp và khêu gợi. Chiếc áo phông màu vàng óng có dòng chữ Love Me căng trên bộ ngực núng nính. Chiếc quần jean màu tro bó căng lấy đùi và bộ mông tròn lẳn.

- Chào cô Mỹ Lệ. Tưởng tối nay cô không phải trực?

- Ồ, một phiên trực đột xuất, ông Pôn ạ. Ông có cần phải thay đũa không?

- Cám ơn. Tôi cảm thấy rất sạch sẽ. - Pôn nói và định ngồi dậy. Mỹ Lệ giơ tay ngăn lại. Rất tự nhiên, cô ngồi ghé bên giường. Mùi nước hoa Bungari dịu nhẹ lan toả sang Pôn.

- Ông cứ nghỉ tự nhiên. Có lẽ chuyến đi Hạ Long làm ông thấm mệt. Chị Nguyệt của chúng tôi suốt ngày hôm qua cũng nằm dài ở nhà không đến cơ quan được. Chắc chuyến đi của hai người vui lắm.

Trong khi nói, mắt Mỹ Lệ đã phát hiện ra những bức ảnh Nguyệt đặt ở phía gối, cạnh nơi Pôn nằm.

- Người ta đang đồn là ông yêu chị Nguyệt, có đúng không? Pôn nằm xoay nghiêng, với tay lấy một tấm ảnh Nguyệt đưa cho Mỹ Lệ và khẽ mỉm

cười:

- Một tình yêu vô vọng... ở đất nước chúng tôi khi người ta yêu thì có thể đạt được, nhưng ở đây thì vô vọng.

- Chẳng lẽ chị Nguyệt không yêu ông ư? Trời ơi, một bức ảnh đẹp tuyệt vời. Tôi ghen với chị Nguyệt mất. - Đôi mắt Mỹ Lệ ánh lên vẻ ghen tuông hết sức đàn bà khiến cho gương mặt cô có một nét gì đó thật quyến rũ. - Cho tôi bức ảnh này nhé.

Pôn lắc đầu. Anh chợt nhớ Nguyệt đến cồn cào. Khép mắt lại mà hình ảnh Nguyệt cứ hiển hiện trước mắt.

- Ông làm sao thế? - Mỹ Lệ tò mò khi thấy Pôn thở dài, đưa hai tay ôm lấy mặt. Cô đưa tay định lấy cả tập ảnh đặt bên gối, thì cùng lúc bàn tay Pôn cũng đưa ra, và bằng cả một sức mạnh ham muốn, anh kéo Mỹ Lệ vào lòng mình.

- Kia, phải tặng tôi những tấm ảnh này cơ.- Mỹ Lệ tỏ ra nũng nịu khi chợt phát hiện ra ở một tấm ảnh có những dòng chữ ghi phía sau.

Pôn rút từ một trăm đôla, giọng hào hển trong hơi thở.

- Đó là quà tặng của người khác. Quà tặng em đây.

Cầm tờ giấy bạc đút vội vào túi quần. Mỹ Lệ đổ ào vào ngực Pôn, tựa hồ như đồng tiền kia chính là ngọn lửa của dục tình.

Như một kẻ sành sỏi và lão luyện, sau khi để cho Mỹ Lệ khoả thân trên tấm đờ, Pôn lại bàn uống một ly rượu mạnh.

- Kinh, nhanh lên chứ. - Mỹ Lệ giục sau khi cô đã thò tay lấy gọn tấm ảnh nhét vào đồng quần áo của mình.

Pôn đi lại bên giường, đôi mắt như mờ đi. Anh áp gương mặt nóng như hòn than vào bộ ngực đầy ngộn, mát mịn của người đàn bà mà cảm giác như mình đang bồng bênh trôi trên vùng biển trập trùng muôn hòn đảo nhấp nhô.

*

Ba tiếng chuông báo đúng lúc hai mươi hai giờ.

Mỹ Lệ vùng khỏi giường và mặc vội quần áo. Pôn bình tĩnh hơn. Anh xem đồng hồ và nói với cô:

- Người bảo vệ cần gặp tôi. Em cứ nằm nghỉ tự nhiên.

Mỹ Lệ co rúm người vì một nỗi sợ hãi bất thần ập đến. Lực định rình bắt mình ư? Anh ta làm theo lệnh của bà Nguyệt hay bà Kim Thanh? Mỹ Lệ chợt nhớ lại cái điệu bộ và ánh mắt khác lạ của anh chàng bảo vệ khi gặp cô lên tầng hai cách đây hơn nửa giờ. Lần này nếu mọi chuyện đổ bể, nhất định cô sẽ không chịu gánh hậu quả một mình. Tất cả là do bà Kim Thanh đạo diễn. Cô sẽ tố cáo. Những ý nghĩ ấy khiến Mỹ Lệ dạn dĩ lên. Cô ấn sâu tập ảnh vào trong cốc xê và điềm nhiên ngồi cạnh bàn.

- Xin lỗi, tôi đang có khách. - Pôn nói với Lực khi vừa gặp anh ở cửa.

Lực nhìn qua Pôn, rọi đôi mắt về phía Mỹ Lệ, như đã hiểu ra tất cả.

- Thưa ông, tôi có cần phải giữ lời hẹn nữa không? Nếu ông cần, tôi sẽ phục vụ ngay bây giờ.

- Cám ơn. - Pôn nhún vai.- Không cần nữa. Phần việc của anh như vậy là đã xong rồi.

- Cám ơn ông.

Lực như đã hoàn thành xong một phi vụ. Anh rảo bước xuống phòng trực để gặp lại cô gái đang chờ sẵn ở đó, vừa đi vừa cao hứng huýt sáo.

Mỹ Lệ đuổi theo Lực, cô nói một câu mà cô đã nghĩ sẵn:

- Chị Kim Thanh nhờ tôi gặp ông Pôn có chút việc. Nhờ anh nói với chị ấy là đã xong rồi.

- Ô kê. - Lực đập nhẹ vào trán Mỹ Lệ, ra tuồng rất hiểu nhau. Anh ta hơi nhăn mũi lại khi từ người Mỹ Lệ toả ra cái mùi đàn ông ngoại gây gây rất khó gần.

CHÂN LÝ THUỘC VỀ KẺ MẠNH

Cơn bão số bốn thổi thốc vào thành phố kéo đổ hàng trăm cột điện, nhổ bật rễ nhiều cây cổ thụ, khiến nhiều đoạn phố bị tắc nghẽn.

Bước ra khỏi phòng họp, Nguyệt mới hay rằng suốt trong ba giờ đồng hồ qua, khi gần hai trăm con người ngồi giam mình để làm cái công việc thanh tra ngược đối với chị trong căn phòng này, thì ngoài trời đã cuộn xoáy một cơn bão. Phơi mình giữa cơn bão ngoài trời dù tới cấp gió mười hai, có lẽ còn sung sướng hơn ngàn lần cái cơn bão ngọt ngào và độc địa mà người ta vừa tạo ra trong cái hội trường đầy panô, khẩu hiệu về nền dân chủ và sự công khai, nhìn thẳng vào sự thật, oang oang tiếng micrô mở hết cỡ leo lên những lời hô hào đối mới đầy giả dối và mị dân không một chút sùng sùng. Cái cuộc thanh tra ngược này được tổ chức mới quy mô và rùm beng làm sao. Vẫn cái ban thanh tra công nhân với gương mặt vừa đàn độn vừa lèo lá của thư ký công đoàn Nguyễn Hữu Bài. Vẫn ông giám đốc hãng Tourism Bùi Sùng với bộ mặt đỏ gay và nhờn bóng vì nốc quá nhiều thítv à bia rượu. Rồi những bộ mặt căng căng vừa hãnh tiến vừa nham hiểm của Kim Thanh, Mỹ Lệ, Trọng Lực... Một xâu chuỗi những sâu một núp dưới danh nghĩa kinh doanh năng động, cải thiện đời sống cán bộ cơ quan để công kích Nguyệt, áp đảo và đè bẹp, bóp nát một cách không thương tiếc kẻ đã dám chống lại quyền lợi của họ.

"Chúng tôi, những người trung thực. Chúng tôi đại diện cho lớp trẻ ủng hộ đối mới. Chúng tôi kiên quyết ủng hộ những đảng viên xông xáo và năng động như đồng chí Kim Thanh. Chúng tôi kiên quyết bảo vệ sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng, mà tiêu biểu là đồng chí Bùi Sùng bí thư đảng uỷ

kiêm giám đốc hãng..." Ôi, những mỹ từ đẹp đẽ, những lời lẽ to tát và hùng hồn ấy lại phát ra từ miệng những người như Mỹ Lệ và Trọng Lực mới hài hước và chua chát làm sao. Suốt một tiếng đầu cả hội trường cứ sang sảng những điệp khúc ấy. Một trận mưa bão của từ ngữ kèm theo sự phẫn nộ, như bị bẹp rúm lại, bị cô lập hoàn toàn. Kết luận của Ban thanh tra công nhân hoàn toàn trùng hợp với ba điểm kiến nghị của Trọng Lực trong lá đơn lần trước. Người ta không hề đếm xỉa gì đến thành tích sáu năm chiến sĩ thi đua, đến giải nhất cuộc thi "Tuổi trẻ sáng tạo" ngành du lịch các nước xã hội chủ nghĩa ở Maxcova năm nào, cũng hoàn toàn không nhắc gì đến những ngày Nguyệt được theo phục vụ Bác Hồ và các đồng chí lãnh đạo Nhà nước. Người ta xoáy vào cái thành phần gia đình của Nguyệt, vào những mối quan hệ đầy võ đoán và quy chụp của Nguyệt với khách nước ngoài, và đặc biệt ấy là cái tội gây mất đoàn kết, tội đấu đá giành quyền lực mà hiện tượng là những cuộc đấu tranh nhằm chống lại những kẻ lợi dụng chức quyền để tham nhũng và mưu lợi.

Chân lý thường về kẻ mạnh. Một học giả nào đó đã đúc kết một cách chua chát như vậy. Vài cái nghịch lý cuộc đời ấy, buồn thay, từ hàng nghìn năm nay vẫn luôn diễn ra theo chiều hướng ấy. Ngay cả trong những ngày ngọn gió đổi mới đang thổi thốc lên này, không ít kẻ quyền chức bị báo chí, dư luận phanh phui về tội tham nhũng, chiếm dụng tài sản Nhà nước, ức hiếp quần chúng... với đầy đủ những tang chứng sờ sờ, vậy mà họ vẫn nhờn nhờn, thậm chí còn được bênh che, được cất nhắc và đề bạt lên những chức vụ cao chót vót. Cái thứ chân lý ấy, mỗi lần chúng thắng thì lịch sử sẽ bị kéo lùi lại, còn thứ chân lý đích thực thì bị giam cầm, bị trộn lẫn với hàng trăm thứ uế tạp và ném vào sọt rác. Những ý nghĩ ấy cứ chà sát trong đầu, khiến người Nguyệt bưng bưng như lên một cơn sốt.

- Lẽ ra tôi không muốn tranh cãi, không muốn làm mất thời giờ của hàng trăm người ngồi đây. Nhưng vì cái cuộc thanh tra ngược này nó đê tiện và bỉ ổi quá, chân lý và phi lý bị đảo lộn, bởi thế tôi phải nói vài lời. - Vào những phút chót của cuộc họp, không thể nhẫn nhục nổi, Nguyệt buộc phải lên tiếng. Cả hội trường chú mục về phía chị. Những kẻ vừa hả hê công

kích và kết tội chị cố tình la ó để làm mất tinh thần, buộc chị phải câm bặt, nhưng số đông thì chờ đợi và có biểu lộ những ánh mắt khích lệ.

- Trước hết cuộc họp này lặp lại không hề có một chút sáng tạo nào của một cuộc đấu tố thời cải cách ruộng đất. - Nguyệt nói, đôi mắt rực sáng lên đầy tự tin và kiêu hãnh. - Đấu tố là một hình thức làm chính trị của thời Trung cổ. Trong thời đại dân chủ và văn minh này, đấu tố lại những người có thiện tâm và trách nhiệm công dân là một việc làm dã man và phản dân chủ. Ai chủ trương làm việc này? Quần chúng ư? Những người trung thực ư? Vì sao họ lại biến một người đấu tranh chống những hiện tượng tiêu cực ở khách sạn Hà Thành thành mục tiêu để đấu tố và phản kích lại? Bịt mồm những người dám phản kháng, vu oan những người dám chống lại những việc làm phương hại đến lợi ích của nhà nước, của cơ quan, là thủ đoạn của những kẻ mưu toan dùng quyền lực để đục khoét và tham nhũng. Tại sao sự việc của chị Kim Thanh lại bị lờ đi, bị xí xoá để bày đặt ra cuộc thanh tra ngược này? Ai đứng đằng sau anh Trọng Lực, cô Mỹ Lệ để giật dây? Anh Trọng Lực, cô Mỹ Lệ là người thế nào? Tôi có đây đủ bằng chứng về những con người tiên phong đó. - Nguyệt giơ lên cuộn băng. - Đây là toàn bộ những lời khai của anh Trọng Lực trước công an về tội đã dắt gài vào khách sạn cho khách sạn cho khách nước ngoài. Và đây cũng là những lời đối chứng của tôi với cô Mỹ Lệ về vụ bán thuốc lá ba số cho bọn con buôn để ăn chênh lệch giá.

Thưa tất cả các vị ngồi đây. Tôi hoàn toàn không có chủ tâm đấu tố ai cả. Được điều về khách sạn Hà Thành, tôi chỉ có một ý nguyện là đưa công tác nghiệp vụ của khách sạn lên, góp phần thúc đẩy ngành du lịch của chúng ta phát triển. Nhưng tôi sẽ làm được gì, ngành du lịch của chúng ta làm sao còn có uy tín với khách nước ngoài, khi mà khách sạn Hà Thành tự biến thành nơi buôn bán để ăn chênh lệch giá, khi mà mỗi nhân viên khách sạn đang biến dần thành những con buôn, họ không lấy nhiệm vụ phục vụ khách là công việc chính, mà chỉ lợi dụng khách sạn để kinh doanh kiếm lời. Chúng ta đang chủ trương đưa ngành du lịch thành một ngành công nghiệp mũi nhọn, đang cố vươn lên cạnh tranh với các nước khu vực, để

hàng năm thu hút ngày càng đông các khách du lịch quốc tế. Vậy mà nhân viên du lịch của chúng ta què kệch và thô lỗ như những mù bán cháo lòng, cơ sở vật chất của chúng ta như những quán trọ, phương thức kinh doanh và phục vụ của chúng ta trì trệ và cũ kỹ như thời bao cấp. Đã vậy mà người ta còn lợi dụng cái cơ thể ốm o của ngành du lịch để đục khoét. Ai chống lại sự đục khoét ấy, lập tức bị khép tội gây mất đoàn kết, nói xấu ngành du lịch. Thử hỏi chân lý ở đâu? Lẽ phải ở đâu? Chẳng lẽ tất cả những người trung thực ở khách sạn này đều làm ngơ trước cái sự thật hết sức phũ phàng này sao?

Nguyệt nghẹn lời, không nói thêm được câu nào. Hầu hết những người có mặt trong phòng đều xúc động. Nhiều cô gái đưa tay lau nước mắt. Ông Phạm Lâm và bà Bích San, mặt cúi gằm từ lúc Nguyệt phát biểu, giờ đưa mắt liếc trộm nhau, rồi vội vàng quay đi.

Kim Thanh hích đôi vai béo nục vào bà Bích San, giọng rít lại.

- Chị phải phát đi chứ.

Như một cái máy, bà Bích San vội vã đứng dậy.

- Tôi xin lưu ý một điểm. Hôm qua chi bộ chúng tôi nhận được một tài liệu. Đề nghị chị Kim Thanh sẽ trình bày vấn đề này.

Kim Thanh nhảy phốc lên diễn đàn, huơ lên một tập ảnh màu. Đó là những bức ảnh về chuyến đi biển của Pôn Vericơn và Nguyệt.

- Đây là bằng chứng hùng hồn về điểm thứ hai trong đơn kiến nghị của tuổi trẻ khách sạn do anh Trọng Lực yêu cầu ban thanh tra công nhân làm sáng tỏ. Chúng tôi được biết công an tỉnh Quảng Ninh đặc biệt lưu ý đến chuyến đi biển vừa qua của ông Pôn Vericơn và chị Nguyệt....

Thật là đê tiện đến khủng khiếp. Nguyệt loạng choạng bước ra khỏi phòng họp. Trận bão ngoài trời vừa đi qua. Nhưng trận bão trong phòng họp mà những người đồng chí của chị vừa thổi lên thì không biết sẽ còn gằm rít đến bao giờ.

Nguyệt đi tha thần trên đường phố. Những hàng cây sau bão trống hoác từng mảng, phờ phạ và tơi tả đến thảm hại. Dường như vom cây xanh và những dải mây còn sũng nước kia có nét gì đồng cảnh với tâm hồn Nguyệt.

Tan tác và rã rời hết cả. Ngay cả lòng tin cũng không còn trụ vững nữa. Sự độc địa và tàn nhẫn của con người thật là khủng khiếp. Người ta đã bất chấp mọi thủ đoạn đê tiện nhất để mong đánh gục đối thủ. Chính Pôn đã tham dự vào vở kịch này chẳng? Một chuyến đi biển như được bố trí sẵn, được dàn sẵn cảnh để lừa Nguyệt vào bẫy. Và những tấm ảnh. Ai đã đưa cho Kim Thanh, nếu không phải là Pôn?

Một chiếc xe Toyota màu cà phê, từ lúc nào cứ bám sát theo Nguyệt, đến chỗ vườn hoa thì chiếc xe đi vượt lên, rồi dừng lại.

- Chào Nguyệt. Hình như Nguyệt có điều gì không vui?

Nguyệt vội vã tạt xe vào lề đường. Chị đã nhận ra Pôn Vericon. Hoá ra từ khi ra khỏi phòng họp. Pôn đã rượt xe đuổi theo chị.

- Ông cần gì ở tôi?

Lần đầu tiên Pôn bắt gặp ánh mắt đầy giận dữ ở Nguyệt. Tim anh đau thắt lại. Không có gì tàn nhẫn hơn sự ghê lạnh của người đàn bà mà mình tôn thờ.

- Xin lỗi. Có lẽ sự có mặt của tôi không đúng lúc chẳng? Nhưng tôi cần gặp để mong Nguyệt thứ lỗi. Lẽ ra tôi đã có một kỷ niệm nhỏ về chuyến đi Hạ Long vừa rồi để tặng Nguyệt. Nhưng...

- Xin ông đừng nhắc đến chuyến đi đó. Không có chuyện gì cả. Tôi mong ông đừng làm phiền...

Nguyệt vội vã quành xe đi vào phố nhỏ, để lại mình Pôn với chiếc xe của anh đứng lại, cho tới khi bóng chị đã khuất hẳn.

Pôn không thể ngờ rằng, cái tình yêu đầy chất mơ mộng và hảo huyền của anh đang là cái duyên cớ để người ta hành hạ Nguyệt, rằng anh, người du khách của xứ sở xa lạ kia, bằng bản tính hồn nhiên và phóng khoáng của mình, đang bị những con người ở cái vùng đất đầy thiên kiến và hẹp hòi lợi dụng để trừng trị đồng loại. Cái bi kịch đầu tiên mà Pôn đem đến cho Nguyệt chưa phải là ở trong cái phiên họp thanh tra ngược vừa rồi. Đó mới chỉ là khúc dạo đầu. Bi kịch đang chờ Nguyệt ở chính trong cái tổ ấm gia đình chị, mà người đóng vai Ôtenlô lại chính là Nguyễn Tuấn.

Vào đúng cái lúc Nguyệt đi tha thân trên đường với cõi lòng tan tác của một kẻ vừa bị đồng nghiệp của chị đánh cho tơi tả, thì Nguyễn Tuấn say mèm trong một quán rượu lòng lợn tiết canh giữa chợ. Những cái chợ "vô", chợ "đuối" của thành phố, với những quán cóc, quán âm phủ lợp tạm bằng tấm vải bạt, vạt cốt ép lúc nào cũng mờ mờ nhân ảnh, thường là nơi tụ tập của những kẻ mách mối chỉ trở, những đám bạn bè ít tiền nhưng lại muốn lấy sự bù khú làm vui. Đây là cái thế giới vô cùng nhộn nhịp, nhưng lại dân dã, ấm cúng. Nó thu nạp đủ mọi hạng người, chấp nhận đủ mọi nhân cách, từ một gã bụi đời, một ả gái điếm, một tay buôn tiêu tiền như rác, đến các nghệ sĩ nghèo, các nhà văn mà tên tuổi chỉ có thể được định giá sau khi đã xuống mồ.

Ở một cái quán lụp xụp phía góc chợ, Nguyễn Tuấn cùng với hai người bạn đang ngồi chụm đầu vào nhau như ba ông táo quanh một cái bàn con xiêu vẹo với cái chai rượu quốc lủi, một đĩa lòng lợn. Người có cái đầu ngất ngưỡng với mái tóc đen ánh, bộ râu quai nón kiểu Phiden là nhà báo Lê An, một người hùng của giới báo chí, từng có công đầu trong việc phanh phui những việc làm tiêu cực của một cán bộ cao cấp. Người gầy yếu có đôi mắt hiền như mắt thỏ là nhà thơ Hoài Niệm, một biên tập thơ sành sỏi của tờ Văn Chương. Cuộc rượu này như một sự cộng hưởng của những nỗi đau buồn. Nhà thơ Hoài Niệm bị tổng biên tập báo Văn Chương cho "ngồi chơi xơi nước" vì anh dám cả gan không cho đăng chùm thơ của đồng chí X., khi văn phòng của đồng chí đã chính thức gửi hai công văn kèm theo bản thảo xuống toà soạn. Còn nhà báo Lê An, anh đang có nỗi đau của một người bất lực trước nghề nghiệp, trước lương tâm người cầm bút. Bài phóng sự nổi tiếng của anh: "Quan Liêu chiếm dụng tám ngôi nhà" đăng cùng một lúc trên bốn tờ báo lớn của cả nước, phanh phui một ông "quan cách mạng" có tên là Liêu tham nhũng đến trắng trợn, ngang nhiên chiếm dụng của nhà nước tám ngôi nhà cho mình và con cái, vậy mà bất cấp cả báo chí, dư luận, ông Liêu nhảy vọt lên chức Bộ trưởng.

Nỗi buồn của Nguyễn Tuấn, hai người bạn anh chưa biết, nó đau theo một cách khác, tựa hồ như anh đang uống phải a-xít, không ai nhận ra

được, nhưng từng giờ, từng phút nó đang gặm mòn, xé nát từng mảng tâm hồn anh. Trời ơi, anh đang phải điên lên mà không dám gào, đang muốn đồ gục xuống mà cứ phải ngồi như không có chuyện gì. Nước mắt anh rỏ từng giọt vào trong. Nước mắt hoen nhẹ trên má, hoà với rượu đắng chát mà anh cứ phải giả vờ là thứ nước mắt do anh vừa cắn phải một miếng ớt quá cay. Một thủ thuật lừa mị thôi. Cay gì cái quả ớt. Sự đời cay đắng gấp vạn lần. Anh đang bị phản bội. Anh đang bị cầm sừng. Ai cầm sừng? Vợ anh. Nguyệt. Cầm sừng với một thằng Tây mũi lõ mới đau đớn chứ. A, hoá ra là thế. Cái thằng Pôn Vericon ấy nó đã săn đuổi cô ta từ mấy năm trước. Vắng cô ta nó không uống được sâm-banh, không nhá được bi-tết với đùi gà. Nó săn cô ta như con cáo già rình chộp con gà mái tơ. Mà gà mái của cái xứ nghèo này thì đâu cần phân biệt giữa cáo với dê, miễn là chộp được những hạt ngô vàng. Đáng thương nhưng mà cũng đáng khinh quá. Cô ả nằm gọn trong vòng tay cáo và cục tác lên những tiếng thật bỉ ổi: "Cục ta cục tác, có vàng có khác. Cục ta cục tác, có đôla có khác..."

Cái mỏ gà vô hình cứ mổ tứ phía trong đầu Tuấn. Anh ôm lấy mặt và gục xuống bàn trong lúc hai người bạn anh đang to tiếng tới mức như sắp nổ ra một cuộc xô xát:

- Mà y là thằng hèn. Việc đéo gì phải nghỉ việc. Chơi nhau với thằng tổng biên tập đến cùng. Mà y bảo vệ nền dân chủ vừa mới chớm hé. Mà y đấu tranh cho công cuộc đổi mới thì sợ gì? Thơ đếch gì mà đăng cùng một lúc ở sáu tờ báo. Báo Văn Chương không đăng nữa là phải. Mà y bảo vệ nền văn học chân chính, chống lại thói ngạo mạn, dùng quyền lực để ép báo chí như thế là đúng.

- Mà y ngu lắm. Người ta chỉ thích đổi mới từ rốn xuống thôi. Kẻ nắm quyền lực bao giờ cũng chơi quyền lực đến cùng. Xêauxêscu đó. Trước ngày chết hẳn còn ra lệnh cho bộ trưởng bộ nội vụ nã súng vào nhân dân đó sao.

- Vứt mẹ ngồi bút của mà y đi. Thôi cho mà y về vườn mà ngâm nga mấy câu thơ chết trôi. Tao ấy à? Thằng Lê An này còn sống thì còn sử dụng ngồi bút như một quả tên lửa.

- Ha ha. Một thằng khùng kiểu Đông Kisốt. Đánh ông quan liêu thì ông ta lên bộ trưởng. Đó, chiến công của mày. Đừng có ảo tưởng ở cây bút. Trí thức thời nay không bằng cục cứt.

- Nếu trí thức hèn thì cũng không đáng bằng cục cứt. Kẻ sĩ thời nay không đáng rửa dít cho các cụ Chu Văn An với Cao Bá Quát. Người ta mới ho một tiếng đã thụt dái lại. Mày sợ ông tổng biên tập. Ông tổng biên tập của mày lại sợ ông X. Và thế là một bài thơ kiểu báo tường cũng có thể đăng nhất loạt ở tất cả các báo. Và vị lãnh tụ nào khi chết đi cũng có vài tập thơ, cũng liệt vào loại thi hào. Ôi, đất nước của những quyền lực. Tao thương cho cái đất nước này, thương cho cái thân phận hèn mọn của chúng ta. Không còn ai để dâng thất trăm sớ, không còn ai dám xả thân mình để can gián vua, cứu lấy muôn dân...

Lê An lúc lắc cái đầu ngất ngưỡng của mình, nước mắt tự nhiên lăn chã. Chợt anh nhìn sang phía Nguyễn Tuấn và giơ bàn tay hộ pháp đập một nhát trời giáng xuống vai bạn.

- Cả thằng này nữa, cũng nên chết đi. Vừa chạm phải lửa đã vội sun ngòi bút lại. Cái việc của vợ mày ở khách sạn Hà Thành sờ sờ ra đó mà cứ cam như miệng hến. Làm thằng chồng mà nhu nhược quá. Vợ mình nó đúng thì phải bênh nó chứ. Mày không dám đụng đến cụ Kim Thanh và lão Bùi Sùng thì để đấy tao.

Tuấn ả bật lên vì cú phát của bạn. Mặt anh trắng bệch như kẻ chết trôi.

- Nó xui rồi, còn tâm chí đâu mà nghĩ đến chuyện bênh vực vợ. - Hoài Niệm lắc đầu thương hại.

- Bệnh gì? Tuấn bỗng trợn tròn mắt, những tia máu đỏ vẫn như từ con người chảy tràn ra ngoài. - Chúng mày cam mồm, đừng có dính đến việc của tao. Con vợ tao coi như vứt đi rồi. Cho nó chết. Với nó, hạng báo quèn như chúng ta chỉ là thứ giẻ rách. - Tuấn đâm bôm bốp vào ngực mình. - Cả tao nữa. Tao cũng chỉ là thứ rẻ rách. Hả? Chúng mày không tin ư? Trời ơi, mọi thứ luân thường đạo lý bây giờ đảo lộn cả rồi. Đây này, chúng mày mở mắt mà xem.

Nguyễn Tuấn rút từ trong túi ngực ra một tấm ảnh màu, quảng lên mặt bàn nhóp nháp mắt tôm và rau húng. Cái hành động tự phát này anh chỉ có thể làm được khi mà nỗi đau trong anh đã hoàn toàn tê dại không còn cảm giác.

Lê An và Hoài Niệm cùng trở mắt nhìn. Đó là một tấm ảnh màu khổ chín - mười hai chụp Nguyệt và Pôn Veri cơn. Nguyệt ngồi trên mũi thuyền, Pôn ngồi sát phía sau, như choàng ôm lấy chị. Sau nữa là biển với những hòn núi đá nhấp nhô.

Lê An lật phía sau tấm ảnh. Một dòng chữ Anh viết bằng bút dạ màu xanh đập vào mắt: "My Queen! All my life, I am grateful to Ha Long Bay. It gave me wonderful sight I'll never forget".

- Ô hô. Một thứ tình ái sặc mùi bơ sữa - Lê An nhú mày dịch nghĩa hàng chữ Anh - "Bà hoàng của tôi. Suốt đời tôi biết ơn trời biển Hạ Long đã tạo nên bức tranh diễm tình này. Vợ mày là một bà Hoàng chính hiệu đấy Tuấn ạ. Cái đẹp là của mọi người. Bớcna Sô nói một câu rất hay: "Người đẹp là một bông hồng nhưng tiếc thay, chúng ta chỉ được hưởng cái phần gai góc của bông hồng đó".

- Còn Sêkhốp thì nói: "Đàn bà là một giống hạ đẳng" - Tuấn nhổ một bãi nước bọt và đứng dậy. Anh đi loạng choạng không biết là đi tiểu tiện hay về nhà. Hoài Niệm và Lê An cùng đứng dậy toan dìu Tuấn. Nhưng anh vùng mạnh tay hất họ ra. Rồi chợt nhớ, anh quay trở lại vợ lấy tấm ảnh nhét vội vào túi áo.

- Chúng mày hãy cầm mồm. Tao cấm chúng mày dính dáng đến vụ này. Hãy để tao xử.

*

Chiều tối Nguyễn Tuấn vẫn không về nhà. Như một gã bụi đời, anh đi lang thang khắp các phố xá. Anh không biết mình đi đâu và đi lang thang đã bao lâu. Có một con quỉ ở trong người anh, lúc nó nhe nanh, giương sừng, đôi mắt đỏ tía như hai cục lửa, lúc nó héo rũ như tàu lá chuối khô, rồi vụt biến mất. Anh nhìn trợn trừng những cô gái đi trên đường phố và thấy cô nào cũng giống như những con đười ươi cái, vú vê thốn thện, đùi mông

uốn éo trông rất đê tiện. "Một giếng hạ đẳng". Anh lăm băm mãi cái câu của Sêkhốp.

Rồi anh lạc vào một cái ngõ hẹp sâu hun hút lúc nào không biết. Cái ngõ thật tồi tàn, cống rãnh chảy tràn trên mặt đường đá sỏi gồ ghề, nhơm nhớp một thứ nước sền sệt như nước cải mả. Những căn hộ trời ra thụt vào, cái lợp giấy dầu, cái chụp bằng ni-lông cái quây bao tải, nhớp nháp và dơ dáy kinh khủng. Ha ha, đây mới thực là trái tim của thành phố. Tuấn bỗng thầm kêu lên. Hỡi các du khách, các vị phải đến đây mới hiểu được gương mặt thật của thành phố. Những cái ngõ hẻm này chiếm tới sáu mươi phần trăm cư dân, cũng như đất nước này có tới tám mươi phần trăm dân cư sống ở những vùng nông thôn nghèo khổ. Họ là động lực của cách mạng đấy, cội rễ của dân tộc đấy, song mấy chục năm qua họ đâu đã thực sự sống bằng cá thịt, điện nước và ánh sáng văn minh của chủ nghĩa xã hội.

Tuấn dừng trước một quán cà-phê, có cái tên rất dân dã: "Cà phê Bình Dân". Lần đầu tiên anh đến đây nhưng tên gọi của nó thì anh đã nghe nhắc đến nhiều. Quả là một cái quán bình dân và sạch sẽ. Nó khiêm tốn đứng hơi lùì vào phía trong hè đường, dưới bóng một giàn hoa giấy xum xoà.

Chủ quán là một người đũa bà trạc ngoài bốn mươi tuổi, có khuôn mặt tròn đã hơi chấy xỉ, nhưng trông còn rất duyên dáng. Nhạc trông thấy Tuấn, chị ta đã đon đả kéo chiếc ghế mây và khoát tay mời anh:

- Anh dùng gì ạ? Cà -phê đen hay nâu, hay ca-cao?

Tuấn ngồi xuống ghế, đôi mắt lơ lơ nhìn khắp lượt, rồi dừng lại ở bộ ngực nở căng hở một mảng rộng trắng mịn phía dưới cổ của người đàn bà. Anh rút túi đặt trước bàn sáu tờ năm ngàn đồng, giọng tỉnh khô:

- Có đủ không?

Liếc mắt, bà chủ quán đã đếm chính xác số tiền của khách. Chị ta nhoén cười:

- Em mời anh vào nhà trong ạ. Anh trai yên tâm, tiền nào của ấy. Lần đầu anh đến hàng em, nhưng rồi anh sẽ không dứt ra nổi đâu.

Tuấn ngật ngưỡng theo bà chủ vào phía sau nhà. Lúc đi ngang bà chủ, vô tình bộ ngực núng nính của chị ta quệt nhẹ vào cánh tay anh, khiến anh bủn

rùn cả người.

Qua một mảnh sân, có lối cầu thang lên tầng lầu. Phía trong này quả là một cái động tiên, với những hòn non bộ và cây cảnh đắt giá. Thì ra cái ngõ phố có vẻ tồi tàn này chỉ là sự nguy trang bên ngoài của những thanh lâu hiện đại.

Một cô gái trẻ mặng đón Tuấn từ bậc cầu thang. Có vẻ như là con gái của bà chủ dưới nhà, nhưng nhìn nét mặt thì không phải. Một bộ mặt với những đường nét dễ thương, nhưng thoa son phấn quá nhiều nên trông nhạt nhẽo tầm thường. Cô ta bẽn lẽn mời Tuấn vào một trong những căn phòng trên lầu. Căn phòng nhỏ chừng mười mét vuông, kê một chiếc giường đôi có trải nệm và một chiếc bàn nhỏ.

- Em tên là Nguyệt. - Sau khi đóng cửa phòng, rót nước trà mời Tuấn, cô gái vụt trở nên linh hoạt, hoàn toàn vứt bỏ cái vẻ e ấp ban nãy. Cô kéo ghế ngồi sát vào người Tuấn, áp cả bộ ngực không mặc coocxê vào cánh tay Tuấn. Mùi xà-phòng Camay và mùi nước hoa Thanh Hương như đặc sánh trong căn phòng.

Trời ơi, cô gái này giấu cợt mình chằng? Tuấn giật mình như bừng tỉnh khỏi cơn say. Lại một cô Nguyệt. Một sự trùng hợp ngẫu nhiên hay chính là trò chơi rubic của số phận? Suốt cuộc đời đàn ông của Tuấn, cho tới bây giờ vẫn chỉ biết có một người đàn bà, đó là Nguyệt. Nguyệt không phải là mối tình đầu. Nhưng chính Nguyệt lại là người phủ định một cách triệt để nhất mối tình đầu của anh, và chế ngự một cách tuyệt đối suốt hai mươi năm trời. Hai mươi năm qua, anh chỉ cần biết thế giới đàn bà qua Nguyệt. Nguyệt là tất cả. Những người đàn bà khác đứng cạnh Nguyệt đều bị lu mờ, đều là con số không vô nghĩa. Anh không có một khát vọng nào khác là được chiếm hữu Nguyệt, khám phá Nguyệt. Và cho tới ngày hôm qua thì cái khát vọng ấy vẫn là không cùng, vẫn như mới ở bước khởi đầu, nghĩa là anh vẫn say mê và chung thủy đến cùng. Anh nổi tiếng trong làng báo là một kẻ chung tình, thậm chí còn bị chế giễu là kẻ có trái tim quá nhỏ, một thằng đàn ông quá ít sinh lực. Nhưng anh không thể làm sao khác được. Con người ta chỉ tham lam khi anh ta nghèo túng, chỉ trác táng khi tâm hồn

anh ta bệnh hoạn, chỉ để giả khi anh ta bị lừa lọc, phản bội, chỉ cơ hội lèo lá khi anh ta nổi máu tham quyền lực... Mà Tuấn thì quá đủ đầy. Một gia đình ấm cúng, một nghề nghiệp trong sạch, và một người vợ tuyệt vời. Nguyệt là cái giới hạn tốt cùng của hạnh phúc mà anh may mắn có được. Không có một người đàn ông tự biết giới hạn những tham vọng của đời người nào lại điên rồ mà phá vỡ cái kết cấu tuyệt vời ấy.

Vậy mà hôm nay, bây giờ, ở cái quán cà-phê xanh này, một cô Nguyệt khác. Tuấn khép mắt lại. Hai giọt nước mắt rỉ ra hai khoé, lăn tròn trên má.

- Kia anh? Anh làm sao thế?

Cô gái, sau khi đã làm một động tác hoàn toàn kỹ thuật là kéo tấm ri-đô mỏng che giường, cởi hết quần áo nằm yên trên nệm chờ đợi mà vẫn không thấy người khách động tĩnh gì, liền choàng dậy.

Tuấn mở mắt. Qua làn nước mắt, tấm thân cô gái trần truồng khiến anh thoáng rùng mình. Một thân hình chưa phát triển hết mà đã sớm bị vày vò làm xuất hiện những nét nhàu úa. Những vết xước, vết đỏ ở đôi vú, những vết tím hằn rõ cả vết răng cắn hai bên đùi, và đặc biệt là gương mặt như đắp bằng sáp vừa trơ trên vừa dạn dĩ. Nguyệt đấy ư? Không. Đấy chỉ là sự trùng hợp ngẫu nhiên của ký hiệu. Cô gái kia chỉ đáng thương hại, một thứ trò chơi đáng giá ba mươi ngàn.

- Anh. Sao anh khóc? Để em đỡ cho nín nào. - Cô gái ôm choàng lấy Tuấn, kéo anh nhào xuống giường.

- Cô mặc quần áo vào đi. - Tuấn gỡ tay cô gái ra, giọng lạnh lùng. Tự nhiên anh có cảm giác ghê sợ như vừa đụng phải một con bệnh sứa.

- Anh chê em à?

- Không. Việc của cô thế là xong rồi.

- Nhưng còn bà chủ? Anh sẽ nói gì với bà chủ?

- Tôi nói rằng cô tuyệt vời. - Tuấn mỉm cười buồn bã với cô gái, nụ cười đầu tiên từ lúc anh đến đây. - Cô bao nhiêu tuổi rồi.

- Dạ, em hai mươi.

- Thế thì đây. Quà tặng cho tuổi hai mươi. - Tuấn đưa cho cô gái hai mươi ngàn đồng. - Có thể tôi sẽ tìm giúp cho cô một công việc sạch sẽ. Nhưng tôi không muốn gặp cô ở đây. Có thể tìm cô ở đâu được?

- Thật thế ư? - Toàn thân cô gái run bắn lên, khiến cô phải lúng túng lắm mới mặc được quần áo.

- Em cầm lấy đi, tiền tôi tặng em đây. - Giọng Tuấn trở nên xúc động. - Hôm nay tôi không thể nói chuyện lâu với em được. Để đến lúc khác. Nhất định là tôi sẽ tìm gặp em. Em có thể cho tôi biết địa chỉ được không?

- Dạ được ạ. - Cô gái ngồi xuống bên mép giường và bỗng bật khóc. - Nhưng anh đừng khinh em nhé. Anh đừng nói gì với bố mẹ em nhé.

Tuấn lắc đầu. Nhìn vào đôi mắt đầy nghi ngại của cô gái, anh chợt nhớ ra rằng mình cần phải chứng tỏ cho cô gái một sự tin cậy. Anh rút đưa cho cô gái một tấm danh thiếp:

- Nếu em nghi ngại thì cứ tìm đến chỗ tôi cũng được. Đây là tên và địa chỉ của tôi.

Giọt nước mắt cô gái vô tình nhỏ nhoà dòng chữ Nguyễn Tuấn.

- Em không phải tên Nguyệt. Em tên là Mai Anh. Nhà em ở số nhà... phố...

- Vậy thì tôi sẽ tìm Mai Anh - Tuấn đứng dậy. Anh cảm thấy người nhẹ nhõm hẳn khi tên cô gái không phải là Nguyệt.

Đôi mắt Mai Anh tràn ngập một nỗi buồn. Lần đầu tiên trong đời cô gặp một người đàn ông như anh.

- Anh.

Tuấn sững sờ bởi một đôi mắt thật đẹp.

*

Lúc ấy Nguyệt đang mong Tuấn đến cõn cào. Anh là người duy nhất mà chị tin yêu và trông cậy. Còn biết thổ lộ với ai nữa. Chỉ có anh mới hiểu nỗi Nguyệt. Chỉ có anh mới cứu giúp Nguyệt qua cơn sóng gió này.

Mười hai giờ đêm Nguyễn Tuấn mới lê bước về nhà. Thực ra, nếu có một nơi nào trốn được có lẽ Tuấn cũng không về nhà. Chỉ nghĩ đến cái giây

phút giáp mặt vợ, Tuấn đã thấy ghê tởm. Sự hoài nghi và sự ghen tuông nhiều khi biến con người thành một sinh vật khác hẳn. Ngay cả cái vẻ bề ngoài thường ngày của anh ta cũng bị biến dạng đi. Một bộ mặt trở như sáp hoặc là méo mó nhàu nát. Đôi môi cắn chặt như bị gấn si bên trong, hoặc nhếch cười một cách đầy khinh thị và hiểm độc. Ánh mắt tối sầm hoặc loé sáng đến rợn người. Tuấn đang có tất cả những biến dạng của những bộ mặt đó. Lúc bước chân lên thềm nhà, anh chợt nuốt tiếc: Giá như anh cứ ở cái quán cà-phê xanh ấy. Giá như anh đừng sĩ diện và ghê tởm cái chốn thanh lâu. Thà nằm ôm cô gái điếm một đêm, chôn vùi mình trong nhục dục để quên đi tất cả...

- Trời ơi, anh đi đâu cả ngày hôm nay - Nguyệt ào ra đón chồng. Niềm mong đợi khắc khoải khiến chị không kịp nhận ra sự thay đổi ở anh.

Tuấn gạt mạnh tay, không nói một lời nào, xăm xăm bước đến bên giường. Nguyệt chệnh choạng và sững người khi nhận ra cả người Tuấn như bị nhúng trong rượu.

- Lúc này mà anh còn say sưa được. Thật em không hiểu nổi. Em đang bị người ta đánh cho tơi tả. Người ta dựng lên những chuyện tày đình để bôi nhọ và kết tội vợ anh. Cả một bộ máy đồ sộ được huy động vào việc này. Những kẻ sa đoạ và tham nhũng nhất tề nhảy lên diễn đàn, ngang nhiên thoá mạ, quy chụp. Vậy mà anh... Em không thể nhờ cậy anh được việc gì. Thiên chức nhà báo của anh đâu? Chẳng lẽ cái ngòi bút của anh đã cùn gãy rồi? Anh nhẩn tâm như một người xa lạ. Trong lúc vợ anh bị người ta hắt lửa vào mặt, mà anh còn nhớn nhợ rượu chè...

- Câm mồm. - Tuấn rít lên. Anh đảo mắt muốn tìm một vật gì đó. Anh muốn phá phách, muốn nhảy xổ vào Nguyệt mà dấm đá cho vợ cái mối hoài nghi và sự ghen tuông đang rùng rục trong người. Nhưng anh không thể nào làm được. Cái phần thú tính và thói vô đạo trong con người anh không thắng nổi cái phần nhân văn mà anh đã thừa hưởng trong truyền thống gia đình, đã tiếp thụ trong mấy chục năm qua.

Nguyệt sững sờ vì câu nói thô lậu của chồng. Lần đầu tiên chị nghe từ miệng anh phát ra những lời ấy.

- Anh làm sao thế? Anh lỡ nói với em như thế ư?

- Có gì mà phải sừng sốt thế? - Tuấn đã bình tĩnh lại. Anh đứng dậy đi ra phía cửa sổ. - Tôi cố chọn một từ ngữ để cả tôi và cô đều có thể chấp nhận được. Nó như thế đấy. Cảm mềm. Tốt nhất lúc này cô hãy làm như thế. Bây giờ cô hãy nghe tôi hỏi đây. Cô và thằng Pôn Vericơn quan hệ với nhau như thế nào? Chuyến đi biển Hạ Long vừa rồi ra sao? Nó cho cô bao nhiêu tiền?

- Anh Tuấn! - Nguyệt oà khóc.

- Hãy bình tĩnh mà trả lời. Vấn đề này hệ trọng hơn cái cuộc đấu đá của cô ở khách sạn Hà Thành rất nhiều. Trước tiên chúng ta phải sòng phẳng với nhau đã. Không có một thằng đàn ông nào ở hoàn cảnh tôi có thể bỏ qua những sự kiện này. Suốt cả ngày hôm nay tôi đã chết đi sống lại bao nhiêu lần. Có lúc tôi đã định đi tìm cô để băm vằm cô ra từng mảnh. Nhưng tôi kịp bình tĩnh lại để muốn được nghe cô nói đã. Cô nói đi: Cô đã bán tất cả cho thằng Pôn Vericơn rồi phải không?

Nguyệt muốn hét lên: "Anh hãy im đi", nhưng chị không thể nào hé răng được. Chị tưởng như mình sẽ vĩnh viễn câm bặt sau những câu nói quá tàn nhẫn của chồng.

- Sao? Cô sợ phải nói ra sự thật à? Thế đấy, cả một nền đạo lý đã bị đảo lộn tưng phèo. Xưa người ta bảo "gái đi già mềm", nhưng nay thì gái đi ngậm miệng ăn tiền... ha ha...

Miệng Tuấn méo đi vì tiếng cười man dại và có phần đều giả, đến mức Nguyệt phải ngẩng phắt lên rọi vào anh đôi ánh mắt ngùn ngụt căm hận.

- Anh sẽ phải hối hận vì những điều thô bỉ ấy.

- Thô bỉ ư? Không đâu. Nó còn lịch sự gấp vạn lần những việc cô đã làm. - Tuấn gầm lên. Rồi bất ngờ anh rút từ túi áo ra tấm ảnh, ném vào mặt Nguyệt. - Đây, thưa Bà Hoàng. Sứ mệnh của người tình tuyệt vời của bà đây.

Tấm ảnh và những dòng chữ đập vào mắt Nguyệt khiến chị hoàn toàn rơi vào tâm trạng Thị Kính khi bị Thị Màu ném đứa con vào chầu.

- Ai đưa cho anh tấm ảnh này? - Tiếng Nguyệt run lên. Tuấn ngồi gục bên bàn. Cơ cuồng nỗ bột phát của anh bỗng xẹp lại. Giờ thì lòng anh đau buốt như có muối xát. Anh nhớ lại bộ mặt đầy vẻ cảm thông và đầy thương hại cùng những lời nói thâm thì của bà Bích San, bí thư chi bộ. "Chú phải bình tĩnh mà tìm cách giáo dục cô ấy. Chuyện lày chi bộ và nãnh đạo chúng tôi không muốn nàm ầm ã lên, vì ló có niên quan đến uy tín quốc tế của ta. Đừng nghĩ rằng chị em người ta ghen ghét với cô Nguyệt mà người ta dựng nên chuyện lày đâu. Có cả đấy. Thăng Pôn nó say mê cô ấy từ ngày còn ở khách sạn Hoa Sen cơ. Ló đề xuất để cô Nguyệt đưa ló đi Hạ Long, chúng tôi rất e ngại, nhưng rồi cũng đành phải chiều khách. Ai ngờ... Thôi, lói thế để chú biết mà giáo dục cô ấy, chứ chúng tôi cấm chú không được làm sút mẻ quan hệ vợ chồng. Cái ảnh lày bộ phận bảo vệ người ta bắt được đấy, chứ không phải chúng tôi dựng nên đâu..."

- Cái kim giấu mãi trong bọc sao được. - Tuấn mệt mỏi lắc đầu, giọng anh nghẹn trong nước mắt. - Bây giờ cô hãy tự lựa chọn một giải pháp sao cho êm đẹp nhất. Bởi chúng ta cùng là người hiểu biết. Tình yêu đã chết thì hôn nhân chỉ là thảm kịch. Hai mươi năm qua, cô hiểu tôi quá đủ rồi. Với tôi, không có sự phản bội nào có thể tha thứ được...

Anh đừng để sự ghen tuông giày vò đến mức quẫn trí đến như vậy. Lẽ ra anh phải tỉnh táo để nhận ra rằng người ta đã bày đặt ra những chuyện này để hại em mới phải. Lẽ ra anh phải biết thương em hơn, biết gạt bỏ mọi hoài nghi để giúp em trong cuộc đấu tranh này. Nguyệt muốn nói với anh những điều đó. Chị muốn đến bên anh, vuốt ve mái tóc rối bù kia, cầu xin anh hãy bình tâm lại. Nhưng cái bản tính kiêu hãnh của chị ngăn không cho chị làm điều đó. Trong con người chị vừa có một người đàn bà dịu dàng hiền thực, vừa có một cô gái bướng bỉnh và kiêu ngạo. Trong cuộc đời, chưa bao giờ Nguyệt biết xin xỏ ai, chưa bao giờ tự hạ mình cầu mong một sự thương hại.

- Vậy là anh cũng chưa hiểu em. Cho đến bây giờ thì em hiểu rằng em hầu như bị cô đơn trong cõi đời này. Không sao cả. Anh cứ đi tìm kiếm cái sự thật vì nó anh đang bị giày vò tới mức có thể nói với em những lời tàn

nhấn vừa qua. Em không muốn bào chữa gì cho mình cả. Có những thứ chân lý thuộc về kẻ mạnh, thuộc về sự đê tiện và ác độc. Nhưng đó chỉ là một thứ nguy chân lý, và nó chỉ tồn tại nhất thời. Cũng như cuộc đấu tranh mà em đang đương đầu. Chân lý đang thuộc về kẻ mạnh. Lẽ ra có anh giúp sức cùng thì em đỡ vất vả cực nhọc biết bao nhiêu. Buồn thay người ta đã lôi kéo được cả anh về phía họ.

- Cô lầm rồi. - Nụ cười trên môi Tuấn méo xệch... Chính cô đã tự cô lập mình với mọi người. Con người cô chất đầy những tham vọng và sự giả dối. Cô muốn che đậy mình bởi một cái gì đó có vẻ như lý tưởng, nhưng bên trong đó là cả một mớ đàng điếm và hãnh tiến. Cô có biết cả khách sạn người ta nói gì về cô không? Thật là điếm nhục. Thật là dơ dáy...

Trong khi Tuấn cuồn cuộn ra những lời chằng có gì đẹp đẽ, thì Nguyệt lặng lẽ và hối hả mở tủ trút hết quần áo của mình vào một chiếc túi xách. Hết tất cả rồi. Ngay cả anh ấy cũng không thể đối thoại với mình được nữa. - Nguyệt nghĩ một cách chua chát. Chị lấy tay áo quạt khô nước mắt, rồi không nhìn Tuấn, điềm nhiên xách túi quần áo bước ra khỏi phòng.

LỰC LƯỢNG NÒNG CỐT

Bữa tiệc diễn ra không phải ở khách sạn Hà Thành. Mà ở Restauran ngỗ Phất Lộc. Cánh du lịch và cánh dịch vụ ăn uống mậu dịch nói chung, đều chơi như dịch vụ ăn uống mậu dịch nói chung, đều chơi như thế. Trong tay có khách sạn, cửa hàng, nhưng họ không xài. Bởi cửa hàng tư nhân vừa rẻ, vừa ngon hơn, vừa kín đáo, đỡ tai tiếng. Với lại các cửa hàng tư nhân giờ đều có tài khoản. Đặt một đại tiệc hơn chục người, cắt xoẹt một cái séc là xong, cơ quan không phải chi tiền mặt, lại "tiêu" đi được một khoản tiền "âm phủ".

Chủ nhân bữa tiệc hôm nay là Kim Thanh. Nói đúng ra là chị chỉ đứng ra tổ chức thôi, chứ đời nào chị chịu bỏ tiền túi. Quĩ giao dịch, quĩ phúc lợi tập thể, kinh phí sửa chữa mua sắm thiết bị... thiếu gì cách biến báo. Thời bao cấp chi tiêu xả láng, bây giờ tuy là hạch toán kinh doanh, nhưng cũng không phải là khó xoay xoả. Thậm chí tinh khôn, khéo léo một chút có khi móc tiền nhà nước còn dễ hơn cả móc tiền ở túi mình.

- Thế nào em, chị đã cho đặt thực đơn từ sáng rồi đấy. Có còn thiếu món gì không? - Vừa đến cửa hàng Kim Thanh đã xộc thẳng vào bếp gặp cô chủ quán.

- Gần như đủ cả rồi chị ạ. Đây nhé, em nhắc lại để chị bổ sung xem còn thiếu thứ gì. - Cô chủ quán đưa bàn tay búp măng ra đặt ngón cái vào từng đốt ngón tay. - Một chai sâm banh. Bia Heineken. Giò lụa. Chim tần hạt sen. Chim quay. Ếch tẩm bột rán. Súp lơ. Lươn cuộn. Tái dê. Cua bể. Thỏ sốt vang. Gà luộc. Nho chín và táo Trung Quốc.

- Còn món yến sào. - Kim Thanh nhắc.

- Món tổ yến khó tìm quá chị ạ. - Ông đầu bếp dừng tay, nhìn Kim Thanh như người có lỗi. - Chúng tôi cho người sang Tạ Hiện, Hàng Buồm tìm mua, nhưng các cửa hàng quen đều không có. Hay đề nghị chị cho thay bằng món mực tươi xào với hành tây vậy.

Kim Thanh nheo mày, bĩu môi khó chịu ra mặt:

- Có món chủ công nhất thì không có. Còn gì là tiếc. Thôi, đành vậy. Đừng có xào mực. Tanh lắm, tôi không ăn được. Mà các vị nhanh tay lên cho nhé. Đến giờ rồi.

Kim Thanh ngúng nguẩy cái mông, đi lên phòng ăn. Khách mời đến hầu như đã đủ mặt: bà Bích San, bí thư chi bộ, Nguyễn Hữu Bài thư ký công đoàn hãng và bốn thành viên trong Ban thanh tra công nhân. Chỉ còn thiếu ông Phạm Lãm và Bùi Sùng.

- Quái, sao đến bây giờ mà hai vị ấy vẫn chưa đến? Kim Thanh hỏi bà Bích San.

- Anh Bùi Sùng thì tôi không biết. Còn ông Lãm, trưa nay tôi đã nhắc. Ông ấy kêu nhức đầu. Tôi bảo: "Anh mà không đến tức nà đấy tôi với cô Kim Thanh vào chỗ khó xử. Xin niu ý với anh, anh vẫn nà chủ nhiệm khách sạn. Bữa niên hoan này nà để mừng ban thanh tra công nhân đã hoàn thành nhiệm vụ. Chủ nhiệm mà vắng mặt thì còn ra nàm sao".

- Khó thế đấy, chị ạ. - Kim Thanh lắc đầu ngán ngẫm. - Chủ nhiệm mà cứ như là cái thầy ma chết rồi. Con Nguyệt nó xỏ mũi lão là phải. Em với chị mà đi khỏi cái khách sạn này thì nó cười lên đầu lão ta cho mà xem. Chị có biết không, chính lão ta đang chống lại anh Bùi Sùng về việc rút con Nguyệt lên hãng đấy. Dờ hơi đến thế là cùng...

Kim Thanh đang nói dở câu chuyện, thì Bùi Sùng cười chiếc Dream đến.

- A, thủ trưởng kia rồi. - Mấy đồng chí thanh tra công nhân reo lên. Nguyễn Hữu Bài cong cong cái lưng tôm ra chìa tay đón bắt tận cửa.

- Xin lỗi các vị. Mình vừa dắt xe định đi thì đồng chí Tổng cục trưởng phen xuống hẹn đầu tuần tới lên làm việc để triển khai công tác du lịch. Hãng ta là một trong những trọng điểm đón khách quốc tế của ngành. Chuyến này thì cứ vắt chân lên cổ mà chạy...

- Nghe tin khách sạn Hà Thành được hãng Rơloa của Pháp nhận đầu tư?
- Bà Bích San chớp chớp đôi mắt như một đứa trẻ hiếu kỳ.

Bùi Sùng bật cười, ra vẻ một người hiểu biết:

- Rơnoa, chứ không phải Rơloa. Tưởng chị chỉ nói ngọng tiếng Việt, chứ đến tiếng nước ngoài mà cũng ngọng thì khách quốc tế người ta cười chết.

- Tôi tưởng Rơloa là con gà, nó tượng trưng cho nước Pháp. Ngày xưa tôi vẫn thấy mấy vị học tiếng Tây nói rằng người Pháp là người Rơloa.

- Đúng đấy. Em cũng nghe thấy người ta nói thế. - Kim Thanh đồng tình.

Cả Nguyễn Hữu Bài và mấy đồng chí thanh tra công nhân cũng ngó người ra không hiểu mô tê gì. Thế là Bùi Sùng được một mẻ cười vỡ bụng. Tự nhiên anh khoái chí mà cười, khoái chí vì cái trình độ hiểu biết và tiếng nước ngoài của anh hoá ra còn là bậc thầy của những người đồng sự của anh đây.

- Gôloa, chứ không phải Rơloa. Biểu trưng của nước Pháp là con gà Gôloa. Ngày xưa lúc tôi học anh phăng tanh với sillivica người ta đã dạy rằng tổ tiên của người Pháp là người Gôloa và người Việt chúng ta là con cháu của nước mẹ Đại Pháp...

Cao hứng Bùi Sùng bịa ra thế, chứ anh đâu có biết enfanlin với certificat người ta dạy cái gì. doạ nhau chơi vậy mà cả bọn cứ ngó người ra và gật đầu lia lịa, khiến Sùng càng khoái chí.

- Đó, sắp tới này có khi mình phải đi Pháp để kí kết hợp đồng. Trong năm nay và những năm tới, khách hàng của chúng ta sẽ là người Pháp, người Nhật và bà con Việt Kiều, chơi với họ thì mới có tiền. Chứ khách Đông Âu rách lắm rồi. Làm du lịch là phải biết moi tiền của các khách sộp. Và bản thân chúng ta cũng phải biết ăn chơi. Ha ha, kìa rượu bia đâu? Bắt đầu đi thôi chứ.

- Dạ, đợi anh Phạm Lãm một chút nữa ạ. - Kim Thanh xem đồng hồ.

- Ông ấy vừa gặp tôi, xin cáo vãng mặt. - Bùi Sùng nói và chợt nhớ lại cái hình ảnh ông chủ nhiệm già đến tìm anh chiều nay.

Ông ta như vừa trải qua một cơn dằn vặt ghê gớm lắm. Bộ mặt bợt đi, hốc hác. Đôi mắt vừa mệt mỏi vừa bàng lảng một mối hoài nghi dường như không giải thoát nổi. "Suốt đêm qua tôi không chợp mắt được anh ạ. - Ông Lãm nói với Bùi Sùng. - Chỉ vì cái cuộc thanh tra ngược đối với cô Nguyệt. Lương tâm người đảng viên ở tôi cắn dứt lắm, đồng chí ạ. Chúng ta làm thế không được đâu. Người ta đấu tranh cho lẽ phải, cho sự tốt đẹp của ngành du lịch mà lại đưa người ta vào tròng, đấu tố người ta như thế, thì còn gì là chân lý với lẽ phải. Đồng chí có biết không, hầu hết chị em trong khách sạn đều bất bình. Họ thương cô Nguyệt và phản đối ngấm ngầm chúng ta. Đêm qua cô Thuý gặp tôi, khóc lóc xin chuyển công tác. Cô ấy bảo những người trung thực dám đấu tranh cho lẽ phải mà còn bị vùi dập như thế thì còn ai yên tâm làm việc. Tôi nghe cô ấy nói mà thấy xấu hổ cho bản thân mình. Lẽ ra tôi phải cương quyết. Những việc Ban thanh tra công nhân làm trái với đường lối của Đảng"... "Anh còn nặng đầu óc tiểu tư sản lắm. - Bùi Sùng nói. - Là một người lãnh đạo, anh không được quyền dao động. Chúng ta không thể làm trái đường lối của Đảng. Chúng ta ủng hộ những ai tích cực đổi mới, nhưng phải là đổi mới có trật tự, có tổ chức. Phải loại trừ ngay những kẻ lợi dụng đấu tranh để bôi nhọ ngành du lịch như cô Nguyệt. Đây là ý kiến chỉ thị của đồng chí Tổng cục trưởng. Ban thanh tra công nhân đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ của họ. Mọi việc đều công khai rành mạch. Có lẽ vì anh quá cũ kỹ, quá hữu khuynh trong việc xử lý cán bộ. Vụ cô Nguyệt, lãnh đạo và đảng uỷ chúng tôi coi như đã xử lý xong rồi". Ông Lãm thở dài đánh thượt, móc túi đưa cho Bùi Sùng một tờ giấy: "Vậy thì... Đây là đơn xin nghỉ hưu của tôi. Suốt đêm qua tôi đấu tranh tư tưởng. Thà xin nghỉ sớm một năm còn hơn ngồi lại làm cái bung xung..." Cầm lá đơn về hưu của ông Phạm Lãm. Bùi Sùng mừng rơn trong bụng. Phải quá. Lão già cổ hủ này nghỉ đi là dọn được một tảng đá cản đường. Đang tìm cách bẫy lão ta về thì tự dưng lão ta tự giải thoát giúp mình. "Anh đã nghĩ kỹ chưa? Việc này có khó khăn cho tổ chức chúng tôi đấy... Nhưng nếu là nguyện vọng của anh thì tôi ủng hộ. Để tôi báo cáo với Tổng cục. Tôi sẽ đề nghị tăng một bậc lương cho anh. Và rất có thể trước khi nghỉ hẳn, anh phải đi điều dưỡng một chuyến ở nước ngoài..."

Đơn xin nghỉ hưu của ông Phạm Lâm giờ đang nằm trong túi áo Bùi Sùng. Anh chưa muốn kể với mọi người, nhưng với Kim Thanh thì anh không thể giấu được. Nhân lúc nhà hàng dọn tiệc anh đã ghé tai Kim Thanh kể vắn tắt, khiến chị sung sướng quá, hai mắt cười tít lại.

Cổ đã đầy ngọn trên bàn. Bia lon Nhật xếp hai hàng như những vệ binh.

- Nào ta uống sâm banh trước. - Kim Thanh nhanh nhẹn với chai sâm banh mở nút. Bọt rượu tràn các cốc.

- Xin chúc mừng thành công của ban thanh tra công nhân!

- Chúc sức khoẻ đồng chí giám đốc!

- Chúc mừng!

Sau ly sâm banh khai vị, tất cả các gương mặt đều đỏ lênh láng. Tiếp đó là tiếng mở nắp bia hộp nói nhau ròn rã. Bia ồng ộc chảy vào các cốc ngẫu bọt. Thức ăn đầy ngọn mặt bàn, nhưng chốc chốc bà chủ quán và hai cô phục vụ lại tiếp thêm nữa.

Kim Thanh ngồi bên Bùi Sùng. Bao giờ ăn tiệc chị cũng giành ngồi ở phía bên trái anh. Chiếc bàn cao rất thuận lợi để họ vừa ăn uống vừa ghếch chân lên nhau. Những lúc cao hứng Bùi Sùng còn thò tay véo vào đùi chị, khiến cả bữa tiệc lúc nào chị cũng có thể bất thần cười ré lên một cách thích thú.

*

Khi mọi người chệnh choáng cả rồi, Bùi Sùng mới rỉ tai Kim Thanh, báo cho chị một tin vui.

Sáng nay vừa đến cơ quan, Bùi Sùng đã nhận được một công văn gửi từ Maxcova sang. Theo đúng những điều đã thoả thuận trong chuyến đi thăm khách sạn "Bông Hồng Vàng" của Bùi Sùng và Kim Thanh mấy tháng trước đây, giám đốc Vêra Ivanôpna sau khi làm việc với cơ quan nhà nước Liên Xô, đã chính thức gửi công văn mời hai cán bộ của khách sạn Hà Thành sang học tập tại Trường du lịch cao cấp Liên Xô, đồng thời kết hợp thực tập và bồi dưỡng nghiệp vụ ở khách sạn "Bông Hồng Vàng". Kèm theo những văn bản trên còn có một giấy mời đích danh phó chủ nhiệm

Hoàng Dạ Nguyệt, với danh nghĩa khách mời sang trao đổi kinh nghiệm du lịch.

- Trường hợp Mỹ Lệ thì tùy anh quyết định. - Mới nghe qua những thông báo văn tấu của Bùi Sùng, Kim Thanh đã xoắn lấy, bàn sạt sạt việc cử người sang Liên Xô. - Hoặc là Mỹ Lệ, hoặc là một ai khác mà anh thấy xứng đáng hơn. Riêng về trường hợp cháu Mộng Lương thì nhất định anh phải giúp em. Suốt từ hôm đón anh với em ở Liên Xô về, nghe anh hứa với nó sẽ cho nó đi Liên Xô thế là nó đâm phá bình, chẳng chịu học hành làm việc gì cả. Nó bảo bác Sùng đã hứa rồi. Sớm muộn nó cũng đi Tây. Mấy tháng vừa rồi, em thật khổ về nó. Suốt ngày lang thang ở các câu lạc bộ nhảy nhót. Vài tuần lại thay một mốt quần áo. Tiêu tiền như rác. Kiếm bao nhiêu cũng không xuể với nó...

Tiếng thở dài đánh thượt của người tình khiến Bùi Sùng mủi lòng.

- Em yên tâm. Chuyện này anh sẽ thu xếp cho nó đi. Em có công lao với ngành du lịch, ưu tiên cho con em noi theo nghề nghiệp của mẹ là phải. Ai dám thắc mắc.

- Thế còn trường hợp cô Nguyệt. Đợt này họ lại chính thức mời sang, anh có cho đi không?

- Khó xử đấy. Sang với tư cách gì? Anh đã cho làm quyết định rút cô ta về hãng rồi.

- Thế thì có danh nghĩa gì mà đi? Không thể đại diện cho khách sạn Hà Thành được. Anh phải cương quyết trong trường hợp này. Tốt nhất là cứ lờ đi, coi như không có lời mời của phía bên kia.

Bùi Sùng gật gù. Kim Thanh nhiều khi thật sắc sảo và sáng suốt.

- Ngày mai anh sẽ đưa quyết định chuyển công tác cho cô Nguyệt. Ông Phạm Lãm sẽ nghĩ để chờ quyết định về hưu. Cô Nguyệt điều lại về hãng. Như vậy khách sạn cần phải bổ sung lãnh đạo gấp.

- Ai? Anh định đưa ai về? - Kim Thanh hỏi dồn dập.

Bùi Sùng không trả lời. Anh đưa mắt về phía Nguyễn Hữu Bài lúc này đang say mèm, cổ nghẹo như một con gà rù, mắt lơ đờ vừa nghe bà Bích San kể chuyện, vừa gật gù như một phản xạ lễ độ hơn là một sự tán đồng.

Trong óc Sùng, một lần nữa phương án tổ chức lại được đưa ra kiểm chứng. Cái tay Nguyễn Hữu Bài đúng là cái con bài mà anh cần sử dụng. Ngay cả trong cuộc rượu này, khi mà con người ta có điều kiện để bộc lộ hết tính cách của mình: giận dữ, nóng nảy, bốc đồng, thâm thúy, vui vẻ... thì hẳn vẫn cứ trơ lì, kín mít như bưng. Dường như hẳn không hề có một chủ đích riêng, một ý tưởng riêng. Hẳn chỉ cần làm theo ý người khác, phụ họa theo người khác. Kìa, suốt từ lúc bà Bích San bốc đồng, ngọng lúu ngọng lo kể con cà con kê những chuyện ngoài đường giữa chợ mà hẳn cứ háo hức vừa nghe vừa gật gù. Con người dạng này không năng động, sáng tạo nhưng lại mẫn cán và cứng cỏi tận tụy. Dừng loại người này thì không bao giờ sợ bị tiếm quyền, bị phản thù. Biết sử dụng, nó sẽ đắc lực như một con bài lợi hại. Cái chức trưởng ban thanh tra công nhân vừa rồi là một dẫn chứng. Đạo diễn thế nào làm theo thế ấy, cứ như một con rối trong tay người điều khiển. Hay. Hẳn làm chủ nhiệm thay ông Phạm Lãm về hưu là rất phải. Vừa được tiếng là hăng tăng cường cho khách sạn một thường vụ đảng uỷ kiêm thư ký công đoàn hăng, vừa hợp với mục đích dùng người của mình. Dốt nát một tí, đần độn một tí nhưng mà dễ bảo, biết tận tụy phục tùng còn hơn là chọn phải một cái gai như cô Hoàng Dạ Nguyệt. Hẳn làm bù nhìn thì Kim Thanh mới phát huy được tác dụng. Tha hồ mà múa may quyền biến. Kim Thanh mới thực là người trợ thủ của giám đốc hãng Tourism. Làm tổ chức như thế mới cao thủ, hơ hơ...

Bùi Sùng bỗng cao hứng vụt đứng dậy.

- Nào trăm phần trăm. Xin chúc mừng lực lượng nòng cốt của ngành du lịch...

Tất cả đều đứng dậy. Nấp bìa hộp lại nỗ phùm phụp. Người lon, người ly chạm nhau chan chát.

- Tối nay anh sẽ chiêu đãi riêng em một cuốn video "con nhà nghèo" tuyệt vời. Bẵng ở trong cặp kia rồi - Bùi Sùng nói với Kim Thanh khi anh vừa làm một hơi hết lon bia Nhật.

- Ô kê. - Kim Thanh toét cười, mắt sáng sánh lửa tình.

Đúng lúc đó, từ ngoài phố, Mỹ Lệ hốt hải chạy vào.

- Có việc gì thế cô Mỹ Lệ? - Bà Bích San thảng thốt.
- Bác với chị Kim Thanh phải về khách sạn ngay. - Mỹ Lệ vừa thở vừa nói.
- Bình tĩnh lại nào. Việc gì mà cứ như ma bắt mất hồn thế?
- Báo cáo chị. Đoàn khách của Nhật họ bỏ không dự bữa tiệc mà họ đã đặt trước.
- Sao? Chính tôi đã lệnh cho bộ phận nhà bếp làm theo đúng thực đơn của họ rồi kia mà.
- Vâng. Thực đơn theo đúng yêu cầu. Mét Thuận hôm nay làm các món ăn rất tuyệt vời. Đúng giờ chúng em dọn bàn. Tám người khách Nhật từ trên phòng kéo xuống rất vui vẻ. Hôm nay một trong số họ có người sinh nhật. Hình như là cô gái có cái tên Iacôsu.
- Đúng là họ có tổ chức một buổi sinh nhật. - Kim Thanh khẳng định. - Biết thế nên tôi đã sai cô Hằng mua một bó hoa sen lớn.
- Em với chị Hằng phải ra mãi Cửa Nam để tìm mua một bó hoa sen thật đẹp. Nhưng khi chúng em vừa mang hoa sen đến thì tất cả bọn họ đều đứng dậy bỏ lên phòng.
- Vì sao?
- Chúng em không hiểu... Lên mời họ xuống dự tiệc nhưng tất cả đều lắc đầu. Chúng em cũng không hiểu mình có sơ suất gì.
- Tất cả đều nhìn nhau lo lắng. Chà, những người khách nước ngoài, đôi khi họ khó tính đến khó hiểu. Một bữa đại tiệc tám người, năm trăm đô la chứ có ít đâu?
- Trường hợp này may ra chỉ có bà Nguyệt mới có thể giải quyết nổi, - một đồng chí trong Ban Thanh tra công nhân nói.
- Chị Nguyệt đang nghỉ phép. - Mỹ Lệ nói và nhìn Kim Thanh như cầu cứu.
- Tôi nhớ ra rồi. - Bà Bích San chột reo lên.- Cô Nguyệt có nói với tôi rằng người Nhật rất kỵ hoa sen. Hoa sen là hoa đám tang của người Nhật.

Cô ấy còn bảo, người Phần Lan lại thích hoa vàng, vì màu hoa ấy tượng trưng cho ngày Quốc khánh của họ...

- Thế thì rõ rồi. - Kim Thanh tươi tỉnh trở lại. - Tôi phải về ngay khách sạn bây giờ. Phải chuẩn bị lại bữa tiệc cho họ không có mình mất toi năm trăm đôla...

Trước khi đi, Kim Thanh ghé tai Bùi Sùng nói nhỏ:

- Anh cứ về nhà trước. Nếu cái Mộng Lương ở nhà, anh báo tin cho nó để nó mừng. Đợi em về rồi cùng xem băng vidêô mới của anh.

- Xem băng hay xem người? - Bùi Sùng véo nhẹ vào lườn Kim Thanh khiến cô người tình bấn chéo một cái lườn đến thót tim.

*

Mộng Lương, cô con gái yêu của phó chủ nhiệm Kim Thanh, đang bị thất tình. Mười tám tuổi, với gần chục mối tình, nhưng đây là lần mà cô đau đớn nhất. Yêu là một cái mốt. Cô và những người bạn hiện đại của cô đều hiểu như thế. Mà đã là mốt thì phải thường xuyên thay đổi. Yêu. Cắt. Rồi lại yêu. Lại cắt. Chuyện thường tình. Thậm chí cho tới bây giờ, cô vẫn không có một ý niệm gì về mối tình đầu. Cái năm mười sáu tuổi ấy, trẻ con quá. Đang học lớp mười thì có một anh chàng nhí nhố ở lớp Mười Hai ngày nào đi học về cũng theo đuôi nhăng nhặng. Rồi viết thư. Những lá thư gửi theo đường bưu điện để ở ngoài phong bì: Người phương xa thân thương gửi Mộng Lương, kì thực là của anh chàng cách Lương chỉ một ngõ phố. Hay thật cái tình yêu trẻ con. Quà của anh ta tặng Mộng Lương lần đầu tiên là một gói ô mai Thái Lan. Chua chua, giòn ngọt mà lại hay hay. Thế là yêu. Đi xem phim với nhau, đi chùa Hương với nhau, rồi cùng tập nhảy những điệu discô đầu tiên ở câu lạc bộ thanh niên. Buồn cười, đúng là tình yêu kiểu nhí nhố. Vào đúng cái ngày Mộng Lương hành kinh thì anh chàng lại định giở trò trăng hoa. Bực mình quá, cô cắt bég.

Tiếp đến mối tình thứ hai, thứ ba... vân vân.

Đến mối tình gây đây nhất thì Mộng Lương lại là người bị động. Anh chàng có cái tên là Hùng Dũng quen cô ngay lần đầu tiên cô đến nhảy đầm ở câu lạc bộ Galant. Một chàng trai cao ráo, chịu chơi, hơn cô đến chục

tuổi. Nhìn anh ta nhảy đã phát mê. Đôi chân dai như làm xiếc trên sàn. Đánh mông, lắc vai hết ý. Mộng Lương bị cuốn theo anh ta như ăn phải bùa mê. Trên sàn nhảy cô bị anh ta dẫn dắt đến từng góc tối đã dành, ngoài đường phố, bất kể lúc nào, chỉ cần anh ta phẩy tay ra hiệu là cô lại lao đi suốt từ tinh mơ cho tới đêm khuya. Người xưa nói "ăn phải bả" là thế chăng?

Chưa một cuộc tình nào Mộng Lương bị cuốn hút và đắm mê như cuộc tình này. Có thể vì cô đã lớn, đã có ý thức về hôn nhân. Nhưng điều chủ yếu có lẽ lại là ở chỗ này: Hùng Dũng lọc lõi và sành sỏi trong ái tình quá. Anh ta như một thứ ma túy cực mạnh, khi đã nghiện rồi thì coi thường mọi thứ chất kích thích khác. Và cũng chỉ có cái đô ấy mới thoả mãn mọi cơn nghiện. Cuộc tình mới kéo dài mấy tháng mà khiến cuộc đời Mộng Lương nghiêng ngửa. Cô bỏ lớp luyện thi đại học, suốt ngày la cà trong các quán cà-phê, các sạp khiêu vũ. Cô lấy tiền của mẹ trốn lên tận Đồng Đăng, Kỳ Lừa, vượt biên giới sang tận Bằng Tường, Trung Quốc. Có lần cô còn theo Hùng Dũng vào một ổ video con heo, vừa xem vừa công khai làm tình.

Nhưng rồi, cuộc tình ấy đột ngột chấm dứt. Cái đau của Mộng Lương là cô hoàn toàn bị động, bị vứt bỏ trong khi còn đang say cuộc. Hôm qua, đúng giờ hẹn cô đến chờ ở ngã ba đường, thì anh ta, cái gã Sở Khanh ấy, đèo một con chíp mới phóng ngang qua mặt. "Xin lỗi Mộng Lương. Anh phải đi có việc". Cái thẳng đếu ấy ngoái lại ném vào mặt cô một câu, vòng tay siết con chíp mắt xanh mở đỏ vào sát người, rồi vù ga phóng thẳng. Mộng Lương ức đến tím mặt. Giá như lúc ấy có một thẳng côn đồ nào đó, cô sẽ sẵn sàng bỏ tiền ra thuê đuổi theo tạt vào mặt hai đứa một lọ a-xít.

Buốt đến tận xương tuỷ. Suốt từ trưa cho đến chiều tối. Mộng Lương nằm ở nhà, khóc đến sưng húp cả hai mắt.

Cho tới lúc Bùi Sùng dắt xe vào nhà. Mộng Lương vẫn nằm ì trên giường không chịu dậy.

- Sao thế Lương? Tưởng hôm nay cháu đi học tiếng Anh? - Sùng bật đèn rồi, mở quạt vù vù. Với căn nhà này anh đã quá quen thuộc và tự nhiên như người trong nhà.

- Cháu ốm.- Lương đáp cụt lùn, vẫn nằm nghiêng, mặt quay vào tường.

Dưới ánh sáng ngọn đèn vừa bật lên, Sùng hơi ngờ ngàng. Trong bộ đồ ngủ, Mộng Lương lồ lộ phô những đường cong như tượng vệ nữ đang nằm. Cánh tay trần săn chắc. Vòng hông căng nở. Cặp đùi thon dài mịn lả dưới lớp vải lụa màu mỡ gà.

- Ốm làm sao? - Bùi Sùng nuốt nước bọt khan. Không hiểu cuộc bia vừa rồi đã làm anh khát, hay một cơn khát vô cớ nào vừa ập đến. Anh đi đến bên Mộng Lương, run run đặt bàn tay nóng giãy của anh lên trán cô gái. Ờ ờ... Có vẻ sốt cao. Mà lại đi nhảy nhót phải không? Để bác đánh gió cho...

Hơi bia rượu phả vào mặt Lương, khiến cô gái khó chịu. Tuy vậy cô vẫn chỉ lười biếng khẽ trở mình.

- Cháu chán học lắm rồi, bác Sùng ạ. Mà có đỗ đạt học bây giờ cũng chẳng tìm được việc làm. - Mộng Lương chép miệng, giọng rời rạc. Rồi chợt nhớ ra, gương mặt cô bỗng linh hoạt hẳn lên. - Bây giờ cháu chỉ nhờ ở bác thôi. Hồi bác hứa cho cháu đi học du lịch ở Liên Xô, bác quên rồi à?

- A, có đấy. Bác mới nhận được công văn của bạn. - Bùi Sùng reo lên và chợt nhận ra là mình đang có một thứ bảo bối trong tay. - Đây này, bác cho xem. - Bùi Sùng huơ lên trước mặt Mộng Lương một tờ văn bản tiếng Nga. - Thấy không, chữ tavarít đây này. Vẫn đồng chí thân mật lắm. Mặc dù họ đang gặp rất nhiều khó khăn về cải tổ, nhưng họ vẫn giúp đỡ mình rất nhiệt tình, vô tư. Tinh thần quốc tế vô sản mà lại.

- Có đúng là hai suất đi học du lịch cao cấp ở Liên Xô không hở bác? - Mộng Lương ngồi bật dậy.

- Hai suất. Đúng như hồi bác với mẹ cháu đã sang ký kết văn bản hợp tác.

- Thế thì bác cho cháu đi đợt này nhé. Nhất định bác nhé. Cháu chán ở nhà chán lắm rồi... Ôi, giá mà cháu được đi ngay bây giờ. Bác hứa với cháu đi nào?

- Phần bác thì đơn giản thôi. Bác đã bàn với mẹ cháu rồi... Nhưng vấn đề là trên Tổng cục họ có chấp nhận không? Con cháu của các vị trên Tổng cục thiếu gì...

Mộng Lương cảm thấy bi quan. Vừa vui đấy mà cô lại xịu buồn ngay được. Cô nhìn Bùi Sùng và phát hiện ra cái ánh mắt của bác ta thật lạ. Hai ánh mắt như hai mũi dùi nhìn xoáy vào đầu đó trên người cô. Cô hơi cúi xuống và chợt nhận ra rằng cái cổ áo của cô quá rộng. Đôi vú không mặc coóc-xê của cô dường như phô ra, ngồn ngộn trước mắt Sùng.

Im lặng một lúc lâu. Toàn thân Mộng Lương như gai lên bởi đôi ánh mắt như dùi đâm dao chích của Bùi Sùng. Còn Bùi Sùng thì run lên vì một cái cảm giác thèm khát rất khó tả. Lương không dám nhìn vào đôi mắt Bùi Sùng, nhưng vốn không lạ gì cái ánh nhìn của đàn ông như thế, cô hiểu bác ta đang muốn gì. Bùi Sùng cũng mãi cảm độc thấy những ý nghĩ của cô gái. Một suất đi Tây. Anh đang treo một cái giá.

- Thời buổi này, đi Tây không đơn giản... Bùi Sùng thở dài, nói một cách băng quơ.

- Nhưng mà nhất định cháu phải có một suất. - Mộng Lương nói một cách tự tin. Rồi bỗng nhiên cô nằm vật xuống giường. - Ôi, cháu đau đầu quá. Bác lấy giúp cái hộp dầu cao.

- Dầu, để bác đánh gió...

Bùi Sùng lập cập mở tủ, rồi ngồi xuống bên giường. Anh nói không ra hơi. Chính anh cũng đang như người lên cơn sốt.

- Đây. Chỗ này cơ... Bác hứa nhé. Nhất định Mộng Lương phải sang Liên Xô học ngành du lịch.

- Ừ. Hứa. Nhất định... nhất định rồi...

MỘT MÌNH

Những cơn mưa ngâu kéo sùi sụt suốt cả một tuần. Người ta bảo đó là thời kỳ chàng Ngưu Lang và làng Chức Nữ gặp nhau duy nhất trong suốt cả năm dài. Đến như người trời đi mây về gió mà cũng đành phải chịu cảnh oan trái, cách trở, hưởng chi con người trần tục lặn ngụp giữa biển đời muôn vàng sóng gió và hỗn tạp của cuộc mưu sinh.

Những ngày mưa ấy có một người đơn độc. Chị đi một chiếc xe đạp cũ, chiếc áo mưa màu rêu xoè kín khung xe, chiếc mũ mưa chụp nửa mặt. Không ai nhìn rõ mặt chị. Chỉ thấy một chiếc mũ thanh tú và một đôi mắt to đen vờn vờn nỗi buồn.

Ba lần liên tiếp trong một tuần, các chiến sĩ cảnh vệ ở khu các cán bộ cao cấp nhà nước đã phát hiện ra người đàn bà ấy. Hai lần đầu chị ta dừng xe trước cửa ngôi biệt thự nhỏ, tần ngần nhìn vào trong nhà, như tính toán một điều gì đó, rồi lại bỏ đi. Lần thứ ba, chị ta đạp xe một cách hối hả đến, rồi quả quyết dắt xe vào cổng.

- Chị cần gì, gặp ai? - Anh chiến sĩ cảnh vệ từ một gốc cây nào đó phía trong bỗng xuất hiện, giọng khô lạnh.

- Tôi muốn được gặp bác Toàn.

- Chị là ai?

- Dạ, tôi là cháu của bác.. Tôi... - Người đàn bà ngập ngừng. Dường như chị không muốn nói tên. Dường như cái việc cầu cạnh này đã làm chị khổ tâm rất nhiều.

- Cháu tức là thế nào? Tên là gì? Ở đâu? Chị thông cảm cho, chúng tôi không thể cho bất cứ người lạ mặt nào tiếp xúc với các đồng chí lãnh đạo.

- Nhưng tôi là công dân. - Đôi mắt đen buồn vụt ánh lên một cái nhìn bừng bình. Cố kìm giữ lắm, nhưng người đàn bà vẫn không giấu được tính cách của mình.

- Công dân thì hãy đến cơ quan làm việc và phải đăng ký trước với bộ phận thường trực. Và chị nên nhớ rằng, công dân nào thì cũng phải xuất trình giấy tờ. Không thể có một công dân vô danh.

- Tôi nói vậy thôi, chứ tôi là người nhà, nên mới đến nhà riêng thế này chứ - Người đàn bà dịu giọng. - Mấy năm trước, khi đồng chí chưa về đây, tôi vẫn đến thăm bác luôn. Tôi mới đi công tác xa mà... Xin đồng chí nói giùm với bác là có cháu gái tên Hoàng Dạ Nguyệt đến thăm bác. Đây là danh thiếp của tôi.

Tấm danh thiếp với cái tên Hoàng Dạ Nguyệt đã làm cho người lính cảnh vệ yên tâm.

Năm phút sau Nguyệt được dẫn vào ngồi chờ ở căn phòng khách. Một anh lính cảnh vệ khác lặng lẽ mang đến một bình trà, đưa mắt ra hiệu mời Nguyệt, rồi lặng lẽ đi ra.

Ngoài trời vẫn lắc rắc mưa. Nước rỏ tí tách từ ống dẫn nước trên mái xuống, như tiếng điểm nhịp thời gian. Nguyệt nghĩ: hoá ra không phải chỉ có mình chị cô đơn. Các lãnh tụ nhiều khi sống cũng rất cô đơn.

Có tiếng dép từ phòng trong đi ra. Nguyệt quay lại. Chị sững sờ vụt nhớ lại một hình ảnh của hai mươi năm trước ở Phủ Chủ tịch. Lần cuối cùng khi được vào gặp Bác. Người cũng xuất hiện trong một dáng tiên ông thế kia. Có điều, bây giờ không phải là Bác mà là người học trò lớn của Người. Bác Toàn đã già đi nhiều quá. Mái tóc bạc trắng. Chiếc kính đen làm cho cử động của bác có vẻ chậm chạp.

- Cháu Nguyệt đây phải không? Ngồi xuống. Ngồi xuống. Không phải đứng dậy thế.

- Dạ, cháu chào bác. Không ngờ bác vẫn còn nhận ra cháu.

Bác Toàn cười, giọng cười vẫn sáng khoái như ngày nào.

- Chẳng lẽ bác lại quan liêu đến thế sao? Bác vẫn còn rất nhớ cô là một cán bộ xuất sắc của ngành du lịch. Chính bác là người đã giới thiệu cô về

khách sạn Thăng Lợi cái ngày khánh thành khách sạn ấy đang bị bê bối cơ mà... Sao? Cô đến thăm bác hay là có việc gì?

Nguyệt bối rồi. Chị cố nuốt cái cục đang chẹn ngang cổ, cố kìm để cho nước mắt khỏi trào. Những điều mà suốt tuần nay Nguyệt nung nấu sẽ trình bày với bác, bây giờ sao không thể nói ra được. Trình bày về những sự việc bê bối ở khách sạn Hà Thành và cuộc đấu tranh của mình để chống lại nó ư? Nói về những hành động thô bỉ của nhóm người đã lợi dụng chức quyền để trù dập mình, phá vỡ hạnh phúc gia đình của mình ư? Tất cả những điều đó thật là nhỏ nhặt, không đáng nói với một con người mà cuộc đời đã phải gánh vác biết bao trọng trách quốc gia, và bây giờ cần phải được nghỉ ngơi hoàn toàn.

- Cô có một việc gì đó muốn nhờ bác giúp đỡ, đúng không? Bác Toàn hướng cặp kính đen về phía Nguyệt. Nguyệt sững người một thoáng. Nhưng chị chột hiều, đôi mắt đã mờ kia không còn đủ nhãn lực để đọc những ý nghĩ trong đầu người đối thoại, mà đó chỉ là sự miễn cảm của một bộ óc bao nhiêu năm tôi luyện trong trường chính trị, hoặc cũng có thể do một thói quen cố hữu của các nhà lãnh đạo, ở họ ít có trường hợp thăm viếng mà chỉ duy nhất có công việc, công việc cần thỉnh thị báo cáo và công việc cần nhờ vả.

- Dạ, không. Cháu chỉ đến thăm bác. Lâu lắm rồi...- Nguyệt sẽ thở dài. Chị quyết định đoạn tuyệt cái ý định nhờ cậy...

- Ờ, thế thì quý lắm. Không có việc gì cần nhờ bác, tức là mọi công việc của cô đang diễn ra rất tốt đẹp. Hà hà, mà có nhờ vả bác thì bây giờ bác cũng đành bó tay. Bác đã nghỉ hưu rồi. Tiếng nói của bác người ta chỉ kính trọng rồi để đó thôi, chứ không còn có hiệu lực. Cái thời Bác Hồ còn sống, mọi chuyện khác lắm. Chúng ta sống có lý tưởng và có lòng nhân ái. Vì thế mới xẻ dọc Trường Sơn đi cứu nước được. Có lẽ hiếm thời đại nào mà cái "đạo trị" lại phát huy được hiệu lực đến như thế. Bây giờ khác rồi. Đội ngũ cán bộ của chúng ta bị tha hoá nhiều quá. Chủ nghĩa thực dụng và chủ nghĩa vật chất đã làm xói mòn cả những bộ máy trung thực tâm huyết bị trù dập. Cô có biết không, một người bà con của tôi ở quê bị oan ức đến nhờ

cậy tôi mà tôi cũng không giúp gì được. Thế đó, phép vua đã thua cả lệ làng...

Nhà cách mạng lão thành thở dài, chắp hai tay trước bụng, ngửa mặt lên trần nhà, và cứ ngồi như thế trong một tư thế bất động. Nguyệt nhìn ông và bỗng ứa nước mắt. Ông đang có nỗi buồn, nỗi đau của một nhà kiến trúc vĩ đại khi thấy toà nhà do chính mình thiết kế đang bị bọn người phá hoại dờ mái đục tường mà đành khoanh tay bất lực.

- Dạ, cháu xin phép bác... Có lẽ bác cần phải được nghỉ ngơi... Cháu đến thăm bác, thấy bác khoẻ, cháu rất mừng. - Nguyệt nói và đứng dậy.

Nhà cách mạng lão thành tiễn Nguyệt ra tận cửa. Ông căn dặn:

- Cô phải góp phần đưa ngành du lịch tiến lên. Phải kiên quyết chống lại mọi sự tha hoá. Dầu sao chúng ta vẫn tin tưởng. Sự nghiệp đổi mới nhất định thắng lợi...

*

Nguyệt lại rơi vào tâm trạng thất vọng. Chao ôi, một con người tốt duy nhất mà Nguyệt kính trọng và tin cậy thì bây giờ cũng đã "lực bất tòng tâm" rồi. Chính ông cũng phải cay đắng thừa nhận bây giờ phép vua đã thua lệ làng. Ông nói "sự nghiệp đổi mới nhất định sẽ thắng lợi", nhưng chính ông cũng không đủ sức bênh vực nổi một người bà con bị oan ức mà báo chí cả nước đã từng lên tiếng ủng hộ. Huống chi Nguyệt, một thân phận mỏng manh, một chi tiết tưởng chừng như rất vụn vặt trong toàn bộ cả một guồng máy mà chỗ nào cũng có thể bị han gỉ và hỏng hóc. Cuộc đời, cứ sao lại nghiệt ngã đến như thế? Những con người bình thường và thấp cổ bé họng dường như đã bị chụp sẵn trong một cái lồng vô hình. Họ chỉ có thể ăn ngủ chơi bời, nói năng trong cái lồng ấy mà không thể khác đi được. Tự do, bình đẳng, quyền được ngôn luận, được làm chủ xã hội... những mỹ từ ấy đã trở thành rất trừu tượng. Người ta có thể bắt giam một người mà không cần đến chứng cứ, có quyền tha bổng kẻ phá hoại mà không đếm xỉa gì đến pháp luật. Dân chủ ư? Vô nghĩa, một khi những kẻ thực hiện nền dân chủ lại là những kẻ dốt nát, sâu mọt và đạo đức giả. Và chúng càng ở địa vị cao trong xã hội thì nền dân chủ chỉ là một thứ bánh vẽ. Cho nên, Nguyệt

hiểu rất rõ ràng, kẻ mà chị cần phải vạch mặt không phải là Kim Thanh. Chính Bùi Sùng và cái ô du của hắn mới là cái đích mà chị nhắm vào trong cuộc đấu tranh này. Hắn sẽ còn tiến lên nữa, còn thả sức phá hoại cả một nền du lịch, nếu chân tướng của hắn không được lột trần. Tuần trước hắn tưởng như đã làm xong được một việc. Hắn xuống khách sạn Hà Thành, triệu tập lãnh đạo khách sạn và tuyên bố: "Tôi thay mặt lãnh đạo truyền đạt quyết định của trên: Từ ngày hôm nay chị Hoàng Dạ Nguyệt sẽ chuyển về làm việc ở văn phòng hãng. Đây là quyết định". Tờ giấy quyết định đến tay Nguyệt thật đột ngột. Chị không ngờ Bùi Sùng đã trở ván bài nhanh như thế. Anh ta chỉ cần cái cớ của cuộc thanh tra ngược để làm việc này. Nhưng Nguyệt đã tỏ ra bướng bỉnh đến cùng, cương quyết đến cùng. "Anh tưởng cớ tạo ra một vụ vu khống tôi, thế là xong rồi ư? Không đâu" Nguyệt cầm lấy tờ giấy quyết định, lấy bút ghi chéo ở trên góc: "Quyết định này không có giá trị. Tôi chỉ chấp hành quyết định của tổ chức khi mọi việc ở khách sạn Hà Thành được làm sáng tỏ." Nguyệt ném trả Bùi Sùng tờ quyết định. "Tôi nói để anh rõ, tôi sẽ đưa vấn đề này lên tới cấp cao nhất của Nhà nước, tôi sẽ công bố mọi sự việc trước công luận". Nguyệt ra khỏi phòng, bướng bỉnh và đầy thách thức.

Nhưng chính Nguyệt đã vấp phải những trở ngại ngay lúc xuất trận đầu tiên. Một cái barie đã chặn sẵn ở Tổng cục. Vừa nghe qua mấy lời Nguyệt trình bày ông Tổng cục trưởng đã cười xoa: "Việc nhỏ mà em làm gì gắng quá thế. Anh biết cả. Vấn đề này để giải quyết trong nội bộ. Không phải mang đi đâu cả". "Anh thừa biết nội bộ họ giải quyết thế nào rồi chứ. Anh có muốn nghe bằng cuộc thanh tra ngược họ đã đấu tố tôi thế nào không? Chẳng lẽ để đến khi họ bắn chết tôi anh mới nhận ra sao?" "Phải bình tĩnh đã Nguyệt. Thực tình anh không hề biết gì về cuộc thanh tra ngược. Làm như vậy là bậy. Quyết định điều cô về lại hãng cũng bậy. Cô cứ việc đi làm ở khách sạn Hà Thành. Sắp tới khách quốc tế vào ồ ạt, cô vắng mặt sao được. Thôi, đơn từ khiếu nại cô cứ đưa hết cả đây. Nội bộ ngành sẽ giải quyết. Tôi cấm cô không được đưa ra báo chí công khai." "Đã là đổi mới thì anh sợ gì mà phải giấu giếm? Vấn đề là chân lý cần được sáng tỏ". "Ồ,

chân lý có nhiều cách để tiếp cận. Vấn đề là phải biết giữ cho ngành, và giữ cả cho cô. Với tư cách người nhà, anh bảo thật, cô phải hết sức mềm dẻo, đừng nên cứng nhắc như thế. Đấu tranh nhưng cũng phải nghĩ xem "tránh đâu" chứ.

Lại một tuần trôi qua. Bùi Sùng vẫn kiên quyết không chịu rút quyết định. Anh ta có rất nhiều lý do để rút Nguyệt về lại hãng, để nhờ giúp Kim Thanh một cái gai, tạo điều kiện cho chị ta thao túng khách sạn.

Phương án gặp một đồng chí cán bộ cao cấp để nhờ cậy cũng không thành.

Nguyệt đi lang thang. Đi trong nỗi cô đơn và sự mệt mỏi, chán chường.

- Kia Nguyệt, em đi đâu vậy?

Một người trùm áo mưa đi chiếc babeta từ đầu phố quay ngược trở lại gọi Nguyệt giật giọng. Nguyệt nhận ra nhà báo Lê An, bạn của Tuấn.

Họ vào một quán cà phê.

Lê An nhìn Nguyệt mà lòng se lại. Một người đàn bà đẹp mà anh vẫn tôn thờ suốt hai mươi năm nay từ ngày anh quen biết Tuấn. Dường như càng ngày Nguyệt càng đẹp ra. Một vẻ đẹp viên mãn và hầu như không bị thời gian công phá. Anh thật buồn khi biết tin Nguyệt đã trở về nhà mẹ ở từ cái hôm Nguyễn Tuấn uống rượu với anh và Hoài Niệm ở quán Âm phủ.

- Bọn em định ly thân thật à? - Lê An hỏi.

- Tình thế bắt buộc phải như vậy, khi người ta không còn tin nhau được nữa. - Nguyệt nói.

- Anh hơi tò mò. Nhưng vì trách nhiệm tình bạn... có thật là em đã...

- Đó là một hành động vu khống đến bỉ ổi. Tiếc rằng anh Tuấn vì ghen tuông mà đã tin là thật. Ông Pôn Vericon là một người rất đứng đắn.

- Nhưng mà cũng có một tình yêu đơn phương chứ? Và Nguyệt cũng nhận ra điều đó?

- Nguyệt không kiểm nghiệm. Nhưng về phía Pôn cũng rất có thể. Cũng như ngay bây giờ, đôi mắt của anh cũng đang nói một điều gì...

- Ha ha, một người đàn bà thông minh và rất tự biết mình. - Lê An bật cười thú nhận. - Vậy thì anh thương cho thằng Tuấn. Nó quá yêu em mà trở nên quân trí. Em có biết những ngày vừa rồi nó sống thế nào không? - Đang nói. Lê An bỗng ngừng bật. Anh kịp nhận ra là mình đã hơi thật thà.

Lê An chợt mừng tượng ra Tuấn trong cái dáng đi thất thế và bộ mặt lúc nào cũng ủ rũ như đưa đám. "Tao mất hết cả rồi. Tao căm thù đàn bà". Tuấn chỉ nói được ngần ấy câu mỗi lần gặp bạn. Vậy mà hôm qua, Lê An bỗng gặp Tuấn đi với một cô gái. Cô ta trông khá xinh và còn rất trẻ. "Ai đấy?" "Một người bạn mới. Tao đi xin việc cho cô ấy. Cơ quan mà có cần người làm hợp đônìg không? Cô ấy biết đánh máy và có thể làm mọi việc tạp vụ". Tuấn nói rất nghiêm trang. "Mày điên rồi. Bỏ cái trò vợ vắn này đi. Đừng đùa bỡn với hạnh phúc gia đình." - Lê An ném chéo cái nhìn như giội lửa qua mặt Tuấn về phía cô gái đang đứng ở gốc cây chờ đợi. Và Tuấn nhún vai khinh khỉnh đi về phía cô gái.

Nó lỡ bỏ một người đàn bà đẹp thế này để đi với bồ bịch. Lê An nhìn Nguyệt thở dài.

- Việc của Nguyệt ở khách sạn thế nào? Cánh báo chí bọn anh có thể giúp được gì?

- Nhà báo Nguyễn Tuấn đã gác bút. - Nguyệt nhếch miệng cười buồn bã, nhưng trong lòng đắng chát một nỗi buồn tui. Kể từ cái đêm chị bỏ nhà đi ấy, chị thực sự hiểu rằng mình không thể nhờ cậy ở Tuấn được nữa.

- Em phải nói cho Tuấn hiểu. Bọn anh muốn trong việc này, chính nhà báo Nguyễn Tuấn phải lên tiếng.

- Không có tình yêu thì làm sao mà viết được, anh. Trong lòng anh ấy đang có một con rắn cuộn tròn. Mà em thì không muốn thanh minh hay cầu xin. Phải chờ thời gian... Một mình em sẽ làm tất cả để cho chân lý sáng tỏ.

Và Nguyệt đã kể cho Lê An nghe những việc chị đã làm trong những ngày qua.

- Không được. - Lê An lắc đầu. - Đừng mất thời gian như thế. Trong ngành họ bao che cho nhau. Giữa em và Bùi Sùng, tất nhiên là không một ông lãnh đạo ngành dọc nào nỡ làm mất lòng Bùi Sùng hơn em. Thí một

quân tốt, chứ không ai chịu mất một quân xe, nhất là cái quân xe ấy lại là phương tiện mẫn cán và súc cung cho chủ. Cũng đừng hy vọng ở những người đã về hưu. Họ không còn quyền lực, mà quyền lực đang là một thứ ma tuý hoành hành cả toàn cầu. Em phải tìm đến những vị có quyền lực cao nhất để nhờ trợ giúp...

- Em cũng đã đến gặp đồng chí chủ tịch thành phố và đồng chí phó chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng...

- Chính quyền không giải quyết nổi việc này đâu. Quốc hội và chính quyền thực chất đều chưa có thực quyền. Tốt nhất là gặp đồng chí Tổng bí thư hoặc một uỷ viên Bộ Chính trị phụ trách mảng du lịch, - đang nói Lê An bỗng gõ vào trán và chột à lên. - Anh nhớ ra rồi. Cách đây hai phố là nhà của đồng chí trong ban bí thư đặc trách công tác du lịch. Em phải đến đó.

*

Theo lời khuyên của Lê An, Nguyệt tìm đến nhà đồng chí bí thư.

Dãy phố hun hút giữa hai hàng cây sấu cổ thụ. Ánh đèn cao áp quẩn giữa những vòm lá, tán xạ một sắc xanh huyền ảo, hắt từng mảng sáng dịu nhẹ xuống mặt đường. Đã ngớt mưa, nhưng cái lạnh toả từ những vòm lá đầm ướt, thấm đẫm không gian. Cái lạnh thấm qua lớp áo mưa khiến Nguyệt gai người. Chị dắt xe đi dọc hàng cây, dò dẫm từng số nhà.

Đây rồi, cái số nhà mà Nguyệt cần tìm. Một ngôi biệt thự kiểu Pháp, ba tầng, nằm giữa một khu vườn xanh um những khóm hồng xiêm. Chiếc cổng sắt khoá im im. Nguyệt lần tìm một nút chuông, nhưng mãi không phát hiện ra. đành phải đi dọc hàng rào sắt, ngó nhìn qua lớp chấn song để tìm một người nào đó trong nhà bất chợt đi ra. May quá, có một anh lính cảnh vệ. Như một cái bóng, anh ta đứng ở bên gốc cây hồng xiêm từ bao giờ.

- Anh ơi... Đồng chí ơi...- Nguyệt khẽ gọi.

- Ai đó? Chị Điệp phải không? Người lính rời khỏi gốc cây, đi ra.

- Vâng. Tôi đây. Điệp đây. - Nguyệt run lên vì sung sướng.

Tiếng khoá tra ỗ lách cách. Rồi cánh cửa hé mở. Nguyệt nhanh nhẹn lách xe vào.

- O, không phải chị Điệp. Nhảm rồi. Chị ra đi. Người lính chột giật mình khi nhận ra người đàn bà gọi anh không phải là người quen. Anh hối hả xua Nguyệt, hai tay nắm lấy ghi-đông xe đẩy chị ra.

- Tôi là Nguyệt. Lúc này tôi cứ tưởng anh gọi tôi.

- Không phải. Chị cố tình vờ vịt. Đây là nhà riêng. Yêu cầu chị ra cho.

- Đồng chí, xin đồng chí hiểu cho. - Nguyệt nài nỉ. - Tôi có việc rất cần. Tôi đã hẹn xin được làm việc với bí thư.

Người lính nghiêm nét mặt:

- Không ai hẹn làm việc giờ này. Yêu cầu chị ra ngay. Nếu không tôi buộc phải giữ chị lại.

Nài xin cũng vô ích. Nguyệt bê hẳn cái xe chắn ngang cổng, kéo hẳn chiếc mũ áo mưa ra sau.

- Đồng chí hãy nhìn mặt tôi đi. Tôi không phải là người gian. Tôi đã vào được đây rồi, thì không thể đuổi tôi ra được đâu. Tôi là một công dân có việc hệ trọng cần gặp đồng chí bí thư.

Một người đàn bà đẹp, thông minh và có vẻ bướng bỉnh. Anh lính thoáng nhận xét, và hiểu rằng chị ta có thể sẽ làm chuyện rầy rà nếu như anh quá cứng rắn. Gương mặt măng tơ có vẻ như sắt đá bỗng giãn ra, anh nở một nụ cười:

- Thế thì hôm nay chị không gặp may rồi. Đồng chí bí thư đang đi dự một cuộc họp. Có thể khuya đồng chí ấy mới về.

- Thế thì tôi sẽ đợi, cho đến khi nào tôi gặp đồng chí ấy. - Anh cho phép tôi đứng đợi ở cổng này nhé!

Người lính cảm thấy lúng túng. Từ ngày nhập ngũ và được điều về trung đoàn cảnh vệ bảo vệ các đồng chí lãnh đạo, anh chưa bao giờ gặp trường hợp nào khó xử như thế này.

- Thôi được. Chị dựng xe vào chỗ kia và tạm ngồi chờ ở bậc thềm.

Nguyệt lột mảnh ni-lông, ngồi trên nền đá lạnh. Bỗng mọi giá đêm nay mình phải gặp. Nguyệt tự nhủ và chị bình thản ôm lấy chiếc túi xách chờ đợi. Những giọt nước mái hiên vẫn bình thản điểm nhịp thời gian. Trên gác

hai của ngôi biệt thự vắng ra một ca khúc của Sube, bài Ave Maria mà Nguyệt rất quen thuộc.

- Việc có cần lắm không chị? - Người lính dường như không thẳng nỗi sự kiên nhẫn và lòng quyết tâm của Nguyệt, hoặc giả nhìn thấy tình cảnh Nguyệt, anh cũng thấy mũi lòng, anh đi lại gần Nguyệt và hỏi.

- Cần lắm đồng chí ạ. Bỗng dưng ai đến đây đêm hôm mưa gió làm gì.

- Thế chị có giấy tờ gì không?

- Có đây ạ. Tôi làm việc ở khách sạn.

Người lính đưa tờ giấy ra ánh sáng đèn, rồi bảo:

- Chị ngồi đây đợi tôi một lát vậy. Không được đi đâu đấy nhé.

Nguyệt mừng thầm và nghĩ rất có thể đồng chí bí thư có ở nhà. Quả nhiên, một lúc sau người lính từ trên gác đi xuống, mở cửa gian đại sảnh và bảo Nguyệt:

- Mời chị vào ngồi đợi ở trong này. Chị đợi cho một lát, đồng chí bí thư sẽ tiếp chị.

Nguyệt cảm ơn người lính tốt bụng và băng khuâng bước vào gian phòng khách sáng trưng ánh đèn.

Cuộc gặp giữa đồng chí bí thư và Nguyệt diễn ra hơn một giờ. Đồng chí bí thư là một người đã luống tuổi, mái tóc bạc trắng cử chỉ chậm chạp nhưng tỏ ra rất chân tình. Ông mở cuốn sổ dày và ghi kín từng trang. Chốc chốc ông lại bỏ kính nhìn Nguyệt, rồi thốt lên mấy tiếng "à", "ồ" tỏ ý ngạc nhiên.

- Xin bác hiểu cho rằng cháu làm những việc này hoàn toàn không phải vì động cơ cá nhân hay sự thù ghét một ai đó. - Nguyệt nói. - Hai mươi năm trong ngành du lịch, cháu rất thiết tha với nghề nghiệp của mình. Chính vì thế cháu muốn ngành du lịch của chúng ta phải trở thành một ngành kinh tế làm giàu cho đất nước. Muốn vậy trước hết ngành du lịch phải có một chiến lược sử dụng con người. Cần phải có một đội ngũ cán bộ giỏi nghiệp vụ, giỏi ngoại ngữ, biết giao tiếp và tổ chức hướng dẫn du lịch, chứ không thể là những người dốt nát, chỉ mong lợi dụng du lịch như một

dịch vụ kiếm lời, lợi dụng cơ sở vật chất của nhà nước để kinh doanh kiếm lời cho cá nhân. Bác thử hình dung xem, một khách sạn như Hà Thành, với cơ sở vật chất trị giá hàng chục tỉ đồng mà mỗi năm nộp cho nhà nước không bằng một cửa hàng tư nhân. Lỗ thật nhưng lãi giả. Vậy mà còn biến lận, chia chác đủ thứ. Giá nhà nước thử đấu thầu cho một công ty tư nhân, chắc chắn họ sẽ khai thác hiệu quả hơn nhiều...

- Hay lắm. Ý kiến rất hay.- Đồng chí bí thư gật gù. - Chúng ta phải cải tổ lại toàn bộ. Phải loại trừ toàn bộ những cán bộ thoái hoá, biến chất. Sắp tới, sẽ có một nghị quyết mới về việc này. Không thể lệch sang quỹ đạo của chủ nghĩa tư bản, nhưng cũng không thể trì trệ mãi được. Đồng chí hãy tin tưởng. Có nhiệt tình cách mạng, chúng ta sẽ biến không thành có, biến khó thành dễ. Chúng ta nhất định thắng lợi.

Nhất định thắng lợi. Điệp khúc ấy lại vang lên. Đó là món ăn tinh thần duy nhất mà Nguyệt được ban tặng trong suốt những ngày mưa chị lấm lũi đi gõ cửa chân lý một mình.

BÀ HOÀNG CỦA RESTAURANT

Hai tháng trôi qua.

Những sự việc ở khách sạn Hà Thành dường như đã trôi vào quên lãng. Ông Phạm Lãm chính thức có quyết định về hưu. Nguyễn Hữu Bài được bổ nhiệm thay ông Phạm Lãm làm chủ nhiệm khách sạn. Bà Bích San vẫn là bí thư chi bộ. Còn Kim Thanh, vì cái sự kiện thanh tra ở khách sạn ngày nào, không thể cất nhắc lên được, nhưng chị vẫn tay hòm chìa khoá và là người điều hành chủ yếu ở khách sạn.

Quyết định điều Hoàng Dạ Nguyệt về hãng Tourism vẫn không thay đổi. Bùi Sùng là một giám đốc quả là cứng tay trong khâu tổ chức. Anh có cơ sở của văn bản nhà nước mới giao toàn quyền cho giám đốc trong việc bãi miễn, nhận người. Anh có văn bản cuộc thanh tra ngược của ban thanh tra công nhân. Trước mặt Tổng cục trưởng anh ngang nhiên tuyên bố: "Tôi chịu hoàn toàn trách nhiệm trước nhà nước về quyết định của mình. Nếu Tổng cục muốn với xuống từng khách sạn thì cứ xin mời." Thế là Tổng cục trưởng cũng đành bất lực. Ông biết Bùi Sùng có những ô dù đủ mạnh để bảo vệ anh ta.

Nguyệt không còn cách nào khác là xin nghỉ việc không lương ba tháng để chờ đợi những kết quả mà chị đã khiếu nại lên những cấp trên. Ô kê. Bùi Sùng vỗ tay trong bụng. Nghỉ ba tháng chứ một năm hay vĩnh viễn anh cũng chấp thuận. Anh lấy mục đích loại trừ những ai không cùng ê-kíp làm đường hướng tổ chức. Nguyệt đi hẳn khỏi ngành du lịch là anh đã thành công lớn.

Có một người bà con khi biết Nguyệt nghỉ việc đã đến năn nỉ mời chị cùng hợp tác mở một restaurant tư nhân. Chị nhận lời. Vậy là Restaurant Mùa Thu ra đời.

Đó là một ngôi nhà cũ được cải tạo lại. Ngôi nhà trong phố bao nhiêu năm là nơi ở của một gia đình viên chức sống kham khổ bằng đồng lương eo hẹp, nay được sửa sang lại, trưng một tấm biển quảng cáo khiêm nhường. Vậy mà chỉ một tuần sau khách các nơi đã kéo đến. Cho đến khi Nguyệt trở thành người phụ trách chính trong việc giao dịch, lên thực đơn, trang trí, bày phòng thì khách tới ngày một đông. Ai đó đã ngầm đặt cho Nguyệt cái tên "Bà Hoàng của restaurant Mùa Thu"

Kể cả hai vợ chồng và cô con gái người bạn chủ nhà, thêm Nguyệt và ba cô gái mới từ trường đại học thương nghiệp vào làm hợp đồng, Restaurant Mùa Thu vền vẹn có bảy người, nhưng công việc thì tất bật suốt từ năm giờ sáng đến chiều tối. Buổi sáng: bánh mì ba-tê, bánh mì ốp-lếp và bit-stết. Buổi trưa và chiều tiệc mặn, thậm chí cả cơm bình dân. Uy tín và restaurant Mùa Thu tạo được ngay từ những ngày đầu chính là nghệ thuật thu hút và lưu giữ khách hàng. Một không gian lịch sự, có văn hoá. Một thái độ niềm nở, chân tình. Giá cả vừa phải, thậm chí rẻ hơn rất nhiều so với những khách sạn và cửa hàng dịch vụ tư nhân khác. Riêng các món ăn đặc sản, có lẽ khắp cả Hà Nội không có một nơi nào có kỹ xảo nấu nướng tuyệt hảo như vậy.

Những ngày đầu, hầu như Nguyệt bao tất cả các khâu từ A đến Z. Chị vừa làm việc trực tiếp đón khách và chỉ đạo bày bàn. Chị làm việc với một tay nghề điêu luyện, một phong cách giao tiếp tinh tế và quyến rũ. Hãy chứng tỏ năng lực và nghề nghiệp của mình. Đó là quyết tâm cháy bỏng mà Nguyệt tự đặt ra cho mình. Mới hay con người có những khả năng mà nhiều khi chính họ cũng không lường hết được. Chỉ có sự đam mê cháy bỏng hoặc là nghị lực phi thường được khởi động bằng tình yêu hoặc lòng uất hận mới có thể huy động hết những tố chất tàng ẩn trong con người. người anh hùng đạt được kỳ tích có thể bằng tình yêu hoặc sự hận thù. Nhà khoa học trở thành thiên tài cũng bởi lòng đam mê và nghị lực phi thường.

Mười năm trước. Nguyệt đoạt giải "Tuổi trẻ sáng tạo" các nước xã hội chủ nghĩa cũng chính vì tình yêu nghề và chất lý tưởng thấp sáng. Còn bây giờ là nỗi uất hận. Chị muốn chứng tỏ rằng một cơ chế không cần đến những tài năng, thì những tài năng ấy bằng cách khác sẽ tạo ra những cơ chế riêng cho mình, thậm chí họ còn có cơ hội bộc lộ mình hơn nữa.

Khách đến restaurant Mùa Thu mỗi ngày một đông, đặc biệt là những khách nước ngoài. Không khí dân chủ và cởi mở đã khiến cho những người bạn phương xa, từ Tây Âu, Bắc Mỹ và Đông Nam Á ò ạt đổ vào thành phố Hồ Chí Minh, Đà Nẵng, Hà Nội. Họ đến để thăm dò thị trường, ký các hợp đồng đầu tư, buôn bán. Họ đi du lịch. Mỗi ngày trên đường phố Hà Nội có hàng trăm du khách. Họ nghỉ ở các khách sạn nhà nước, nhưng lại mua bán ở các tiệm hàng vỉa hè và ăn uống tại các cửa hàng tư nhân. Họ quá sành sỏi về giá cả và biết rất rõ rằng, chính người Việt Nam từ lâu cũng đã ngán ngẩm với các cửa hàng quốc doanh. Thời tem phiếu dân chúng hầu như bị bắt ép mua hàng mậu dịch để tiêu thụ những thứ hàng kém chất lượng và chịu đựng những bộ mặt vênh váo vô văn hoá. Bây giờ thì khác. Văn minh thương nghiệp đang khá dần lên. Thương nghiệp ngoài quốc doanh đang cố vươn lên lấn át vai trò của thương nghiệp nhà nước.

Một buổi chiều, có năm người khách nước ngoài đi một chiếc Cadillac sang trọng đến Restaurant Mùa Thu. Người đầu tiên từ trong xe bước ra là Pôn Vericon.

Lúc ấy Nguyệt đang đứng ngoài quầy hàng. Nhạc trông thấy Pôn chị đã giật thót người. Suốt từ cái buổi chiều hôm ấy Nguyệt đã cố tình lẫn trốn. Không phải chị căm ghét Pôn mà là sợ hãi. Giống hệt như nỗi sợ hãi của ngày xưa, năm Nguyệt mười sáu tuổi, đang học năm thứ hai trường phổ thông trung học. Có một người bạn trai rất thân của Nguyệt học trên một lớp. Vậy mà Nguyệt buộc phải xa lánh anh ta, thậm chí tỏ ra căm ghét. Chỉ vì anh ta thuộc gia đình tư sản, và Nguyệt đang thời kỳ thử thách để kết nạp vào Đoàn. Bây giờ với Pôn, cũng gần như thế, Nguyệt sợ hãi và lẫn trốn. Những ngày qua, Pôn đã làm cho Nguyệt gặp khá nhiều chuyện phiền phức. Cái chiến dịch vụ khổng do nhóm ba người Kim Thanh - Mỹ Lệ -

Bích San dựng lên, thực sự đã có hiệu quả. Cả khách sạn xì xào bàn tán. Hãng, công ty và Tổng cục đặt vấn đề. Côn an gặp trao đổi. Và hậu quả trực tiếp nhất là tình cảm vợ chồng Nguyệt bị sút mẻ, có nguy cơ đổ vỡ. Đã ba lần Nguyệt trở về nhà, nhưng cả ba lần Tuấn đều đứng đưng đến ghê lạnh. "Tôi tưởng cô không thiết gì đến căn nhà này nữa". "Nghe nói cô nghĩ việc khách sạn và chờ giấy bảo lãnh để đi Pháp phải không?" Tuấn nói với Nguyệt như thế. Những câu nói còn hơn cả những mũi dao chích vào tim.

Lần gặp Tuấn gần đây nhất, giống như một cú sét chụp xuống đầu Nguyệt. Hôm ấy Nguyệt vừa đi tới đầu vườn hoa thì thấy Tuấn và một cô gái trẻ dắt xe từ một quán cà-phê trước mặt đi ra. Chiếc xe của Nguyệt loạng choạng suýt đâm phải một người đi đường. Chị đứng chết lạng. Như có một bàn tay vô hình bóp nghẹt lấy tim. Qua làn nước mắt vừa ứa ra, Nguyệt chỉ lờ mờ nhận ra cô gái ngồi sau xe vòng tay ôm ngang người Tuấn, và họ khuất sau dòng người.

Từ hôm ấy, Nguyệt không về qua nhà. Chị nhắc các con xuống nơi làm việc, kiểm tra và hỏi han tình hình học tập của chúng. Chị gửi tiền và thức ăn về nhà nhắc các con gắng chăm sóc sức khỏe cho bố. Thế thôi. Một cuộc ly thân tưởng chỉ tạm thời, ngờ đâu, rất có thể sẽ là vĩnh viễn.

Bây giờ, Nguyệt sẽ nói gì với Pôn, con người đã gây cho chị bao nhiêu rắc rối, dù anh ta không ý thức rõ những việc mình làm? Nhưng anh ta kia rồi. Nguyệt không thể lẩn tránh được. Ở Restaurant Mùa Thu này, ngoài chị ra, không ai giao tiếp được với khách bằng tiếng Anh.

- Tôi đã đi tìm Nguyệt khắp Hà Nội - Đó là câu đầu tiên mà Pôn nói với Nguyệt. Đôi mắt nâu của anh ta không còn rục lên như những lần trước đây mỗi khi nhìn chị. Đôi mắt ấy giờ đượm buồn và đau đáu một niềm khắc khoải.

- Ông hãy quên đi. Tìm tôi liệu có ích gì?

- Có những cái biết là vô vọng, nhưng mà người ta vẫn tìm kiếm suốt cả cuộc đời. Vì điều đó mà người ta hạnh phúc và cũng chết dần đi vì chờ mong hạnh phúc. Cuộc đời là sự chết dần của những khát vọng... May mà tôi vẫn còn đang sống trong niềm khát vọng. Và cũng thật may là cái

Restaurant Mùa Thu này nổi tiếng đến mức nhờ nó mà những người bạn của tôi đã mách bảo tôi tìm thấy Nguyệt. Hôm nay tôi đưa tới đây bốn người bạn mới từ Scăngđi sang. Nguyệt hãy dành cho họ một đặc ân là thưởng thức những món đặc sản Việt Nam tuyệt vời. Riêng tôi có một lời thỉnh cầu: trong khi những người bạn của tôi chờ đợi, tôi muốn được nói chuyện riêng với Nguyệt ít phút.

- Thưa ông... - Nguyệt lắc đầu, định nói một lời chối từ, nhưng Pôn đã ngăn lại:

- Điều tôi định nói không chỉ cần cho tôi mà rất cần cả cho Nguyệt. Có thể nói đó là một việc hệ trọng có liên quan đến cả hai chúng ta. Mong Nguyệt đừng nên từ chối.

*

Họ ngồi trong căn phòng nhỏ ở phía sân sau. Vẫn bằng một ánh mắt đượm buồn, đau đáu một niềm khắc khoải, Pôn như thu vào tận đáy vũng mạc cái dáng ngồi và vẻ mặt đầy hoang mang của Nguyệt.

- Cách đây hai tuần, ông Nguyễn Tuấn có đến gặp tôi. Một người đàn ông rất lịch lãm và tự trọng, nhưng dường như cũng không giấu nổi sự ghen tuông đang hành hạ mình, - Pôn bắt đầu câu chuyện - Trước đó tôi đã mang máng hiểu ra những sự việc gây nên sự phiền toái cho Nguyệt từ sau chuyến tôi và Nguyệt đi biển Hạ Long. Bức ảnh của tôi để tặng Nguyệt đã bị mất cắp tại phòng riêng của tôi ở khách sạn. Tôi đã biết đích xác người lấy.

- Ai? Nguyệt hỏi đột ngột.

- Không cần phải nói tên người đó. - Pôn mỉm cười, nhún vai. - Khi ông Nguyễn Tuấn đưa cho tôi lại bức ảnh thì tôi hoàn toàn hiểu ra mọi việc. Bức ảnh ấy đây. Tôi đã xin lại từ tay người chồng rất lịch thiệp của Nguyệt. Và tôi muốn mình sẽ giữ lại bức ảnh này như một kỷ vật. Câu chuyện của hai người đàn ông chúng tôi chỉ xoay quanh Nguyệt, và tôi hiểu là ông Tuấn rất yêu Nguyệt. Nhưng đó là thứ tình yêu đầy tính sở hữu Á Đông. Còn tôi, tôi cũng thú thật với ông ấy rằng tôi yêu Nguyệt.

- Trời ơi, sao ông làm như vậy? - Giọng Nguyệt run lên, khiến Pôn có cảm giác mình đang là một kẻ tội đồ.

- Nhưng đó là sự thật. Một tình yêu vô vọng. Bây giờ tôi mới dám thú nhận với Nguyệt điều đó. Tôi nghĩ rằng bản thân mỗi tình đó là rất trinh bạch. Đến tìm Nguyệt hôm nay, cũng chỉ là để tôi nói lên điều đó....

Chống hai tay lên trán, Nguyệt cố che đi hai giọt nước mắt đang chảy tràn bên khoé. Xúc động hay cay đắng, Nguyệt cũng không biết nữa. Chỉ biết rằng đã lâu lắm rồi Nguyệt mới nghe được một tiếng nói hoàn toàn phát ra từ đáy lòng. Một tiếng nói chân thành hoàn toàn không vương một chút vụ lợi. Với Tuấn, cho tới bây giờ chị vẫn không hề nghi ngờ tình yêu ở anh, nhưng sao ngay cả những lúc ân ái vợ chồng, anh nói ra những lời yêu đương cũng vẫn có vẻ gượng gạo, dường như đó chỉ là những thủ pháp mang tính kỹ thuật hoặc là một phản xạ có tính cao trào của bản năng hồi thúc, chứ không phải là ngôn ngữ đích thực của trái tim. Nói chi đến những lời ngợi khen, động viên của lãnh đạo hay đồng nghiệp. Đây rầy những mỹ từ sáo rỗng và mỉa dân chứ đâu phải là tình cảm thực. Những lời nói của Pôn thuộc một âm hưởng hoàn toàn khác. Nó gần với tôn giáo và bản thể người. Như thể tiếng nói của con chiên trước Chúa. Một tiếng nói không cầu mong mà chỉ bày tỏ.

Người Pôn gai lên khi nhìn thấy những búp tay xanh mềm khê run rẩy, và dường như cả đôi vai của nàng cũng đang run rẩy. Trong khoảnh khắc anh bỗng có một ước muốn điên cuồng là được lao tới ôm ghì lấy đôi vai mảnh dẻ kia, bế bổng nàng lên để thoả cơn mê đắm bị kìm nén lâu ngày. Chao ơi, ta yêu nàng đến cuồng dại. Nàng hoàn toàn là một thế giới khác những người đàn bà ta đã gặp gỡ và chung đụng. Nàng là một á thần. ý nghĩ thăng hoa ấy vụt sáng trong đầu Pôn. Anh khê thở dài và tuôn ra những điều mà rất lâu rồi chỉ là những ý tưởng:

- Tôi phải nói thêm những điều này. Em có thể dừng dừng như không nghe thấy gì, nếu em nghĩ đó là điều vớ vẩn. Tôi nhắc lại: Tôi yêu em! Yêu ngay từ sáu năm trước, khi lần đầu tôi biết đất nước tuyệt vời của em. Và tôi đã hoạch định một kế hoạch cho đời mình. Nếu em yêu tôi, tôi sẽ đưa

em về quê mẹ của tôi, một vùng biển bên bờ vịnh Egiê có khí hậu và cảnh trí như quê em, hoặc một thành phố nào đó ở châu Âu mà em thích. Và nếu em không muốn đi khỏi quê hương, tôi cũng rất vui lòng. Tôi có ít tiền gửi ở nhà băng Thụy Sĩ đủ để đầu tư cho một khách sạn lớn. Chính sách đầu tư mới của Việt Nam có thể giúp tôi và em làm được điều đó. Em sẽ trở thành một chủ khách sạn sang trọng nhất của Hà Nội hoặc Sài Gòn...

- Thôi ông đừng nói đến điều đó - Nguyệt đột ngột ngồi thẳng dậy, nhìn Pôn bằng một đôi mắt trống rỗng - Ông Pôn, tôi cảm ơn những điều tốt đẹp của ông. Nhưng giữa chúng ta vĩnh viễn vẫn chỉ có tình bạn, nếu ông muốn như vậy... Thôi, muộn rồi. Các bạn của ông đang chờ. Và tôi cũng phải làm phận sự của mình.

Nguyệt đứng dậy trước. Chị rất muốn chìa tay cho Pôn, nhưng cánh tay cứng nặng như bị bó bột.

*

Một tuần sau, khoảng tám giờ tối, Pôn Vericon lại đột ngột đến Restaurant Mùa Thu. Lúc ấy khách đã vắng. Mọi người đang làm nốt những công việc cuối ngày.

- Ông đến hơi muộn. Nhà hàng chúng tôi ít khi tiếp khách vào giờ này. - Nguyệt mỉm cười lịch sự kéo ghế mời Pôn, nhưng cách nói của chị ngầm cho Pôn hiểu rằng chị rất mệt mỏi.

- Tôi cố tình đến vào giờ này, bởi lẽ đây là thời điểm thích hợp. Và lại, tôi cũng vừa hoàn thành xong mọi công việc cách đây ba mươi phút.

- Ông uống cái gì nhé, một chút uyski hay cà-phê?

Pôn đưa mắt nhìn khắp căn phòng. Anh phát hiện ra một góc sân mờ ánh đèn, nơi có một chiếc bàn nhỏ dưới gốc cây.

- Giá như chúng ta có thể ngồi với nhau bên hành lang khách sạn Thăng Lợi để được ngắm nhìn trời nước và không khí mát dịu của Hồ Tây như ngày nào. Nhưng tôi biết là Nguyệt không muốn đi với tôi vào giờ này, nên tôi đành chủ động chọn một phương án. Chúng ta hãy ra chỗ bàn kia và uống với nhau một chút vang chẳng hạn. Tôi muốn được uống để chia tay Nguyệt. Có thể là một cuộc chia tay vĩnh viễn.

Chia tay vĩnh viễn ư? Câu nói cuối cùng của Pôn như gõ vào lòng Nguyệt một hồi chuông cầu nguyện. Kỳ lạ thế, một mẩu thông tin mà có năng lượng như một mồi lửa đốt vào ngòi pháo để kiểm chứng xem đó là một quả pháo câm hay một quả pháo sẽ nổ xé trời.

- Ông sẽ đi khỏi nơi này ư, ông Pôn? - Giọng Nguyệt rất khẽ và run khi hai người đã ngồi đối diện nhau quanh chiếc bàn nhỏ.

Pôn tự tay rót hai ly vang.

- Nào, Nguyệt hãy uống cùng tôi. Để kỷ niệm lần chia tay, và rất có thể là lần chia tay cuối cùng.

Pôn uống cạn ly rượu đầy. Đôi mắt u buồn của anh ánh lên hai ngấn nước. Anh không thể nói với Nguyệt vì sao anh ra đi. Nếu Nguyệt thông minh, nàng thừa hiểu rằng, cuộc ra đi này hoàn toàn do nàng gây ra. Vào đúng ngay anh đến đây lần trước, ngài đại sứ gặp anh, thông báo cho anh biết chính phủ Cộng hoà Săngđi có ý định cử anh làm tùy viên văn hoá ở Vênêzuêla. Tất nhiên, nếu anh muốn ở lại Việt Nam, ngài đại sứ sẽ đệ trình về nước và ý nguyện ấy có thể vẫn được thực hiện. Nhưng Pôn đã đồng ý đi Vênêzuea. Đây là một cơ hội cho anh chôn vùi một mối tình vô vọng.

- Cuộc ra đi này không phải vì tôi muốn, cũng chẳng phải vì nhiệm vụ. - Pôn buồn bã nhìn thẳng vào đôi mắt Nguyệt, và anh sững sờ bắt gặp đôi mắt nàng cũng long lanh hai ngấn nước. - Nhưng thôi, cuộc ra đi nào cũng có những nguyên do của nó. Tôi tin rằng trái tim Nguyệt không phải là gỗ đá, nên Nguyệt sẽ thấu hiểu điều đó. Bây giờ tôi có một ý nguyện, - Pôn ngừng lại và lấy từ trong túi áo ra một chuỗi hạt nhỏ lóng lánh những màu sắc. - Trước khi chia tay, tôi muốn được tặng Nguyệt một món quà nhỏ kỷ niệm.

- Không. Đừng. Pôn, đừng làm như thế. - Nguyệt hốt hoảng đưa tay ra, ngăn Pôn lại. Dường như đã thành một phản xạ cố hữu mà bao nhiêu năm nghề nghiệp đã rèn cho chị, chị kiên quyết khước từ mọi thứ quà tặng, dù nó thuộc dạng nào.

Pôn nắm bàn tay Nguyệt, cảm thấy rất rõ những mạch máu nhỏ trong tay nàng đang run rẩy.

- Đây là kỷ vật của mẹ tôi. Một kỷ vật thiêng liêng nhất mà tôi luôn giữ theo mình từ ngày mẹ tôi qua đời...

Mắt Pôn nhoà đi. Choán trong tâm trí anh là gương mặt người mẹ thật dịu dàng và thánh thiện, là vùng biển Egiê đầy nắng gió với những vườn ôliu và cánh đồng nho dài tít tắp. Ở đó anh có một tuổi thơ ngắn ngủi nhưng đầy những ấn tượng không thể phai nhoà. Năm anh chín tuổi thì mẹ qua đời. Bố anh đưa anh trở về tổ quốc Scăngđi, một hòn đảo nhỏ ở Nam Thái Bình Dương. Vĩnh biệt mẹ. Vĩnh biệt quê ngoại thân yêu. Anh mang theo mình cái kỷ vật thiêng liêng nhất trong đời để nó mãi nhắc nhở anh nhớ về mẹ và thời thơ ấu êm đềm.

- Với tôi, đây là một kỷ vật vô giá. - Giọng Pôn trầm và xúc động. - Nhưng đối với Nguyệt, có thể nó chẳng có một chút giá trị nào...

- Pôn... Xin lỗi... Tôi muốn nói...

- Có vậy thôi. Tôi mong Nguyệt hãy giữ lấy... Ôi, một đất nước thật tuyệt vời, nhưng sao tôi vẫn chỉ là một du khách xa lạ.

Nguyệt xoè bàn tay đón lấy chuỗi vòng và áp lên ngực.

- Cám ơn Pôn. - Nguyệt nói trong nghẹn ngào nước mắt.

Pôn đứng dậy. Anh nhìn sâu vào đôi mắt Nguyệt và dường như đọc được tất cả những ý nghĩ đang diễn ra trong lòng chị. Hình như anh đã đạt được cái điều mà bao lâu anh ấp ủ. Tình yêu của anh đâu phải là ảo vọng. Như một người đi trên hoang mạc, anh đã nhìn thấy ốc đảo xanh rờn, anh đã đến cái mạch nước trong ngần đang chảy ra từ lòng đất.

- Xin vĩnh biệt. Pôn cầm bàn tay Nguyệt đang đưa ra cho anh và đặt lên đó một cái hôn. Thế thôi, chỉ một giọt nước là anh đủ sức vượt qua hoang mạc mênh mông.

Pôn hối hả đi ra ngoài xe như một người trốn chạy.

*

Chiếc TU.130 của hãng Aeroflot bay tuyến Hà Nội Matxcơva sẽ khởi hành vào lúc tám giờ sáng.

Đúng sáu giờ, từ khách sạn Hà Thành, chiếc Toyota của hãng Tourism bắt đầu chuyển bánh về hướng Nội Bài. Mỹ Lệ ngồi hàng ghế trên, cạnh anh lái xe. Hàng ghế dưới, giám đốc Bùi Sùng ngồi giữa. Bên phải và bên trái anh là Kim Thanh và cô con gái yêu Mộng Lương của chị. Sau bao nhiêu ngày dàn dựng khôn khéo, lúc ngấm ngấm rỉ rả, khi ráo riết và thó lợ, giờ đây mọi ý đồ của Kim Thanh đều đã thực hiện được. Hôm nay Mỹ Lệ và Mộng Lương sẽ bay sang Matxcơva, bắt đầu chuyến du học và trao đổi kinh nghiệm du lịch với nước bạn. Họ sẽ là những hạt giống quý của ngành du lịch trong tương lai, sẽ thay thế lớp cha anh đưa ngành du lịch nước nhà tiến ngang tầm thời đại.

Hai mẹ con như cùng ngấm ngấm phô diễn hết vẻ đẹp của mình. Họ cùng kẻ lông mày, tô mắt, bôi son và thoa kem phấn đến từng chân tóc, xuống sâu mãi cổ và ngực. Có khác chẳng chỉ là gam màu cho hợp lứa tuổi. Mắt mẹ màu nhũ nâu cho dịu bớt, còn mắt con lại chói rực màu nhũ hồng pha kim tuyến. Môi mẹ màu cánh sen, còn môi con đỏ chói màu son hồng.

- Hai mẹ con mà cứ như hai chị em. - Bùi Sùng khen và bất giác anh nhếch cười một cách đầy ẩn ý.

- Chứ còn gì nữa, - Kim Thanh bỗng cười khanh khách. - Người lạ họ gặp mẹ con em, không khéo mà muốn bắt bớ với cả hai...

Bùi Sùng lại nhếch miệng cười. Anh định nói: "Chính tôi cũng đến chết vì mẹ con cô đây." Nhưng rồi anh kìm lại được. Anh ngồi lim dim mắt và tưởng tượng lại... nhắm nháp lại những cảm giác rất khác lạ mà anh đã được hưởng. Ôi, mình thật là có số đào hoa. Hái cả hoa cả nụ. Hoa thì thơm mà nụ thì ngọt. Trớ trêu quá. Đánh cả cụm cứ ngon ơ... Mà những ngày vừa qua quả là mình đã làm được những việc tày trời. Cái vụ cô Hoàng Dạ Nguyệt, chính mình đã xoay một trăm tám mươi độ, chuyển bại thành thắng. Bây giờ cô ta mở quán cơm, coi như thối chí bỏ nghề. Khách sạn Hà Thành coi như đã êm về mặt tổ chức. Cài Nguyễn Hữu Bài xuống đó, vị chi mình đã nắm chắc trong tay tám chủ nhiệm vào loại lớn nhất của Công ty...

Những ý nghĩ thăng hoa trong đầu Bùi Sùng. Cao hứng, anh đặt tay phải lên đùi Kim Thanh, miết một đường từ dưới lên, còn tay trái anh lúi về phía

sau, ôm lấy eo lưng của cô con gái.

Cái đồ dê cụ. - Mộng Lương hơi nhăn mặt khi bàn tay chuối hột của Bùi Sùng áp vào da thịt mình. Cô cảm thấy nhồn nhột, ghê ghê, nhưng không biết làm cách nào có thể đẩy cái bàn tay nhớp nhúa ấy ra được. Thôi, mặc lão. Đôi mắt Mộng Lương nheo lại, vẻ bất cần. Cứ để cho lão ta lợi dụng nốt. Chẳng là cái gì mà đáng phải bận tâm. Chỉ một giờ nữa là mình đã "good bye" lão và vi vu ở trên trời. Chấm dứt một màn kịch.

Vừa dừng xe trước cổng sân bay, Kim Thanh nói với Mỹ Lệ.

- Hình như lão ta về hẳn. - Mỹ Lệ ngập ngừng, như đưa ra một phỏng đoán. Nhưng thực ra chính cô đã biết tổng chuyển đi này của Pôn từ ba hôm nay rồi. Đêm ấy, chính cô đã chủ động lấy được năm mươi đô la của Pôn để góp thêm vốn cho chuyến du học, và biết chắc chắn rằng Pôn sẽ cùng bay trên chuyến bay này với cô cho tới Carasi.

Pôn không nhìn thấy những người bạn ở khách sạn Hà Thành đang bàn tán về mình. Anh có vẻ như một người khách cô đơn nhất trong chuyến bay này. Hành lý của anh nhẹ tênh. Không có đồ cổ. Không có hàng mỹ nghệ. Thậm chí một chiếc làn cỏi, một vành nón trắng tượng trưng cho xứ sở nhiệt đới mà anh đã gắn bó bao năm trời cũng không có nữa. Anh đến đất nước này với lòng hăm hở và sự ngưỡng vọng, và ra đi với nỗi cô đơn, với nỗi buồn da diết như phải từ biệt chính quê hương mình.

Hành khách đã ra sân bay cả rồi, mà anh vẫn chần chừ như ngóng đợi ai đó. Anh nhìn về hút con đường vào sân bay, về tí những hàng tre phía xa. Mong đến thắt lòng một dáng người. Nhưng vô vọng. Cho tới lúc bước vào khoang máy bay, Pôn mới nhận ra Mỹ Lệ. Cô đưa tay lên chào và mỉm cười. Pôn gật đầu chào lại và đi về ghế ngồi của mình. Chính Pôn cũng không hiểu sao, với Mỹ Lệ anh lại dừng dừng đến thế. Cứ như là hai người quen sơ nhau từ rất lâu rồi.

XIII

MỌI ĐIỀU DƯỜNG NHƯ ĐÃ MUỘN

Bài báo "Sự thật ở khách sạn Hà Thành" như một quả bom hẹn giờ, nổ đúng vào thời điểm bất ngờ nhất; thời điểm mà người ta đang hồi hả chuẩn bị cho Năm du lịch, vì thế sức chấn động của nó thật không ngờ. Không chỉ riêng ngành du lịch mà cả nước đều xôn xao lên. Những cú điện thoại từ Văn phòng Trung ương Đảng, Văn phòng Hội đồng Bộ trưởng, từ Ban Thanh tra, Bộ Nội vụ... tới tấp gọi về Tổng cục du lịch và Hãng Tourism.

Toàn bộ sự bê bối của khách sạn Hà Thành và cuộc đấu tranh để chống lại sự bê bối đó của Hoàng Dạ Nguyệt đã được bài báo trình bày một cách rành mạch và trung thực.

Tác giả bài báo là Lê An. Anh đã kỳ công bỏ ra một tháng trời đi thu thập các chứng cứ, tư liệu và gặp gỡ các nhân chứng. Những tư liệu gốc: hoá đơn, chứng từ và băng ghi âm trực tiếp những cuộc đối thoại, những cuộc họp kín... anh đều có đủ. Bằng kinh nghiệm đã từng phải trả giá, thậm chí nhiều phen còn bị quy chụp, dọa truy tố trước pháp luật, Lê An chỉ mới viết một phần sự thật mà anh có trong tay. Anh thừa khôn ngoan và ý chí để đề phòng các cuộc phản ngôn trở lại.

Khởi đầu của bài báo có lẽ bắt đầu từ cái buổi tối Lê An gặp Nguyệt đi trên đường Hoàng Diệu. Một người đàn bà một mình đi gõ cửa tìm chân lý, khiến anh không thể đứng đưng đứng ngoài cuộc. Hầu như tất cả những bài báo, có sức lay động lương tri con người mà Lê An viết gần đây đều xuất phát từ nỗi đau và sự bất bình của anh trước thực tại. Lần này cũng vậy, nỗi đau của Nguyệt, sự giả trá và biến lận... đã thực sự khiến anh đồng cảm, thôi thúc anh phải phanh phui sự thật. Người mà Lê An gặp đầu tiên trong

cuộc tìm kiếm các nhân chứng là ông Phạm Lãm. Khi người ta về hưu, tách ra khỏi bộ máy quyền lực, người ta dễ trở lại với tính bản thiện. Ông Phạm Lãm đã khóc và thú nhận tất cả. "Tôi ân hận vì không ngờ cuối đời mình lại bất nhân và hèn hạ đến thế. Chính tôi là người đề nghị cô Nguyệt về khách sạn Hà Thành. Chính tôi từng than thở với cô Nguyệt về tình trạng lỏng quyền của cô Kim Thanh và những việc làm sai trái của cô ta. Tôi ủng hộ quan điểm của cô Nguyệt trong việc khôi phục lại uy tín và lòng tin đối với khách, thay đổi hoàn toàn bộ mặt và lề lối kinh doanh của khách sạn. Nhưng tôi có ngờ đâu rằng mình đã chỉ làm một cái công việc đẩy một người lính xung kích lên khỏi chiến hào, còn mình thì lại ẩn nấp trong công sự. Sự nhu nhược trong trường hợp này là đồng nghĩa với tội ác và sự phản bội. Cô Nguyệt bị phản kích lại. Và tôi có phần a dua với công cuộc phản kích ấy. Họ bảo cô Nguyệt cố tình chống lại sự lãnh đạo của Đảng, bôi nhọ uy tín của ngành. Sau này tôi mới heieủ ra rằng đó là một mưu chước khá quen thuộc và thâm độc của bọn đội lốt Đảng để hãm hại những người dám dũng cảm vạch mặt chúng. Nhưng mà khi nhìn nhận ra điều đó thì đã quá muộn, vì chính mình cũng đã từng a dua với họ kia mà. Tôi xin nghỉ hưu chính vì không thể tiếp tục đồng lõa với bọn người thoái hóa ấy được. Chỉ thương cho cô nguyệt. Một mình dám chống lại bọn tham nhũng. Đúng là như vậy đấy. Đảng ta đang bị một bọn cơ hội phá hoại ngầm mà không biết, ở đâu cũng óc những đường dây. Chúng len lỏi, nắm giữ quyền lực ở mọi lĩnh vực. Tôi đã bốn mươi tuổi đảng, tôi dám nhân danh một đảng viên mà công khai nói những điều ấy. Chú cứ viết lên báo. Bây giờ thì chẳng còn gì để sợ hãi nữa rồi. Muốn cho ngành du lịch ta tiến bộ, phải thẳng tay trừng trị hết những bọn cơ hội ấy. Nó làm ly tán Đảng với dân, nó tiêu diệt hết những cán bộ có tài năng và trung thực."

Những lời bộc bạch của ông Phạm Lãm đã được Lê An đưa nguyên xi vào bài báo của mình, như một lời sám hối hết sức thành khẩn.

Trước ngày đưa bài báo đi in, Lê An tìm đến nhà Nguyễn Tuấn.

- Lẽ ra đây là công việc của cậu. Nhưng cậu đã cố tình chối bỏ trách nhiệm một người chồng, chối bỏ trách nhiệm một người cầm bút chân

chính. - Vừa nói Lê An vừa quăng tập bản thảo đã đánh máy sẵn lên bàn. - Cậu đọc đi. Mình viết, trước tiên là muốn dành cho cậu đọc.

Bỏ mặc Tuấn với tập bản thảo, Lê An gieo mình trên ghế đi văng vừa vắt tay lên trán vừa thở khói thuốc như khói bể lò. Anh thấy mình hoàn toàn thanh thản khi đã làm xong một công việc, giống như một người vay nợ đã hoàn toàn trả xong cả vốn lẫn lãi.

Tuấn đọc liền một mạch. Càng đọc anh càng toát mồ hôi. Đến cái dấu chấm cuối cùng của bài báo thì anh thở hắt ra một tiếng, rồi vùng đến ôm ghì lấy bạn:

- Những tư liệu này là thực hay mày bịa ra để an ủi tao? Có thực là mày đã gặp bà Bích San và bà ta đã thú nhận rằng chính cô Mỹ Lệ đã ăn cắp những bức ảnh của Pôn và dựng lên câu chuyện mối quan hệ trăng gió giữa Pôn với Nguyệt?

- Mày có muốn nghe băng ghi âm những cuộc nói chuyện đó không? - Lê An ngồi dậy nhìn Tuấn đầy thương hại. - Bất cứ một thằng đàn ông hạng bét nào cũng hiểu rằng cái trò vu khống một người đàn bà lẳng nhăng chỉ bằng những bức ảnh và những lời đồn thổi thì thật ấu trĩ và ngây thơ hết sức. Chỉ có những thằng chồng mà cái máu ghen tuông và sự ích kỷ đến mức mù quáng như mày mới tin những trò vu khống đó. Tiếc rằng mày không tin Nguyệt mà lại tin cái bọn maphia đê tiện đó.

- Nhưng tao đã gặp Pôn Vericon và hẳn ta không hề cải chính điều đó.

- Tao tin Pôn yêu Nguyệt, và còn yêu gấp nhiều lần mày đã yêu nàng. Nhưng đó là một tình yêu đơn phương và thánh thiện. Cũng giống như tao đã yêu nàng mười năm nay rồi. Một tình yêu câm nín và hoàn toàn vô vọng, hoàn toàn không vụ lợi và vẫn đục, mày hiểu chưa. Cũng như vợ tao, có khối thằng mê mẩn. Chúng ta không có quyền bao quanh người đàn bà một hàng rào dây thép gai của cái lối sở hữu sặc chất phong kiến. Những người đàn bà đẹp, bao giờ cũng có hàng trăm mối tình vây bủa. Và nhiệm vụ của những thằng chồng chân chính không phải là đi rình rập và ngăn dè, càng không bao giờ nhốt vợ mình trong hầm tối để kẻ khác không được nhòm ngó tới, nhiệm vụ và cũng là trách nhiệm cao cả nhất của họ là làm

sao cho mình đáng yêu hơn. Đó là sức mạnh và cũng là giải pháp duy nhất để không bị cảm sùng.

Tuấn chống hai tay ôm lấy đầu, để mặc bạn thao thao như một lý thuyết gia về ái tình. Tâm hồn anh như vừa cất được cái khối nặng khủng khiếp vẫn đè lên bấy lâu nay. Đúng là anh quá ghen tuông và ích kỷ. Anh quá nghĩ đến nỗi đau huyền hoặc của mình mà bỏ rơi Nguyệt, để mặc chị với những khó khăn tưởng không thể vượt qua nổi.

- Bây giờ mày bảo tao phải làm gì? - Tuấn ngược đôi mắt đỏ hoe nhìn bạn.

- Thứ nhất, mày phải thôi ngay cái trò bồ bịch vợ vẫn với cô bé ở quán cà-phê Bình Dân. - Lê An nói với giọng đầy phẫn nộ. - Mày tưởng tao không biết gì về cô bé đó sao? Tao nhận thấy đằng sau cái trò nghĩa hiệp có vẻ cao cả của mày đã bắt đầu một thứ tình cảm vợ vẫn.

- Sao mày biết? - Tuấn giật mình, không dám nhìn vào đôi mắt Lê An, tựa hồ như đôi mắt ấy có sức ma quái của một gã phủ thủy thấu hiểu hết tim gan Tuấn.

Đúng là anh đã bắt đầu yêu cái cô gái mà lần đầu tiên gặp, anh thấy thương hại và khinh bỉ. Khinh bỉ và ghê tởm tới mức đã trả tiền rồi, lại được cô ta khơi gợi, mời mọc mà không sao làm tình được. Nhưng thật trở trêu, chính vì cái hành động đầy cao thượng của Tuấn đêm ấy đã tạo ra một bước ngoặt trong cuộc đời Mai Anh, kéo cô ta ra khỏi vũng bùn nhơ nhớp. Ngày hôm sau cô đã đến tìm Tuấn ở cơ quan. Như một người em gái nhỏ, cô đã tin cậy kể hết cho Tuấn nghe sự thật cuộc đời mình. Bố Mai Anh mất sớm. Mẹ cô bị bệnh hen suyễn. Học hết lớp Mười Hai nhưng cô không xin được việc làm. Một gia đình với năm miệng ăn nhưng hầu như không có khoản thu nhập nào, ngoài mẹt hàng thuốc lá của mẹ. Đứa em nhỏ của Mai Anh phải nghỉ học đi bán kem ngoài bến xe, Mai Anh đi học thêm nghề đánh máy chữ, nhưng không sao có tiền mua một chiếc máy cho riêng mình. Rồi một lần, một gã buôn vàng và đôla rủ cô tới quán cà-phê Bình Dân. Sau một bữa tiệc rượu thừa mứa, gã đã rủ cô lên lầu và đã chiếm đoạt

phần đời trinh nữ. Và rồi từ đó, mụ chủ quán cà-phê bắt đầu lôi kéo cô, biến cô thành một công cụ để kiếm tiền.

- Đó, tất cả bi kịch cuộc đời Mai Anh là vậy đó, - Tuấn lắc đầu cay đắng sau khi đã kể vắn tắt cho Lê An về cô bạn gái của mình. - Mà đã thấy tao đi tìm việc cho cô ấy. Ban đầu chỉ là sự thương hại, chỉ là lòng trắc ẩn. Và có lẽ còn có một lý do khác nữa mà khi ấy tao không nhận biết được. Ấy là nỗi đau về Nguyệt dường như được vơi đi rất nhiều khi tao đi cùng với cô ấy, làm những việc thánh thiện vì cô ấy.

Lê An cười khẩy:

- Mà có nghĩ đến câu này không: "Không ai lấy vợ về làm dĩ, nhưng có thể lấy dĩ về làm vợ"?

- Tao không nghĩ đến câu đó. Nhưng có lẽ có một điều gì tương tự như thế khiến tao bứt mặc cảm. Gần một tháng trời đi tìm việc với cô ấy, tao nhận ra ở cô ấy có một vẻ đẹp tâm hồn thật đáng yêu. Mà là một thằng quái đản, nên tao cũng chẳng cần giấu. Có một đêm chúng tao vào công viên. Lâu lắm rồi, tao không có một đêm công viên như thế. Dường như ở cái tuổi chúng mình, hầu như rất hiếm hoi được gặp lại mình thời trẻ. Vậy mà đêm ấy, tao lại như chàng trai hai mươi tuổi. Lại nắm tay nhau, lại gượng nhẹ và e ấp, háo hức và mê đắm. Cho đến bây giờ, tao vẫn không thể nào quên cái nụ hôn đêm ấy. Như một nụ hôn đầu đời. Cô ấy khóc, ôm ghì lấy tao và bảo: "Em chưa bao giờ yêu một người nào. Anh là người đầu tiên". Người đầu tiên, mà hiểu không. Một khái niệm hoàn toàn thuộc phạm trù mỹ học và triết học.

- Thôi, đủ rồi. - Lê An đứng dậy, châm một điếu thuốc. - Bây giờ thì phải dẹp cái trò "đầu tiên" ấy đi. Mà đóng vai một chàng Từ Hải vào lầu xanh cứu nàng Kiều thế là đủ rồi. Tao nhắc lại: phải loại bỏ cái thứ tình cảm vừa rồi trong đầu mà, nếu không thì mà sẽ trở thành thằng điếm thực thụ. Với cô Mai Anh, mà đã làm xong phận sự. Tao không trách mà việc đó, mà thậm trí tao còn kính trọng mà trong hành động nghĩa hiệp đó. Công việc mà mà cần phải làm ngay là cuộc sám hối với Nguyệt. Mà có còn yêu vợ không? Và mà có ý định phá vỡ hạnh phúc gia đình không?

Đôi mắt Lê An nhìn xoáy vào Tuấn, khiến anh bối rối.

- Tất nhiên là tao còn rất yêu Nguyệt và không hề có ý định phá vỡ gia đình... Nhưng, tình yêu ấy đâu còn như xưa nữa, nhất là về phía Nguyệt. Tao e hình như đã muộn...

- Tất cả là do mày gây nên, và mày phải gánh chịu. Và chính tao cũng phải gánh chịu, vì chưa làm tròn được trách nhiệm của một thằng bạn. Lẽ ra phải hàn gắn sớm hơn... Nhưng bây giờ là thời điểm không thể lùi được nữa rồi. Một nửa thế giới đang tự sám hối. Hãy vứt toẹt tất cả những gì là sĩ diện hão đi và nhìn thẳng vào sự thật. Sám hối để mà xây dựng lại. Chứ chờ cho mọi việc tan hoang cả rồi, thì hối tiếc chỉ là vô ích.

- Vậy mày bảo tao phải làm gì? - Tuấn buông thông tay, hai mắt mở tròn nhìn bạn.

Lê An cầm lấy tập bản thảo trên bàn, dứ dứ trước mặt Tuấn:

- Đây là bản sám hối của chúng ta. Trước khi in báo, tao muốn chúng mình hãy mang đến cho Nguyệt. Hôm nay tao sẽ mở tiệc chiêu đãi tại Restaurant Mùa Thu. Mày sẽ đóng vai khổ chủ. Amen! Đức mẹ Maria lòng lành vô cùng.

Tuấn lặng lẽ ôm siết lấy Lê An. Anh khóc trên vai bạn.

*

Một tuần sau khi bài báo của Lê An được công bố, ông Tổng cục trưởng du lịch đánh xe tìm đến Restaurant Mùa Thu. Cùng đi với ông còn có ông chánh văn phòng và ông vụ trưởng vụ tổ chức cán bộ. Suốt một tuần nay bài báo của Lê An về khách sạn Hà Thành khiến ông Tổng cục trưởng hết sức buồn phiền. Trên bàn ông, từ ba tháng nay tập hồ sơ về khách sạn Hà Thành mỗi ngày thêm dày lên, mỗi ngày lại phủ thêm một lớp bụi, nhưng ông không có thời gian để mắt tới. Những cuộc họp hành triền miên cứ lôi cuốn ông đi. Và lại, ông cứ nghĩ rằng đó chỉ là một việc nhỏ, chỉ cần giải quyết nội bộ.

- Anh có lỗi với em. - Lời đầu tiên mà ông Tổng cục trưởng nói với Nguyệt thật ngọt ngào và đầy cảm thông, biết lỗi. - Anh quan liêu quá. Anh không ngờ là sự việc lại phức tạp và rắc rối như vậy. Em biết không, ngay

khi bài báo vừa ra, cả ban lãnh đạo Tổng cục đã họp lại, rà xét lại từng chi tiết và kiểm điểm trách nhiệm từng người. Ban Thanh tra Chính phủ cũng đã xuống làm việc. Kết luận bước đầu nhất trí với những vấn đề mà bài báo đã nêu ra. Trước hết, Tổng cục đã đình chỉ ngay công việc của cô Kim Thanh và anh Nguyễn Hữu Bài để xem xét giải quyết. Em phải trở lại khách sạn để làm việc. Đây là quyết định của Tổng cục huỷ bỏ việc điều động trái nguyên tắc em về lại hãng Tourism.

Cầm tờ quyết định trên tay mà lòng Nguyệt dửng dưng. Dửng dưng đến chính Nguyệt cũng thấy ngạc nhiên về bản thân mình. Trở lại hay không trở lại khách sạn đối với chị bây giờ cũng vậy thôi. Đâu còn hăm hờ và háo hức, đâu còn tin yêu và nhiệt huyết như ngày nào.

Suốt cả một đêm Nguyệt nằm trằn trọc, đôi mắt mở chong nhìn lên trần nhà. Không hiểu sao câu chuyện về những thuyền nhân Việt Nam vượt biển sang Hồng Kông mà Nguyệt vừa đọc trên báo cứ trở đi trở lại trong đầu chị. Họ vét túi lấy từng chỉ vàng cuối cùng hăm hờ đến vùng đất hứa. Sóng biển và gió bão đánh cho họ tơi tả. Hải tặc và cá mập mấy phen xé xác họ. Khi đến bờ thì họ thân tàn ma dại. Và vùng đất hứa, hỡi ôi, chỉ là một trại tị nạn mà con người chỉ còn là những con vật hàng ngày ngửa tay xin từng thìa cháo bổ thí.

Đâu rồi một cô Nguyệt của tuổi mười tám hăm hờ và thơ ngây, phơi phới bước vào đời với bao nhiêu mộng ước?

Đâu rồi một cô Nguyệt thành kính và yêu tin ôm giữ một bó hoa từ vườn Bác như một báu vật, vượt hàng ngàn cây số đến xứ người để làm kiêu hãnh một Quốc hồn, Quốc thể?

Và đâu Nguyệt của mấy tháng qua, một mình đi gõ cửa những ngôi nhà kín cổng cao tường để kiếm tìm chân lý?

Nguyệt xoay người vực mặt trên gối và khóc nức nở.

Không có ai thấy được những giọt nước mắt ấy của Nguyệt. Ngày mai sẽ không bao giờ còn những giọt nước mắt ấy nữa. Ngay cả Tuấn, khi Nguyệt trở về, anh cũng sẽ không bao giờ nhìn thấy những giọt nước mắt của chị.

Nguyệt đành trở về với khách sạn Hà Thành. Nguyệt đành trở về với Tuấn. Không ai biết rằng đó chỉ là một cuộc trở về của thân xác, còn tình yêu thì đã chết rồi.

Hà Nội, 20 tháng 3, 1990

H.M.T

Table of Contents

<u>I</u>	<u>BUỔI TRÌNH QUỐC THU'</u>
<u>II</u>	<u>KHÁCH SẠN HÀ THÀNH</u>
<u>III</u>	<u>BẠN GÁI MAXCOVA VÀ CUỘC XUẤT NGOẠI</u>
<u>IV</u>	<u>BẮT MỠI</u>
<u>V</u>	<u>LAO ĐẦU VÀO LỬA</u>
<u>VI</u>	<u>PÔN VERICON</u>
<u>VII</u>	<u>LẬT NGƯỢC TÌNH THẾ</u>
<u>VIII</u>	<u>GIĂNG BÃY</u>
<u>IX</u>	<u>CHÂN LÝ THUỘC VỀ KẸ MẠNH</u>
<u>X</u>	<u>LỰC LƯỢNG NÒNG CỐT</u>
<u>XI</u>	<u>MỘT MÌNH</u>
<u>XII</u>	<u>BÀ HOÀNG CỦA RESTAURANT</u>
<u>XIII</u>	<u>MỌI ĐIỀU DƯỜNG NHƯ ĐÃ MUỘN</u>